

Γιάννης Στουρνάρας
«Βλέπω ότι η Ευρώπη ξυπνά,
αρχίζει ν' αντιδρά»
Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος
μιλάει στην Α.Υ.
Της Κρυστάλλης Γλυνιάδακη

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ
Βόρεια Προάστια
Κοντινές αποδράσεις

BUSINESS VOICE

ΕΛΛΑΔΑ 2025
ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

SPEZIAL

SPEZIAL

adidas

© 2025 adidas AG

THE ORIGINAL

ΤΟΥΤΑ MULTI-PATHWAY

**Η multi-path στρατηγική της Toyota για το μέλλον της αυτοκίνησης
την καθιστά παγκόσμιο σύμβολο κινητικότητας με υψηλό αίσθημα ευθύνης**

Του ΘΩΜΑ Κ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Σε μία εποχή που η αυτοκίνηση αλλάζει δραστικά και προσπαθεί να ανταπεξέλθει σε νέα, πρωτόγνωρα δεδομένα όσον αφορά στις κινητήριες μονάδες νέας ενέργειας και τις απαιτήσεις των καταναλωτών, η Toyota, ο παγκόσμιος ηγέτης στον κλάδο του αυτοκινήτου, δεν θα μπορούσε παρά να πρωταγωνιστεί και στα πλάνα για «την επόμενη ημέρα».

Η ιαπωνική πολυτεχνολογική εταιρεία, γνωρίζοντας όσο κανένας τις νέες ανάγκες κινητικότητας των πόλεων, «διαβάζει» τη μεγάλη εικόνα και, όπως πράττει από τη δημιουργία της το 1937, απευθύνεται σε όλους. Και με σταθερά βήματα, πιστές στην αυτοκινητιστική αντίληψη και παιδεία, οι Toyota Europe και Toyota Hellas είναι προσηλωμένες στον ουσιαστικό στόχο, ότι η μετάβαση στην απανθρακοποίηση θα γίνεται βήμα βήμα και με μεθοδικότητα.

Πυλώνες σε αυτή την κατεύθυνση η υψηλή αίσθηση ευθύνης για σεβασμό στις ανάγκες του καταναλωτή, οι διαφορετικοί κινητήρες που θα είναι διαθέσιμοι στο μέλλον, αλλά και η διαρκής εξέλιξη των αυτοκινήτων της μέσα από τον μηχανοκίνητο αθλητισμό, με αιχμή του δόρατος την Toyota Gazoo Racing.

Νέες λύσεις μετακίνησης για όλους

«Επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή της για βιωσιμότητα και καινοτομία, η Toyota ενισχύει τη στρατηγική πολλαπλών διαδρομών "Toyota multi-pathway", προσφέροντας νέες λύσεις μετακίνησης που ανταποκρίνονται σε διαφορετικές ανάγκες των πελατών, ενώ ταυτόχρονα η πολυτεχνολογική προϊόντική στρατηγική της συμβάλλει αποφασιστικά στην επίτευξη της ανθρακικής ουδετερότητας. Για τον σκοπό αυτό, διευρύνει και την γκάμα αμιγώς ηλεκτρικών οχημάτων παρουσιάζοντας συνολικά έξι νέα μοντέλα στην Ευρώπη, τρεις νέες επιλογές εντός του 2025 και επιπλέον τρεις το 2026. Στο ίδιο πλαίσιο, η Lexus, κατέχοντας πρωταγωνιστικό ρόλο στα αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα, θα λανσάρει τρία νέα αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα το 2025, συμπεριλαμβανομένου του νέου Lexus RZ με τεχνολογία steer-by-wire. Ταυτόχρονα, η τεχνολογία κυψελών καυσίμου τρίτης γενιάς της Toyota, σε συνδυασμό με τις συνεργασίες για την ταχύτερη ανάπτυξη υποδομών ανεφοδιασμού, προετοιμάζει το έδαφος για επαγγελματικές δραστηριότητες με φορτηγά βαριά χρήσης. Όμως, γνωρίζοντας εδώ και δεκαετίες την ανάγκη για καθαρή και οικονομική μετακίνηση, ο κατασκευαστής που έβαλε τη λέξη «υβριδικό» στη ζωή μας επένδυσε πολλά και στις λύσεις μικροκινητικότητας. Δεκάδες μοντέλα σε επίπεδο concept παρουσιάστηκαν κατά καιρούς την τελευταία εικοσαετία με προτροπή, πρωτοβουλία και υποστήριξη από την Toyota. Τώρα ήρθε η ώρα της παρουσίασης του πρωτότυπου μικροκινητικότητας FT-Me, ενός συμπαγούς ηλεκτρικού οχήματος με μπαταρία, που έχει σχεδιαστεί για να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις του εξελισσόμενου αστικού τοπίου. Φυσικά, σημείο αναφοράς των παραπάνω τεχνολογιών ως αντίληψη και εξέλιξη είναι η συμμετοχή της μάρκας στον μηχανοκίνητο αθλητισμό, μέσα από τον βραχίονά της Toyota Gazoo Racing, που υποστηρίζει την προσέγγιση «Ever Better Cars», αξιοποιώντας τους αγώνες μηχανοκίνητου αθλητισμού για την εξέλιξη νέων κινητήρων που είναι βελτιστοποιημένοι για να χρησιμοποιούν ανθρακικά ουδέτερα καύσιμα.

Η στρατηγική του μέλλοντος

Η πολυτεχνολογική στρατηγική της Toyota περιλαμβάνει την παροχή βιώσιμων επιλογών με πολλαπλές κατευθύνσεις, έχοντας στο επίκεντρο τις ανάγκες των πελατών, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής ή των ιδιαίτερων συνθηκών που μπορεί να επικρατούν σε αυτές. Αυτή η στρατηγική περιλαμβάνει μια πλήρη γκάμα συστη-

μάτων κίνησης – από υβριδικά οχήματα ευέλικτου καυσίμου (flex-fuel) στη Νότια Αμερική έως νέα σεντάν μοντέλα με κυψέλες καυσίμου στην Ιαπωνία.

Στην Ευρώπη, όπου οι πωλήσεις ηλεκτρικών οχημάτων με μπαταρία (BEV) είναι από τις υψηλότερες παγκοσμίως, η Toyota εισάγει εντός του 2025 τρία νέα BEV, ενώ αναμένονται άλλα τρία μέχρι το 2026. Αυτή η στρατηγική, του να αφουγκράζεται τους πελάτες προσφέροντάς τους ταυτόχρονα τη δυνατότητα επιλογής διαφορετικών λύσεων, βοήθησε την Toyota να καταγράψει υψηλές επιδόσεις στην Ευρώπη, με πωλήσεις ρεκόρ 1,217 εκατομμυρίου οχημάτων το 2024.

Αυτά τα προϊόντα μηδενικών εκπομπών συμπληρώνονται από μια πλήρη γκάμα άλλων εξηλεκτρισμένων οχημάτων με χαμηλές εκπομπές ρύπων. Μεταξύ αυτών είναι τα δημοφιλή Yaris, Yaris Cross και το Corolla Cross που κινούνται από την υψηλής απόδοσης Hybrid Dynamic Force τεχνολογία, καθώς και τα Plug-inHybrid Electric C-HR και RAV4, τα οποία μαζί με πολλά ακόμα μοντέλα προσφέρουν στους Ευρωπαίους πελάτες ένα πολυτεχνολογικό portfolio επιλογών.

Η Lexus κατέχει επίσης σημαντική θέση στα εξηλεκτρισμένα συστήματα κίνησης, ενισχύοντας την παρουσία της στα BEV και προγραμματίζοντας την παρουσίαση τριών νέων μοντέλων, αμιγώς ηλεκτρικών, μέσα στους επόμενους 12 μήνες.

Τα καύσιμα ουδέτερου άνθρακα

Η Toyota εξετάζει τις δυνατότητες των καυσίμων ουδέτερου άνθρακα για τα οχήματα δρόμου. Για αρκετά χρόνια,

η εταιρεία χρησιμοποιεί βιοκαύσιμα με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα και e-fuels στα αγωνιστικά της αυτοκίνητα, όπως τα GR010, GR Yaris Rally 1 και GR Supra GT4, τα οποία χρησιμοποιούν αποκλειστικά 100% ανανεώσιμα καύσιμα. Τα καύσιμα αυτά προσφέρουν μια ρεαλιστική λύση για την επίτευξη ανθρακικής ουδετερότητας, όχι μόνο για τα νέα οχήματα αλλά και για τον ήδη υπάρχοντα στόλο που κυκλοφορεί παγκοσμίως. Η Toyota υποστηρίζει την τεχνολογικά ουδέτερη προσέγγιση της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών CO2, αναγνωρίζοντας ότι τα καύσιμα ουδέτερου άνθρακα αποτελούν βασικό μέρος του ταξιδιού για την υλοποίηση του στόχου μείωσης των εκπομπών CO2 σε ποσοστό 100%.

Η τεχνολογία υδρογόνου

Η Toyota συνεχίζει να προωθεί τις τεχνολογίες υδρογόνου και κυψελών καυσίμου. Στον μηχανοκίνητο αθλητισμό παρηρείται συνεχής εξέλιξη των κινητήρων εσωτερικής καύσης που καταναλώνουν υδρογόνο, με την TGR και τη Rookie Racing να προωθούν αποτελεσματικά αυτή την τεχνολογία, συμμετέχοντας σε αγώνες όπως ο 24ωρος αγώνας Super Taikyu.

Όσον αφορά στα ηλεκτρικά οχήματα με κυψέλες καυσίμου, η Toyota προχωρά στην ανάπτυξη της τρίτης γενιάς της συγκεκριμένης τεχνολογίας, προσφέροντας ένα πιο συμπαγές σύστημα με 20% βελτιωμένη αποδοτικότητα και αντοχή που φτάνει έως και ένα εκατομμύριο χιλιόμετρα. Η εταιρεία πιστεύει ότι τα οχήματα με κυψέλες καυσίμου διαθέτουν βασικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στη βιομηχανία βαρέων φορτηγών, παρέχοντας γρήγορο ανεφοδιασμό και μεταφέροντας μεγαλύτερα ωφέλιμα φορτία.

Η λύση στη μικροκινητικότητα

Το όραμα της Toyota για «Κινητικότητα για Όλους» περιλαμβάνει την παροχή λύσεων που καλύπτουν μια ποικιλία προσωπικών αναγκών και περιστάσεων. Το νέο πρωτότυπο FT-Me είναι ένα συμπαγές ηλεκτρικό όχημα με μπαταρία, σχεδιασμένο για να προσφέρει προσωπική κινητικότητα σε αστικά περιβάλλοντα, όπου η χρήση αυτοκινήτων δεν αποτελεί προτεραιότητα. Το FT-Me ενσωματώνει προηγμένη τεχνολογία με πλιακά πάνελ στην οροφή, που επιτρέπουν τη φόρτιση της κύριας μπαταρίας, προσφέροντας 20 έως 30 χιλιόμετρα επιπλέον αυτονομίας την ημέρα, τα οποία καλύπτουν τις καθημερινές ανάγκες μετακίνησης. Συνδυάζοντας premium σχεδίαση και ευελιξία, το ευρύχωρο διθέσιο όχημα προσφέρει προσβάσιμη κινητικότητα σε άτομα με διπλώματα οδήγησης χαμηλότερων κατηγοριών, συμπεριλαμβανομένων ατόμων ηλικίας 14 ετών σε ορισμένες αγορές. Ταυτόχρονα, αποτελεί πόλο έλξης και για τους γονείς τους, καθώς και σε όσους χρειάζονται ένα δεύτερο όχημα για κοντινές μετακινήσεις. Το καινοτόμο αυτό πρωτότυπο αποτελεί μια σαφή απόδειξη της δέσμευσης της Toyota να προσφέρει επιλογές και ευκαιρίες σε όλους τους πελάτες.

Ο καθοριστικός ρόλος της Toyota Gazoo Racing

Η αποστολή του αγωνιστικού θύλακα της μάρκας, της Toyota Gazoo Racing (TGR), για τη δημιουργία «ολοένα και καλύτερων αυτοκινήτων» συνεχίζεται ανεβάζοντας τον πήχη στους τομείς των επιδόσεων και της καινοτομίας. Το 2024, η Gazoo Racing κατέκτησε τους τίτλους κατασκευαστών και στους τρεις αγωνιστικούς θεσμούς που συμμετείχε, WRC, WEC και W2RC. Οι δραστηριότητες της Gazoo Racing στον μηχανοκίνητο αθλητισμό μεταφράζονται σε αυθεντικές επιδόσεις, με έμπνευση από τους αγώνες για τους πελάτες και σε ένα σημαντικό πλεονέκτημα για την Toyota συνολικά στον τομέα της ανάπτυξης, ενισχύοντας την πεποίθηση ότι οι αγώνες εκπαιδεύουν τους ανθρώπους να κατασκευάζουν ολόένα και καλύτερα αυτοκίνητα.

Το «Multi-Pathway» είναι μία πολυτεχνολογική προϊόντική στρατηγική της Toyota, που στοχεύει στην καλύτερη μετακίνηση για όλους και την επίτευξη της ουδετερότητας άνθρακα στην Ευρώπη μέχρι το 2035

Info-diet

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΑΝΟΙΞΗ 2025

Χελιδόνια στο γείσο σπιτιών της Πλάκας, κουτσουπιές στους δρόμους της Αθήνας, κοντομάνικα στη Διονυσίου Αρεοπαγίτου, παστέλ χρώματα στις βιτρίνες, παγωτό χωνάκι στη Μητροπόλεως, Χαιρετισμοί στη Μονή Πετράκη. Η άνοιξη αναιδώς έσκασε!

ΤΟ ΣΑΡΔΑΜ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

«Στη φυλακή οδηγήθηκε τελικά ο Ιμάμ Εκρέμογλου...»
(παρουσιάστρια βραδινού δελτίου)

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΒΑΚΚΟ

Στο ιστορικό κτίριο της Ηρακλείτου 9 στο Κολωνάκι, όπου έζησε η νθοποιός Μαρίκα Κοτοπούλη. Πέντε επίπεδα του πολυτελούς brand για ανοιξιάτικα ψώνια – γυναικείες και ανδρικές συλλογές prêt-à-porter, παπούτσια, τσάντες, φουλάρια και καλλυντικά.

ΠΛΕΚΤΑ ΛΟΥΤΡΙΝΑ ΚΟΥΚΛΑΚΙΑ

Τα handmade δώρα γίνονται όλο και πιο δημοφιλή και η παγκόσμια τάση λέγεται «amigurumi», από τα ιαπωνικά ami (πλεκτό) και kurumi (κουκλάκι ή παιχνίδι).

«ΕΦΗΒΕΙΑ» (ADOLESCENCE)

Η βρετανική σειρά 4 ωριαίων επεισοδίων του Netflix, για την οποία συζητούν όλοι. Εκτός από το σοκαριστικό θέμα είναι και τεχνικό επίτευγμα με γύρισμα μονοπλάνο και τα 4 επεισόδια.

ΥΡΩ ΜΑΝΕ

Μία από τις καλύτερες νθοποιούς μας, με στόφα ποιότητας και κωμική φλέβα Ρένας Βλαχοπούλου, σε ρεσιτάλ ερμηνείας στο εξαιρετικό έργο «Η μητέρα του σκύλου», που βασίζεται στο διάσημο βιβλίο του Παύλου Μάτεσι.
(Στο θέατρο Ακροπόλ μέχρι τις 13/4)

ΝΕΡΟ «ΘΕΟΝΗ»

Κατέκτησε για δεύτερη φορά την πρώτη θέση στην κατηγορία «Bottled Non - Carbonated Water».
(Στα βραβεία Berkeley Springs International Water Tasting 2025)

«Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ»

Το καλύτερο όνομα γραφείου τελετών ever.

ΡΑΔΙΟ ΑΡΒΥΛΑ

Σε μια στοίβα καλαμιές αποκοιμήθηκα...

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΝΑΚΗΣ

Ο πιο ένθερμος οπαδός του εαυτού του.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙΟΥ

Η πιο βρόμικη πλατεία της Αθήνας.

ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ

Χρειαζόμαστε τουλάχιστον 535 εκ. για τα επείγοντα έργα αντιμετώπισης της κατάστασης. Ετοιμαστείτε για αυξήσεις και από την ΕΥΔΑΠ.

ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ ΣΤΟ ΚΟΛΩΝΑΚΙ

Παρόλο που η περιοχή έχει τέλειο πόσιμο νερό, γνωστό εστιατόριο αρνείται να σερβίρει στους πελάτες του νερό της βρύσης. Ντροπή!

ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΟΠΛΟΙΩΝ ΣΤΗ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Τα βλέπεις και τα φοβάσαι πιο πολύ κι απ' τους σεισμούς.

ΣΤΙΣ ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΕΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΛΙΜΑΝΟΥ

Καλά φάγαμε, καλά ήπιαμε, να 'χαμε κι ένα δάνειο για τον λογαριασμό...

REBRANDING ΤΣΙΠΡΑ

Το πιο σύντομο ανέκδοτο.

Φτιάξε μου τη μέρα

Το γκραφίτι της εβδομάδας

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει η **Κάλλη Καστώρη**. Γεννήθηκε στον Βόλο και ακολούθησε σπουδές στη μουσική (κιθάρα). Το 2003 περνά πρώτη στη Σχολή Καλών Τεχνών Α.Π.Θ. και αποφοιτά πρώτη από το εργαστήριο του Γ. Γκολφίνου. Κατά τη διάρκεια των σπουδών της τιμάται με τέσσερις υποτροφίες από το Ι.Κ.Υ., αποσπώντας την υψηλότερη βαθμολογία. Το 2008 βραβεύεται με την υποτροφία του Ιδρύματος Μιχελή για μεταπτυχιακές σπουδές στο University of the Arts στο Λονδίνο, με δάσκαλο τον Geraint Evans. Το 2011 αποφοιτά, κατακτώντας τον τίτλο «MASTER OF ARTS». Από το 2007, με συμμετοχές αρχικά σε ομαδικές κι έπειτα με ατομικές εκθέσεις, η δουλειά της παρουσιάζεται σε γνωστές γκαλερί και αίθουσες τέχνης στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έργα της βρίσκονται στη συλλογή του Μουσείου Φρουσίρα, στην Πινακοθήκη Βογιατζόγλου, σε πολλές ιδιωτικές συλλογές στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και σε δημόσιους οργανισμούς και πινακοθήκες. Το 2013 το Hellenic Cultural Center του Λονδίνου πραγματοποιεί ατομική της έκθεση με τίτλο «Freeze». Το έργο του εξωφύλλου είναι από τη Thalia Gallery.

Athens Voices

Του ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ
panikoval500@gmail.com

Λόγια που ακούστηκαν δημοσίως στην Αθήνα

«**Το έλεγε ο Λένιν: Χωρίς ζεστασιά δεν μπορείς να κάνεις νόμους.**»

(Ταξιτζής σε οίστρο. Διαδρομή Αμπελόκηποι-Κολωνάκι, Πέμπτη βράδυ)

«**Το χασάπικο είναι επιστήμη. Ένα χιλιοστό να κόψεις λάθος, κάνεις τρύπα στο κρέας. Μεγάλη ευθύνη. Γι' αυτό το άφησα το επάγγελμα κι έγινα ταξιτζής.**»

(Άλλος ταξιτζής, σε εξομολόγηση που δεν του ζήτησε κανείς. Διαδρομή ΚΠΙΣΝ-Κολωνάκι, Σάββατο βράδυ)

«**Οι Κύπριοι, οι Κύπριοι. Πολύ χαρτί.**»

(Λεωφορειατζήδες σε καφενέ, πλατεία Βαρβακείου, Σάββατο μεσημέρι)

- **Έχεις μαγαζί;**

- **Έκω μαγκαζί.**

- **Πού το 'χεις;**

- **Το Μαύρο το Μικάλη.**
(σ.σ. Μαυρομυχάλη).

(Περιφερειακός Λυκαβηττού, Παρασκευή μεσημέρι. Κυρία συνομιλεί με Ινδή που πουλάει μεταξωτά στον δρόμο)

«**Όποτε έχω γκόμενο, παχαίνω. Αλήθεια!**»

(Αδύνατη μιλάει στο κινητό της. Μετρό Ομόνοια, Δευτέρα απόγευμα)

Στην παράσταση «Η μητέρα του σκύλου», σε μια σκηνή η Υρώ Μανέ λέει:
«**...έχει φθίση.**»

Ωριμη κυρία στη διπλανή της:
«**Τι είπες;**»

Η διπλανή: «**Έχει φτύσει...**»

(Θέατρο Ακροπόλ, Ιησοκράτους, Πέμπτη βράδυ)

 STEGI.RADIO

ONASSIS READY ΣΤΡΑΤΗ ΤΣΙΡΚΑ 2, ΑΓ.Ι. ΠΕΝΤΗΣ

BORDERLINE FESTIVAL'25

**IGGOR CAVALERA — JOY ORBISON — DONATO DOZZY
MORITZ VON OSWALD — FORENSIS X BILL KOULIGAS**

**2 ΗΜΕΡΕΣ, 2 STAGES, 15 DJ SETS & LIVE PERFORMANCES.
ΔΙΠΛΑ ΣΕ 8 ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΟΥ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΥ TAKIS.**

11—12.04 ΣΤΟΝ ΝΕΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΧΩΡΟ
ΤΟΥ ONASSIS READY.

ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ

**ACE HOTEL +
SNINN CLUB
ATHENS**

ΠΑΡΕΑ ΜΕ ΤΗ

Heineken

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ABSOLUT.

ONASSIS.ORG

5c ΧΡΟΝΙΑ
ONASSIS

Σμήνος, αγέλη και μαζάνθρωποι

Η αγελαία συμπεριφορά και ο αυλητής του Χάμελν

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Ο όρος «μάζα» δεν σημαίνει ποσότητα• σημαίνει ποιότητα: δηλώνει μια κατάσταση του πνεύματος ή, μάλλον, την έλλειψη του πνεύματος. Ο τύπος του μαζανθρώπου εμφανίζεται σε όλα τα κοινωνικά στρώματα: φτωχά και εύπορα, μορφωμένα και αμόρφωτα. Η ανάδυση του «μαζανθρώπου», τον οποίο περιέγραφε ο Ορτέγκα στην «Εξέγερση των μαζών» πριν από έναν αιώνα σχεδόν, απειλεί τις αξίες και τα ιδανικά της φιλελεύθερης δημοκρατίας και του ευρωπαϊκού ανθρωπισμού, μια παράδοση πνευματικής και ηθικής προόδου των ατόμων.

Ο «μαζάνθρωπος» έχει εντελώς διαφορετική θεώρηση του ανθρώπου και της κοινωνίας. Αρνείται να αναμετρηθεί με πνευματικές αξίες —πόσο μάλλον να τις ενστερνιστεί— και δεν αναγνωρίζει κανένα μέτρο, καμία αξία ή αλήθεια που να τοποθετείται πάνω από αυτόν και να του επιβάλλει κανόνες. Για τον «μαζάνθρωπο» η ζωή οφείλει να είναι εύκολη, με υπεραφθονία αγαθών, απαλλαγμένη από την τραγικότητα της ύπαρξης, χωρίς εξωτερικούς περιορισμούς, χωρίς πνευματικό μόχθο. Ο «μαζάνθρωπος» συμπεριφέρεται σαν κακομαθημένο παιδί• είναι πεπεισμένος ότι έχει πάντοτε δίκιο ή ότι οι «άλλοι» —μία αόριστη και, κατά τη γνώμη του, εκθρική και ηθικά κατώτερη οντότητα— τον φθονούν και τον επιβουλεύονται εξυφαινόντας συνωμοσίες εναντίον του.

Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά ταιριάζουν σ' εμάς τους Έλληνες και έχουν εκδηλωθεί με θεαματικό τρόπο τον τελευταίο καιρό, με ευκαιρία το πολύνεκρο σιδηροδρομικό δυστύχημα. Όπως έγραφε ο Ορτέγκα, ο μαζάνθρωπος δεν προσφεύγει σε επιχειρήματα• είναι απαίδευτος στον διάλογο και στη λογική• δεν έχει διάθεση να εκπαιδευτεί ή να ξεχωρίσει από το πλήθος. Συμμορφώνεται με τις κυρίαρχες, τις πιο θορυβώδεις ιδέες, όπως συμμορφώνεται με τη μόδα• οι απόψεις του σχηματίζονται μέσα από εκείνους τους διαύλους ενημέρωσης οι οποίοι ενθαρρύνουν τις ερμηνείες των γεγονότων με την πιο ενδιαφέρουσα ηλοκή. Ήδη από τις πρώτες δεκαετίες του εικοστού αιώνα, ο Καρλ Κράους επέκρινε τους δημοσιογράφους για την υπονόμευση της δημοκρατίας, ακριβώς επειδή ήθελαν να ικανοποιούν αδιαλείπτως τις ορέξεις του κοινού τους: όπως έγραφε ο Αυστριακός συγγραφέας, οι σελίδες των εφημερίδων πρέπει να γεμίσουν και να πουληθούν —με συνέπεια έναν ωκεανό κοινοτοπιών, εντυπωσιθηρίας και ηλιθιότητας. Σύμφωνα με τον Κράους, οι δημοσιογράφοι χρησιμοποιούν τη γλώσσα ως μέσο διάχυσης κλισιέ, φτηνών συνθημάτων και προπαγάνδας. Έτσι, τα μέσα ενημέρωσης έγιναν το καλύτερο εκπαιδευτήριο για τους δημαγωγούς, οι οποίοι αντλούν τη δύναμή τους ακριβώς από το γεγονός ότι ο λαός, θρεμμένος από την ατέλειωτη επανάληψη υπεραπλουστεύσεων, δεν μπορεί να καταλάβει, να διαβάσει και να ακούσει τίποτε πιο σύνθετο ή πιο ορθολογικό. Την ίδια εποχή, ο Πολ Βαλερύ ανέλυε τη θλιβερή κατάσταση του ανθρώπινου πνεύματος: ο σύγχρονος άνθρωπος χρειάζεται διαρκή έξαψη, διότι γίνεται όλο και περισσότερο εξωστρεφής, είναι εθισμένος στα συμβάντα, κι αν κάποια μέρα δεν συμβεί κάτι που να το θεωρεί συνταρακτικό ή σκανδαλώδες, αισθάνεται άδειος και πλήττει. Σήμερα, ένα δυστύχημα, μια τραγωδία, δεν αρκεί• ούτε πιστεύουμε στα freak accidents: απαιτείται πολυπρόσωπο αφήγημα, λαβυρινθώδες θρίλερ, το οποίο ωστόσο δεν είμαστε ικανοί να σκαρώσουμε μόνοι μας• για μας σκέφτονται οι πολιτικάντηδες και οι δημοσιογράφοι, οι διάφοροι τυχαράπαστοι επαγγελματίες που διαμορφώνουν γνώμες. Αυτά σύμφωνα με τον Πολ Βαλερύ το μακρινό 1920.

Στην εποχή των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, έχει προστεθεί η ελευθερία τού να λες ό,τι σου κατεβαίνει: η ελευθερία του λόγου (freedom of speech) υπονομεύει την πολιτική ελευθερία (civil liberty) —οι άνθρωποι διεκδικούν δικαιώματα, όλο και περισσότερα δικαιώματα• οι υποχρεώσεις τους φαίνονται αποκρουστικές, ακόμα και «φασιστικές». Και καθώς το ύψι στο δικαίωμά τους είναι η συσσώρευση αγαθών, όταν ο διπλανός τους κατέχει περισσότερα αγαθά (συνήθως επειδή εργάστηκε περισσότερο και καλύτερα) γίνονται μνησικάκοι: επιτίθενται

εναντίον των ελίτ —οι οποίες υποτίθεται ότι κατέχουν πολλά χωρίς να τα αξίζουν— και ευθυγραμμίζονται με τον χαμηλότερο δυνατό παρονομαστή, με τους αλητήριους των μέσων ενημέρωσης, τους πομπούς ψευδών ειδήσεων και πλύσης εγκεφάλου. Δεν ενδιαφέρονται για την αλήθεια, ενδιαφέρονται για την αλήθεια «τους».

Προστίθεται ο ρόλος των διανοουμένων που, αν και συχνά παρουσιάζουν περγαμνές από πανεπιστήμια κύρους (είμαι σε θέση να γνωρίζω τους μύθους που συνοδεύουν τα «πανεπιστήμια κύρους»), διατηρούν τη βαθιά τους άγνοια και την έλλειψη κριτικής σκέψης. Ο εκφασισμός του δημόσιου λόγου, στον οποίο συμμετέχουν όλα τα αντισυστημικά κόμματα και όλα τα οψίμως αντισυστημικά πρόσωπα, θυμίζει το κενό του εθνικοσοσιαλισμού όπως το περιγράφει ο Ρομπ Ρίμεν στο βιβλίο του «Η αέναη επιστροφή του φασισμού»: «Δεν υπάρχει παρά μια επιφάνεια. Από κάτω δε βρίσκεται τίποτα. Ακριβώς σε αυτή την επιφάνεια βλέπουμε τον εθνικοσοσιαλισμό όπως είναι: ένα δόγμα γεμάτο μίσος και εκδικητικότητα. Βλέπουμε τους μαθηματικούς τύπους του μίσους, τους ψαλμούς του φθόνου, τις διαπεραστικές ιαχές της συκοφαντίας».

Γράφω συχνά για την αγελαία συμπεριφορά και την απώλεια της ατομικότητας: όταν το άτομο εντάσσεται άκριτα στο πλήθος, η προσωπική του ταυτότητα διαλύεται και γίνεται πιο επιρρεπές σε συναισθηματικές και παράλογες αντιδράσεις. Οι ιδέες και τα συναισθήματα μεταδίδονται μέσα στο πλήθος σαν ιός, οδηγώντας σε ομοιόμορφη και συχνά ακραία συμπεριφορά, από την οποία απουσιάζει η ανάληψη προσωπικής ευθύνης. Η συνωμοσιολογία γύρω από τη σιδηροδρομική τραγωδία είναι ένα πρόσφατο παράδειγμα μαζικών ενστίκτων όπου η λογική καταρρέει («υπάρχει συγκάλυψη, αλλά δεν ξέρουμε τι συγκαλύπτεται») κι όπου οι ενστικτώδεις δυνάμεις οδηγούν σε αποτρόπαιες στρεβλώσεις της πραγματικότητας: γίνεται λόγος για «δολοφονία» στα Τέμπη, άρα για ύπαρξη «δόλου», όπως και για «μαφιοζική εκτέλεση» στην περίπτωση του κ. Βασίλη Καλογήρου —όλα τούτα δίχως καμία τεκμηρίωση ή διανοητική θεμελίωση. Αλλά, όπως μας έχει διδάξει η ιστορία, ο ορίζοντας αυτής της συμπεριφοράς είναι ευρύτερος και προοιωνίζει την αυτοκαταστροφή• στην περίπτωση μας, η αυτοκαταστροφή προοιωνίζεται μέσω της ενίσχυσης παλαβών κομματικών σχηματισμών, μέσω της επιθυμίας για οχλοκρατία.

Τα παρατηρούμενα φαινόμενα της «herd mentality» (νοοτροπία αγέλης) και του «flocking» (συμπεριφορά σμήνους) σχετίζονται με τη συλλογική συμπεριφορά, αλλά έχουν διαφορετικές αποχρώσεις και εφαρμογές. Η νοοτροπία αγέλης αναφέρεται στο φαινόμενο κατά το οποίο τα άτομα ακολουθούν τυφλά την πλειοψηφία χωρίς διερευνητική σκέψη και στοχαστική ικανότητα. Οι αποφάσεις στηρίζονται σε συναισθήματα (φόβος, ενθουσιασμός, αγανάκτηση, συνήθως «ιερή») παρά στη λογική. Σ' αυτό συμβάλλει η πίεση της ομάδας: τα άτομα φοβούνται να διαφοροποιηθούν, διότι η διαφοροποίηση μπορεί να σημαίνει κοινωνικό αποκλεισμό. Η νοοτροπία αγέλης καθιστά τις μάζες εύκολα χειραγωγήσιμες: τα μεγάλα σύνολα γίνονται ευάλωτα σε δημαγωγούς και προπαγάνδα —όπως συνέβη, λόγου χάρη, κατά τη διάρκεια της φούσκας του χρηματιστηρίου— ευνόησαν την άνοδο ολοκληρωτικών καθεστώτων (ναζισμός, κομμουνισμός) και πιο πρόσφατα υιοθέτησαν την cancel culture, επιτιθέμενα σε άλλους ανθρώπους χωρίς να εξετάζουν τα δεδομένα και χωρίς ηθική αναστολή.

Αν και η θεωρία της συμπεριφοράς σμήνους προέρχεται από τη μελέτη των ζώων, ιδιαίτερα των πτηνών και των ψαριών, που κινούνται ομαδικά σε συγχρονισμό, εφαρμόζεται επίσης στην τεχνητή νοημοσύνη και την κοινωνική ψυχολογία. Συμπεριφορά σμήνους σημαίνει ότι τα άτομα μιμούνται τις κινήσεις των γειτόνων τους (των «ομοίων» τους), χωρίς να υπακούουν σε κάποια κεντρική αρχή: το σμήνος δεν εμφανίζει ιεραρχία• εμφανίζει συγχρονισμό και προσαρμογή• οι μονάδες ρυθμίζουν με τέτοιο τρόπο τη συμπεριφορά τους, ώστε να μην απομακρύνονται από το σύνολο, από το «μαντρί». Αν και η συμπεριφορά σμήνους έχει αξία επιβίωσης, περιλαμβάνει επίσης το ενδεχόμενο

Πολιτικό κλίμα: Μετά τα Τέμπη τι;

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Σιγά σιγά αλλά σταθερά, τα Τέμπη φεύγουν από την ημερήσια διάταξη και επιστρέφουμε σε περιβάλλον κανονικότητας. Τελείωσαν τα συλλαλητήρια και κοπάζει η αγανάκτηση για τη συγκάλυψη. Αποχωρούν οι «πραγματογνώμονες» από την επικαιρότητα και στερεύουν οι διαρροές από τα Ινστιτούτα. Στεγνώνει το σατανικό ξυλόδιλο και αραιώνουν οι κατάρες. Κι έμεινε μόνος και έρημος ο Τριαντόπουλος να ψάχνει δικαστήριο να τον δικάσει. Ακόμα και ο ανασχηματισμός «έσβησε» σε δύο μέρες, παρά την άμεση παραίτηση του Αρίστου Δοξιάδη. Μπούχτισε ο κόσμος από την κακόγουστη προπαγάνδα και αποκαλύφθηκαν οι προθέσεις των επαγγελματιών της αγανάκτησης αλλά και των bots. Κάτι μόνο φελλίζουν οι συνταγματολόγοι για την προανακριτική της Βουλής, αλλά λίγοι πλέον ενδιαφέρονται γι' αυτή την κωμικοτραγική παρωδία δικαστηρίου.

Βλέπουμε λοιπόν ότι η ξαφνική αναζωπύρωση του τραγικού σιδηροδρομικού δυστυχήματος έπειτα από δύο χρόνια δεν ήταν ικανή ούτε να προκαλέσει την αποσταθεροποίηση της χώρας ούτε να ρίξει την κυβέρνηση Μητσοτάκη ούτε να ανασκάψει το πολιτικό σκηνικό. Αν κατάφερε κάτι, είναι να δημιουργήσει και πάλι ένα αντισυστημικό ρεύμα χαμηλής έντασης και να εκτοξεύσει συγκυριακά την Πλεύση Ελευθερίας μέχρι και τη 2η θέση στις προτιμήσεις του εκλογικού Σώματος. Μακριά όμως από τον πρώτο. Και αξίζει να σημειώσουμε ότι το συστημικό ΠΑΣΟΚ, που θέλησε να ιππεύσει το κύμα της οργής για να πλησιάσει τη ΝΔ, είδε τα ποσοστά του να μειώνονται και σε κάποιες μετρήσεις την «Πλεύση» να το υποσκελίζει. Διότι «τα μεταξωτά βρακιά θέλουν και επιδέξια σκέλια». Ή δεν μπορούν όλοι να παίζουν με τον λαϊκισμό και να θέλουν να νικήσουν. Υπάρχουν «ειδικοί» και γι' αυτό.

Η ελληνική κοινωνία διατηρεί πάντοτε σε καλή κατάσταση τον σπόρο της αγανάκτησης, ακρείαστος να είναι. Αλλά για να καρπίσει και να οδηγήσει και πάλι τη χώρα στον γκρεμό, δεν του αρκούν τα δυστυχήματα. Όσο τραγικά κι αν είναι. Δεν αρκεί η προπαγάνδα, όσο μαζική κι αν είναι. Δεν αρκούν οι αποφάνσεις δήθεν πραγματογνωμώνων και οι ντεμέκ επιστημονικές έρευνες και μετρήσεις. Δεν αρκούν οι γελοίες «τρομοκρατικές» απειλές για λαϊκά δικαστήρια που θα στηθούν στο Σύνταγμα κρεμάλες. Δεν αρκεί ένα συμβάν. Χρειάζεται και μια βαθύτερη, πραγματική αιτία. Που να σχετίζεται με την ιστορία και την κουλτούρα του τόπου, τον τρόπο ζωής, την οικονομική κα-

Έχει γίνει η πολιτική ο πόλεμος των τρολς;

Της ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΝΤΗ

τάσταση, το αξιακό υπόβαθρο. Με κάτι βαθύτερο. Και σήμερα τέτοιοι λόγοι δεν συντρέχουν. Και τα σπέρματα που υπάρχουν δεν είναι ικανά να προκαλέσουν ρήξη – καταστροφή.

Πολλοί νόμισαν ότι η χώρα θα ξαναζήσει εποχές αντιμνημονιακής υστερίας. Που θα οδηγούσε σε παραίτηση Μητσοτάκη και κυβέρνηση ειδικού σκοπού. Κάποιοι έραβαν ανάλογο κουστούμι και κρατιούνταν μακριά από τα φώτα των Τεμπών, περιμένοντας την πατρίδα να τους παραδώσει τα κλειδιά της. Άλλοι κρύβονταν από τα ΜΜΕ για να μην αναγκαστούν να υπερασπιστούν την κυβέρνηση και πέσουν οι μετοχές τους στο πολιτικό χρηματιστήριο της επόμενης ημέρας. Κι άλλοι έτριβαν τα χέρια τους που ο μιστός εσωκομματικός αντίπαλος επιτέλους την είχε δύσκολα. Αλλά ο κόσμος δεν είδε την τσέπη του να αδειάζει. Αντιθέτως, βλέπει την ανεργία να μειώνεται, τους μισθούς να ανεβαίνουν, την οικονομία να δουλεύει. Έχει προσδοκίες και όχι μαύρη απελπισία, όπως θέλουν να τον πείσουν οι επιτήδειοι.

Υπήρχαν βεβαίως και οι απέναντι, που περίμεναν τις μετρήσεις για να δουν τη ΝΔ να καταβαραθρώνεται και τα δικά τους μαγαζιά να ανακάμπτουν. Η μόνη που έχασε είναι η «Φωνή Λογικής», που δεν ακολουθούσε το δῆθεν αγανακτισμένο κύμα, κρατώντας μια πεινή, μια και έκρινε ότι θα της έκανε κακό να συνοδοιπορήσει με την Αριστερά. Αλλά δεν το μέτρησε σωστά. Στις συγκεντρώσεις των αγανακτισμένων υπάρχει πάντα η άνω και η κάτω πλατεία. Ακροδεξιά και Αριστερά μπορούν να συνυπάρχουν και να κερδίζουν και οι δύο. Αρκεί να διαχειρίζονται σωστά τις ποσότητες του «ψεκόλιου» που τους αναλογούν. Αλλά για πόσο; Αλλά ούτε η Αριστερά είδε κέρδη από το εμπόριο του δυστυχήματος. Γιατί «όταν είναι κάτι να πάει στραβά, θα πάει» που λέει και ο νόμος του Μέρφι. Η ριζοσπαστική Αριστερά είναι σε αποδρομή. Τα τρία από τα τέσσερα κόμματα που προέκυψαν από τη διάσπαση του ΣΥΡΙΖΑ είδαν τα ποσοστά τους να μειώνονται και μόνο η «Πλεύση» εκτοξεύτηκε, λόγω του ιδιόρρυθμου χαρακτήρα της επικεφαλής της. Αλλά σύντομα θα δει κι αυτή την πραγματικότητα να την επαναφέρει στο έδαφος. Διότι, για να αποκτήσεις εκέγγυα κυβερνησιμότητας, χρειάζονται κι άλλα πράγματα. Μια κάποια κομματική δομή με πανελλαδική δικτύωση, κάποια επώνυμα, προβεβλημένα στελέχη, κάποιες έστω σοβαροφανείς επεξεργασίες και όχι μόνο καταγγελία, τερατολογία και εκρηκτική ρητορική. Μπορεί η κοινωνία να είναι ευεπίφορη στην αρλούμπα, αλλά δεν θέλει να την κυβερνήσει και η πρώτη τυχούσα που απλώς φωνάζει.

Αν η υπόθεση των Τεμπών ήταν το συμβάν που μπορούσε να αλλάξει την κατεύθυνση της χώρας, θα έπρεπε να δούμε και μια ραγδαία άνοδο του συστημικού ΠΑΣΟΚ. Αλλά δεν τη βλέπουμε. Πτώση βλέπουμε, άνοδο όχι. Και εδώ λείπει ο αέρας της κυβερνησιμότητας, μια και η ηγετική του ομάδα δεν πείθει. Δεν πείθει ούτε τους αγανακτισμένους ότι μπορεί να γκρεμίσει το σάπιο κατεστημένο, αλλά ούτε και τους νουνεχείς κεντρώους ότι μπορεί να οδηγήσει την Ελλάδα καλύτερα από τον Μητσοτάκη. Για παράδειγμα, πιστεύουν πολλοί ότι ο Ανδρουλάκης θα ξεπαζώσει τον ΟΣΕ ώστε να αποκτήσουμε ασφαλή τρένα; Ότι θα κάνει πραγματική αξιολόγηση στο Δημόσιο; Ή μήπως ότι θα κάνει αξιόπιστη σχολική εκπαίδευση;

Το ΠΑΣΟΚ είναι πολύ παλιό κόμμα και ο αρχηγός του γνωστός και δοκιμασμένος για να μπορούν να πουλήσουν με επιτυχία κάτι που δεν διαθέτουν. Και μάλιστα σε εποχή κανονικότητας. Δεν είναι ΣΥΡΙΖΑ και Τσίπρας του 2010, που παραμύθιασαν το πόπολο ότι είναι ικανοί να ανατρέψουν την ΕΕ και να αναγκάσουν τους κουτόφραγκους να μας δανείζουν δωρεάν. Αλλά ακόμα και ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν το κόμμα του Κύρκου και του Παπαγιαννάκη, με ιστορία και γνωστά, σοβαροφανή στελέχη, με αριστερές επεξεργασίες που φάνταζαν τότε ισχυρές και, κυρίως, δεν είχε πέσει ξαφνικά από τον ουρανό. Όταν τα συστημικά κόμματα κατέρρεαν ή δυσκολεύονταν σε όλη την Ευρώπη, ένα αριστερό ριζοσπαστικό κόμμα με επικεφαλής έναν νέο λαοπλάνο ήταν λογικό να αναρριχθεί στην εξουσία της Ελλάδας.

Η ρητορική, όσο καλή κι αν είναι, η τερατολογία, όσο εξωφρενική κι αν είναι, το συμβάν, όσο τραγικό κι αν είναι, δεν μπορούν από μόνα τους να αλλάξουν την πορεία μιας χώρας της Ευρώπης σε συνθήκες κανονικότητας. Αλλά και διεθνούς πολιτικής αστάθειας και ανησυχίας, λόγω Τραμπ. Και μάλιστα να παραδώσουν τα κλειδιά της σε αγνώστους. Αν το ΠΑΣΟΚ είχε διαφορετική ηγεσία και πειστική πολιτική πρόταση, θα μπορούσε να προβληθεί ως εναλλακτική λύση απέναντι στη ΝΔ και μάλιστα έπειτα από 6 χρόνια διακυβέρνησης. Αλλά δεν έχει, κι αυτό φαίνεται τόσο στην καθημερινή πολιτική συζήτηση όσο και στις δημοσκοπήσεις. Σε σημείο που τα λάθη, οι αδυναμίες, οι αστοχίες και οι παραλήψεις της κυβέρνησης να ξεχνιούνται σχετικά εύκολα και ουσιαστικά να συγχωρούνται. Προφανώς και τα δύο επόμενα χρόνια είναι κρίσιμα και θαβάλουν τη σφραγίδα τους στις εξελίξεις. Αλλά υποθέτω ότι και η κυβέρνηση θα έχει κάποιες απαντήσεις. Αναμένουμε με ενδιαφέρον και το μόνο σίγουρο είναι ότι δεν θα πλύνουμε. **Α**

Στη θεωρία της πολιτικής επικοινωνίας, όταν μιλάμε για την ιεραρχική αξιολόγηση της επικαιρότητας, τις ειδήσεις και τα γεγονότα που κυριαρχούν στη δημόσια σφαίρα, συνήθως αναφερόμαστε στη διαδικασία του «agendasetting»: οι κύριοι δρώντες του πολιτικού και μιντιακού τοπίου, σε συνδυασμό και με δημόσια πρόσωπα που κρατούν ρόλο opinion leader σε μικρότερες ή μεγαλύτερες κοινωνικές σφαίρες επιρροής, καθορίζουν τα βασικά ζητήματα προς διαβούλευση, προβληματισμό, σύγκρουση, διαφωνία. Τα τελευταία χρόνια, σ' αυτή τη διεργασία έχει έρθει φυσικά να προστεθεί και ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Πλατφόρμες όπως το Χ (πρώην Twitter), έγιναν αρχικά χώροι όπου ο κάθε χρήστης διατηρούσε το προσωπικό του «μπλογκ», μοιραζόταν σκέψεις, ανησυχίες, αλλά και αστεία ή ειρωνικά σχόλια γύρω από την επικαιρότητα. Με τα χρόνια και την αύξηση των ενεργειών χρηστών, τα νέα μέσα εξελίχθηκαν σε ένα «βαρόμετρο» της κοινής γνώμης, στο οποίο τα αρνητικά συναισθήματα, η πόλωση, οι πολιτικές/κομματικές διαφωνίες μπορούσαν να καταγραφούν έως και να «μετρηθούν» από τους ερευνητές και τους επαγγελματίες της πολιτικής.

Τι σχέση έχουν οι παραπάνω διεργασίες με τα όσα βιώνουμε στην Ελλάδα τους τελευταίους μήνες; Καμία απολύτως. Αυτό που παρακολουθούμε το τελευταίο διάστημα δε συνιστά μια φυσιολογική ή, εντέλει, ακόμη και χρήσιμη «ψηφιακή εθνογραφία» αλληλεπίδρασης στη σφαίρα του διαδικτύου. Πρόκειται, αντίθετα, για τη δημιουργία μιας «αρένας» γεμάτης από τοξικότητα, παραπληροφόρηση και στρατευμένη αποδόμηση της επικαιρότητας σε εύπεπτα αφηγήματα κομματικού οφέλους. Τα αποκαλούμενα και «τρολς» μπορεί άλλοτε να αποτελούσαν μεμονωμένους χρήστες που αγωνιούσαν να διοχετεύσουν την επιθετικότητα και τον θυμό τους σε χόανες πολιτικής αντιπαράθεσης, τώρα ωστόσο έχουν εξελιχθεί σε οργανωμένους «στρατούς». Οι στρατοί αυτοί εξαπολύουν μαζικές και οργανωμένες επιθέσεις με σκοπό τη στρέβλωση της αλήθειας και την αλλοίωση της ίδιας της πραγματικότητας. Όχι πως είναι καινούργιο αυτό το φαινόμενο. Η γέτες αυταρχικών και απολυταρχικών καθεστώτων διατηρούν προσωπικούς στρατούς από τρολς. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το καθεστώς του Ταγίπ Ερντογάν στην Τουρκία. Το 2013, η περίφημη υπόθεση του πάρκου Γκεζί, με σκοπό την καταστροφή του για την ανοικοδόμηση ενός εμπορικού κέντρου, γέννησε έναν υγιή και ρωμαλέο ψηφιακό ακτιβισμό. Οι Τούρκοι χρήστες ανακάλυψαν για πρώτη φορά τη δύναμη που μπορεί να έχει ένα tweet. Τα αντανάκλαστικά του Τούρκου προέδρου, ωστόσο, ήταν αστραπιαία. Ένα κύμα από κυβερνητικά τρολς ξεχύθηκε στις διαδικτυακές πλατ-

φόρμες στην Τουρκία, καταπνίγοντας με σωρούς λαοπολογίας και υβριστικών επιθέσεων το περιεχόμενο κάθε λογαριασμού, που τολμούσε να ασκήσει κριτική με λόγο, επιχείρημα ή που καλούσε σε δράση τους υπόλοιπους πολίτες της Τουρκίας. Αντίστοιχα, μπορεί κανείς να εξετάσει την εργαλειοποίηση του Χ από τον πρόεδρο Τραμπ, ο οποίος, ήδη από τις προεδρικές εκλογές του 2016, άλλαξε την ίδια τη φυσιογνωμία του μέσου σε κάτι πολύ πιο δηλητηριώδες, δομημένο ώστε να υπηρετεί τους όρους του βρόμικου πολιτικού παιχνιδιού.

Στην Ελλάδα, η τραγωδία των Τεμπών αλλά και οι κινήσεις της κυβέρνησης, με πιο πρόσφατη εκείνη της επιλογής του Αρίστου Δοξιάδη στον πρόσφατο ανασχηματισμό, έγιναν οι αφορμές ευρείας εξάπλωσης αντίστοιχων πρακτικών στο εσωτερικό της χώρας. Ένα κύμα από συνεχείς διαλεκτικό «disruption», με μη επαληθευμένα επιχειρήματα, ρητορική μίσους, συνωμοσιολογία και καταγιισμό επιθέσεων σε επίσημους λογαριασμούς δημόσιων προσώπων αποτέλεσαν το βασικό οπλοστάσιο, που αξιοποιήθηκε ώστε να γίνει ο χώρος της δημόσιας σφαίρας όσο πιο τοξικός και ανορθολογικός γίνεται. Καμία αυθεντία για κανένα ζήτημα δεν θεωρείται πλέον αποδεκτή, ούτε αναγνωρίζεται ως τέτοια, είτε μιλάμε για τη νομική επιστήμη, την εγκληματολογία, τη χημεία και πάει λέγοντας. Τις αυθεντίες, άλλωστε, τις έχει αντικαταστήσει ο μηδενιστικός

αντιελιτισμός. Κανείς δεν διαθέτει ειλικρινείς σκοπούς, ούτε μιλάει με τεκμήρια και δεδομένα. Όλοι είναι «βαλτοί», γρανάζια του συστήματος και συνεπώς αποτελούν τα πλοκάμια σκοτεινών δυνάμεων που θέλουν να χειραγωγήσουν και να υποτάξουν την κοινή γνώμη, με σκοπό τη διατήρηση και αναπαραγωγή της εξουσίας των ελίτ. Το ότι στόχοι τέτοιων επιθέσεων έγιναν ακόμη και συγγενείς των θυμάτων των Τεμπών, στην προσπάθειά τους να καταρρίψουν κάποιες αβάσιμες θεωρίες, φανερώνει πολλά για τα κίνητρα και το πόσο κατευ-

θυνόμενα είναι τα τρολς. Τι μέλλει γενέσθαι από δω και στο εξής; Η πρόγνωση δεν μπορεί να είναι αισιόδοξη. Οι πρακτικές αυτές, συνεχιζόμενες και εφαρμοζόμενες με ορμή, ενδέχεται να προκαλέσουν σταδιακά μαζική κόπωση. Ίσως μάλιστα αυτός να είναι και ο απώτερος σκοπός. Όλο και λιγότεροι θα είναι διατεθειμένοι να διαφωνήσουν, να ερευνήσουν και να αντιπαρεθούν με έναν στρατό λαϊκισμού και λαοπολογίας, ο οποίος είναι καλύτερα οργανωμένος απ' όσο δείχνει. Ως αποτέλεσμα, όλο και λιγότεροι θα αναζητούν την αλήθεια και θα είναι πρόθυμοι να την προτάξουν, θυσιάζοντας λίγη από την ψυχική τους ηρεμία στην πορεία. Έτσι, ο λαϊκισμός και η συνωμοσιολογία θα συνεχίσουν αδιάλειπτα να γεμίζουν το κενό στον ψηφιακό χώρο. Και αυτή η κατάληξη δε θα αποτελεί πλέον πλήγμα για την επικοινωνία, ψηφιακή ή μη, αλλά για την ίδια τη δημοκρατία. **Α**

Τα νούμερα της εβδομάδας

Του ΣΤΑΜΑΘ ΖΑΧΑΡΟΥ

1.133 άνθρωποι έχουν συλληφθεί στην Τουρκία τις τελευταίες 5 ημέρες καθώς διαμαρτύρονταν για τη σύλληψη του Ιμάμογλου, ενώ με δημοκρατικές διαδικασίες είχαν απαγορευτεί οι συγκεντρώσεις. Οι συλληφθέντες κατηγορούνται ότι έκαναν κατάχρηση του δικαιώματος στη διαμαρτυρία.

15.000.000 πολίτες ψήφισαν στις εκλογές του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, δίνοντας στον Ιμάμογλου το χρίσμα για τις επόμενες προεδρικές εκλογές, παρά το γεγονός ότι δεν θα έχει το δικαίωμα να συμμετέχει.

35 χρόνια μετά τη μεταγραφή του Ιμάμογλου στο πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης, κατηγορήθηκε ότι πλαστογράφησε τα έγγραφα της μεταγραφής του και ως εκ τούτου το πτυχίο του ακυρώθηκε.

28 ακόμη άτομα έπαθαν ακριβώς το ίδιο. Προφανώς, για να μη θεωρηθεί ότι η δίωξη έγινε για πολιτικούς λόγους.

200.000 δολάρια θα είναι εφεξής το οικογενειακό εισοδηματικό όριο κάτω απ' το οποίο οι φοιτητές του Harvard δεν θα πληρώνουν διδάκτρα. Το όριο σήμερα είναι 85.000 δολάρια.

132 ξένα πανεπιστήμια αιτήθηκαν συνεργασίες με ελληνικά ΑΕΙ. Μεταξύ τους περιλαμβάνονται τα Harvard και Yale. «Το fund πίσω από τον Μπάμπη Στάθη θέλει να ιδρύσει ιδιωτικό πανεπιστήμιο», δήλωνε η Έλενα Ακρίτα (8 Μαρτίου 2024).

17 ετών, 4 μηνών και 4 ημερών ήταν το βράδυ της Κυριακής ο Κωνσταντίνος Καρέτσας, όταν πέτυχε το παρθενικό του γκολ με τη γαλανόλευκη κι έγινε ο νεότερος σκόρερ της Εθνικής.

2 συλλήψεις και 86 πρόστιμα επέβαλε η ΕΛ.ΑΣ. για «κόντρες» στην Παραλιακή. Μικρές οι συνέπειες για τη F1 των φτωχών.

6,05 μέτρα πήδηξε ο Εμμανουήλ Καραλής και κατέκτησε το ασημένιο μετάλλιο στο παγκόσμιο

© ALEX PLAVEVSKI / EPA POOL

1 δισ. ευρώ εικάζεται ότι είναι το σύνολο της χορηγίας του ομίλου πολυτελών αγαθών LVMH στο πρωτάθλημα της Formula 1, κι έτσι τα σήματα των Luis Vuitton, Moët, Hennessy και των ρολογιών TAG Heuer φιγουράρουν παντού στις πίστες και στο τηλεοπτικό περιεχόμενο.

10 χρόνια θα διαρκέσει η συμφωνία των δύο πλευρών, η οποία πέταξε εκτός χορηγικού πλάνου την ωρολογιοποιία

Rolex.

150 εκατομμύρια ευρώ κόστισε η χορηγία της LVMH στους Ολυμπιακούς και παραολυμπιακούς αγώνες του Παρισιού, το καλοκαίρι του 2024.

750 εκατομμύρια φανατικοί θεατές παρακολουθούν τους αγώνες της F1, σύμφωνα με έρευνα της Nielsen το 2024, γεγονός που την καθιστά το πλέον δημοφιλέσπορ στον πλανήτη.

πρωτάθλημα κλειστού στίβου. Δεν ξέρω αν είναι άτυχος ή τυχερός που βρίσκεται στον κολοφώνα της δόξας του ενώ μεσουρανεί ο Armand Duplantis, ο GOAT, στο άθλημα. Μάλλον τυχερός είναι, νομίζω, που διαπρέπει μαζί με τον τεράστιο αυτό αθλητή.

38,97% αυξήθηκαν οι τιμές των τροφίμων στην Ελλάδα την τελευταία 15ετία, σύμφωνα με σχετική έρευνα του Ινστιτούτου Έρευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών.

28,50% ήταν η αύξηση την τελευταία τριετία.

56,17% ήταν η αύξηση στις τιμές των τροφίμων στην Ε.Ε. την τελευταία 15ετία. 44% μεγαλύτερη, δηλαδή, απ' ό,τι στην Ελλάδα. Στοιχεία που προφανώς δικαιώνουν τον Σωκράτη Φάμελλο, που έλεγε «Ακρίβεια Μητσotάκη είναι, όσο κι αν δεν σας αρέσει όπως το λέμε» (24 Μαΐου 2024, Κοινοβουλευτική Ομάδα ΣΥΡΙΖΑ).

28,3% έχει αυξηθεί ο μέσος μι-

σθός από το 2019 έως σήμερα, σύμφωνα με τα στατιστικά του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ.

830 ευρώ είναι σήμερα ο κατώτατος μισθός, από τα 650 το 2019.

880 ευρώ θα είναι ο κατώτατος μισθός από την 1η Απριλίου, σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες.

53,7% των εργαζομένων λαμβάνει μισθό άνω των 1.000 ευρώ. Το αντίστοιχο ποσοστό το 2019 ήταν 36,3%.

35,2% του διαθέσιμου εισοδήματός μας πληρώνουμε για έξοδα στέγασης, όταν ο μέσος όρος στην Ε.Ε. είναι 19,7%.

49% είναι η μεγαλύτερη αύξηση που καταγράφηκε στις τιμές των ενοικίων κατά την περίοδο 2019-2024, σύμφωνα με στοιχεία από την ιστοσελίδα spitogatos.

6% - 9% του ΑΕΠ, δηλαδή ανάμεσα σε €11 και €16 δισ. τον χρό-

νο, ήταν η φοροδιαφυγή στην Ελλάδα το 2016, όταν η διαNE-Οσις είχε πραγματοποιήσει μια σχετική έρευνα σε συνεργασία με την Ernst & Young.

85,5% είχαν δηλώσει πως θεωρούν τη φοροδιαφυγή κλοπή.

35,1% είχε επίσης δηλώσει πως ευχαρίστως φοροδιαφεύγει, όταν έχει την ευκαιρία, επειδή «το κάνουν όλοι».

700 έως 1,8 δισ. ευρώ δημοσιονομικό κόστος σε μόνιμη βάση θα προκαλούσε η επαναφορά των δώρων στους δημόσιους υπαλλήλους. Το ΣΤΕ καλείται να λάβει τη σχετική απόφαση σε πιλοτική δίκη στις 6 Ιουνίου.

1 ανώτερη εισαγγελέας και 7 δικαστές αποπέμφθηκαν από το δικαστικό Σώμα για λόγους υπηρεσιακής ανεπάρκειας, υγείας και ανάρμοστης συμπεριφοράς. Η αντεισαγγελέας Εφετών απολύθηκε, καθώς εξύβριζε και απειλούσε τους γείτονές της με αφορμή κάποιες θέσεις στάθμευσης στην Κυψέλη. Έχει δυσκολέψει πολύ το πάρκινγκ στην Κυψέλη, είναι η αλήθεια.

1.702,71 μονάδες ήταν το κλείσιμο του Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου της Αθήνας την περασμένη Παρασκευή.

14 χρόνια είχε να δει τέτοια επίπεδα ο ΓΔ.

41 εκατομμύρια ευρώ θα κοστίσει η κατασκευή του «Δαίδαλου», ενός υπερυπολογιστή, με τον οποίο η Ελλάδα έχει στόχο να αξιοποιήσει τον μεγάλο πλούτο δεδομένων που βρίσκονται στη διάθεση του κράτους.

60 Petaflops θα είναι η ισχύς του υπολογιστή και θα είναι 120 φορές ισχυρότερος από τον υφιστάμενο υπερυπολογιστή ARIS, εκτελώντας 60 τετράκις εκατομμύρια πράξεις κινητής υποδιαστολής ανά δευτερόλεπτο.

30 υπερυπολογιστές τέτοιας ισχύος θα υπάρχουν παγκοσμίως μέχρι τέλος του έτους, συμπεριλαμβανομένου του «Δαίδαλου».

στη δημοσκόπηση της Metron Analysis και 2% στην αντίστοιχη της Opinion Poll.

ΜΑΡΙΑ ΣΟΛΩΜΟΥ

«Δεν υπάρχει επιτυχημένος άντρας 50-55 ετών, με οικογένεια, που να μην έχει δίπλα του μια νεότερη κοπέλα για εξόδους στα μπουζούκια». Για τη Μαρία Σολωμού υπάρχουν δύο αξιώματα. Ότι όλοι ακούνε σκυλάδικα διασκεδάζοντας στα μπουζούκια και ότι όλοι οι οικογενειάρχες 50+ γουστάρουν πιπίνια. Αν δεν κάνεις κάτι απ' τα δύο, είσαι αποτυχημένος.

VERBA VOLANT

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

«Όταν οι γείτονες επενδύουν το 70% των εξοπλιστικών τους δαπανών στη δική τους Αμυντική Βιομηχανία και εξαγουν drowns που αποτελούν το πιο σύγχρονο και αποτελεσματικό πολεμικό υλικό, εμείς επιμένουμε να εξαγοράζουμε αμφίβολη προστασία». Λίγο πριν από τις διαλέξεις στο Χάρβαρντ, ο πρώην πρωθυπουργός flexάρει τα καινούρια του αγγλικά, δημιουργώντας ερωτηματικά

σχετικά με το τι κάνουν με τους πνιγμούς που εξαγουν οι Τούρκοι, όσοι τους αγοράζουν.

ΚΩΣΤΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

«Γιατί λέει ο Κυριάκος Μητσοτάκης ότι δεν υπάρχει λύση. Υπάρχει. Ο Φάμελλος». Εν τω μεταξύ τον Φάμελο τον θεωρεί κατάλληλο για πρωθυπουργό το 2,3% της κοινωνίας, σύμφωνα με δημοσκόπηση της Opinion Poll, και το 3%, σύμφωνα με τη Metron Analysis. Στη δημοσκόπηση του Αρβανίτη, όμως, με δείγμα τον εαυτό του, ο Φάμελλος λαμβάνει το 100% της καταλληλότητας. Beat this.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ

«Βλέπω μια συζήτηση που κάνει η συστηματική γραφειοκρατική Αριστερά, περί ενσωμάτωσης του εναπομείναντα ΣΥΡΙΖΑ και του αποτυχημένου εχειρήματος της ΝεΑρ, η οποία δεν αφορά κανέναν. Οι άνθρωποι που εκπροσωπούν αυτά τα κόμματα θα συναντηθούν στις επόμενες εκλογές κάτω απ' το 3%». Το φετίχ του 3% στοιχειώνει τις εξελίξεις. Δεν ξέρω αν είναι κατρακύλα ή στόχος. Ιδίως καθώς το αναφέρει μια πολιτικός που αυτοτοποθετείται στο Κίνημα Δημοκρατίας, το οποίο και λαμβάνει 2,1%

ATHENSvoice

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελάς

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη	Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπιλή
---	---

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης
Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πechλιβανίδης

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Σύμβουλος Διεύθυνσης Χριστίνα Γαλανοπούλου

Αρχισυνταξία Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide)

Βοηθός αρχισυντάκτη Τόνια Ζαραβέλα

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντσίρμας

Social Media Manager Τάσος Ανέστης

Υπεύθυνος ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια ύλης Δήμητρα Γκρους
Διόρθωση κειμένων Φανή Κουλούντζου, Κατερίνα Ασήμου

Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμανίτης, Μ. Ανδριωτάκη, Ε. Βαρδάκη, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελάς, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Κ. Γλυνιαδάκη, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δήμος, Θ. Κ. Ευθυμίου, Γ. Ζερβογιάννη, Μ. Ζουμπούλακη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Κалаμαντή, Μπ. Καλογιάννης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κασαμπαλή, Α. Καψάλη, Ν. Κοσκινά, Α. Κοσμοπούλου, Δ. Κουμαριώτης, Σπ. Λαμπρόπουλος, Α. Μανουσάκη, Μ. Μανωλοπούλου, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Τζ. Μελιτά, Γ. Μπελεσιώτης, Α. Μπρουντζάκη, Γ. Νένες, Ε. Ντάκουλα, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Τ. Σκραπαλιώρη, Σ. Σφυρη, Σ. Τριανταφύλλου, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Χ. Χριστοφόρου, Γ. Ψύχας, Ε. Ψυχούλη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos

LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου

Creative Manager Θάνος Ψυλλίδης
Creative Marketing Manager Λαμπρινή Τρούγκου
Branded Content Editor Χαρά Αλεξανδροπούλου

Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr
Φωτο: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρχώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσος, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκεζή, Πέτρος Νικόλαος, Λάζαρος Γραικός

Account Directors
Τίνα Γαϊτανίδου, Βόννη Ζαφειροπούλου

Direct Market Advertising Director
Άννα Αντωνίου
Direct Market Advertising Managers
Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Ελένη Βαρύτη
Νώντας Νταμπάνης, Ελεωνόρα Τζεφρόνη

Advertising & Marketing Director VOICE 102.5
Κική Μαλέρδου

Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη
marketing@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη
Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη

Ψηφιακή Υποστήριξη Νικόλας Αργυρίου, Άγγελος Καραμανωλάκης

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Μαίρη Λυκούση, Μανώλης Κοττάκης

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικοπύνη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
VOICE 102.5: 210 3648.213
Αγγελίες: 210 3617.369 Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr
Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής, επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369
Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

ATHENSvoice

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Αναγράφεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

Το Pronunciamiento του Ερντογάν και η ατιμωτική ανοχή της Δύσης

Η προδιαγεγραμμένη πορεία της Τουρκίας προς την πλήρη απολυταρχία

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Το βράδυ της Κυριακής η πλατεία ήταν γεμάτη. Το συμπαγές πλήθος, περισσότερο από ποτέ, τραγουδούσε και χοροπηδούσε. Νέα παιδιά, κορίτσια πολλά, γυναίκες πολλές, αφήγησαν τον φόβο. Αυτό άλλωστε ήταν και το στοίχημα.

Περί τα 20 εκατομμύρια πολίτες, δύο Ελλάδες δηλαδή, σπκώθηκαν από το τιβάνι και πήγαν στις κάλπες να ψηφίσουν υποψήφιο για το αξίωμα του προέδρου της χώρας στις επόμενες εκλογές. Προσέξτε: Ψήφισαν τον Ιμάμογλου, ο οποίος δεν θα είναι ποτέ υποψήφιος, αφού φυλακίστηκε, του αφαιρέθηκε ως πλαστό το πτυχίο πανεπιστημίου που κατείχε και οδηγείται σε δίκη. Τον ψήφισαν έτσι, για το γινάτι και την ψυχή της αντιπολιτευτικής τους θέσης. Ήξεραν πως, ψηφίζοντας, το καθεστώς θα γνώριζε το όνομα και τη διεύθυνση του κάθε ψηφοφόρου, αφού έπρεπε να επιδείξουν ταυτότητα στα εκλογικά κέντρα του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος. Οι υπηρεσίες ασφαλείας είναι βέβαιο ότι έχουν χακάρει τα κομματικά αρχεία. Δεν υπάρχουν ηλεκτρονικά μυστικά για τη MIT.

Αυτά τα 20 εκ. πολίτες απλώς «έσπασαν» το φράγμα του φόβου. Από αυτούς μόνο 2 εκ. είναι μέλη του κόμματος. Οι υπόλοιποι είναι αυτοί που ο Ερντογάν ανερωθρίαστα αποκαλεί «Sokak Teröristi», δηλαδή τρομοκράτες του δρόμου.

Αργά το πρωί της Κυριακής που μας πέρασε, στην έδρα της Κεντρικής Τράπεζας της Τουρκίας η μία λιμουζίνα διαδεχόταν την άλλη. Συγκεντρώθηκαν εσπευσμένως όλοι οι τραπεζίτες, μαζί και τα μεγάλα κεφάλια της τουρκικής οικονομίας. Θα έπρεπε να συναποφασίσουν τι να κάνουν από Δευτέρα. Βλέπετε, ο λογαριασμός ήταν ήδη αλμυρός. Η Κεντρική Τράπεζα μέσα σε τρεις μέρες δαπάνησε 20 δισ. δολάρια για να στηρίξει την τουρκική λίρα. Η ίδια η Κεντρική Τράπεζα επίσημα παραδέχτηκε πως δαπάνησε 11,7 δισ. Και πάλι το ποσό είναι τεράστιο. Οι ζημιές στο Χρηματιστήριο της Πόλης ξεπέρασαν τα 20 δισ. μέσα σε τρεις συνεδρίες.

Εκκολάπτεται ήδη η νέα προσωπικότητα που θα ηγηθεί της αντιπολίτευσης στις επόμενες εκλογές. Θα είναι ο Γιαβάζ, ο δήμαρχος της Άγκυρας; Θα είναι η σύζυγος του Ιμάμογλου, η οποία φαίνεται να ισχυροποιείται όσον αφορά τη δημοτικότητα της; Θα δείξει. Στην πραγματικότητα, αυτό που έχει σημασία και αφορά μια κοινωνία 85 εκ. ψυχών είναι το πού οδηγείται η Τουρκία. Το Bloomberg, ο Economist, ο Guardian, η Le Monde συμφωνούν. Η Τουρκία οδηγείται με μαθηματική ακρίβεια σε μια στιβαρή απολυταρχία τύπου Πούτιν, αλλά με ανατολικού τύπου χαρακτηριστικά. Απόλυτη καπιταλιστική αναρχία στην αγορά, αφορπητή συμπίεση του κόστους παραγωγής, ασυδοσία ως προς τη διαφθορά της καθεστωτικής ελίτ, πλήρης αδιαφάνεια ως προς τη διακίνηση του πολιτικού χρήματος, καμία διαύγεια ως προς τις επιδιώξεις του «σαραγιού». Ο Ερντογάν με την υπόθεση Ιμάμογλου έδειξε πως επιδιώκει πλέον να κυβερνήσει ως σουλτάνος (προτιμά τον Σαλααντίν), με δύο βεζήρηδες, τον Φιντάν και τον Καλίν. Ο ένας γνωρίζει τα πάντα. Ο δεύτερος γνωρίζει καλύτερα απ' όλους τον Ταγίπ Ερντογάν. Ο ένας κάνει τη δουλειά του Δραγουμάνου. Ο δεύτερος κάνει

όσα δεν λέγονται δημόσια αλλά τα γνωρίζει μόνον η Πύλη και οι «ευνούχοι» του παλατιού. Μια φούχτα άνθρωποι.

Αυτοί οι δύο και ο γαμπρός του κάνουν κουμάντο στο καθεστώς Ερντογάν. Είναι 71 ετών. Σκέφτεται να αλλάξει το Σύνταγμα ώστε να μπορεί να κυβερνά εσαεί. Χρειάζεται συμμάχους. Γι' αυτό και «ξέθαψε» τον Οτσαλάν από το μπουντρούμι στο «Νησί των Σκύλων». Θέλει τους Κούρδους μαζί του σ' αυτή τη νέα συνταγματική αναθεώρηση. Θα τους πετάξει ένα ξεροκόμματο υπό τύπον «πολιτιστικής αυτονομίας». Θα τους φτιάξει και κανένα πρόγραμμα εκμάθησης κουρδικών στο Δημοτικό, θα λαδώσει το σύμπαν στο Ντιγιαρμπακίρ, υπό τον όρο το PKK να παραδώσει τα όπλα. Αυτό είναι το σχέδιο για τη νέα φάση απόλυτης κυριαρχίας του καθεστώτος Ερντογάν.

Στο σαράι στην Άγκυρα, οι δουλικόι παρατρεχάμενοι «μεταφράζουν» τις προθέσεις του Τραμπ και της Κομισιόν. «Για πολύ καλά νέα από την Τουρκία» κάνει λόγο ο απεσταλμένος του Αμερικανού προέδρου που μίλησε με τον Ερντογάν. Ο ίδιος ο Τούρκος πρόεδρος ξέρει καλύτερα από τον καθένα να «διαβάζει» τις προθέσεις των Δυτικών. Ξέρει πως είναι η καλύτερη στιγμή για να παίξει τη ζαριά του. Θέλει ντόρτια και όχι εξάρεις. Γνωρίζει μέχρι πού τον παίρνει. Έμαθε από

τις «στραβοτιμονιές» και τις «καντρίλιες» με εχθρούς και φίλους στο πρόσφατο παρελθόν. Θέλει τώρα να πλασαριστεί ως αναγκαία ψηφίδα στο δυτικό παζλ. Στην Ευρώπη, ως παραγωγός οπλικών συστημάτων. Στην Αμερική και τη Ρωσία, ως ικανός διαμεσολαβητής στο ουκρανικό και το μεσανατολικό. Ως γνήσιος απόγονος των Οθωμανών, κατέχει τη γλώσσα του «παραμυθά». Το παζάρι για τον Ερντογάν είναι τρόπος ζωής.

Η πλατεία ήταν γεμάτη την Κυριακή το βράδυ έξω από το Δημαρχείο. Η Άζρα, η Αϊσέ, ο Χουσεϊν, φοιτητές στα πρώτα έτη του πανεπιστημίου, με σπκωμένη τη γροθιά δείχνουν πως μέσα σ' αυτή την πένθιμη πολιτική μαυρίλα υπάρχει και το φως. Γελάνε, χορεύουν και ελπίζουν. Δεν είναι αναγκαστικά οπαδοί του Ιμάμογλου. Έχουν κι αυτοί διαπιστώσει πως ο μέχριχθες δήμαρχος της Πόλης ήταν ένας αντίπαλος του Ερντογάν που «έσπασε» το προφίλ του κατ' εικόνα και ομοίωση του μεγάλου αντιπάλου του. Έμαθε να μιλά τη λαϊκή διάλεκτο του Ερντογάν. Έφτιαξε μια αυστηρά προσωπική Αυλή γύρω του. Συμπεριφέρεται στους δημοσιογράφους υιοθετώντας τις μεθόδους Ερντογάν. Όμως δεν υπάρχει άλλη επιλογή. Ο Ιμάμογλου ξεχώρισε διότι υιοθέτησε ακριβώς ένα επίσης ευρασιατικού τύπου πολιτικό προφίλ.

Ο Ερντογάν κέρδισε την ανοχή της Δύσης. Βασίζεται στην αμβλυωπία των ηγετών της. Είναι αποφασισμένος να διοικήσει την Τουρκία διά πυρός και σιδήρου. Και θα το κάνει. Κανείς σ' αυτή την αναδυόμενη Νέα Τάξη Πραγμάτων δεν είναι διατεθειμένος να ανακόψει το πλάνο που οδηγεί την Τουρκία σε άλλη μια γκρίζα ζώνη της προσωποπαγούς απολυταρχίας. Μόνο η Άζρα, η Αϊσέ και ο Χουσεϊν ελπίζουν και χαμογελούν ακόμη, και κάμποσοι άλλοι, οι οποίοι τουλάχιστον δεν φοβούνται πια να απαγγέλουν με πάθος στίχους του Ναζίμ Χικμέτ. **A**

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ JOYCE DIDONATO

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ
CRAIG TERRY ΠΙΑΝΟ

8.4.25

© Salva Lopez

ΧΟΡΗΓΟΣ

Piraeus

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Το Κίνημα της Τραπεζαρίας

Υστερόγραφο

Το 3ο μέρος ενός μανιφέστου - Παγίδες, εμπόδια και απαντήσεις

Του ΡΩΜΑΝΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

Μετά τη θερμή ανταπόκριση στα δύο πρώτα μέρη του μανιφέστου του Κινήματος της Τραπεζαρίας, συγκεντρώσαμε και απαντάμε σε μερικούς από τους πιο κοινούς και λογικούς ενδοιασμούς που εξέφρασαν φίλοι και αναγνώστες.

«Θα μαζέψω την παρέα» / «Τα έχουμε ήδη πει όλα»

Αρκετοί φίλοι αναγνώστες θεώρησαν το μανιφέστο ένα έναυσμα για να βρεθούν με την παρέα τους. Αν και κάθε ευκαιρία κοινωνικοποίησης διά ζωής είναι θετική εξέλιξη, το Κίνημα της Τραπεζαρίας δεν αφορά τη δημιουργία ή τη συντήρηση μιας προϋπάρχουσας παρέας ή κλίκας. Αντιθέτως, είναι ένα εγχείρημα κοινωνικής μείξης. Δεν χτίζεις ούτε επουλώνεις τον κοινωνικό ιστό, ούτε δημιουργείς νέες συνάψεις συνομιλώντας με αυτούς που συνομιλείς πάντα και με αυτούς που ξέρεις ότι συμφωνείς ή διαφωνείς. Τα τραπέζια χρειάζονται συνεχώς οξυγόνο, νέο αίμα, νέες παραστάσεις, νέους συνδαιτημένους, που θα ανανεώσουν το υλικό της συζήτησης.

«Σιγά μην κάτσω να ταΐσω όλους αυτούς»

Αν πιστεύετε ότι το Κίνημα της Τραπεζαρίας προϋποθέτει το να λειτουργήσετε εσείς ως τροφός, τότε προφανώς δεν έχετε διαβάσει προσεκτικά το μανιφέστο: βασική αρχή του κινήματος είναι η έμπρακτη συμμετοχή έκαστου προσκεκλημένου. Σε ένα ιδανικό τραπέζι του κινήματος, ο οικοδεσπότης δεν χρειάζεται να έχει ετοιμάσει παρά μόνο ένα ή δύο πράγματα.

«Η οικογένειά μου / οι φίλοι μου δεν θέλουν» / «Δεν μου αρέσει η δέσμευση»

Το Κίνημα της Τραπεζαρίας βασίζεται σε μια συμμαχία των προθύμων, οι οποίοι μπορεί να είναι από οπουδήποτε: γείτονες, συνεργάτες, παλιοί φίλοι με τους οποίους έχετε καθεί, διαδικτυακοί φίλοι που θέλετε να τους γνωρίσετε για πρώτη φορά, η κυρία που περιμένει δίπλα σας στην ουρά του μπακάλη, ο γιος του χασάπη, που σας κάνει τα γλυκά μάτια, τα μέλη του συλλόγου στον οποίο συμμετέχετε μία φορά τον χρόνο. Ταυτόχρονα, η διοργάνωση ενός τραπεζιού ή η συμμετοχή σ' αυτό ούτε προϋποθέτει ούτε και πρέπει να διαφημίζεται ως δεσμευτικός θεσμός.

Στο κίνημα δεν υπάρχει ίχνος καταπίεσης ή προσδοκιών, ούτε αυτό αφορά την ατζέντα ή τις επιθυμίες ενός προσώπου. Η διοργάνωση ενός τραπεζιού, σύμφωνα με τις αρχές του κινήματος, απαιτεί το να αφουγκραστείς ποιοι μπορεί να ενδιαφέρονται και μέχρι πού μπορεί να θέλουν να φτάσουν. Μακροπρόθεσμα, μπορεί να δημιουργηθεί ένας πυρήνας τακτικών θαμώνων. Μακροπρόθεσμα, οι συγκεντρώσεις αυτές μπορεί να εξελιχθούν σε θεσμό. Ωστόσο, αυτό ούτε μπορείς να το απαιτήσεις ούτε να το περιμένεις ούτε καν να το ελπίσεις. Το μόνο που έχεις είναι το σήμερα. Αν το βιώσεις με

τον σωστό τρόπο και με απόλυτο σεβασμό στα όρια των άλλων, τότε μπορεί να υπάρξει και αύριο.

«Το πρώτο μου τραπέζι ήταν μια καταστροφή»

Μια φίλη που προσπάθησε να οργανώσει ένα τραπέζι, σύμφωνα με τις επιταγές του κινήματος, κατέληξε να περνάει την Κυριακή της μαζεύοντας νερά και γκρεμίζοντας τοίχους, όταν πλημμύρισε η κουζίνα της. Την τελευταία φορά που εγώ διοργάνωσα τραπέζι του κινήματος, όλα πήγαν λίγο στραβά, με αποκορύφωμα το γυάλινο καπάκι της κατασρόλας, που έσκασε στον νεροχύτη σαν οβίδα, εκτοξεύοντας κοφτερά κομμάτια γυαλιού προς όλες τις κατευθύνσεις. Ήταν 19:15. Οι προσκεκλημένοι θα άρχιζαν να φτάνουν σε δέκα λεπτά, τα μακαρόνια ξεχειλίζουν από την κατασρόλα, η σάλτσα έβραζε και πετούσε παντού κόκκινες σταγόνες, δεν είχα καν προλάβει ακόμα να αλλάξω ρούχα και μάζευα μικροσκοπικά κομματάκια γυαλιού απ' όλη την κουζίνα.

Καταρχάς είναι απολύτως σίγουρο ότι κάποια στιγμή κάτι θα πάει στραβά. Μπορεί τα πρώτα δέκα τραπέζια να μην πετύχουν, να είναι άβολα ή σφιγμένα. Μην απογοητευτείς. Συνέχισε να προσπαθείς και να δοκιμάζεις. Το ενδέκατο τραπέζι θα κάνει κλικ και όσοι είναι εκεί θα το θυμούνται

για πολλά χρόνια.

Ο Moshe Kashner γράφει ότι —στα ρέιβ και γενικά στα dance πάρτι σε κλαμπ, φεστιβάλ ή αυτοσχέδιους χώρους— η πρόθεση του διοργανωτή έχει άμεσο αντίκτυπο στην ενέργεια, στο νίβε που βιώνουν όσοι βρίσκονται εκεί. Αν ένα πάρτι έχει γίνει για να κάνει αρπαχτή ο promoter, τότε αυτό θα βγει. Αν έχει γίνει επειδή οι διοργανωτές είναι πωρωμένοι με τη μουσική ή με τα δρώμενα και θέλουν να φτιάξουν έναν χώρο όπου θα περάσουν όλοι καλά, τότε κι αυτό θα βγει. Το ίδιο ισχύει σε όλες τις συνενυρέσεις. Η πρόθεση και η ενέργεια του οικοδεσπότη είναι καθοριστικοί παράγοντες, πολύ περισσότερο από το φαγητό ή το ποτό.

«Η κόλαση είναι οι άλλοι»

Είναι επίσης σίγουρο ότι οι άνθρωποι —όλοι οι άνθρωποι, ένας προς έναν, ακόμη και οι πιο αγαπημένοι σου φίλοι— κάποια στιγμή θα σε απογοητεύσουν· κάποια στιγμή θα αποτύχουν να συμπεριφερθούν με τον τρόπο που θα ήθελες ή θα περιμένες εσύ να συμπεριφερθούν.

Σπόιλερ / αποκάλυψη: Δεν πειράζει· είναι άνθρωποι, και οι άνθρωποι είναι ατελείς.

Είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο ότι όλα τα τελευταία χρόνια, και ειδικά μετά την εμφάνιση των σόσιαλ μίντια, έχουμε ξεχάσει πώς να συνυπάρ-

Θέλει πολλή δου-
λειά και επιμονή
για να ξαναχτιστεί
η ικανότητά μας
να μαζευόμαστε
και να ακούμε με
προσοχή αυτά που
έχουν να πουν οι
άλλοι, όσο βαρετά
ή εξωφρενικά κι αν
μας φαίνονται

χουμε· έχουμε χάσει μυϊκή μάζα κοινωνικοποι-
σης, συγχρωτισμού, ακόμη και την απλή δεξι-
ότητα του πώς να συζητάμε. Είναι πολύ εύκολο
να ρίχνουμε πάντα το φταιξιμο στους «τοξικούς
ανθρώπους», ωστόσο στην πραγματική ζωή οι
άνθρωποι δεν είναι χωρισμένοι σε καλούς και
κακούς, ούτε σε τοξικούς και μη τοξικούς. Αν
πιστεύεις ότι οι άλλοι είναι τοξικοί κι εσύ είσαι
ένας άγιος που τα σκέφτεται, τα λέει και τα κά-
νει όλα σωστά, μάλλον εσύ είσαι ο τοξικός.
Η δυσκολότερη και πιο επικίνδυνη αποστολή
που αντιμετωπίζει ο διοργανωτής δεν είναι ού-
τε το μαγείρεμα ούτε ο στολισμός ούτε καν ο
συντονισμός της ώρας και των φαγητών, αλλά η
διαχείριση του πληγωμένου «εγώ» όχι ενός συ-
γκεκριμένου καλεσμένου, αλλά όλων μας, για-
τί, όπως έχουν πλέον τα πράγματα, έχουμε όλοι
ένα πληγωμένο «εγώ»· όλοι έχουμε ανάγκη την
επιβεβαίωση και το να μας ακούσουν· όλοι εί-
μαστε πεπεισμένοι για την ισχύ των απόψεών
μας· όλοι μας δυσκολευόμαστε να νιώσουμε εν-
συναίσθηση για τους ανθρώπους δίπλα μας.
Θέλει πολλή δουλειά και επιμονή για να ξανα-
χτιστεί η ικανότητά μας να μαζευόμαστε και να
ακούμε με προσοχή αυτά που έχουν να πουν
οι άλλοι, όσο βαρετά ή εξωφρενικά κι αν μας
φαίνονται. Δεν σταματήσαμε να βρισκόμαστε
επειδή δεν έχουμε λεφτά ή επειδή δεν ξέρουμε

να μαγειρεύουμε, αλλά ακριβώς επειδή οι άλ-
λοι τριγύρω μας δεν μας διασκεδάζουν με τον
τρόπο που πλέον (εφαρμόζοντας μη ρεαλιστικά
κριτήρια ενός διεφθαρμένου αλγοριθμικού οι-
κοσυστήματος) απαιτούμε από τους άλλους να
μας διασκεδάσουν.

«Είμαι κουρασμένος/η / πολύ με- γάλος/η για να κάνω τέτοια πράγ- ματα» / «Νιώθω κοινωνικό άγχος»

Αν έχεις ζήσει μια ολόκληρη ζωή, αν έχεις θέ-
ματα υγείας, αν έχεις μεγαλώσει παιδιά, αν έ-
χεις πάθει υπερκόπωση απ' τη δουλειά σου, αν
νιώθεις ματαιώση ή κατάθλιψη ή έχεις χάσει
την πίστη σου, αν είσαι εσωστρεφής ή νιώθεις
κοινωνικό άγχος, είναι απολύτως λογικό να μη
θέλεις να μπεις στον κόπο.
Ωστόσο, ακόμα κι αν δεν μπορείς εσύ, για τον ο-
ποιοδήποτε λόγο, να οργανώσεις τραπέζι, μπο-
ρείς είτε να βοηθήσεις τους άλλους είτε απλώς
να συμμετάσχεις στο τραπέζι κάποιου άλλου.
Αν δεν ξέρεις πώς να συμμετάσχεις, πώς να
φερθείς, αν νιώθεις αβεβαιότητα ή κοινωνική
ανασφάλεια, αν έχεις νιώσει πολλές φορές α-
πόρριψη ή κοινωνική απομόνωση, τότε έχεις
μια υπερδύναμη: μπορείς να είσαι αυτός που

θα ακούει με προσοχή. Δεν χρειάζεται να μι-
λήσεις πολύ. Ένας από τους ορισμούς του να εί-
σαι χαρισματικός είναι το να είσαι ουσιαστικά
«παρών» στον χώρο και στον χρόνο· να κάνεις
τους άλλους να νιώθουν ότι τους προσέχεις
σαν να μην υπάρχει τίποτε άλλο στον κόσμο.

Βγες από τη ζώνη της άνεσης

Ο λόγος που επιλέξαμε να ονομάσουμε την
πρωτοβουλία αυτή «κίνημα» ήταν ακριβώς
γιατί στον πυρήνα της φιλοσοφίας του έχει
όχι τη στασιμότητα, αλλά την κίνηση προς
τα εμπρός· όχι αυτό που ξέρουμε και έχουμε
συ=νηθίσει να κάνουμε μια ζωή, με αυτούς που
έχουμε συνηθίσει να το κάνουμε μια ζωή, αλλά
πάντα προχωρώντας ένα βήμα πιο πέρα, εκεί
όπου αρχίζουμε λίγο να ζοριζόμαστε, δηλαδή
να μαθαίνουμε κάτι καινούργιο.
Για να βελτιώσουμε τη ζωή μας –πριν καν δια-
νοηθούμε να βελτιώσουμε τις ζωές των άλ-
λων– πρέπει να αναζητήσουμε την τριβή, το
σκάλωμα, τη δυσκολία, την άγνοια, την αμη-
χανία, την άρνηση, τις μπετοναρισμένες ιε-
ραρχίες και απόψεις, τις κλίκες, τους διχα-
σμούς, και τις παραδοχές που κάνουμε – για
τον εαυτό μας και για τους άλλους. Ξεβόλεμα
μεν, αξίζει τον κόπο δε. **A**

Στο Λονδίνο ξανά: το μωσαϊκό της ανεκτικότητας

Σκέψεις κατά τη διάρκεια μιας διαδρομής στο λονδρέζικο Overground

Της ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ

Πώς γίνεται και κάθε φορά που πηγαίνω στο Λονδίνο, 30 χρόνια τώρα, έχω πάντα την ίδια αίσθηση ανακούφισης κι ανοιχτών οριζόντων.

Ένα από τα πράγματα που παρατηρείς στο Λονδίνο, αν ζήσεις εδώ εύλογο καιρό, είναι ότι κανείς δεν κρίνει τον άλλο από την εξωτερική του εμφάνιση. Καθείς φοράει ό,τι γουστάρει, όπως θέλει ή δεν κουρεύεται, ταιριάζει τα χρώματα ή όχι – and nobody bats an eyelid, που λέμε και στ' αγγλικά. Πώς όταν πας στο Παρίσι και βλέπεις τις περισσότερες Γαλλίδες ντυμένες στην τρίχα και σου κάνει εντύπωση; Το ακριβώς αντίθετο.

Είμαι στο Overground, την υπέργεια γραμμή που αγκαλιάζει το κεντρικό Λονδίνο, και κατευθύνομαι από τον νότο προς τα βορειοδυτικά, στη Mildmay line. Ο υπέργειος σιδηρόδρομος Overground (εν αντιθέσει με τον υπόγειο Underground, γνωστός τοις πάσι ως the Tube – το μετρό, δηλαδή, του Λονδίνου) υπάρχει από το 2007, αλλά μόλις πρόσφατα άλλαξαν τα πολλά παρακλάδια του ονομασία, για να είναι πιο εύκολη η πλοήγηση σ' αυτά. [Φίλε αναγνώστη, αν δεν έχεις μπει σε λάθος κατεύθυνση στο Overground ενώ βιάζεσαι κι είναι αργά το βράδυ και, αντί να πηγαίνεις ανατολικά, παίρνεις τρένο προς τα δυτικά, γιατί αυτό καταλήγει κάποια στιγμή στα ανατολικά κι εσύ μπερδεύτηκες και αναγκάζεσαι να κατέβεις στην επόμενη στάση για να πάρεις την αντίθετη γραμμή, μόνο και μόνο για να σου πουν ότι δεν έχει άλλο service από εκεί και καληνύχτα σας, τότε δεν ξέρεις πόσο ευεργετική είναι η μετονομασία των κλάδων του Overground σε ξεχωριστές γραμμές].

Εν πάση περιπτώσει, το Overground απέκτησε όντως πρόσφατα ξεχωριστά ονόματα για τους διάφορους κλάδους του: Lioness, Mildmay, Windrush, Weaver, Suffragette, Liberty. Κάθε όνομα έχει και τη συμβολική του σημασία. Οι Lionesses είναι τα κορίτσια της εθνικής Αγγλίας, που κατάφεραν αυτό που προσπαθούσαν δεκαετίες τ' αγόρια: να πάρουν το ευρωπαϊκό κύπελλο ποδοσφαίρου. Windrush είναι η γενιά των νόμιμων μεταναστών από την Καραϊβική που έφτασε με το πλοίο HMT Empire Windrush στο Έσσεξ της Αγγλίας το 1948, δούλεψε για το Στέμμα, μεγάλωσε παιδιά κι εγγόνια, μόνο και μόνο για ν' αποκαλυφθεί ότι η κυβέρνηση δεν είχε καταγράψει σωστά τα ονόματα των αφιχθέντων, με αποτέλεσμα το 2018 ν' αρχίσουν να έρχονται (με τον κλασικό ζήλο των νεο-Τόρις) χαρτάκια για απέλαση σε σπίτια παππούδων, γιαγιάδων και των απογόνων αυτών... Το βρετανικό κράτος προσπάθησε να τα μαζέψει όπως όπως και τώρα έχει ετήσιες εκδηλώσεις μνήμης για τη γενιά του Windrush και, ναι, και μια γραμμή του υπέργειου μετρό στο όνομά τους.

Η γραμμή Suffragette είναι αυταπόδεικτη: η Weaver περνάει από το παλιό κλωστοϋφαντουργικό κέντρο της πόλης, στο ανατολικό Λονδίνο, εξού και τ' όνομά της. Η Liberty σε φτάνει ως τις ανατολικές εσχατιές, στο Ρόμφορντ, κι εκτός από την ίδια την έννοια της ελευθερίας φυσικά, θυμίζει πως κάποτε η περιοχή ήταν ένα «liberty», δηλαδή μια μεσαιωνική μονάδα αυτοδιοίκησης στην οποία η βασιλική εξουσία δεν ίσχυε και τα δικαιώματα που προβλέπονταν για το Στέμμα είχαν μεταβιβαστεί σε ιδιώτες.

Και τέλος, ναι, υπάρχει και η γραμμή Mildmay, στην οποία αυτή τη στιγμή βρίσκομαι. Το Mildmay ήταν ένα μικρό φιλανθρωπικό νοσοκομείο που παρείχε πρωτοποριακή νοσοκομειακή φροντίδα τις δεκαετίες του '80 και του '90 σε ασθενείς με HIV. Ήταν ένα από τα αγαπημένα φιλανθρω-

Kensal Rise

πικά ιδρύματα της πριγκίπισσας Νταϊάνα, που, σε καιρούς δύσκολους, όταν οι άλλοι απέφευγαν τους ασθενείς με AIDS όπως ο διάολος το λιβάνι, εκείνη τους επισκεπτόταν ξανά και ξανά: 17 φορές το σύνολο. Σήμερα, ως μέρος του αγγλικού Ε.Σ.Υ. (NHS), συνεχίζει αυτή του τη δράση, με ειδική εστίαση σε ΛΟΑΤΚΙ+ ασθενείς και στις νευρογνωστικές διαταραχές που είναι απότοκες του HIV και του AIDS.

Είμαι λοιπόν στη Mildmay line, πηγαίνω από το Clapham Junction προς το Kensal Rise κι απέναντί μου έχω την εξής εικόνα: έναν νεαρό ινδικής καταγωγής με σουπερ ατημέλητη κόμμωση, σανδάλια και πατίνι, να χαζεύει το κινητό του: ο διπλανός του, ένας άντρας απροσδιόριστης μεσογειακής καταγωγής (Αραβας; Έλληνας; Κύπριος; Τούρκος;) είναι ντυμένος αθλητικά, σαν 25χρονος, αλλά αν κρίνω από το πρόσωπό του κάτω από το ανάποδα γυρισμένο καπελάκι του μπέιζμπολ, δεν πρέπει να είναι κάτω από 50. Ακριβώς δίπλα κάθεται μια τύπισσα που εδώ στην Αγγλία θα την έλουζαν πριν από 20 χρόνια με το σεξιστικό «WAG», ήτοι «wife and girlfriend» κάποιου μεγαλοποδοσφαιριστή. Πάνε αυτά τώρα: αν δεν έχεις ζήσει την απίστευτη μεταμόρφωση του δημόσιου λόγου της Αγγλίας τα τελευταία είκοσι χρόνια από ματσό locker room αστεϊάκια for the boys, σε σεβασμό της συμπεριληπτικότητας, μέσω του οχήματος της πολιτικής ορθότητας, δεν έχεις καταλάβει καθόλου τη μεταμόρφωση της χώρας.

Τέλος πάντων, δεν την ξέρω την τύπισσα, αλλά έχει αυτό το κλασικό στιλάκι με το μαλλί κομμωτηρίου, το γυαλί πλίου και το δέρμα ηλιοκαμένης Καλιφορνέζας, ενώ όλα γύρω είναι γκριζα, τα πανάκριβα ρούχα, τον καφέ κολλημένο στο χέρι και τον άπλετο χρόνο, αφού δεν εργάζεται, να πηγαίνει για ψώνια. (Το τρένο σταματάει στο Shepherd's Bush, για το τεράστιο εμπορικό του Westfield, η τύπισσα κατεβαίνει. Bingo.)

[Μια στιγμή, μ' αρέσει που αυτό το άρθρο ξεκίνησε λέγοντας ότι κανείς δε σε κρίνει για το πώς ντύνεσαι στο Λονδίνο κι εγώ κάθομαι και σας γράφω πώς είναι ντυμένοι οι απέναντί μου. Όμως να η διαφορά: άλλο να παρατηρείς κι άλλο να κρίνεις. Οι Λονδρέζοι όντως δεν κρίνουν. Και μαζί τους τόσα χρόνια το έμαθα κι εγώ. Θυμάμαι να λέω πάντα, περιπαιχτικά, πως σ' αυτή την πόλη μπορείς να βγεις με το βρακί σου ανάποδα στο κεφάλι σου και κανείς δεν πρόκει-

ται να ασχοληθεί με το τι κάνεις. Και είναι αλήθεια.]

Πάμε πάλι πίσω. Μαζί με την τύπισσα, κατεβαίνουν διάφορα 23χρονα, που θα περίμενε κανείς να είναι στη δουλειά ή στο πανεπιστήμιο. Αφήνουν πίσω στο τρένο μια σειρά από 15χρονα, που πάνε όντως στα σχολεία τους με τις στολές τους, διάφορους μεσήλικες που πάνε στις δουλειές τους με τα τσαλακωμένα τους μπουφάν ή τα καλοραμμένα τους κουστούμια, κάτι τύπους με κοντά κολάν, κασκέτο και ποδήλατα, ξεκάλτσωτες γιαγιάδες με λουλουδάτες τσάντες και μοβ μαλλιά, ανθρώπους απ' όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης.

Οι πόρτες κλείνουν κι από τα παράθυρα, πριν ξαναξεκινήσουμε, βλέπω τον κόσμο που προχωράει στην αποβάθρα: σε όλα τα δυνατά χρώματα, μεγέθη (οκέι, δεν βλέπεις σχεδόν ποτέ παχύσαρκους στο Λονδίνο, ρίχνει κανείς αρκετό περπάτημα σ' αυτήν την πόλη) κι εκδοχές. Μια ανθρωπίνη παιδαισία.

Και για χιλιοστή φορά κάθομαι στη θέση μου και συνειδητοποιώ πόσο υπέροχα διαφορετικό είναι το Λονδίνο από την υπόλοιπη, συνήθως ομοιογενή, συνήθως λευκή Αγγλία [shout-out to Bournemouth εδώ, το ζήσαμε κι αυτό] και πόσο σημαντικό είναι, κοιτάζοντας έξω από το παράθυρο του μετρό, να μπορείς να βλέπεις κάθε καρδιάς καρδί: τόσο αυτό σε εξοικειώνει με το διαφορετικό, πόσο καλοδεχούμενο το κάνει, με αποτέλεσμα κάθε άνθρωπος να μεταφράζεται σε μια έκπληξη, σε έναν νέο τόπο.

Και πόσο διαφορετική είναι όλη αυτή η αίσθηση από την αίσθηση της μονοποικιλιακής Αθήνας! Μονοποικιλιακής στη σκέψη και στην όψη και στην κοψιά της και –φοβάμαι– στον εσωτερικό κόσμο των κατοίκων της. Αν σταμα-

τήσεις τον μέσο Αθηναίο, μπορείς να μαντέψεις με σχετική ακρίβεια τι τον απασχολεί (αυτή τη στιγμή, τουλάχιστον): η ακρίβεια, τα Τέμπη, το πολιτικό σκηνικό, η οικογένεια. Που είναι –κατά 90%– όλοι Έλληνες. Ουφ. Αν δεν πας προς τα Πατήσια ή την Καλλιθέα, περιοχές όπου θα βρεις μαζεμένο πληθυσμό με διαφορετικές γεωγραφικές, πολιτισμικές και ιστορικές αναφορές, είσαι καταδικασμένη να μηρυκάξεις μαζί με τους άλλους τα ίδια και τα ίδια. Να κοιτάξεις καθρέφτες αντί να σου ανοίγονται παράθυρα.

Ακούγομαι σαν πρωτάρα, το ξέρω, λες και βγαίνω πρώτη φορά απ' την Αθήνα, λες και βλέπω πρώτη φορά πολυπολιτισμική πρωτεύουσα. Αλλά όχι. Έχω ζήσει σ' αυτή την πόλη 12 ολόκληρα χρόνια, σε διάφορες φάσεις κι εποχές. Και πάντα έτσι ήταν το Λονδίνο, από το 1997 και

μετά τουλάχιστον, που το έζησα εγώ. Κι όμως, κάθε φορά που επιστρέφω εδώ από την Αθήνα, έχω αυτή την αίσθηση του ανοικτού ορίζοντα των ανθρώπων, την αίσθηση πως όλοι γύρω μου κρύβουν μια ενδιαφέρουσα ιστορία, εντελώς διαφορετική από τη δική μου, μια ιστορία που δεν μοιάζει με του διπλανού τους και μαζί μ' αυτήν συνθέτει το τόσο ενδιαφέρον, πλούσιο μωσαϊκό της πόλης.

Που είναι, ξεκάθαρα, ένα μωσαϊκό ανεκτικότητας. Αποτυπώνεται ακόμα και στα νέα ονόματα των γραμμών του Overground: αθλήτριες, φεμινίστριες, μετανάστες, εργάτες, ασθενείς με HIV κι η ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα. Και ελευθερία. Indeed, sistah. **A**

Με

Lidl Plus

σε

νέο σπίτι πας!

Από 04.03. έως 19.04.

Σε συνεργασία με

Κέρδισε

250.000€

για την αγορά σπιτιού*

Για κάθε 20€ αγορών παίρνεις
μία συμμετοχή, σκανάροντας
την ψηφιακή σου κάρτα
Lidl Plus στο ταμείο.

Στέλνεις
τις συμμετοχές σου
μέσω της εφαρμογής
Lidl Plus.

Μπαίνεις
στην κλήρωση
για να κερδίσεις.

*Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. Το ποσό του επάθλου αφορά αποκλειστικά στην απόκτηση ακινήτου και συγκεκριμένα στην αγοραία αξία αυτού. Ο νικητής δύναται να επιλέξει ακίνητο του οποίου η αγοραία αξία είναι χαμηλότερη ή ίσης των 250.000€. Μάθε περισσότερα: www.lidl-hellas.gr/diagonismos-lidl-plus
Δεν έχεις ακόμη **Lidl Plus**; Κατέβασέ το τώρα!

Καμιά 50αριά Κινέζοι τουρίστες είχαν σταθεί κι έβγαζαν φωτογραφίες ο ένας τον άλλον. Κόσμος, πολύς κόσμος. Είναι ο πεζόδρομος της Διονυσίου Αεροπαγίτου, ο πιο όμορφος πεζόδρομος της Αθήνας. Μόνο που δεν είναι για όλους. «Ξέρεις πόσο δυνατά είναι τα τραντάγματα όταν κινείσαι σε ένα τέτοιο λιθόστρωτο με ηλεκτροκίνητο αμαξίδιο; Σου βγαίνει η μέση», λέει η Δήμητρα (Μιμή) Γκασούκα, συνδιαχειρίστρια της ομάδας Ανάπηρες Γυναίκες. Υποθέτω ότι το ίδιο θα ισχύει και για κάθε μωρό που το σπρώχνει η μαμά του σε καροτσάκι. Εδώ, βέβαια, είναι άλλο το θέμα. Για να αντικατασταθούν οι κυβόλιθοι, θα πρέπει να μπει στη μέση μέχρι και η Αρχαιολογική Υπηρεσία, αλλά, όπως και να 'χει, η προσβασιμότητα στα πεζοδρόμια και τους πεζόδρομους της Αθήνας είναι μια πολύ δυσάρεστη ιστορία.

Πολύ κοντά στο Μοναστηράκι, στην Αθηνάς 16, στεγάζονται κάποιες από τις τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων. Στον 6ο όροφο βρίσκεται το γραφείο του αντιδημάρχου Υποδομών, Ανδρέα Γραμματικογιάννη. Παραδέχεται ότι τα πεζοδρόμια, στους περισσότερους δήμους της Αττικής, χρήζουν βελτίωσης, υπενθυμίζοντας παράλληλα ότι η σημερινή δημοτική Αρχή έχει αναλάβει καθήκοντα εδώ και μόλις έναν χρόνο. «Οι προδιαγραφές των πεζοδρομίων είναι της ρυμοτομίας του 1960», λέει, «με την ανάπτυξη της πόλης, η οποία έγινε σε βάρος των δημόσιων και κοινόχρηστων χώρων». Και τώρα; Δεν μπορεί να γίνει τίποτα; «Παρεμβάσεις», απαντά, «γίνονται συνέχεια. Αλλά υπάρχουν ανταγωνιστικές χρήσεις επάνω στα πεζοδρόμια. Έχεις το δεντράκι, έχεις το ΚΑΦΑΟ, έχεις τον πυροσβεστικό κρουνό, έχεις όλα αυτά και άλλα «εμπόδια» και προσπαθείς να δημιουργήσεις και προσβασιμότητα για τους κατοίκους της πόλης, για τα καρότσια, για τους ηλικιωμένους, για όλους. Αυτό είναι μια δύσκολη εξίσωση, δεν είναι κάτι που λύνεται εύκολα».

ΜΑΜΑ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

Η **Ιλία Ιατρού** είναι συνιδρύτρια της ομάδας Μαμάδες στον Δρόμο. «Η ομάδα δημιουργήθηκε το 2010 από μια χούφτα μαμάδες που θέλαμε να χωράμε να περάσουμε με τα καρότσια μας, αλλά σήμερα έ-

χουμε και μπαμπάδες και γιαγιάδες και ανάπηρα άτομα». Μια φορά, θυμάται, πήγε να πάρει τον γιο της από το δημοτικό. Εκείνη τη μέρα τα παιδιά είχαν μάθημα οδικής ασφάλειας. «Είχα τον μικρό στο καρότσι και τον μεγάλο από το χέρι. Το πεζοδρόμιο έξω από το δημοτικό έχει πλάτος 60 εκατοστά και μια νεραντζιά στη μέση. Υποχρεωτικά κατεβήκαμε στον δρόμο και ο γιος μου μου έκανε την παρατήρηση ότι ποτέ δεν πρέπει να περπατάμε στον δρόμο, έτσι τους είχαν πει στο μάθημα. Τι να του απαντήσω εγώ; Παντού συναντάμε εμπόδια. Κάδους, μπάζα, σκουπίδια, παρκαρισμένα αυτοκίνητα και μηχανάκια, κάθε δυο μέτρα θα βρεθεί ένα εμπόδιο που θα σε βγάλει στον δρόμο. Και θα περάσει κάποιος με αυτοκίνητο και θα σου φωνάξει κιόλας "πού πας, μωρή, με το παιδί στον δρόμο", λες και έχω άλλη επιλογή». Θυμάται και μια φορά που πήγαινε τα παιδιά στην παιδική χαρά: «Ο μικρός λερώθηκε και σταματήσαμε στο πεζοδρόμιο όπως ήμασταν για να τον καθαρίσω λιγάκι, όταν ακούω ένα έντονο κορνάρισμα από πίσω. Ήταν ένας με μηχανάκι, που μου κόρναρα για να φύγω από το πεζοδρόμιο και να παρκάρει. Τι να πω, αν δεν μπορούμε να μεγαλώσουμε το πεζοδρόμιο, ας γίνει τουλάχιστον ο δρόμος ήπιας κυκλοφορίας. Αν με χτυπήσει κανείς και επιζηήσω, να μπορώ να σταθώ στο δικαστήριο, να μη φταίω εγώ και να μου ζητάνε και τα ρέστα».

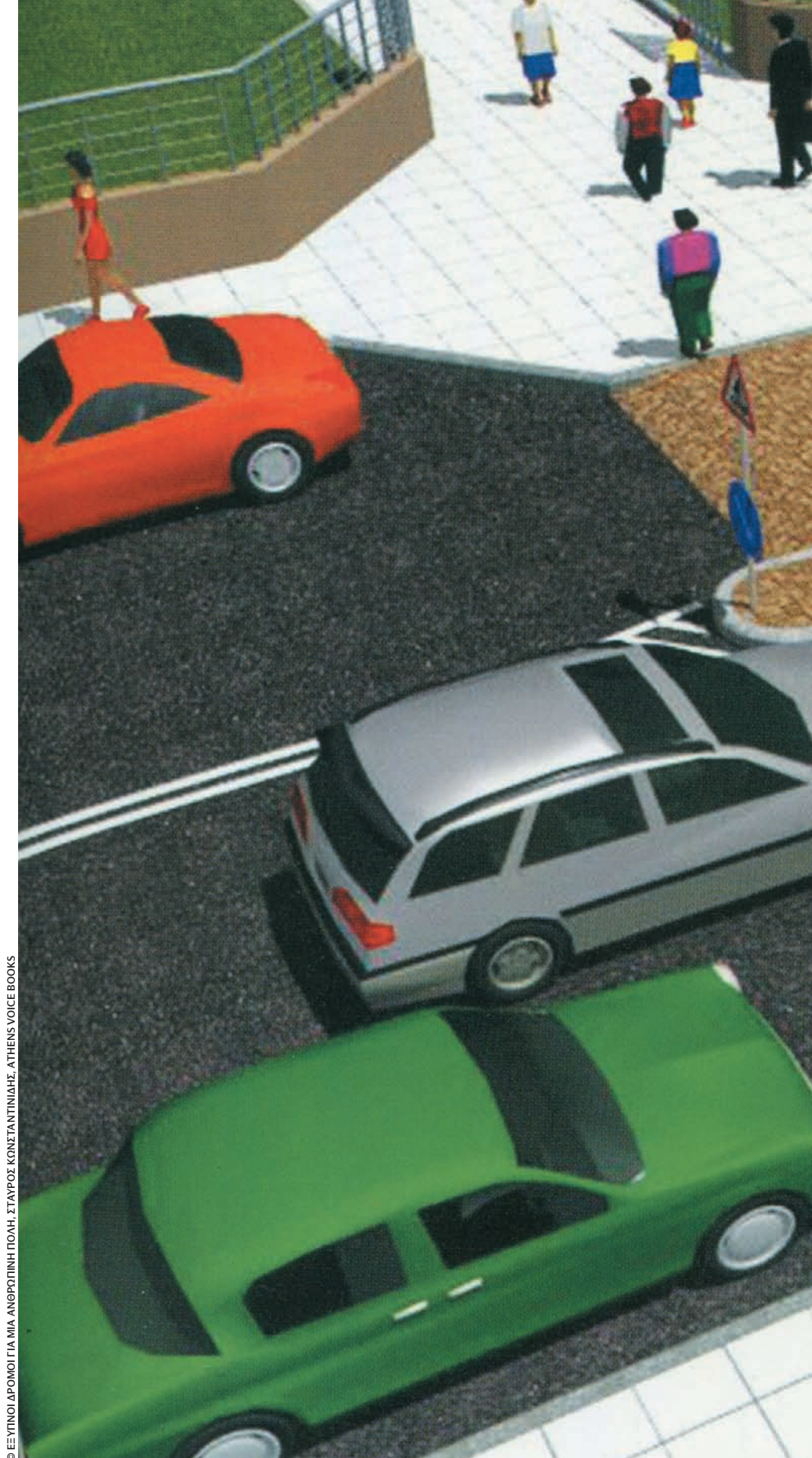
ΑΝΑΠΗΡΟΣ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

Η **Δήμητρα Μιμή Γκασούκα**, λόγω μιας κινητικής βλάβης που προήλθε από πολλαπλή

σκλήρυνση, κινείται με ηλεκτροκίνητο αμαξίδιο. «Δεν είναι μόνο ότι δεν υπάρχουν ράμπες, χίλια δυο είναι. Οι σπασμένες πλάκες, τα παρκαρισμένα, τα δέντρα, οι κολόνες της ΔΕΗ. Σκέψου ότι πολλές φορές μπορεί να ανέβω σε ένα πεζοδρόμιο, αλλά στο τέλος του να μην υπάρχει ράμπα και να μην μπορώ να κατέβω, με αποτέλεσμα να χρειαστεί να γυρίσω πίσω. Οι ράμπες, επίσης, όπου υπάρχουν δηλαδή, δεν έχουν όλες τις ίδιες προδιαγραφές. Κάποιες από αυτές έχουν κάτι σαν ένα μικρό σκαλάκι. Τα συμβατικά αμαξίδια μπορούν να κάνουν κάτι σαν σούζα, ας το πούμε έτσι για να καταλάβεις, και να ανέβουν, το ηλεκτροκίνητο όμως θα πρέπει να γυρίσει και να ανέβει με την όπισθεν. Όλα αυτά δεν μας βοηθούν να είμαστε αυτόνομοι και ανεξάρτητοι, γιατί πολλές φορές είμαστε υποχρεωμένοι να έχουμε κάποιον βοηθό μαζί μας. Αλλά τι να λέμε. Το θέμα είναι γενικότερο. Υπάρχουν πολυκατοικίες που με συνελεύσεις τους δεν επιτρέπουν την κατασκευή αναβατορίου ή να βάλεις το ηλεκτροκίνητο σκούτερ σου μέσα από την είσοδο, για να είναι προστατευμένο. Το θέμα της πρόσβασης είναι πολιτική απόφαση, θέλουμε να είμαστε ορατοί και να ζούμε ισότιμα σαν όλους τους άλλους. Δυστυχώς, όμως, πολλοί ζουν κλεισμένοι στα σπίτια τους. Και όχι μόνο λόγω της έλλειψης προσβασιμότητας. Όταν βγαίνεις έξω και σε κοιτάνε σαν να μην έχουν ξαναδεί ανάπηρο άνθρωπο, θέλει πολύ γερό στομάχι να γυρίσεις σπίτι και να ξαναβγεις μετά από δυο-τρεις μέρες».

«Είναι γεγονός ότι δεν έχουν όλα τα πεζοδρόμια ράμπες. Όταν φτιάχνεις μια νέα πόλη, προφανώς θα βάλεις και ράμπες και οδεύσεις τυφλών και τα πάντα. Αλλά σε μια προϋπάρχουσα κατάσταση δεν μπορείς να παρέμβεις παντού. Στη γειτονιά μου, για παράδειγμα, στον Νέο Κόσμο, στη γωνία που κάνει ο δρόμος, όπου θεωρητικά θα έπρεπε να υπάρχει ράμπα,

© ΕΞ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΑΡΧΕΣ ΜΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΠΟΛΗ, ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ATHENS VOICE BOOKS

ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ

ΤΟ ΜΕΤΕΩΡΟ

Πώς είναι να ε
στο πεζοδρόμιο; Ανάπ

Όταν έχεις ένα πεζοδρόμιο ενάμισι μέτρο πλάτος και ο λάκκος μιας νεραντζιάς είναι 70-80 εκατοστά, θα πρέπει να αποφασίσεις: Τι θέλεις, το δέντρο ή την προσβασιμότητα;

ΑΡΟΜΙΑ

ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΠΕΖΩΝ

Είσαι μαμά με καροτσάκι; Ηλικιωμένος; Ηλικιωμένος;

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

υπάρχει μια κολόνα της ΔΕΗ. Πώς να βάλεις εκεί τη ράμπα;» λέει ο **Α. Γραμματικογιάννης**. Το επόμενο διάστημα, σύμφωνα με τον ίδιο, θα βγει μια εργολαβία ύψους 4 εκατ. ευρώ αποκλειστικά για ράμπες και διαβάσεις και ο διαγωνισμός αναμένεται να βγει τον Μάρτιο.

3.400 ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΔΗΜΟΤΩΝ ΤΟ 2024 ΓΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ

Το 2024 ο Δήμος Αθηναίων δέχθηκε 3.400 αιτήματα δημοτών, αυξημένα κατά 30% σε σχέση με το 2023, για άρση επικινδυνότητας, σπασμένα πεζοδρόμια κ.λπ. «Τα συνεργεία του δήμου ανταποκρίθηκαν στο 83% των αιτημάτων αυτών.

Ξέρετε πόσοι άνθρωποι έκαναν όλη αυτή τη δουλειά; Πέντε εργαζόμενοι. Πείτε μου, σε ποια ευρωπαϊκή πόλη δεν μπορεί ο δήμος να κάνει τις προσλήψεις που χρειάζεται; Στην Ελλάδα, απευθύνει αίτημα ο κάθε δήμος και οι θέσεις προκηρύσσονται από το υπουργείο Εσωτερικών. Το θέμα, όμως, είναι ότι δεν προκηρύσσονται παρά μόνο 8μηνες συμβάσεις. Έρχονται οι άνθρωποι, εργάζονται για 8 μήνες και μετά φεύγουν. Γι' αυτό και δίνουμε έργα σε εργολαβίες».

Αυτή την εποχή ολοκληρώνεται μια εργολαβία ύψους 5 εκατ. ευρώ που είχε ξεκινήσει από την προηγούμενη δημοτική Αρχή. Στο πλαίσιο αυτής αποκαταστάθηκαν τα πεζοδρόμια δρόμων όπως της Καλλιδρομίου στα Εξάρχεια ή της Μικράς Ασίας στου Γουδή. Παράλληλα, στη φάση του διαγωνισμού βρίσκεται ένα ακόμα έργο, επίσης για την αποκατάσταση πεζοδρομίων, ύψους 15 εκατ. ευρώ.

«Το έργο», λέει ο Α. Γραμματικογιάννης, «αφορά τον εκσυγχρονισμό των πεζοδρομίων και για τα εφτά δημοτικά διαμερίσματα. Δηλαδή, ανακατασκευή πεζοδρομίων με ράμπες, οδεύσεις τυφλών, όπου μπορούν να μπουν, με υλικά συμβατά με τις ανάγκες που δημιουργεί η κλιματική αλλαγή». Ένα κομμάτι που έχει ήδη επιλεγεί για ανακατασκευή είναι τα πεζοδρόμια γύρω από τον Εθνικό Κήπο, η περιοχή γύρω από το Βότρυς στον Κολωνό, αλλά και το πάνω μέρος της Ερμού. «Συζητάμε για κομμάτια που έχουν ένα ενδιαφέρον τουριστικό, ιστορικό ή συμβολικό, και από εκεί και πέρα, από τη συλλογή των αιτημάτων που μας έρχονται από τους δημότες και διαπιστώσουμε ότι σε κάποια σημεία υπάρχει έντονο πρόβλημα, θα προχωράμε και εκεί». Κατά τον αντιδήμαρχο Υποδομών, τα έργα αναμένεται να ξεκινήσουν τον Μάιο και θα ολοκληρωθούν το αργότερο σε ενάμισι χρόνο. Πόσα χρήματα θα χρειάζονταν για να φτιαχτούν όλα τα πεζοδρόμια της Αθήνας; «Δεκάδες εκατομμύρια», απαντά ο Α. Γραμματικογιάννης.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ Ή ΠΟΥ ΑΝΑΜΕΝΟΝΤΑΙ

Όπως λέει ο αντιδήμαρχος, κάθε πεζοδρόμιο θα πρέπει να έχει κατ' ελάχιστον καθαρό ενάμισι μέτρο σε πλάτος. «Αυτή τη στιγμή προχωράμε σε μια μελέτη για την καταγραφή του "οπτικού θορύβου", της "οπτικής όχλησης", κάθε εμπόδιου δηλαδή, που μπορεί να είναι αυθαίρετες κατασκευές, νόμιμες κατασκευές και διάφορα άλλα. Η μελέτη αυτή θα καταλήξει σε έργο, όπου θα πάει ο εργολάβος και είτε θα ξηλώσει ό,τι είναι παράνομο, είτε θα μετακινήσει ό,τι είναι νόμιμο αλλά εμποδίζει. Να σας πω ότι για τη μελέτη αυτή έχουμε μιλήσει στην περιφέρεια, απ' όπου μας πρότειναν να το συζητήσουμε περαιτέρω, για το ενδεχόμενο να συμμετάσχει και εκείνη στη χρηματοδότηση. Εκτιμώ ότι το πρώτο εξάμηνο του

2025 θα ολοκληρωθεί η καταγραφή ώστε αμέσως μετά να ξεκινήσει το έργο».

ΔΕΝΤΡΟ Ή ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ;

«Όταν έχεις ένα πεζοδρόμιο ενάμισι μέτρο πλάτος και ο λάκκος μιας νεραντζιάς είναι 70-80 εκατοστά, θα πρέπει να αποφασίσεις: Τι θέλεις, το δέντρο ή την προσβασιμότητα; Δημιουργούνται αλληλοσυγκρουόμενες ανάγκες. Όλοι μας θέλουμε πράσινο, αλλά θέλουμε και πεζοδρόμια που να έχουν τις ελάχιστες προδιαγραφές για να μπορούμε να περπατάμε. Τι κάνεις; Παίρνεις το δεντράκι από εκεί, το μεταφυτεύεις κάπου αλλού και φροντίζεις να έχεις περισσότερους οργανωμένους χώρους πρασίνου. Πρέπει να αποφασίσουμε τι θέλουμε πιο πολύ γιατί και τα δύο δεν γίνονται», απαντά ο Α. Γραμματικογιάννης.

ΔΙΑΠΛΑΤΥΝΣΕΙΣ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

Θεωρητικά, μπορούν να γίνουν διαπλάτυνσεις πεζοδρομίων, σύμφωνα με τον αντιδήμαρχο. Χρειάζονται, όμως, κυκλοφοριακές μελέτες που απαιτούν χρόνο. «Πολλά είναι τα σενάρια που εξετάζουμε. Για παράδειγμα, ένα πιλοτικό πρόγραμμα που εξετάζουμε είναι, σε εμπορικούς δρόμους όπου τα καταστήματα κλείνουν το απόγευμα του Σαββάτου, να κλείνει η κυκλοφορία για τα οχήματα το βράδυ του Σαββάτου και την Κυριακή. Είναι κάτι που συμβαίνει στη Μαδρίτη και που δεν κοστίζει – βλέπεις πώς πάει, κι αν είναι ένα μέτρο αποδεκτό, το προχωράς σε μια πιο μόνιμη βάση. Οι σύγχρονες τάσεις μιλούν, επίσης, για πολυτροπικούς δρόμους. Μιλάμε για πολύ ήπιας κυκλοφορίας δρόμους, όπου μπορούν να κυκλοφορούν όλοι οι χρήστες. Κι αυτό είναι κάτι που προσπαθούμε να δούμε πού θα μπορούσαμε να εφαρμόσουμε πιλοτικά, στου Ψυρρή ίσως»;

ΟΙ ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΓΙΝΑΝ ΚΑΙ ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ

Φανταστείτε: στον Δήμο της Αθήνας έχουν βγει 120 ΦΕΚ πεζοδρομήσεων που δεν έχουν προχωρήσει. «Τα ΦΕΚ είναι ακόμα και από το 1980, το 1990, το 2000, αλλά οι πεζοδρομήσεις δεν προχώρησαν για διάφορους λόγους. Προχωράμε τις μελέτες για να κάνουμε 40 πεζοδρομήσεις, και αυτή τη στιγμή τοπογραφούμε και τα 120 σημεία. Κάποιοι δρόμοι έχουν προεπιλεγεί, για παράδειγμα δίπλα σε σχολεία. Οι υπόλοιποι θα τεθούν σε διαβούλευση σε μια ιστοσελίδα του δήμου και οι δημότες θα αποφασίσουν».

ΕΝΑΣ ΑΝΑΠΗΡΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΚΑΘΕ ΔΗΜΟ

«Ξέρουμε καλά ότι δεν υπάρχει κανένα μαγικό ραβδί», λέει η Γ. Ιατρού από τις Μамάδες στον Δρόμο. «Θα μπορούσε, όμως, κάθε δήμος να ξεκινήσει ένα πρόγραμμα και σταδιακά να βάλει κάποιες προτεραιότητες, έστω γύρω από χώρους όπου κινούνται παιδιά, ηλικιωμένοι, ανάπηρα άτομα. Ιδανικό θα ήταν σε κάθε δήμο να υπάρχει ένας επόπτης κινητικότητας και ο επόπτης αυτός να είναι ανάπηρος. Να δώσουμε ένα σήμα στα παιδιά μας ότι η πόλη που κληρονομήσαμε δεν είναι τέλεια, αλλά κάτι προσπαθούμε να κάνουμε».

ΤΑ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ ΟΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΟΠΩΣ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ

Επισημάνσεις από τον
Σταύρο Κωνσταντινίδη,
πολιτικό μηχανικό και
συγκοινωνιολόγο

Υφιστάμενη κατάσταση Επισημάνσεις Προβλήματα

- Η πλειονότητα των πεζοδρομίων έχει πλάτος που υστερεί των προδιαγραφών
- Έλλειψη πεζοδρόμων και δικτύων πεζοδρόμων σε πολλές αστικές περιοχές
- Έλλειψη διαβάσεων πεζών και ραμπών για ΑμεΑ
- Έλλειψη αστικής κουλτούρας (θεσμικής, νομικής, ηθικής) σεβασμού του πεζού, ως του πιο αδύναμου κρίκου των μετακινούμενων του οδικού περιβάλλοντος
- Έλλειψη ειδικών υποδομών για τους πεζούς (διαπλάτυνσεις γωνιών ή ενδιάμεσες διαχωριστικές νησίδες)
- Έλλειψη ειδικής σήμανσης προστασίας των πεζών και αναχαίτισης της ταχύτητας των οχημάτων
- Προβλήματα κατάληψης των πεζοδρομίων από παράνομη στάθμευση και κυρίως από την κυκλοφορία μηχανοκίνητων δικύκλων
- Έλλειψη σχεδιασμού και κατασκευής στοιχείων εμπλουτισμού του οδικού δικτύου για όλες τις κατηγορίες ΑμεΑ και εμποδιζόμενων ατόμων

Προτάσεις - Στόχοι - Λύσεις

- Κατασκευή διαβάσεων πεζών σε όλες τις αστικές περιοχές (σε συνέχεια των μελετών ΣΑΠ – Πράσινο Ταμείο)
- Ανασχεδιασμός οδικού δικτύου πεζοδρομίων με κριτήριο τον πεζό (συμπεριλαμβανομένων των ΑμεΑ και των εμποδιζόμενων ατόμων)

- και την περιβαλλοντική ικανότητα
- Δημιουργία πράσινων δικτύων πεζοδρόμων και εκτεταμένων πεζοδρομίων στη λογική της προσβάσιμης αλυσίδας
- Εισαγωγή πρωτότυπης σήμανσης για την προστασία των πεζών, που θα συμπεριλαμβάνει όλες τις κατηγορίες πεζών και όλες τις διαστάσεις αναπηρίας
- Θέσπιση σχολικών δακτυλίων και δακτυλίων σε ευαίσθητες χρήσεις γης, πολυσύχναστες από πεζούς
- Πληροφοριακή σήμανση για τους πεζούς, χάρτες πεζών για όλες τις κατηγορίες πεζών και όλες τις διαστάσεις αναπηρίας. Υιοθέτηση ενός μοντέλου από το εξωτερικό
- Επεκτάσεις πεζοδρομίων, διαβάσεις και ράμπες στις διασταυρώσεις πεζοδρομίων
- Διακοπή της συνεχόμενης στάθμευσης με ανοίγματα για φύτευση και για τη διέλευση των πεζών
- Περιοχές μειωμένης ταχύτητας για την προστασία των πεζών. Θεσμοθέτηση της συνύπαρξης πεζών - οχημάτων σε όλες τις τοπικές οδούς που δεν διαθέτουν ασφαλή και επαρκή πεζοδρόμια
- Χρήση σήμανσης διαβάσεων μακράς διάρκειας
- Ανυψώσεις των διαβάσεων στη στάθμη των πεζοδρομίων
- Επενεργούμενοι σηματοδότες σε στοχευμένα σημεία
- Επεναξέταση του ΚΟΚ
- Έξυπνες διαβάσεις πεζών (ανύψωση, χρωματισμός, 3d, led φωτισμός)
- Προώθηση χρήσεων φιλικών στους πεζούς, ιδιαίτερα σε γειτονίες και πολεοδομικά κέντρα
- Ειδικές προδιαγραφές ανά κατηγορία, με πολεοδομικά και περιβαλλοντικά κριτήρια

1.170 είναι το συνολικό μήκος των πεζοδρομίων στον Δήμο Αθηναίων

360 τα χιλιόμετρα πεζοδρομίων που έχουν πλάτος κάτω από ενάμισι μέτρο

115 τα χιλιόμετρα πεζοδρομίων που έχουν όδευση τυφλών σε όλο το μήκος τους

45 τα χιλιόμετρα πεζοδρομίων που έχουν όδευση τυφλών σε τμήμα της πλευράς

53.410 τα πρόστιμα που βεβαιώθηκαν το 2024 για στάθμευση σε πεζοδρόμιο

22.890 τα πρόστιμα που βεβαιώθηκαν το 2024 για στάθμευση σε πεζοδρόμιο

5.565 οι έλεγχοι που έγιναν το 2024 για κατάληψη κοινόχρηστων χώρων (κυρίως για τραπεζοκαθίσματα)

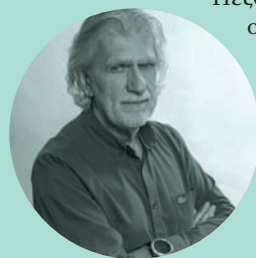
2.380 οι εντολές που έχουν εκδοθεί για άρση αυθαίρετης κατάληψης κοινόχρηστων χώρων

104 οι επιχειρήσεις απομάκρυνσης παράνομων αντικειμένων από κοινόχρηστο χώρο που πραγματοποιήθηκαν το 2024

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

Τι σημαίνει πεζοδρόμιο - Βασικές προδιαγραφές - Ποιος είναι, τελικά, υπεύθυνος για την κατάστασή τους

Γράφει ο **Δημήτρης Ξυνομηλάκης**,
διπλ. αρχιτέκτων μηχανικός, πρόεδρος της Πανελληνίας
Ένωσης Αρχιτεκτόνων (ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ)

Πεζοδρόμιο είναι ο χώρος στον οποίο ο πεζός θα πρέπει να μπορεί να κυκλοφορεί ομαλά, είναι ο χώρος στον οποίο παιδιά, ηλικιωμένοι και άτομα που παρυσιάζουν τον οποιονδήποτε βαθμό δυσκολίας στις μετακινήσεις τους να μπορούν με ασφάλεια και χωρίς εμπόδια να κινούνται σε έναν

χώρο που χαρακτηρίζεται κοινόχρηστος. Το ΥΠ.ΕΝ. το 2020 και το 2022 μάζεψε δύο σημαντικά εργαλεία, που είναι οι Τεχνικές Οδηγίες, σε σχέση με την προσαρμογή κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα όλων αυτών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και οι Ειδικές Ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία, αλλά και όλων μας, θα έλεγα, σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών, που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών.

Με απλά λόγια, δεν νοείται πεζοδρόμιο, δεν νοείται προσβάσιμη διαδρομή που δεν έχει ελάχιστο πλάτος 90 εκατοστά. Ένα πεζοδρόμιο, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να χωρίζεται σε 4 ζώνες: Τη ζώνη ελεύθερης όδευσης πεζών, 1,50μ. κατ' ελάχιστο, το κράσπεδο του πεζοδρομίου, 20εκ., τη λωρίδα φύτευσης, 40εκ., που μπορεί να ταυτίζονται με τη ζώνη αστικού εξοπλισμού, 35εκ. Για την κίνηση ποδηλάτων στο πεζοδρόμιο, το ελάχιστο πλάτος προσαυξάνεται στα 3μ. Πεζοδρόμια κάτω από 70εκ. δεν νοούνται ακόμα και στις πιο ιδιαίτερες των περιπτώσεων. Αναζητώντας τον «υπεύθυνο», κωδικοποιημένα προκύπτει πως οι δήμοι είναι αποκλειστικά αρμόδιοι για την εποπτεία και τη ρύθμιση, ως προς την εξασφάλιση της συνέχειας στην κίνηση στον κοινόχρηστο χώρο, για ασφαλείς προσβάσιμες διαδρομές κυκλοφορίας των πεζών.

Στο θέμα αυτό και στον προσδιορισμό του ποιος τελικά είναι υπεύθυνος;

- Ο Άρειος Πάγος με απόφασή του «επικυρώνει» στους δήμους την ευθύνη για την επισκευή των πεζοδρομίων και πως οι δημοτικές Αρχές έχουν και ποινικές ευθύνες για την κατάσταση αυτών.
- Από τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων «θεσπίζεται αποκλειστική αρμοδιότητα των δήμων για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων, που, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού, ορίζει ότι υπόχρεοι για την επισκευή και συντήρηση των πεζοδρομίων και των τεχνικών έργων που τα αποτελούν είναι οι ιδιοκτήτες των παρόδιων ακινήτων μπροστά στα οποία βρίσκονται. Στην περίπτωση που οι ιδιώτες δεν ανταποκρίνονται στο να τις εκτελέσουν, καταλογίζεται η όποια δαπάνη από τους δήμους στους ιδιώτες.
- Δεν αναφέρεται η υποχρέωση των δημοτικών οργάνων ως προς την επίβλεψη και τον έλεγχο της κατάστασης των πεζοδρομίων και της λήψης των κατάλληλων μέτρων για τη συντήρηση και επιδιόρθωσή τους.
- Οι δήμοι, σε εφαρμογή των αρχών της χρηστής διοίκησης, υποχρεούνται, στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, να επιβλέπουν και να ελέγχουν την καταλληλότητα των πεζοδρομίων και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη συντήρηση και επιδιόρθωση αυτών.

BUSINESS — VOICE

AV

ΕΛΛΑΔΑ 2025 ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

© AERIAL PERSPECTIVE WORKS, GETTY IMAGES

Η Ελλάδα αναμένεται να έχει από τους **υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης** ανάμεσα στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. το 2025, ωστόσο όλα δείχνουν πως η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε σταυροδρόμι – είναι και η εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ που άλλαξε τα δεδομένα. Σε αυτό το **γεμάτο προκλήσεις περιβάλλον**, όπου η αισιοδοξία διαδέχεται τον προβληματισμό, θα χρειαστούν επιμονή, ευρηματικότητα, καινοτομία, εξωστρέφεια. Κι ακόμη, αποδοχή των νέων τάσεων: η εποχή της **Τεχνητής Νοημοσύνης** είναι εδώ, όπως και η παραδοχή ότι ένα σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον, με συμπερίληψη και ίσες ευκαιρίες, δεν είναι πολυτέλεια αλλά ανάγκη. Στο μεγάλο αφιέρωμα που ακολουθεί, η ATHENS VOICE συνομίλησε με τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος **Γιάννη Στουρνάρα** και με τους ανθρώπους «της αγοράς», αυτούς που βρίσκονται στα κέντρα των αποφάσεων και στην πρώτη γραμμή, ιχνηλατώντας την επόμενη ημέρα. – **A.V. team**

01

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ «Η ΕΥΡΩΠΗ ΕΧΕΙ

ΡΩΤΗΣΑΜΕ ΤΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΥΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΗΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ - ΦΩΤΟ: ΤΑΣΟΣ ΑΝΕΣΤΗΣ

Μπήκα στο ευρύχωρο γραφείο του με αγωνία. Στον λίγο χρόνο που είχαμε, κάθε ερώτηση έπρεπε να είναι καθοριστικής σημασίας. Ο ίδιος είχε βγει στον διάδρομο για να κάνει ένα τηλεφώνημα, κι εγώ είχα χρόνο να κοιτάξω τριγύρω: το πόσο οργανωμένη και λιτή ήταν η επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή του, ποιοι πίνακες διακοσμούσαν τους γύρω τοίχους. Αμέσως με τράβηξε ένας μικρός πίνακας του Γιάννη Σπυρόπουλου, που δεν είχα ξαναδεί: το σκοτεινό, μαύρο φόντο που εγκυμονεί μια έκρηξη φωτός, οι γραμμές της σκουριάς, η απόλυτη ισορροπία σ' έναν κόσμο χαοτικό.

Κάπως έτσι ξέρουμε ότι ενήργησε κι ο **Γιάννης Στουρνάρας** ως Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος μέσα στην κρίση, από το 2014 και μετά. Με χειρουργική ακρίβεια κι αποτελεσματικότητα, εντός ασφυκτικών χρονικών ορίων και δημοσιονομικών περιορισμών, βοήθησε τη χώρα μας να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις της και να βγει από τα μνημόνια. «Όλη η κρίση πέρασε από την πλάτη μου», μου λέει κάποια στιγμή κατά τη διάρκεια της συζήτησής μας. «Δεν φοβάμαι πια να μιλώ», λέει, κι εννοεί να μιλώ για τα κακώς κείμενα.

Τη στιγμή που συνομιλούσαμε, ο Ντόναλντ Τραμπ κι ο Βλαντίμιρ Πούτιν χώριζαν από το τηλέφωνο την Ουκρανία και τις νέες ζώνες επιρροής τους. Σεβόμενη τη θέση του και μη θέλοντας να του κάνω αμιγώς πολιτικές ερωτήσεις, τον ρώτησα κάτι που αναρωτιέμαι εδώ και καιρό: **Πώς γίνεται και η ρωσική οικονομία στέκει ακόμα, έπειτα από τόσες κυρώσεις και πιέσεις;**

«Πιστεύω ότι ένας από τους λόγους που οι κυρώσεις δεν έθιξαν πολύ τη Ρωσία είναι η φοβερή κεντρική τραπεζίτσα που έχουν, η Ελβίρα Ναμπιουλίνα. Είναι απίστευτα καλή στη δουλειά της», λέει με πραγματικό θαυμασμό προς το πρόσωπό της. Και συνεχίζει: «Πιστεύω ότι αυτή κράτησε τη ρωσική οικονομία όρθια σε πολύ μεγάλο βαθμό. Τώρα έχει κι εκείνη υποστεί κυρώσεις και δεν συμμετέχει στις επιτροπές των κεντρικών τραπεζών όπως παλιά, αλλά, γνωρίζοντάς την, όλοι οι συνάδελφοι ξέρουμε πόσο ικανή είναι. Να ξεκαθαρίσω ότι δεν εννοώ ότι η Ρωσία δεν έχει υποστεί μεγάλο πλήγμα – το αντίθετο: δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η ρωσική οικονομία έχει χτυπηθεί αγριώς. Όμως οι χειρισμοί της Ναμπιουλίνα στο ρωσικό τραπεζικό σύστημα, ώστε να το προστατεύσει, ήταν, νομίζω, άριστοι από επαγγελματικής σκοπιάς».

— Κι από την άλλη μεριά του τραπεζιού; Οι δασμοί Τραμπ; Εξηγήστε μας με δυο λόγια τι σημαίνουν για την οικονομία.

Θα σας μιλήσω για τη μεγάλη εικόνα, γιατί αν μπορούμε σε λεπτομέρειες, στις αλυσίδες αξίας κ.λπ., θα μπλέξουμε. Η μεγάλη εικόνα, λοιπόν, είναι ότι τόσο η οικονομική βιβλιογραφία όσο, κυρίως, κι η πρακτική 200 ετών ελεύθερου εμπορίου, δείχνουν ένα πράγμα: οι δασμοί ποτέ δεν είναι μία first-best policy, μια άριστη πολιτική κίνηση. Ό,τι θες να κάνεις με δασμούς, μπορείς να το πετύχεις πολύ φθηνότερα με άλλα μέσα πολιτικής, εσωτερικά, με φόρους και επιδοτήσεις, ας πούμε. Δεν χρειάζεται ν' ανακατεύεις στο διεθνές εμπόριο και να επιφέρεις ένα τόσο μεγάλο πλήγμα.

— Πρακτικά τι σημαίνει αυτό;

Πρακτικά οι δασμοί θα δημιουργήσουν στασι-

μότητα στην παγκόσμια οικονομία, αν όχι ύφεση. Θ' αυξήσουν παροδικά τις τιμές, ειδικά αν θα υπάρξει (που υπάρχει ήδη) αντίδραση από την Ευρώπη, το Μεξικό, τον Καναδά, την Κίνα. Κανείς δεν θα καθίσει με σταυρωμένα χέρια. Συνεπώς παροδικά θα υπάρξει μια αύξηση των τιμών, αλλά μεσοπρόθεσμα ο πληθωρισμός θα πέσει. Είναι ένα αντιπληθωριστικό μέτρο, δηλαδή ρίχνει τους ρυθμούς της οικονομίας αλλά και τον πληθωρισμό, παρ' όλο που βραχυπρόθεσμα είναι μέτρο στασιμοπληθωριστικό: δηλαδή και θα ανέβει ο πληθωρισμός και θα μειωθεί η οικονομική δραστηριότητα. Πράγμα που είναι ό,τι χειρότερο. Οι δασμοί περιορίζουν το εμπόριο, την ελεύθερη διακίνηση αγαθών, άρα την ευημερία. Είναι ένα πολύ κακό μέτρο.

— Τι εργαλεία έχει η Ευρώπη και η Ελλάδα, κατ' επέκταση, για να μειώσει την επίπτωση αυτών των πολιτικών για τον μέσο Έλληνα;

Αυτό είναι ένα πολύ καλό ερώτημα. Θεωρώ ότι η Ευρώπη έχει δεχτεί ένα wake up call, ένα απότομο ξύπνημα, και φαίνεται ν' ανταποκρίνεται σ' αυτό. Αν σκεφτείτε ότι αυτή τη στιγμή το συντηρητικό κόμμα της Γερμανίας, οι Χριστιανοδημοκράτες, προτείνουν την απάλειψη του φρένου χρέους που οι ίδιοι, με τον Σόιμπλε, είχαν επιβάλει – αυτό λέει πολλά. Σημαίνει πως ό,τι συμβαίνει είναι ένα πραγματικό σοκ για τη Γερμανία και για την Ευρώπη. Θεωρώ επίσης πως οι προτάσεις της Φον ντερ Λάιεν είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Άρα η απάντηση στο ερώτημά σας είναι: πιο πολλή Ευρώπη. Δηλαδή μεγαλύτερος συντονισμός στις πολιτικές μας, κοινές επενδύσεις στην άμυνα, αλλά και όχι μόνο, κοινές επενδύσεις στην κλιματική αλλαγή, στην ψηφιοποίηση, σε όλα όσα αποτελούν σήμερα κώλυμα για την Ευρώπη. Το μήνυμα είναι το εξής: πρέπει να προχωρήσουμε περισσότερο μαζί και με περισσότερες επενδύσεις. Θα μου πείτε, χρήματα για επενδύσεις υπάρχουν; Η απάντηση είναι ναι. Διότι η ΕΕ έχει θετικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, που σημαίνει ότι οι αποταμιεύσεις μας σε όλη την Ευρώπη είναι υψηλότερες των επενδύσεών μας και συνεπώς μπορούμε να χρηματοδοτήσουμε ακόμα περισσότερες επενδύσεις στην Ευρώπη, αντί

να διοχετεύουμε μέρος των αποταμιεύσεών μας εκτός Ευρώπης.

— Υπάρχει περιθώριο περαιτέρω οικονομικής σύγκλισης μεταξύ ΕΕ και Καναδά;

Κι όχι μόνο με τον Καναδά! Θα σας έλεγα ότι με αυτά που κάνει ο Τραμπ, απελευθερώνει την Ευρώπη, της δίνει το ηθικό δικαίωμα, σαν να λέμε, να ψάξει να βρει και να βελτιώσει τις εμπορικές της σχέσεις με όλους. Και εννοώ με όλους.

— Έχει όμως αρκετή ελευθερία κινήσεων η ΕΕ ώστε να κάνει κάτι τέτοιο, ή λόγω εσωτερικών τροχοπεδών (π.χ. Ουγγαρία) μπορεί να μη γίνει εντέλει τίποτα;

Αν έχει περιθώριο λέει! Και σ' αυτό η Ευρώπη ξύπνησε: θα προχωράει με τους πρόθυμους και ικανούς. Και σ' αυτό πιστεύω ότι η Ευρώπη θα βρει λύση. Όποιος δεν θέλει, θα μείνει απέξω. Άρα ουδέν κακόν αμιγές καλού.

— Σας ακούω αισιόδοξο παρόλο που, όταν μιλήσαμε στο τηλέφωνο για να κανονίσουμε αυτή τη συνάντηση, μου είπατε ότι τα πράγματα είναι δύσκολα.

Δεν είναι εύκολα, τώρα όμως βλέπω ότι η Ευρώπη ξυπνά, αρχίζει ν' αντιδρά.

— Για να σας ρωτήσω και κάτι λίγο πιο μακροπρόθεσμο: μέσα σε όλα αυτά που συμβαίνουν, η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής τι θέση μπορεί να έχει στον οικονομικό σχεδιασμό;

Πριν σας συναντήσω, ήμουν σ' ένα συνέδριο της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών. Ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Ένωσης κι εγώ συμμετείχαμε στο πάνελ μαζί με την Ισπανίδα πρόεδρο της αντίστοιχης ένωσης και μιλήσαμε ακριβώς για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής στις οικονομίες και στον ασφαλιστικό τομέα. Είμαστε χώρες της Μεσογείου, ήδη αυτά που βλέπουμε —ο τυφώνας Ντάνιελ, οι πλημμύρες στη Βαλένθια— είναι πρωτοφανή φαινόμενα που σχετίζονται με την υπερθέρμανση της θάλασσας, την εξάτμιση του νερού και τη μετατροπή του σε καταρρακτώδεις βροχές. Άρα θα πρέπει να προετοιμαστούμε, να δημιουργήσουμε μαζιλάρια ασφαλείας στο Δημόσιο, στις τράπεζες, στον ασφαλιστικό τομέα.

— Η ΕΕ έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει τέτοια μαζιλάρια, παράλληλα με την αύξηση των αμυντικών δαπανών; Κι έχει ανθρωπινό δυναμικό για να στελεχωσει τέτοιες υπηρεσίες;

Ναι και ναι. Η Ευρώπη είναι μια πλούσια ήπειρος και παράγει αρκετές αποταμιεύσεις για να χρηματοδοτήσει τέτοιου είδους αναγκαίες πολιτικές για το μέλλον.

— Πείτε μου κάτι άλλο: η σύγκλιση που φαίνεται να ξεκινάει μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας, λόγω του πολέμου στην Ουκρανία, πώς μπορεί να αποτυπωθεί οικονομικά;

Θα σας πω την άποψή μου και δεν θα είναι η πρώτη φορά που τη λέω: η γεωγραφία μάς έχει καταδικάσει να ζούμε δίπλα δίπλα με την Τουρκία. Συνεπώς, ας βρούμε τι μας ενώνει παρά να σκεφτόμαστε συνεχώς τι μας χωρίζει. Εμείς είμαστε μια ανεπτυγμένη οικονομία του ευρώ, η Τουρκία είναι αναπτυσσόμενη, με αναπτυγμένους θύλακες, κι οι δυνατότητες οικονομικής συνεργασίας είναι τεράστιες. Ας δούμε αυτή την ατζέντα πρώτα.

— Θεωρείτε ότι με τον καινούργιο κεντρικό τραπεζίτη της Τουρκίας μπορείτε να συνεννοηθείτε περισσότερο απ' ό,τι με τους προηγούμενους, που ακολουθούσαν ανορθόδοξες πολιτικές υπό την πίεση Ερντογάν;

Ναι, η νομισματική πολιτική που ακολουθείται πια στην Τουρκία είναι πολύ πιο λογική. Και γι' αυτό έχουν καλά αποτελέσματα στη μείωση του πληθωρισμού, παρ' όλο που ακόμα παραμένει τεράστιος.

— Διαβάσαμε όλοι τις δηλώσεις σας ότι η ελληνική οικονομία δεν έχει περιθώρια για 13ο και 14ο μισθό στο Δημόσιο και δώρα στις συντάξεις. Έχετε επίσης επανειλημμένως δηλώσει ότι ακολουθούμε ένα πολύ συνετό, ορθόδοξο οικονομικό πρόγραμμα για τη μετα-μνημονιακή ανάπτυξη.

Καταρχάς να ξεκαθαρίσω γιατί είπα αυτό που είπα για τον 13ο και 14ο μισθό. Μόλις τώρα καταφέρνουμε να σταθούμε στα πόδια μας, μετά την πολύ μεγάλη κρίση που περάσαμε ως χώρα. Αν επιστραφεί ο 13ος και ο 14ος μισθός και τα δώρα στις συντάξεις, αυτό είναι μια επιβάρυνση στην οικονομία της τάξεως των 8 δισεκατομμυρίων, ήτοι περίπου το 3,5 με 4% του ΑΕΠ τον χρόνο: κανένας προϋπολογισμός δεν μπορεί να αντέξει κάτι τέτοιο.

Δεύτερον, σε μια οικονομία που ήδη αναπτύσσεται πολύ γρηγορότερα από αυτές της υπόλοιπης Ευρώπης —και γι' αυτόν τον λόγο έχει κι υψηλότερο πληθωρισμό από την Ευρώπη—, αν προσθέσεις τους έξτρα μισθούς και τις συντάξεις, θα στερήσεις λεφτά από τους φτωχούς, σε μια στιγμή που πρέπει να εστιάσουμε στην κοινωνική μας πολιτική, και θα

Η απάντηση είναι: πιο πολλή Ευρώπη. Μεγαλύτερος συντονισμός στις πολιτικές μας, κοινές επενδύσεις στην άμυνα, στην κλιματική αλλαγή, στην ψηφιοποίηση, σε όλα όσα αποτελούν σήμερα κώλυμα για την Ευρώπη.

στερήσεις χρήματα από αναγκαίες επενδύσεις σε υποδομές.

Βεβαίως μια κυβέρνηση έχει δικαίωμα να δαπανήσει όπου εκείνη κρίνει τον δημοσιονομικό της χώρο. Όμως τα λεφτά για τα οποία μιλάμε είναι πάρα πολλά. Δεν αντέχει ο προϋπολογισμός κάτι τέτοιο. Και θα μου πείτε: έχουν οι κεντρικές τράπεζες δικαίωμα να σχολιάζουν κάτι τέτοιο; Και θα σας απαντήσω ότι με τη θεσμική μνήμη που έχουμε για τους λόγους που προκλήθηκε η κρίση στην Ελλάδα, οφείλουμε να μιλήσουμε ξεκάθαρα. Αν προσθέσουμε τον 13ο και 14ο μισθό, αυτό σημαίνει χονδρικά αύξηση του μισθού κατά περίπου 17%! Δικαιολογείται κάτι τέτοιο από αύξηση παραγωγικότητας; Όχι. Το μόνο που θα κάνει είναι να στείλει την οικονομία στα βράχια.

Μην ξεχνάτε ότι ένας από τους λόγους που εξόκειλε η ελληνική οικονομία το 2008/9 ήταν οι αυξήσεις των μισθών πολύ πάνω από την παραγωγικότητα, αυξήσεις που ξεκίνησαν από τον δημόσιο τομέα. Μου λένε μερικές φορές: «Είστε πολύ σκληρός». Όχι. Όλη η κρίση πέρασε από την πλάτη μου, έχω μάθει πια και μιλάω ανοικτά. Δεν φοβάμαι να τα πω. Αν γίνει ειδικά αυτό, θα είναι η πιο αυτοκτονική κίνηση.

— Σε έναν πολίτη όμως που θα σας πει ότι δεν βγαίνει μετά τις 15 του μήνα κι ότι ένας παραπάνω μισθός θα έκανε τι διαφορά, θα μπάλωνε τρύπες σαν να λέμε, τι θα λέγατε; Στους φτωχούς ναι. Στους ευάλωτους ναι. Είμαι υπέρ του να δοθεί όχι ένας αλλά και δύο παραπάνω μισθοί στους φτωχούς. Όχι όμως οριζοντίως.

*

Την ώρα που σπκώνομαι από τη θέση μου νιώθω την ανάγκη να τον ρωτήσω για κάτι που αγαπάμε πολύ και οι δύο: την Αγγλία. Ο Γιάννης Στουρνάρας, παιδί του κυνηγημένου γραμματέα του ΕΑΜ κεντρικής Ελλάδος Θανάση Στουρνάρα, θυμάται πώς ο πατέρας του ερχόταν κρυφά για να τον διαβάσει, να τον ωθήσει να πετύχει. Μετά την αποφοίτησή του από το Παν/μιο Αθηνών, έκανε το μεταπτυχιακό του και το διδακτορικό του στο πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και πάντα μιλάει τόσο για τον πατέρα του όσο και για τα χρόνια του στην Οξφόρδη με μεγάλη τρυφερότητα.

— Τι ήταν αυτό που σας έμαθε η Αγγλία;

Η αξιοκρατία πάνω απ' όλα. Ήμουν ένα φτωχόπαιδο από δημόσιο σχολείο της Ελλάδας. Στην Αγγλία τέλειωσα το διδακτορικό μου πολύ γρήγορα στη μαθηματική οικονομική και βρήκα αμέσως μια κορυφαία δουλειά στα 25 μου. Στην Ελλάδα κορόιδευαν, δεν πίστευαν ότι μπορεί να γίνει κάποιος fellow στην Οξφόρδη τόσο γρήγορα! Θα σας πω και το εξής αστείο: όταν ήμουν υποψήφιος για fellow, συνυποψήφιάς μου στο short list ήταν ένας Αμερικανός, που είχε όμως συστατική επιστολή από τον περιβόητο Kenneth Arrow, τον νομπελίστα του ομώνυμου θεώρηματος. Η επιστολή του έγραφε πως ο τάδε ήταν «ο καλύτερος μαθητής που είχα ποτέ». Δεδομένου αυτού, εγώ νόμιζα ότι δεν είχα καμία ελπίδα. Τότε με πιάνει ο καθηγητής μου και γελώντας μου λέει: «Μην είσαι χαζός. Ο Kenneth μάς στέλνει κάθε χρόνο την ίδια επιστολή!» Τι θέλω να πω: για μένα αυτό δείχνει πόσο προσεκτικοί ήταν οι Άγγλοι στις δικές τους συστατικές επιστολές και πόσο πολύ τις σέβονταν και πως αυτά που τους έλεγαν οι Αμερικανοί τα περνούσαν λίγο στο ντούκου (γελάει). Από την Αγγλία λοιπόν κρατώ την αξιοκρατία, την απόλυτη σοβαρότητα κι ένα εκπαιδευτικό σύστημα που πραγματικά «σε μαθαίνει»: αν έχεις όρεξη να διαβάσεις, καλύπτεις όλα σου τα κενά και κάνεις άλματα προς τα εμπρός. Αυτό το σύστημα (λέει μ' ένα χαμόγελο) δεν παίζεται. ●

Στήριξη και αναβάθμιση επιχειρήσεων.

Στην Πειραιώς, σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και το Ταμείο Εγγυοδοσίας ΤΕΠΙΧ III, στηρίζουμε την αναβάθμιση της επιχείρησής σου.

Επωφελήσου από:

- Εγγύηση κεφαλαίου έως 80%
- Επιδότηση επιτοκίου έως 3% για τα πρώτα 2 έτη

Κάνε την αίτησή σου σήμερα στο kyc.hdb.gr επιλέγοντας την Πειραιώς για τη χρηματοδότησή σου.

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. Μάθε περισσότερα στο www.piraeusbank.gr ή σε ένα κατάστημα της Πειραιώς.

Piraeus

piraeusbank.gr

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2021-2027
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η υποστηριζόμενη χρηματοδότηση πραγματοποιείται από το «Ταμείο Εγγυοδοσίας ΤΕΠΙΧ III» το οποίο διαχειρίζεται η ΕΑΤ με πόρους που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης μέσω του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 2025

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ, ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ. ΤΡΕΙΣ ΕΙΔΙΚΟΙ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΘENS VOICE.

Μεγάλες είναι οι προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η ελληνική οικονομία και φέτος, εισερχόμενη σε μια περίοδο κατά την οποία κυριαρχεί η αβεβαιότητα. Αν και η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας είναι υπαρκτή και δείχνει να συνεχίζεται, εντούτοις τίθεται ευθέως το ζήτημα του βιοτικού επιπέδου των πολιτών, οι οποίοι καλούνται να αντιμετωπίσουν μια πολύ χαμηλή (σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες) αγοραστική δύναμη, με την προοπτική να φαντάζει ανάλογη με το σήμερα. Πέραν αυτού, τίθενται και σημαντικά ζητήματα σχετικά με την πορεία της ελληνικής οικονομίας κατά τη φετινή χρονιά, λόγω των κινδύνων που ελλοχεύουν. Για παράδειγμα, η ενδεχόμενη κλιμάκωση των γεωπολιτικών εντάσεων στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή και η πιθανή εμφάνιση νέων εστιών αποτελεί ένα από τα ζητήματα που θα απασχολήσουν τη χώρα μας, όπως και η αύξηση του εμπορικού προστατευτισμού μέσω δασμών, τους οποίους έχει ήδη επιβάλει ο πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ. Επιπλέον, η πολιτική αστάθεια σε δύο από τις μεγαλύτερες οικονομίες της Ευρωζώνης, τη Γερμανία και τη Γαλλία, αποτελούν τους βασικούς κινδύνους που περιβάλλουν τις προβλέψεις για την πορεία της ελληνικής οικονομίας τα επόμενα χρόνια.

Με φόντο τα παραπάνω, ζητήσαμε τη γνώμη τριών ειδικών: του **Μάνου Ματσαγγάνη**, του **Κώστα Στούπα** και του **Γρηγόρη Νικολόπουλου**.

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ MATZIKΟΥ

ΜΑΝΟΣ ΜΑΤΣΑΓΓΑΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΦΩΤΑ ΚΑΙ ΣΚΙΕΣ

Πρώτα η φωτεινή πλευρά. Η οικονομία δείχνει σημαντικά σημάδια ζωτικότητας. Το ΑΕΠ αυξάνεται, η ανεργία πέφτει, η δανειοληπτική ικανότητα της χώρας αναγνωρίζεται από τους διεθνείς οίκους. Έχουμε διανύσει πολύ δρόμο από τη βαθιά ύφεση και στη συνέχεια την παρατεταμένη στασιμότητα της προηγούμενης δεκαετίας.

Η συνετή δημοσιονομική διαχείριση της προηγούμενης κυβέρνησης (με το στενό μαρκάρισμα της Τρόικας) έβαλε τις βάσεις για την έξοδο από την κρίση. Το φιλελεύθερο ένστικτο και κάποιες εύστοχες κινήσεις της σημερινής κυβέρνησης έκαναν τα υπόλοιπα. Η σκεπτική πλευρά αφορά όσα μένουν απελπιστικά ίδια. Σε πείσμα των διακηρύξεων, το παραγωγικό μοντέλο της ελληνικής οικονομίας παραμένει προσκολλημένο σε δραστηριότητες χαμηλής προστιθέμενης αξίας. Η προσοδοθρία παραμένει ασφαλέστερος τρόπος πλουτισμού από κάποια παραγωγική επένδυση που δημιουργεί καλές θέσεις εργασίας. Η εξάρτηση από τον τουρισμό («βαριά βιομηχανία» της χώρας) έχει αυξηθεί αντί να μειωθεί. Στα νησιά μας χτίζονται περιουσίες πάνω στη λεηλασία των φυσικών πόρων του τόπου (του ήλιου, της θάλασσας κ.ά.), με ελάχιστη ή καθόλου επένδυση που να προσθέτει αξία και χωρίς μέριμνα για τη μελλοντική βιωσιμότητα. Το εξωτερικό έλλειμμα (ένδειξη απώλειας ανταγωνιστικότητας στις διεθνείς αγορές) έχει αρχίσει πάλι να διογκώνεται. Οι μισθοί παραμένουν καθυλωμένοι. Τα νοίκια είναι απλησίαστα.

Τι μπορεί να γίνει; Βραχυπρόθεσμα, λίγα πράγματα. Η πτώχευση της χώρας καλλιέργησε τα «ζωώδη ένστικτα» της αγοράς, η κυβερνητική αλλαγή του 2019 τα απελευθέρωσε. Η κοινωνική ζήτηση για γρήγορο πλουτισμό, χωρίς πολλές ρυθμίσεις και φόρους, είναι ακατανίκητη. Κι όμως, θα πρέπει να κατανικηθεί: καθηλώνει την οικονομία σε μια τροχιά χαμηλών επιδόσεων και μεγάλων κινδύνων.

Ένα σοβαρότερο πολιτικό προσωπικό, στην κυβέρνηση και στην αντιπολίτευση, θα αναγνώριζε την ανάγκη συναίνεσης, παρά τις διαφορές προσέγγισης, σε ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα που θα θωράκιζε την οικονομία απέναντι σε μελλοντικές απειλές (κλιματική αλλαγή, γεωπολιτική αστάθεια, δημογραφική παρακμή). Μια δυναμική οικονομία απαιτεί επενδύσεις στις δεξιότητες, στην καινοτομία, στη βιωσιμότητα. Ιδέες και σοβαρές επεξεργασίες υπάρχουν. Αυτό που λείπει είναι η εμπιστοσύνη και η συνεργασία που θα μοιράσουν δίκαια το όφελος (και το κόστος) των απαραίτητων αλλαγών. Αντί γι' αυτά, συζητάμε για ανοπίες.

Ο Μάνος Ματσαγγάνης είναι καθηγητής δημόσιας οικονομικής στο Πολυτεχνείο του Μιλάνου και επικεφαλής του Προγράμματος Ελληνικής & Ευρωπαϊκής Οικονομίας του ΕΛΙΑΜΕΠ

Η κοινωνική ζήτηση για γρήγορο πλουτισμό, χωρίς πολλές ρυθμίσεις και φόρους, είναι ακατανίκητη. Κι όμως, θα πρέπει να κατανικηθεί: καθηλώνει την οικονομία σε μια τροχιά χαμηλών επιδόσεων και μεγάλων κινδύνων.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΕΥΗΜΕΡΟΥΝ, ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΥΠΟΦΕΡΟΥΝ

Η ελληνική οικονομία δεν μπορεί να μείνει ανεπηρέαστη από τις διεθνείς εξελίξεις, κι αυτές είναι εντελώς απρόβλεπτες λόγω Τραμπ. Ο εμπορικός πόλεμος και οι γεωπολιτικές ανατροπές μπορεί να έχουν δυσάρεστες συνέπειες για την παγκόσμια οικονομία, συμπεριλαμβανομένης φυσικά της ελληνικής. Εφόσον είναι απρόβλεπτες οι συνέπειες, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη στις προβλέψεις για την ελληνική οικονομία.

Όσον αφορά το εγχώριο πολιτικό σκηνικό, φαίνεται ότι οι δυνατότητες μεταρρυθμίσεων από

ΤΙΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΙΣ ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΟΙ ΝΕΟΙ, ΟΧΙ ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ

Η ελληνική οικονομία βρίσκεται στην καλύτερη φάση των τελευταίων δεκαετιών. Τα 3-4 τελευταία χρόνια παρουσιάζει δυναμικούς ρυθμούς ανάπτυξης σε σχέση με το διεθνές ευρωπαϊκό περιβάλλον, μείωση της ανεργίας και μείωση του χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ. Καλύτερη εικόνα από αυτή, δηλαδή δυναμικούς ρυθμούς ανάπτυξης χωρίς τη δημιουργία χρέους, είχε παρουσιάσει η χώρα μόνο τις δεκαετίες '50 και '60, όταν η Ελλάδα, από τα ερείπια του εμφυλίου πολέμου (χάρη και στη στήριξη των συμμάχων), κατάφερε να αναδειχθεί στις 30 πλουσιότερες χώρες του κόσμου. Σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυξης παρουσίασε και την περίοδο 2000-2008. Τότε όμως η ανάπτυξη οφειλόταν στην ευημερία με δανεικά και συνοδευόταν με υψηλά ελλείμματα, τόσο δημοσιονομικό όσο και έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Τώρα παρουσιάζει τεράστιο δημοσιονομικό πλεόνασμα. Το πιο μελανό σημείο αυτής της περιόδου ανάπτυξης είναι το μεγάλο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο μετά το 2019 έχει εκτροχιαστεί και το 2024 ξεπέρασε τα 15 δισ. ευρώ.

Ας τα πάρουμε όμως με τη σειρά:

Το ΑΕΠ το 2024 αυξήθηκε κατά 2,3% έναντι 0,9% του μέσου όρου της Ευρωζώνης. Αυτό σημαίνει, έπειτα από μια δεκαετία αποκλίσεων, πως συγκλίνουμε προς την Ευρώπη. Η ανεργία, τον Ιανουάριο που μας πέρασε, μειώθηκε στο 8,7%. Το ποσοστό αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί πλεοναστικό. Στην πραγματικότητα η ζήτηση για εργαζόμενους υπερβαίνει την προσφορά, απλά η ευμάρεια έχει κάνει πολλούς εργαζόμενους εκλεκτικούς και διστακτικούς.

Ο κρατικός προϋπολογισμός το 2024 παρουσίασε πλεόνασμα 369 εκατ. ευρώ και πρωτογενές πλεόνασμα 8,7 δισ. ευρώ. Πρωτογενές λέμε το αποτέλεσμα πριν αφαι-

ρέσουμε τις δαπάνες για την εξυπηρέτηση του χρέους. Με αυτό το πρωτογενές πλεόνασμα, ακόμη κι αν το 2032, που τελειώνουν κάποιες συμφωνίες για το χρέος, αυξηθεί το κόστος εξυπηρέτησης, έχουμε περιθώρια να το διαχειριστούμε. Τέτοιες επιδόσεις δεν εμφανίζει ούτε η Γερμανία.

Μεγάλες χώρες όπως οι ΗΠΑ, η Γαλλία, το Η.Β. παρουσιάζουν τεράστια ελλείμματα, αυξημένο χρέος και θα χρειαστούν μεγάλες προσπάθειες για να αποφύγουν αυτά που πέρασε η Ελλάδα την περασμένη δεκαετία. Στις ΗΠΑ, για παράδειγμα, το 2024 αναμένεται έλλειμμα περί τα 2 τρις. δολάρια ή περισσότερο από το 6% του ΑΕΠ τους, ενώ το χρέος έχει ξεπεράσει το 120% του ΑΕΠ.

Όμως, παρά τη ραγδαία αύξηση των εξαγωγών τα τελευταία χρόνια, το εμπορικό έλλειμμα μεγαλώνει. Η Ελλάδα λίγο πριν από τη χρεοκοπία του 2010, είχε εξαγωγές περί τα 20 δισ. ευρώ και τώρα έχει φτάσει περί τα 50 δισ. ευρώ. Οι εξαγωγές λοιπόν το '24 έπεσαν στα 48,6 δισ. ευρώ από 50 δισ. ευρώ το 2023. Από την άλλη πλευρά, οι εισαγωγές αυξήθηκαν από τα 83 δισ. ευρώ στα 84,2 δισ. ευρώ. Παρά την αύξηση της τουριστικής κίνησης, άρα και των εσόδων, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών πέρυσι ξεπέρασε τα 15 δισ. ευρώ. Αυτό δείχνει πως από τη χώρα φεύγουν περισσότερα χρήματα απ' όσα έρχονται από ε-

ξαγωγές, τουρισμό, μεταφορές, επενδύσεις κ.λπ. Αυτό δεν είναι καλό. Μια λίμνη από την οποία τα ποτάμια που τραβούν νερό τραβάνε περισσότερο από τις ποσότητες που εισρέουν αργά ή γρήγορα θα στεγνώσει.

Αυτό συμβαίνει γιατί η χώρα δεν έχει παραγωγική βάση και εισάγει περισσότερα απ' όσα θα μπορούσε να υποστηρίξει το πορτοφόλι της με βιώσιμο τρόπο. Βέβαια η κατάσταση πριν από το 2010 ήταν χειρότερη, αλλά αυτό δεν αρκεί... Ένας κρίσιμος δείκτης είναι οι επενδύσεις, οι οποίες, παρά την αύξηση τα τελευταία χρόνια, παραμένουν απογοητευτικά χαμηλές. Ο Σχηματισμός Ακαθάριστου Παγίου Κεφαλαίου (Σ.Α.Π.Κ.) π.χ. το '24 έφτασε τα 43,1 δισ. ευρώ έναντι 37,6 το '23, 41,5 δισ. ευρώ το '22 και 22,6 δισ. ευρώ το 2019. Πριν από τη χρεοκοπία, ο ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου ήταν περί τα 60 δισ. ευρώ, αλλά τότε πάνω από 20 δισ. επενδύσεις τον χρόνο αφορούσαν κατοικίες. Τώρα για κατοικίες δαπανούμε περί τα 5,5 δισ. ευρώ. Η εξέλιξη αυτή είναι θετική, γιατί ο μόνος τομέας που έχει ανακάμψει στα προ χρεοκοπίας επίπεδα είναι αυτός των μεταλλικών κατασκευών και μηχανημάτων, γεγονός που δείχνει μια, έστω και αργή, αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου.

Αυτό δεν είναι αρκετό. Αν υπολογίσουμε πως οι αποσβέσεις πάγιου εξοπλισμού είναι περί τα 30 δισ. τον χρόνο, τότε η ισχύς που προστίθεται στην οικονομία είναι περί τα 10 δισ. ευρώ τον χρόνο. Θα μπορούσαμε να υποθέσουμε πως θα αποχαιρετήσουμε οριστικά τη ζώνη της υπανάπτυξης και μιας νέας χρεοκοπίας, αν ο Σ.Α.Π.Κ. ξεπεράσει τα 60 δισ. τον χρόνο, και πως θα εξελιχθούμε σε μια «τίγρη» των Βαλκανίων, αν ξεπεράσουμε τα 100 δισ. τον χρόνο. Κάτι τέτοιο όμως, ακόμη κι αν βρίσκαμε τα κεφάλαια και τους επενδυτές, θα είναι δύσκολο, γιατί είμαστε μια κοινωνία σε δημογραφική γήρανση και με τον πληθυσμό να μειώνεται. Με λίγα λόγια, δεν υπάρχει το επιχειρηματικό και εργατικό δυναμικό. Επιπλέον, και αυτό που υπάρχει είναι τόσο «αδιάφορο», που τα χρήματα τα οποία μοιράζει η ΕΕ μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικών προσπαθειών λόγω μειωμένης ζήτησης, μοιράζονται από τον ΗΔΙΚΑ για ιατρικές διαγνώσεις του παχέος εντέρου και άλλες παθήσεις. Αυτό συμβαίνει γιατί τα κεφάλαια μένουν αδιάθετα. Τις επαναστάσεις όμως τις κάνουν οι πεινασμένοι, όπως έκαναν οι παππούδες μας μετά τον εμφύλιο, όταν εκτόξευσαν την Ελλάδα στις 30 πλουσιότερες χώρες του κόσμου.

Ο Κώστας Στούπας είναι αρθρογράφος στο Liberal.gr και συγγραφέας του βιβλίου «Η επερχόμενη αταξία», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Επίκεντρο.

Από τη χώρα
φεύγουν
περισσότερα
χρήματα απ'
όσα έρχονται.
Αυτό δεν
είναι καλό.
Μια λίμνη
από την οποία
τα ποτάμια
που τραβούν
νερό τραβάνε
περισσότερο
από τις
ποσότητες
που εισρέουν
αργά ή
γρήγορα θα
στεγνώσει.

τη φθίνουσα σε δημοτικότητα κυβέρνηση τείνουν σταδιακά στο μηδέν.

Το θετικό είναι ότι, όπως διαμορφώνεται ο πολιτικός χάρτης, η χώρα, ακόμη κι αν μελλοντικά υπάρξει μια περίοδος ασταθών κυβερνήσεων, δεν κινδυνεύει να βρεθεί εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι απίθανο να έρθει αντιμέτωπη με αλλοπρόσαλλες αποφάσεις οικονομικής πολιτικής. Το κακό είναι ότι οι χρόνιες παθογένειες της ελληνικής οικονομίας παραμένουν. Η δημόσια διοίκηση είναι προβληματική, η γραφειοκρατία επιβαρύνει κάθε δραστηριότητα, η δικαιοσύνη καθυστερεί, το επιχειρηματικό περιβάλλον είναι πάρα πολύ δύσκολο. Οι επιχειρήσεις εντοπίζουν ως μεγάλα εμπόδια στην ανάπτυξή τους την υπερφορολόγηση, τις υψηλές ασφαλιστικές εισφορές, την έλλειψη πρόσβασης σε χρηματοδότηση, τις καθυστερήσεις πληρωμών, που φτάνουν, σε πολλές περιπτώσεις, και το έτος.

Σε αυτές τις παθογένειες έχει προστεθεί η παράξενη οπτική που έχει η κυβέρνηση για την οικονομία. Η οικονομική πολιτική της αποσκοπεί σχεδόν αποκλειστικά στην ικανοποίηση των ξένων επενδυτών και ξένων παρατηρητών της οικονομίας, με αποτέλεσμα οι αριθμοί να ευημερούν και οι άνθρωποι να υποφέρουν. Δημοσιονομικά η χώρα είναι σε εξαιρετικά καλό σημείο, με πλεο-

νάσματα, γεμάτο δημόσιο ταμείο, ικανοποιητικό κόστος δημόσιου δανεισμού, σχετικά ταχύ ρυθμό ανάπτυξης. Όμως οι μισθοί είναι χαμηλοί, η αγοραστική δύναμη των Ελλήνων πολύ μικρή, η εγχώρια παραγωγή φθίνει, οι εισαγωγές αυξάνονται και το έλλειμμα εξωτερικών συναλλαγών έχει εκτοξευθεί σε επικίνδυνα ύψη. Παραγωγικές επενδύσεις δεν γίνονται ούτε από Έλληνες ούτε από ξένους, γίνονται μόνο βραχυχρόνιες τοποθετήσεις από ξένους. Και είναι πολύ αμφίβολο αν αυτοί θα παραμείνουν, ιδίως στους κλάδους που έχουν ήδη υπεραποδόσει, όπως τα ακίνητα και οι τράπεζες. Η ελληνική οικονομία στηριζόταν πάντα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η κυβέρνηση όμως διώκει τις μικρομεσαίες και ευνοεί τις μεγάλες. Σε μια μικρή χώρα οι μεγάλες επιχειρήσεις είναι λίγες κι αυτό σημαίνει ότι ο ανταγωνισμός δεν λειτουργεί, τα ολιγοπώλια σχηματίζουν καρτέλ, διαλύουν τους μικρούς και αυξάνουν ανεξέλεγκτα τις τιμές για τον καταναλωτή. Ενώ λοιπόν οι ξένοι και τα εγχώρια καρτέλ κερδίζουν, η ελληνική επιχείρηση μετά βίας επιβιώνει, ο πολίτης ζορίζεται οικονομικά και αυτό σε καμία περίπτωση δεν διασφαλίζει ευημερία, ούτε βιώσιμη ανάπτυξη στο μέλλον. ●

Ο Γρηγόρης Νικολόπουλος είναι διευθυντής της ιστοσελίδας Reporter.gr και αρθρογράφος στο Πρώτο Θέμα

Σε μια μικρή
χώρα οι
μεγάλες
επιχειρήσεις
είναι λίγες κι
αυτό σημαίνει
ότι ο αντα-
γωνισμός δεν
λειτουργεί, τα
ολιγοπώλια
σχηματίζουν
καρτέλ,
διαλύουν
τους μικρούς
και αυξάνουν
ανεξέλεγκτα
τις τιμές
για τον
καταναλωτή.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΑΛΜΠΑΡΗ

ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΙ ΣΕ ΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ;

Η ΙΔΡΥΤΡΙΑ ΤΗΣ SELF BALANCE ΕΞΗΓΕΙ ΠΩΣ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ ΔΙΝΟΥΝ ΜΑΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ - ΦΩΤΟ: ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΧΟΥΛΑΚΗ

Τα συναισθήματα ήταν κάτι που υπήρχε έντονα στον χώρο της εργασίας για την **Ελισάβετ Κάλμπαρα**, έχοντας μεγαλώσει και εργαστεί σε μικρή ηλικία στην οικογενειακή επιχείρηση. Ως φυσική πορεία, οι σπουδές στην ψυχολογία και τις νευροεπιστήμες την οδήγησαν στο να δημιουργήσει ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα με στόχο να αποκωδικοποιεί τον τρόπο που δουλεύει ο εγκέφαλός μας και να εκπαιδεύει τον καθένα να βρει τη δική του χρυσή τομή μεταξύ συναισθήματος, σκέψης, συμπεριφοράς.

Για την προσέγγισή της ως ψυχολόγου και νευροεπιστήμονα την ακούσαμε να μας μιλάει στο πάνελ «Ηγεσία με ενσυναίσθηση», στο εξαιρετικά πετυχημένο **1ο forum της ATHENS VOICE** τον Νοέμβριο του 2024 στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Η βασική ιδέα είναι ότι το χαμόγελο μεταδίδεται, η χαρά μεταδίδεται, ο θυμός και η αγωνία μεταδίδονται, και ότι το πιο σημαντικό για το οποίο παλεύουμε όλοι καθημερινά είναι να έχουμε ένα αίσθημα ασφάλειας στην καθημερινότητά μας. Με αυτό οδηγό, εργάστηκε επί σειρά ετών ως ψυχολόγος και σύμβουλος νευροεπιστημών σε στελέχη και σε επιχειρήσεις, ενώ με τη **Self Balance**, που έχει ιδρύσει εδώ και 20 χρόνια, προσφέρει με την ομάδα της ένα ευρύ φάσμα υποστήριξης σε επιχειρήσεις, είτε με τη μορφή workshops είτε συμβουλευτικής σε διάφορα θέματα που άπτονται της κουλτούρας των επιχειρήσεων, της ανάπτυξης των στελεχών αλλά και της ενδυνάμωσης των αξιών. Τι κάνουν; Αναλαμβάνουν μέσω ειδικών τεχνικών και προγραμμάτων βασισμένων στις νευροεπιστήμες να συντονίσουν συναισθήματα, συμπεριφορές και δεξιότητες, με κύριο στόχο ένας οργανισμός να παραμένει υγιής και αποδοτικός.

«Ξεκινάμε από τα διοικητικά συμβούλια, τους βοηθάμε να βρουν μια νέα οπτική, να αλλάξουν την κουλτούρα της εταιρείας, κυρίως στον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούν, κάτι που σχετίζεται άμεσα με τη στρατηγική και την εξέλιξή της. Μιλάμε με τον καθένα χωριστά, ακούμε, παρατηρούμε τον τρόπο που λειτουργούν. Βλέπεις ανθρώπους οι οποίοι είναι πάρα πολύ ικανοί και δεν ξέρουν πώς να αντιμετωπίσουν μια διαπραγμάτευση. Ή δεν καταλαβαίνουν πως, με το να είναι σε άμυνα, δημιουργούν λάθος εντύπωση σε μια συνάντηση. Τους παρουσιάζουμε τις αδυναμίες τους, το πώς αυτές επιδρούν στη γενικότερη συνεργασία μεταξύ τους, και τους βοηθάμε να φτιάξουν μια Brain Friendly Culture. Το μοντέλο μας λέγεται B.R.A.I.N. model και αποτελεί το ακρωνύμιο των λέξεων: **Balanced** [ισορροπημένος], **Resilient** [ανθεκτικός], **Authentic** [αυθεντικός], **Influential** [επιδραστικός], **Nurturing** [φροντιστικός]. Αν ένας οργανισμός λειτουργεί και καλύπτει όλες τις πτυχές το μοντέλου, όλα θα πηγαίνουν πάρα πολύ καλά».

Η ιδέα είναι ότι οι χώροι εργασίας αποτελούνται από ανθρώπους, άρα ότι μια εταιρεία πηγαίνει καλά όταν οι άνθρωποι σχετίζονται αρμονικά; «Ακριβώς! Όταν δηλαδή υπάρχουν οι συνθήκες ώστε οι εργαζόμενοι να βγάζουν τον καλύτερό τους εαυτό, να δεσμεύονται και να παραμένουν πολλά χρόνια στην εταιρεία και να μη φεύγουν. Σκέψου το σαν μια οικογένεια όπου οι άνθρωποι συζητούν, μιλά-

νε μεταξύ τους, κάνουν τον άλλον να νιώθει άνετα, μεγαλώνουν και γερνάνε μαζί, δίνουν τον καλύτερό τους εαυτό. Και ο εργοδότης από τη μεριά του χαίρεται όταν συνυπάρχει με χαρούμενους ανθρώπους και η ανάπτυξη και τα κέρδη, επίσης, έρχονται όταν οι άνθρωποι νιώθουν ήρεμοι, ευχαριστημένοι».

Τα αρνητικά συναισθήματα δημιουργούν δυσλειτουργίες; «Αν μου πεις κάτι το οποίο θα με επηρεάσει συναισθηματικά, θα το σκέφτομαι όλη την ώρα – γιατί το 90% των σκέψεών μας είναι επαναλαμβανόμενο. Αν έχω έναν φόβο ότι κλείνει η εταιρεία ή ότι ο εργοδότης μου δεν με συμπαθεί ή ο προϊστάμενός μου με κάνει να νιώθω ανασφάλεια, δεν μπορώ να αποδώσω. Από έρευνες γνωρίζουμε ότι οτιδήποτε αρνητικό ακούσουμε απασχολεί τον εγκέφαλό μας 26 ώρες(!) Ενώ το θετικό feedback δυστυχώς στις 6-7 ώρες το έχουμε ξεχάσει».

Αν έχεις ταχυπαλμία όταν πας να μου μιλήσεις...

Νομίζουμε πως ο εγκέφαλός μας είναι μόνο αυτό που σκέφτεται, είναι όμως κι αυτό που αισθάνεται και μας ωθεί σε συμπεριφορές... «Ο εγκέφαλός μας εξελικτικά έχει φτιαχτεί για να μας προστατεύει και δίνει εντολές με βάση αυτό που έχει αντιληφθεί. Αν εγώ σκέφτομαι ότι δεν είμαι ικανή, αυτό βγαίνει στη συμπεριφορά μου. Αν είμαι πολύ συναισθηματικός άνθρωπος, αν έχω μέσα μου φόβο, σημαίνει ότι δεν έχω εκπαιδευτεί σε κάποια πράγματα και έχω δημιουργήσει μια δική μου πραγματικότητα που τη θεωρώ φυσιολογική.

» Τα καλά νέα είναι ότι η πλαστικότητα του εγκεφάλου – οι αλλαγές που μπορούμε να κάνουμε και να εκπαιδεύσουμε τον εγκέφαλό μας να αλλάξει συνήθειες – είναι λειτουργική μέχρι και τα 85 μας χρόνια, αλλά θέλει την ενεργό μας συμμετοχή. Δηλαδή; Να εκπαιδευτείς στο να είσαι προσαρμοστικός, στο πώς να επικοινωνείς σωστά, πώς να αντικρούεις ή να διεκδικείς... Ο εγκέφαλός μας είναι ένα όργανο, όπως ένας μυς, σκέψου, το οποίο εξασκούμε πώς; Όταν αντιλαμβανόμαστε τις αδυναμίες μας και τις δουλεύουμε με σκοπό να εξελιχθούμε – αυτό σημαίνει δουλεύω με τον εαυτό μου. Μπορούμε να κάνουμε μαγικά πράγματα, αν θέλουμε. Αν δεν θέλουμε, δεν υπάρχει μαγικό χαπάκι για να αλλάξει τον τρόπο που λειτουργούμε».

Οτιδήποτε νιώσουμε, εκπέμπεται στον άνθρωπο που έχουμε απέναντί μας. Η Ελισάβετ λέει συχνά στη συζήτησή μας: όλοι το ίδιο είμαστε, άνθρωποι. «Αν έχεις ταχυπαλμία όταν πας να μου μιλήσεις, όταν το σώμα

σου είναι σε ένταση, τότε ο εγκέφαλός σου μπλοκάρει. Όταν αγχώνεσαι, κλείνει ο προμετωπιαίος λοβός, το βλέπουμε αυτό στη χαρτογράφηση του εγκεφάλου, το σημείο του εγκεφάλου που παίρνει αποφάσεις, γι’ αυτό και υπό πίεση δεν θα αποφασίσεις σωστά. Μέσω της χαρτογράφησης του εγκεφάλου διαβάζουμε τι σου συμβαίνει και δεν λειτουργείς αποτελεσματικά, γιατί σε ένα συγκεκριμένο περιβάλλον δεν τα καταφέρνεις – αυτά μπορούμε να τα εκπαιδεύσουμε. Βοηθάμε τον άλλο να αντιληφθεί τις φοβίες του, να ελέγξει τις άμυνές του κι αρχίζει να βλέπει τα πράγματα ως διαχειρίσιμα».

Με ενσυναίσθηση στο γραφείο, δηλαδή;

Τι σημαίνει ότι πολλές επικοινωνίες γίνονται αυτό-ματα; «Βλέπεις ανθρώπους που μπαίνουν σε ένα γρα-

φείο και εκπέμπουν εμπιστοσύνη μόνο με ένα τους χαμόγελο. Αν έρθω και σου πιάσω τον ώμο ή σε ρωτήσω “Πώς είσαι σήμερα, Δήμητρα; Δεν σε βλέπω καλά”, είναι μια επικοινωνία με ενσυναίσθηση και ο εγκέφαλός σου δεν θα μπει σε θέση άμυνας, αλλά θα λειτουργήσει με ασφάλεια. Όλες μας οι σχέσεις είναι ένα πάρε δώσε επικοινωνίας, συναισθημάτων, πληροφοριών. Ο τρόπος που θα πεις σε κάποιον αν έκανε κάτι καλά ή όχι έχει τεράστια σημασία. Αν το πεις απότομα, θα του ενεργοποιήσεις ένα συναίσθημα φόβου. Άμα σου πω έντονα “Αμάν, ρε Δήμητρα!” θα μπλοκάρεις. Αν ένα στέλεχος μιλάει προσβλητικά γιατί θέλει να επιβληθεί, συχνά γνωρίζουμε ότι έχει εκπαιδευτεί από κάποιον σε αυτόν τον τρόπο συμπεριφοράς. Σε μια συμπεριφορά στην οποία προπονήθηκε να είναι επιθετικός για να έχει αποτέλεσμα».

Το αποτέλεσμα ποιο είναι; «Αν ο εργαζόμενος είναι φοβικός, πιάνει, γίνεται εξαρτημένος σ’ αυτή τη συμπεριφορά και το στέλεχος ικανοποιείται ότι ο υπάλληλος υπακούει, νομίζοντας ότι τα πηγαίνει καλά. Εκεί πρέπει κάποιος να του πει ότι, έτσι όπως συμπεριφέρεται, ο άλλος κάποια στιγμή θα φύγει, δεν θα μπορεί να σηκώσει το βάρος αυτής της συμπεριφοράς ή θα πάψει να δεσμεύεται συναισθηματικά με την εταιρεία ή θα εξουθενωθεί συναισθηματικά με αρνητικές συνέπειες για την προσωπική του ζωή του ή την υγεία του».

Το κλίμα σε μια εταιρεία

Πώς διαμορφώνεται η κουλτούρα, σε σχέση με το κλίμα που επικρατεί, σε μια εταιρεία; «Ξεκινάει από την κορυφή. Όταν πηγαίνουμε σε μια εταιρεία, παρακολουθούμε με την ομάδα μου πώς λειτουργούν οι σχέσεις, τι συναισθήματα υπάρχουν, ποιες τακτικές επικοινωνίας χρησιμοποιούνται, τι στρατηγική έχουν και ποιες αξίες. Κάνουμε χαρτογράφηση του ιδιοκτήτη, του διευθυντή, των υπευθύνων στα τμήματα και προτείνουμε διορθώσεις σε θέματα που βλέπουμε ότι επηρεάζουν τόσο τη δομή όσο και τη συνεργασία και επικοινωνία των ανθρώπων. Από τα στοιχεία αυτά που λαμβάνουμε προσπαθούμε να φέρουμε στην επιφάνεια τις αξίες που θέλει να υιοθετήσει ο κάθε οργανισμός: όπως συνεργασία, δέσμευση, ευημερία, αυθεντικότητα. Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι αρκετά στελέχη δημιουργούν δική τους υποκουλτούρα σε διάφορα τμήματα, κι έτσι δικαιολογείται το ότι βλέπεις άτομα σε κάποια τμήματα να είναι ευτυχισμένα, να αποδίδουν, και σε άλλα να αδυνατούν να αποδώσουν αλλά και να δυσανασχετούν κάθε πρωί να πάνε στη δουλειά».

Σε μια εταιρεία μπορείς να τους έχεις όλους χαρούμενος και ήρεμους; «Δεν μπορείς απόλυτα. Αλλά δεν μπορείς και να ζητάς από τον άλλον να αποδώσει, όταν τον πιέξεις ή όταν τον διακόπτεις με 100 πράγματα συγχρόνως. Ξέρουμε ότι, αν διακόψεις κάποιον από κάτι που κάνει, ο εγκέφαλος θέλει 20 λεπτά για να επανέλθει σ’ αυτό που έκανε. Όλα λοιπόν πρέπει να είναι καλοκουρδισμένα, και την ίδια στιγμή να αντιλαμβάνεται ο καθένας πού μπορεί να αποδώσει και πού όχι.

» Η γραμμή ανάμεσα σε διοίκηση, στελέχη και υπαλλήλους είναι λεπτή. Ξέρουμε πόσο δύσκολη μπορεί να είναι η καθημερινότητα ενός εργαζομένου. Αλλά πρέπει να σκεφτούμε και τα άγχη ενός εργοδότη, ο οποίος πρέπει να διευθύνει την εταιρεία και να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις, που είναι πολλές και προκαλούν άγχος, έχοντας παράλληλα και μια φοβερή ευθύνη που αφορά την ασφάλεια των εργαζομένων, το ότι δηλαδή θα είναι ασφαλείς και θα έχουν εργασία και δεν θα τη χάσουν. Στόχος του κάθε επικεφαλής είναι να διατηρήσει έναν οργανισμό υγιή ώστε να αποδώσει, να τροφοδοτήσει με έμπνευση, ιδέες και ασφαλώς απολαβές τους εργαζομένους του ».

Το αίσθημα της ασφάλειας

Ποιο είναι το πιο σημαντικό για τους εργαζομένους; «Να τους καλύπτεις οτιδήποτε έχει να κάνει με το αίσθη-

μα της ασφάλειας. Και να τους δίνεις βήμα να προτείνουν, να έχουν άποψη σε αλλαγές που θέλεις να κάνεις, να εκφράζουν πράγματα που και οι ίδιοι οραματίζονται, να βρίσκουν λύσεις σε προβλήματα. Όλοι έχουν τη χαρά και θέλουν να εξελιχθούν και να ακουστούν.

» Γι’ αυτό, όταν μια εταιρεία θέλει να κάνει αυτό που λέμε transformation –αλλαγή ωραρίου, ρόλων, υπερωρίες, να χτυπούν κάρτα–, πρέπει να προετοιμάσει τους ανθρώπους ότι αυτό δεν σημαίνει “χάνω τη δουλειά μου”, γιατί είναι το πρώτο που θα σκεφτούν. Αν ο άλλος μπει σε άμυνα, αν είναι αγχωμένος, δεν μπορεί να αποδώσει. Αν εγώ νιώσω ότι κινδυνεύω, δεν θα βοηθήσω σε τίποτα απ’ όσα εσύ οραματίζεσαι για μένα ως εργαζόμενο.

» Αντίστοιχα κι ο εργοδότης, αν φοβάται, δεν μπορεί να δημιουργήσει στρατηγική ώστε να προχωρήσει η δουλειά. Το πνεύμα της ομάδας είναι πολύ σημαντικό, και για να λειτουργήσει, χρειάζεται μια αίσθηση ότι είμαστε ικανοποιημένοι μ’ αυτό που κάνουμε, προκειμένου να δώσουμε τον καλύτερό μας εαυτό. Η εταιρεία ωφελείται από τη δημιουργικότητα ενός ανθρώπου που αισθάνεται ασφαλής και χαρούμενος».

Feedback, μια σχέση με τον καθένα

Κάθε εταιρεία είναι σαν ένας οργανισμός με πληθώρα συναισθημάτων, αντιδράσεων, σκέψεων. Τι ρόλο παίζει η ανατροφοδότηση; «Η ανατροφοδότηση είναι μια καθημερινή διαδικασία, μια συνήθεια, θα έλεγα, που επιβάλλεται να στηρίζεται στην αποτελεσματική επικοινωνία: Χρειάζεται να επικοινωνείς με τον καθένα δίπλα σου, όχι να τον πληροφορείς. Έχει διαφορά. Χρειάζεται να γνωρίζεις τον άνθρωπο που του παρέχεις feedback, να τον προσεγγίζεις με ενσυναίσθηση. Αν δεν ξέρεις να “διαβάζεις” τον άνθρωπο με τον οποίο εργάζεσαι μαζί, δεν μπορείς να συνεργαστείς.

» Είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένα είδος προσωπικής σχέσης με τον καθένα σε μια εταιρεία και στα μέλη μιας ομάδας. Αν καταλάβεις ότι μια μέρα κάποιος είναι πιο τσιτωμένος, λες “Ασ’ το σήμερα αυτό, κάνε αυτό, γιατί σε βλέπω λίγο περίεργα” κι αμέσως του ‘χεις δώσει χώρο. Ή, “Ξέρεις κάτι; Είμαι σίγουρος ότι θα τα καταφέρεις” και με αυτόν τον τρόπο τον ενδυναμώνεις. Ο εγκέφαλός μας μαθαίνει, χαράζει το μονοπάτι, κι αν μας δίνει καλό αποτέλεσμα, συνεχίζουμε, αλλά πρέπει να μας το πει κάποιος ότι είμαστε στο σωστό μονοπάτι, κι αυτό είναι το feedback ».

Η σημασία της αυτογνωσίας

Ποια είναι η πιο σημαντική δεξιότητα; «Η αυτογνωσία είναι από τις πιο σημαντικές δεξιότητες στην ηγεσία και όχι μόνο. Ένας άνθρωπος που έχει αυτογνωσία είναι ισορροπημένος. Διαφορετικά δεν μπορείς να συντονίσεις ομάδες, να συνυπάρχεις με ανθρώπους, να οραματιστείς ή να πετύχεις πράγματα. Αυτογνωσία σημαίνει να αντιλαμβάνεσαι πρωτίστως τον εαυτό σου, αλλά να γνωρίζεις και πώς σε αντιλαμβάνονται οι άλλοι γύρω σου. Γιατί, αν δεν ακούσω και τον άλλον, τι αντιλαμβάνεται και αναγνωρίζει σ’ εμένα, έχω κάνει μισή δουλειά.

» Όταν μιλάμε για εξέλιξη, πρέπει να αφορά όλους. Είναι ευθύνη του κάθε αρμόδιου σε μια ομάδα να βρει τον τρόπο με τον οποίο θα βοηθήσει τον κάθε εργαζόμενο να εξελιχθεί. Οι τρόποι είναι πολλοί, αλλά χρειάζεται να προσαρμόζεσαι κάθε φορά με βάση τον κάθε άνθρωπο που έχεις απέναντί σου.

» Αυτογνωσία χρειάζεται να αναπτύξει ο κάθε εργαζόμενος, ο κάθε εργοδότης, το κάθε στέλεχος, και μόνο τότε επιτυγχάνεται οποιαδήποτε αλλαγή. Όλοι έχουμε ευθύνη, όλοι πρέπει να προσαρμοζόμαστε, να δεσμευόμαστε ότι μπορούμε να αλλάξουμε συνήθειες. Είναι τόσο ωραίο το να βλέπεις τους ανθρώπους να αναπτύσσονται και να αλλάζουν, να είναι χαρούμενοι. Οι αλλαγές των συναισθημάτων δίνουν μαγικά αποτελέσματα». ●

Σκέψου το σαν μια οικογένεια όπου οι άνθρωποι συζητούν, μιλάνε μεταξύ τους, κάνουν τον άλλον να νιώθει άνετα, μεγαλώνουν και γερνάνε μαζί, δίνουν τον καλύτερό τους εαυτό.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

«ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΦΑΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ»

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΛΟ ΑΛΤΟ, ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ VENTURE CAPITALISTS ΕΞΗΓΕΙ ΓΙΑΤΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΧΕΙ ΤΩΡΑ ΜΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΘΑ ΞΑΝΑΡΘΕΙ

ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ ΒΕΛΙΔΑΚΗ

Δεν προχωρά η τεχνολογία με τρόπο γραμμικό. Υπάρχουν περίοδοι επιτάχυνσης, περίοδοι όπου τα πάντα ανατρέπονται. Βρισκόμαστε ξανά σε μια τέτοια στιγμή: η τεχνητή νοημοσύνη αλλάζει τα πάντα, μα το πεδίο παραμένει ανοικτό, πλούσιο σε ευκαιρίες. Ο **Ανδρέας Σταυρόπουλος**, ένας από τους πρωτοπόρους Έλληνες Venture Capitalists, με πολυετή εμπειρία στις ΗΠΑ, μιλά στην ATHENS VOICE για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες της νέας εποχής κι εξηγεί γιατί η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα να γίνει παράγοντας, όχι ουραγός.

Ζούμε σε φάση τεχνολογικού οργασμού

Στο Πάλο Αλτο, στην καρδιά της Σίλικον Βάλεϊ, είναι νωρίς το πρωί – στην Αθήνα έχουμε απόγευμα. Στην άλλη πλευρά της οθόνης βρίσκεται ένας Έλληνας με γνώση των τεχνολογικών εξελίξεων όσο λίγοι – μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής της Ελληνικής κυβέρνησης για την Τεχνητή Νοημοσύνη. Τον ρωτάω ποιον τίτλο να χρησιμοποιήσω: «Εταίρος της Threshold Ventures» λέει κι αμέσως μπαίνει στον πυρήνα της συζήτησης. «Υπάρχουν φάσεις τεχνολογικού και επιχειρηματικού οργασμού. Το ζούμε ξανά τώρα με την Τεχνητή Νοημοσύνη. Η πιο πρόσφατη φάση ήταν το 1997-2002, την εποχή της καθολικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Δεν μπορούμε να φανταστούμε πια πώς ήταν η ζωή πριν από το ίντερνετ».

Σήμερα βρισκόμαστε σε μια νέα ανατροπή: η ΤΝ αλλάζει όχι μόνο τα εργαλεία, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο σκεφτόμαστε. «Πάντα στην αρχή μιας νέας τεχνολογίας προσπαθούμε να μεταφέρουμε τα γνωστά – πώς θα κάνουμε κάτι που ξέραμε πιο φτηνό, πιο γρήγορο, πιο εύχρηστο. Αλλά μετά εμφανίζονται πράγματα που δεν μπορούσες καν να φανταστείς. Και το ίντερνετ στην αρχή ήταν σαν εγκυκλοπαίδεια, μετά γέννησε τα social media, όλο το νέο οικοσύστημα πληροφορίας».

Η ΤΝ βρίσκεται ακόμα σε φάση «ξεσπάσματος». Δεν μπορείς να προβλέψεις πώς θα είναι η ζωή σε δέκα χρόνια. «Η ταχύτητα είναι εκθετική. Δεν έχουμε ακόμη καταλάβει πόσο έχει αλλάξει η καθημερινότητα, όπως δεν μπορούσαμε να φανταστούμε τη ζωή πριν από το smartphone».

Κάθε τεχνολογικό κύμα προκαλεί ανατροπές, αλλά πάντα ακολουθεί φάση εξισορρόπησης. «Στην ΤΝ, η παραγωγή κώδικα είναι πιο γρήγορη. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι μπορείς να τον τεστάρεις και να τον φτιάξεις με την ίδια ταχύτητα. Είμαστε ακόμα στην αρχή, στην περίοδο των πειραματισμών».

Στο ερώτημα αν αυτό το χάος της μετάβασης είναι ευκαιρία για την Ελλάδα, η απάντηση είναι ξεκάθαρη: Ναι. «Όταν έρχεται ένα νέο κύμα, χώρες που είχαν μείνει πίσω έχουν την ευκαιρία να υπερηπιδήσουν στάδια. Όπως έγινε με την κινητή τηλεφωνία, όπου η Ευρώπη προσπέρασε τις ΗΠΑ. Η Ελλάδα μπορεί να πάει κατευθείαν στην εποχή της ΤΝ χωρίς να περάσει από ενδιάμεσα, ξεπερασμένα στάδια».

Υγεία, κλιματική προσαρμογή, πολιτική προστασία

«Η Ελλάδα μπορεί να πιστέψει και να χτυπήσει πρωτίες σε καινοτομίες που έχουν σχέση με την ΤΝ», αναφέρει, επισημαίνοντας ότι η απόφαση να ενταχθεί η χώρα στην πρώτη φουρνιά του σχετικού ευρωπαϊκού προγράμματος για τα AI Factories ήταν κρίσιμη. «Τον Νοέμβριο κατέβηκε η πρόταση, τον Δεκέμβριο ήρθε η έγκριση».

Η φιλοδοξία του εγχειρήματος είναι διπλή: επιτάχυνση εταιρειών που δουλεύουν με ΤΝ και στοχευμένη εξειδίκευση. «Η Ελλάδα δεν μπορεί να τα κάνει όλα. Πρέπει να βρούμε τους τομείς που έχει συγκριτικό πλεονέκτημα. Η Υγεία είναι ένας απ' αυτούς. Υπάρχει ήδη ψηφιοποίηση, μεγάλα έργα σε πληθυσμιακό επίπεδο, τεστ για καρδιοπάθειες που

φτάνουν με SMS – αυτά δεν γίνονται πουθενά αλλού με τέτοιο εύρος».

Στο πεδίο της ψηφιακής Υγείας, η Ελλάδα έχει τώρα την ευκαιρία να «πηδήξει» στο επόμενο επίπεδο. «Δεν είχαμε ως τώρα ψηφιακό φάκελο ασθενούς, ούτε καλή διασύνδεση μεταξύ μονάδων υγείας. Πηγαίνεις από γιατρό σε γιατρό με στικάκια ή CD. Στις ΗΠΑ, αυτό φαίνεται αδιανόητο». Αυτό το κενό μπορεί να μετατραπεί σε πλεονέκτημα. «Μπορείς να σχεδιάσεις από την αρχή, με βάση τις νέες δυνατότητες. Αν το κάνεις σωστά, πας κατευθείαν σε AI-ready συστήματα». Η ΤΝ, εξηγεί, απαιτεί καλά δομημένες βάσεις δεδομένων. Και η Υγεία είναι από τους χώρους όπου η αξιοποίηση τέτοιων δεδομένων μπορεί να φέρει ραγδαία πρόοδο: πρόληψη, διάγνωση, εξατομικευμένη θεραπεία. «Η Ελλάδα μπορεί να επενδύσει ακριβώς εκεί. Να φτιάξει τις βάσεις δεδομένων με τρόπο που να αξιοποιούνται άμεσα από την ΤΝ».

Ένας δεύτερος τομέας είναι η κλιματική προσαρμογή. «Έχεις φωτιές, πλημμύρες, medicanes, τεράστια ποικιλία μικροκλιμάτων σε μικρό εμβαδό – ιδανικό πεδίο για πειραματισμό και εκπαίδευση αλγορίθμων». Κι ο τρίτος, η πολιτική προστασία, σε συνδυασμό με γεωργία και πρωτογενή παραγωγή. «Μπορείς να δοκιμάσεις λύσεις που αλλού θα απαιτούσαν μεγαλύτερους πόρους και χρόνο».

Γιατί η Ελλάδα μπορεί να γίνει κόμβος για την ΤΝ

Είναι και το ανθρώπινο δυναμικό: «Έχουμε πολύ καλούς ακαδημαϊκούς. Είμαστε η δεύτερη ή τρίτη χώρα παγκοσμίως με ελληνικά ονόματα συγγραφέων στη λίστα δημοσιεύσεων για ΤΝ».

Η πρόταση της Επιτροπής Τεχνητής Νοημοσύνης την οποία συγκρότησε η κυβέρνηση ήταν σαφής: να μετατραπεί η Ελλάδα σε προορισμό καινοτομίας.

ας. «Όχι μόνο τουρισμού. Innovation destination. Έχουμε καλή ποιότητα ζωής, σχετικά χαμηλό κόστος, καλά πανεπιστήμια, υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Ανθρώπινο ταλέντο υπάρχει. Και η φορολόγηση των υπεραξιών – κρίσιμη για όσους δουλεύουν σε startup με μετοχές – είναι συγκριτικά χαμηλή. Αρκεί να υπάρχει ένας εθνικός στόχος. Δεν γίνεται αυτό να είναι αποτέλεσμα μόνο της αγοράς ή των συμπτωσεων. Θέλει πολιτική βούληση, να αποφασίσουμε ότι αυτό είναι το επόμενο μεγάλο μας στοίχημα».

Η αναγκαιότητα των οικοσυστημάτων

Η ευρωπαϊκή προσέγγιση διαφέρει από το μοντέλο ΗΠΑ ή Κίνας. «Δεν μπορείς να περιμένεις η καινοτομία να έρχεται συνέχεια από κρατικά προγράμματα. Πρέπει να βρίσκεις μεγάλα markets, να προσφέρεις αξία, να είσαι αυτόκλητος». Αν κάτι λείπει, δεν είναι το ταλέντο, αλλά τα ισχυρά οικοσυστήματα: «Η Ελλάδα έχει κάποια, αλλά δεν είναι αρκετά στιβαρά. Χρειάζονται υποστήριξη για να πάρουν μπρος. Όχι με κρατικές επιδοτήσεις για πάντα, αλλά όσο χρειάζεται για να αυτονομηθούν».

Λείπει η επιχειρηματική εμπειρία. «Δεν έχουμε αρκετά στελέχη με επιχειρηματική τριβή. Για να αποκτήσεις τέτοια εμπειρία, πρέπει να την έχεις ζήσει, και στην Ελλάδα δεν υπήρχαν μέχρι τώρα πολλές εταιρείες που να την προσφέρουν».

Η δύναμη του παραδείγματος

Το πιο κρίσιμο, όμως, είναι το παράδειγμα. «Όταν βλέπεις κάποιον που ήξερες απ' το πανεπιστήμιο να μπαίνει σε μια εταιρεία, να παίρνει μετοχές και να αλλάζει τη ζωή του με ένα liquidity event, αυτό δημιουργεί κίνητρο. Το παράδειγμα κάνει τη διαφορά». Το ονομάζει «οικονομία της συμμετοχής». Όχι μόνο για τους ιδρυτές, αλλά και για όσους δουλεύουν σε μια startup. «Οι μεγάλες εταιρείες, όπως η Google και η Meta, δίνουν μετοχές, εμπνέουν, εκπαιδεύουν. Ο άλλος βλέπει ότι μπορεί να δημιουργήσει πλούτο με το μυαλό του και να τον μοιραστεί». Κάπως έτσι δημιουργείται το οικοσύστημα. «Ξεκινάς σε μια μεγάλη εταιρεία, αποκτάς εμπειρία, φεύγεις για κάτι δικό σου, παίρνεις μαζί ανθρώπους που εμπιστεύεσαι, ξαναρχίζεις».

Χρειάζεται μεγαλύτερη συμμετοχικότητα. «Αυτό που βλέπεις στη Σίλικον Βάλεϊ: ο ένας βλέπει τον άλλον να πετυχαίνει και λέει "γιατί όχι κι εγώ;". Αυτό λείπει στην Ελλάδα. Χρειάζεται να χτίσουμε ένα οικοσύστημα που δημιουργεί πλούτο και τον μοιράζεται. Όχι μόνο στους founders, αλλά και στους εργαζομένους».

Ο ίδιος βλέπει την Ελλάδα να έχει ανέβει επίπεδο. «Η χώρα είναι πια συνδιαμορφωτής σε ευρωπαϊκά και διεθνή φόρα για την ΤΝ». Τίποτα όμως δεν είναι δεδομένο. «Οι γεωπολιτικές αλλαγές μπορούν να επηρεάσουν τα πάντα. Βλέπετε τι γίνεται στις ΗΠΑ. Η αγορά, όμως, έχει τη δική της λογική. Οι εταιρείες που φτιάχνουν νέα μοντέλα συνεχίζουν. Αν ένα νέο προϊόν έχει παγκόσμια εμβέλεια, θα προχωρήσει. Δεν θα περιμένει πώς θα ξυπνήσει ο Τραμπ ή αν θα σταθεροποιηθεί η πολιτική. Όσα δουλεύουν χωρίς κρατική βοήθεια είναι τα πιο ανθεκτικά».

Είναι αισιόδοξος; «Είμαι, γιατί βλέπω πως μπορούν να πετύχουν οι Έλληνες παντού». Δίνει μια εικόνα: «Εβγαλα ΑΦΜ στην κόρη μου online, από τις ΗΠΑ, με βιντεοκλήση με υπάλληλο της ΑΑΔΕ. Στην Αμερική αυτό δεν υπάρχει». Επιμένει πως η Ελλάδα έχει όλα τα φόντα: τεχνικό και ανθρώπινο δυναμικό, πανεπιστήμια, διασπορά. «Η Ελλάδα έχει την ευκαιρία να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο. Έχει μυαλά, έχει ποιότητα ζωής, έχει τα πρώτα οικοσυστήματα. Αν πατήσουμε γκάζι, μπορούμε να τα καταφέρουμε». ●

Η Ελλάδα μπορεί να πιστέψει και να χτυπήσει πρωτίες σε καινοτομίες που έχουν σχέση με την τεχνητή νοημοσύνη.

Είμαστε πολύ προληπτικοί.

Κάνουμε προληπτικές εξετάσεις.

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ

ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ
ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ
ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ
ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ
ΤΟΥ ΤΡΑΧΗΛΟΥ
ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ

ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ
ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ
ΤΟΥ ΠΑΧΕΟΣ
ΕΝΤΕΡΟΥ

ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ
ΤΑ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΑ
ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Γίνετε κι εσείς προληπτικοί.

Το Πρόγραμμα Προλαμβάνω σας εξασφαλίζει πακέτο προληπτικών εξετάσεων για τον καρκίνο του μαστού, του τραχήλου της μήτρας, του παχέος εντέρου και των καρδιαγγειακών νοσημάτων.

Η διαδικασία είναι απλή: Εάν έχετε άυλη συνταγογράφηση, λαμβάνετε ηλεκτρονικό παραπεμπτικό και υπενθύμιση. Εναλλακτικά, κλείνετε ραντεβού με τον ΑΜΚΑ σας. **Δωρεάν, εύκολα και γρήγορα.**

Γι' αυτό, την επόμενη φορά που θα λάβετε μήνυμα για να κλείσετε ραντεβού σε δημόσια και ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα, μην το αγνοήσετε!

Η πρόληψη σώζει ζωές!

Μάθετε περισσότερα στο proliptikes.gov.gr

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΖΑΣ

«ΚΑΘΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΕΖΟΔΡΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ.»

ΜΙΛΗΣΑΜΕ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ Α.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ-ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΙΓΓΑΛΟΥ

Η συνάντηση με τον **Ιωάννη Γεώργιζα** μάς δίνει τη δυνατότητα να δούμε την Αθήνα μέσα από την οπτική ενός ανθρώπου που συμβάλλει ενεργά στις προσπάθειες του Δήμου Αθηναίων για την αναβάθμιση της πόλης. Ως Διευθύνων Σύμβουλος της **Αναπτυξιακής Αθήνας Α.Ε.**, μας μεταφέρει τον παλμό των καινοτόμων έργων και των στρατηγικών της δημοτικής αρχής Δούκα, που στόχο έχουν να κάνουν την Αθήνα έναν βιώσιμο και φιλικό προορισμό, όπου η ζωή των ανθρώπων και η ποιότητα της καθημερινότητας έρχονται στο προσκήνιο.

— Ποια είναι η Αναπτυξιακή Αθήνας Α.Ε.;

Ήταν η Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής του Δήμου Αθηναίων, η οποία ασχολείτο κυρίως με θέματα τουρισμού και πολιτισμού, με βασικούς πυλώνες της το This is Athens, που είναι το τουριστικό brand της Αθήνας, και το Φεστιβάλ του Δήμου Αθηναίων (This is Athens - City Festival). Με την ανάληψη της διοίκησης από τη δημοτική αρχή Δούκα, η εταιρεία μετονομάστηκε σε Αναπτυξιακή Αθήνας Α.Ε. και άλλαξε νομική μορφή. Έγινε Αναπτυξιακός Οργανισμός, μια άλλου τύπου νομική μορφή, που ιδρύθηκε το 2019 και δίνει τη δυνατότητα στην εταιρεία να αναπτύξει τεχνική υπηρεσία, την οποία μάλιστα ιδρύσαμε και στελεχώσαμε με πολύ μεγάλη ταχύτητα. Πλέον η Αναπτυξιακή Αθήνας Α.Ε. συμβάλλει στα τεχνικά έργα του δήμου, όπως στις μελέτες, στην ωρίμανση δηλαδή των έργων όπου ο δήμος αντιμετώπιζε προβλήματα— και εδώ αναδεικνύεται η χρηματοοικονομική ευελιξία που έχει η εταιρεία μας. Ταυτόχρονα μπορεί να στελεχωθεί πολύ εύκολα με συμβάσεις μίσθωσης έργου και να αξιοποιήσει μηχανικούς με μεγαλύτερη ευελιξία. Ένα πρόσφατο μεγάλο έργο που αναλάβαμε είναι η αποτύπωση της Ερμού, προλαβαίνοντας το έδαφος για την υλοποίηση του έργου ανάπλασής της. Επίσης, έχουμε προβεί σε πρόδρομες μελέτες στη Βαρβάκειο Αγορά, ενώ συμβάλλουμε στο έργο του γηπέδου του Παναθηναϊκού στον Βοτανικό. Ταυτόχρονα, έχουν γίνει και ενέργειες εξυγίανσης, καθώς η εταιρεία εμφάνισε κάποιες ζημιές το 2023. Το 2024 ισολόγησε και, για πρώτη φορά έπειτα από 28 χρόνια, είχε προϋπολογισμό, δεδομένο που της εξασφαλίζει ότι με σωστή διαχείριση, θα ισολογίζει στο διηνεκές.

— Ποιες είναι οι δράσεις του προγράμματος της Αναπτυξιακής Αθήνας Α.Ε.;

Το αναπτυξιακό μας πρόγραμμα σχετίζεται κυρίως με την υποστήριξη της γραμμής χρηματοδότησης του ΕΣΠΑ, την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση. Υπάρχουν κάποια εμβληματικά έργα που σταδιακά θα μπαίνουν σε τροχιά υλοποίησης και συναποτελούν το αφήγημα: ηλεκτρικά λεωφορεία της δημοτικής συγκοινωνίας, ποδηλατόδρομοι που συμβάλλουν στην ποιότητα ζωής, το έργο της Ερμού, που θα βελτιώσει τις υποδομές και κατ' επέκταση τις εμπορικές δραστηριότητες, αλλά και η ανάπλαση της Βαρβακείου μέσω της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου. Ταυτόχρονα υποστηρίζουμε κοινωνικά έργα: έχουμε ιδρύσει το εμβληματικό Γραφείο Αντιμετώπισης Ενεργειακής Φτώχειας (ΓΑΕΦ), κάτι πρωτοποριακό στην Ευρώπη. Κύριες δραστηριότητες της Αναπτυξιακής είναι επίσης η υποστήριξη του βιώσιμου τουρισμού στην Αθήνα. Ο προσανατολισμός αλλάζει, δεν προσελκύουμε τουρίστες γενικά. Θέλουμε ο τουρίστας να έρχεται συνειδητοποιημένα, να σέβεται την πόλη και να αλληλεπιδρά με τον πολίτη και η όλη δραστηριότητα του τουρισμού να είναι βιώσιμη. Για αυτόν τον λόγο, μετά την ολοκλήρωση της Μελέτης Φέρουσας Τουριστικής Ικανότη-

τας που κάναμε το '24 για την Αθήνα, αναπτύξαμε το Παρατηρητήριο του Βιώσιμου Τουρισμού, που θα παρακολουθεί την εξέλιξη του τουρισμού και θα προτείνει δράσεις αρμονικής συνύπαρξης τουριστών και κατοίκων. Το σημαντικό είναι ότι πρώτη φορά αυτό το Παρατηρητήριο δημιουργείται σε μια πόλη που δεν έχει έρθει αντιμέτωπη με το πρόβλημα, αποτελεί δηλαδή μια προληπτική ενέργεια από πλευράς δήμου. Ταυτόχρονα υποστηρίζουμε και δράσεις πολιτιστικού χαρακτήρα, που φέρνουν με διαφορετικό τρόπο έσοδα στην πόλη, όπως είναι το This is Athens - Film Office, το οποίο προσελκύει κάθε χρόνο δεκάδες κινηματογραφικές παραγωγές στην Αθήνα και διευκολύνει την υλοποίησή τους.

— Μιλήστε μας για την πεζοδρόμηση της οδού Αθηνάς. Πώς θα υλοποιηθεί, ποιος είναι ο στόχος του έργου;

Θα καθιερωθεί η περιοδική πεζοδρόμηση της Αθηνάς κάθε Σαββατοκύριακο: από το Σάββατο βράδυ, μετά το κλείσιμο των καταστημάτων περίπου στις 20:00, μέχρι και το βράδυ της Κυριακής. Για 24 ώρες θα αποκλείονται τα αυτοκίνητα και θα αποδίδεται ο δρόμος στους πεζούς με τη βοήθεια της τροχαίας και της δημοτικής αστυνομίας. Είναι μια πρωτοβουλία που πραγματοποιήθηκε πιλοτικά στις 29 Σεπτεμβρίου στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Κινητικότητας. Λειτουργήσε πολύ καλά, καθώς είχαν γίνει όλες οι απαραίτητες συνεννοήσεις. Οι υπηρεσίες δημοτικής συγκοινωνίας, καθαριότητας και τροχαίας ανταποκρίθηκαν υποδειγματικά, δίνοντας μας το μήνυμα ότι, αν σε αυτούς τους φορείς δοθεί μια κατεύθυνση κι ένας σωστός σχεδιασμός, θα

Στόχος είναι να γίνει σταδιακά ανάπλαση της Αθηνάς και τελικά να εξελιχθεί σε έναν δρόμο ήπιας κυκλοφορίας: δεν θα παρκάρουν αυτοκίνητα και θα διέρχονται μόνο λεωφορεία και αυτοκίνητα τροφодοσίας συγκεκριμένες ώρες.

μπορέσουν να δράσουν αποτελεσματικά. Αυτή η πρωτοβουλία αποτέλεσε το ερέθισμα για τον δήμαρχο να σκεφτεί ότι θα μπορούσαμε να μονιμοποιήσουμε την πεζοδρόμηση τα Σαββατοκύριακα. Έτσι, αποφασίσαμε να το θεσμοθετήσουμε. Στόχος είναι να γίνει σταδιακά ανάπλαση της Αθηνάς και τελικά να εξελιχθεί σε έναν δρόμο ήπιας κυκλοφορίας: δεν θα παρκάρουν αυτοκίνητα και θα διέρχονται μόνο λεωφορεία και αυτοκίνητα τροφодοσίας συγκεκριμένες ώρες. Θεωρούμε ότι είναι ο πλέον κατάλληλος δρόμος για να υλοποιηθεί κάτι τέτοιο.

— Τι ακριβώς είναι το Γραφείο Αντιμετώπισης Ενεργειακής Φτώχειας;

Είναι ένα κοινωνικό έργο που ξεκίνησε τον περασμένο Μάιο και συμβάλλει στην άμβλυνση των συνεπειών της ενεργειακής κρίσης. Είναι καινοτόμο γιατί δεν υπάρχει κάτι αντίστοιχο στην Ευρώπη και έχει ήδη προσελκύσει το ενδιαφέρον ευρωπαϊκών πόλεων και δικτύων. Με ιδέα του Χάρη Δούκα, βρέθηκε τρόπος να απαλλάσσονται από τα δημοτικά τέλη οι πολίτες που τεκμηριώνονται ως «ενεργειακά φτωχοί». Υπάρχουν δύο τέτοια κριτήρια: το πρώτο είναι το οικονομικό. Συγκεκριμένα, θα πρέπει, με βάση το εκκαθαριστικό της εφορίας, το εισόδημα ανά μέλος νοικοκυριού να είναι μικρότερο από το 60% του διάμεσου εισοδήματος* (περίπου 7.000€). Το δεύτερο κριτήριο είναι ενεργειακό. Ο υποψήφιος θα πρέπει να καταναλώνει, με βάση τους λογαριασμούς ρεύματος, φυσικού αερίου κ.λπ. ενέργεια μικρότερη από το 80% που απαιτείται για να ζει άνετα με βάση το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης. Αν ξεδεύει κάτω από το 80%, σημαίνει ότι δυσκολεύεται. Αυτά τα δύο κριτήρια σε συνδυασμό, ορίζουν το ποιος είναι «ενεργειακά φτωχός». Αυτή την περίοδο εξετάζουμε περίπου 400 νοικοκυριά, μέχρι στιγμής τα 57 έχουν λάβει την πιστοποίηση και απαλλάσσονται από τα δημοτικά τέλη, εξοικονομώντας από 20-40 ευρώ τον μήνα. Είναι μια οικονομική βοήθεια. (*Σημειώνεται ότι το διάμεσο εισόδημα είναι γύρω στις 11.000 ευρώ ανά άτομο).

— Τι θα δούμε φέτος στην κορυφαία συνάντηση τουρισμού «This is Athens - Agora»; Τι διαφορετικό να αναμένουμε;

Είναι η μεγαλύτερη B2B τουριστική συνάντηση, η οποία διεξάγεται ξανά έπειτα από δύο χρόνια στο Ζάππειο, στις 7 και 8 Απριλίου, και διοργανώνεται από τον Δήμο Αθηναίων μέσω της Αναπτυξιακής Αθήνας. Η πόλη αυτές τις δύο ημέρες θα «μεταμορφωθεί» σε έναν διεθνή κόμβο τουριστικής δικτύωσης, καθώς περισσότεροι από 200 κορυφαίοι επαγγελματίες του τουρισμού απ' όλο τον κόσμο θα δώσουν ραντεβού στην «καρδιά» της Αθηνάς για να γνωρίσουν τις σύγχρονες δυνατότητες της ελληνικής πρωτεύουσας ως προορισμού αναψυχής αλλά και ως ιδανικού συνεδριακού προορισμού. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ειδικά θεματικά πάνελ και ομιλίες από κορυφαίους ειδικούς της τουριστικής βιομηχανίας, δίνοντας στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να «χτίσουν» ουσιαστικές συνεργασίες και να ανακαλύψουν νέες προοπτικές. Η διοργάνωση φέτος θα εστιάσει σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης και πιστεύουμε ότι θα αφήσει σημαντικό αποτύπωμα πέραν του επιχειρησιακού. Πρόκειται για ένα «πράσινο» event. Μάλιστα θα μετρήσουμε το ανθρακικό αποτύπωμα της εκδήλωσης. ●

CREATING
THE CITIES
WE WANT
TO LIVE IN

20 YEARS DIMAND
REAL ESTATE DEVELOPMENT

dimand.gr Νερατζιωτίσσης 115, 151 24 Μαρούσι | T: 210 8774200 | E: info@dimand.gr

MY MARKET Η 100% ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ MY MARKET, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΑΔΗΣ, ΜΑΣ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΗΜΕΡΑΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ SUPER MARKET ΣΕ ΑΥΤΗΝ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΝΑ ΒΑΖΕΙ ΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΤΗΣ

ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΟΛΛΙΑ

— Υπάρχουν πολλά καίρια ζητήματα του αντιμετωπίζει ο κλάδος σας, όπως η τιμολογιακή πολιτική, η μείωση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών, τα ρυθμιστικά μέτρα της κυβέρνησης, η ποιότητα των προϊόντων, η στήριξη της τοπικής οικονομίας, η προσαρμογή στις νέες τάσεις της αγοράς κ.λπ. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας η πιο σημαντική πρόκληση που αντιμετωπίζει ο κλάδος γενικά αλλά και η METRO AEΒΕ το 2025 και πώς σχεδιάζετε να την αντιμετωπίσετε;

Ένα super market δραστηριοποιείται στο ίδιο περιβάλλον με κάθε Έλληνα και αντιμετωπίζει τις ίδιες δυσκολίες: Αυξημένη τιμή ρεύματος, ενοικίων, κατασκευών και συντηρήσεων, μεταφορικών και καυσίμων. Και, πέρα από αυτά, σημαντικά υψηλό κόστος μισθοδοσίας. Δίνουμε κάθε χρόνο σημαντικές μισθολογικές αυξήσεις, πρέπει όμως να κρατάμε μια δύσκολη ισορροπία με την οικονομική υγεία της εταιρείας, που εγγυάται το αύριο και τη σιγουριά της απασχόλησης για όλους. Σε αυτό το περιβάλλον έρχονται τα διοικητικά / νομοθετικά μέτρα της κυβέρνησης να προσθέσουν γραφειοκρατία και να περιορίσουν σημαντικά τη δυνατότητα άσκησης εμπορικής πολιτικής. Καταβάλουμε κάθε προσπάθεια να περιορίσουμε άλλα κόστη λειτουργίας μας, όσο αυτό είναι εφικτό, αλλά τελικά δεν μπορούμε να αποφύγουμε τις αρνητικές επιπτώσεις στα οικονομικά μας αποτελέσματα.

— Οι Έλληνες είναι αρκετά προκατειλημμένοι απέναντι στις μεγάλες επιχειρήσεις. Πιστεύουν για παράδειγμα ότι οι αλυσίδες super market προχωρούν σε εξαγορές και συγχωνεύσεις, μειώνοντας την ποικιλία και την ανταγωνιστικότητα στην αγορά, για να ενισχύσουν τη θέση τους εις βάρος των μικρότερων καταστημάτων και των καταναλωτών. Τι απαντάτε;

Πράγματι, η κοινωνία μας θεωρεί τη μεγάλη επιχείρηση εχθρό της. Ας αναρωτηθούμε όμως, δεν είναι πιο πιθανό μια μεγάλη και οργανωμένη επιχείρηση να τηρεί την εργατική και υγειονομική νομοθεσία; Ποιος θα δώσει περισσότερες δυνατότητες ιεραρχικής και μισθολογικής ανόδου στα στελέχη του και ποιος θα αξιοποιήσει επιστήμονες διάφορων ειδικοτήτων; Ποιος θα αξιοποιήσει καλύτερα τις νέες τεχνολογίες και τα αποτελέσματα της επιστημονικής έρευνας; Τελικά, ποιος θα δώσει ένα σταθερό και αξιόπιστο περιβάλλον εργασίας σε πολλές χιλιάδες ανθρώπους; Είναι τελείως λανθασμένη η θεώρηση ότι στον κλάδο των

super market οι εξαγορές μειώνουν τον ανταγωνισμό. Η αγορά μας είναι ακόμα πολύ διασπασμένη και αυτό δημιουργεί αυξημένα κόστη, τα οποία τελικά καταλήγουν στον καταναλωτή. Αντίθετα, όσο μένουν λιγότερες και μεγαλύτερες αλυσίδες, τόσο εντείνεται ο ανταγωνισμός. Σκεφτείτε λίγο: πού βρίσκει ο καταναλωτής το φθηνότερο καλάθι των προϊόντων που αγοράζει,

— Μιλώντας γενικότερα, έχει δημιουργηθεί η εντύπωση ότι οι αλυσίδες των super market πολλές φορές αισχροκερδούν σε βάρος των καταναλωτών, εντύπωση που ενισχύεται όταν βλέπουν τα τρόφιμα να ακριβαίνουν. Σε ποιον βαθμό αυτό είναι αλήθεια; Και τελικά ποιο είναι το πραγματικό ποσοστό κέρδους που απολαμβάνουν – και είναι τα κέρδη αυτά δικαιολογημένα; Μπορείτε να μας ξεκαθαρίσετε τι είναι αλήθεια και τι όχι;

Χαίρομαι που το ρωτάτε αυτό. Προσθέστε τα κέρδη όλου του κλάδου μαζί, όποιος χρονιάς θέλετε. Θα δείτε ότι οι 15 πιο κερδοφόρες επιχειρήσεις της Ελλάδας είχαν, η καθεμία από μόνη της, περισσότερα κέρδη από ολόκληρο τον

Έχουμε πάνω από 200 διαφορετικές ειδικότητες στη METRO και αυτό πολλαπλασιάζει τις ευκαιρίες για όλους.

αισχροκερδούντα κλάδο των super market. Πρέπει κάποτε να δούμε τα νούμερα και να αφήσουμε τα συνθήματα.

— Οι μεγάλες πολυεθνικές προωθούν προϊόντα επιβαρύνοντας τις τοπικές οικονομίες και ενισχύοντας τα συμφέροντα των ξένων εταιρειών εις βάρος των Ελλήνων παραγωγών. Εσείς, ως μία 100% ελληνική αλυσίδα, στηρίζετε και με ποιον τρόπο τους μικρούς Έλληνες παραγωγούς;

Είμαι άνθρωπος της αγοράς και δεν μου αρέσει να στοχοποιώ κανέναν. Οι πολυεθνικές επιχειρήσεις προσφέρουν και αυτές μια σημαντική υπηρεσία στον Έλληνα καταναλωτή. Φαντάζεστε πόσο πιο φτωχά θα ήταν τα ράφια μας χωρίς τα προϊόντα τους; Ας μην ξεχνάμε κάτι σημαντικό: ο ίδιος ο καταναλωτής τα επιλέγει, δεν τον αναγκάζει κανείς. Ούτε είναι αναπόφευκτο. Υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις που μια ελληνική επιχείρηση έχει μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς από τον πολυεθνικό ανταγωνιστή της. Εμείς προσφέρουμε στους Έλληνες παραγωγούς την ευκαιρία να πουλήσουν τα προϊόντα τους. Τους δίνουμε θέσεις στα ράφια μας, τους βάζουμε στα φυλλάδια προσφορών και στις διαφημίσεις μας. Τελικά όμως η επιλογή είναι στην κρίση του πελάτη, αυτός είναι ο αρχηγός.

— Οι εργαζόμενοι στα super market εξακολουθούν να πληρώνονται με χαμηλούς μισθούς, ενώ οι συνθήκες εργασίας παραμένουν συχνά δύσκολες ακόμα και επικίνδυνες. Με ποιους τρόπους στηρίζει ουσιαστικά η METRO AEΒΕ τους δικούς της υπαλλήλους;

Στις βασικές θέσεις των καταστημάτων πληρώνουμε μισθούς πάνω από το βασικό και, το κυριότερο, για τις περισσότερες θέσεις έχουμε bonus με βάση στόχους απόδοσης. Πέρυσι, 6.893 εργαζόμενοι πήραν αυτή την πρόσθετη αμοιβή. Οι πιο απαιτητικές θέσεις αμείβονται επίσης με πρόσθετα επιδόματα.

Έχουμε ένα από τα μεγαλύτερα προγράμματα ομαδικής ασφάλισης στην Ελλάδα, που καλύπτει όλους τους εργαζόμενους έπειτα από ένα διάστημα παραμονής στην εταιρεία.

Δίνουμε μεγάλες δυνατότητες εξέλιξης, καθώς σε μια αναπτυσσόμενη εταιρεία 11.000 ανθρώπων δημιουργούνται συνεχώς νέες ευκαιρίες. Βρίσκω μάλιστα πολύ ενδιαφέρον το ότι η εξέλιξη αυτή δεν είναι απαραίτητα κάθετη, στον τομέα που ήδη εργάζεται κάποιος. Έχουμε πάνω από 200 διαφορετικές ειδικότητες στη METRO και αυτό πολλαπλασιάζει τις ευκαιρίες για όλους. Στην πραγματικότητα είμαστε πολλές εταιρείες σε μια, καθώς π.χ. το IT μας ή η Διεύθυνση Ανάπτυξης θα μπορούσαν να είναι ένα αυτόνομο software house ή μία τεχνική εταιρεία μεσαίου μεγέθους.

Πέρα απ' αυτά είναι σημαντικό να εργάζεται κανείς σε μια μεγάλη, 100% ελληνική και πετυχημένη εταιρεία – ο συνδυασμός δυστυχώς δεν είναι καθόλου συνηθισμένος.

Τελικά τα super market έχουν κοινωνικό ρόλο; Πόσο σημαντική είναι η διατήρηση της εφοδιαστικής αλυσίδας τόσο στην κανονικότητα όσο και στις έκτακτες συνθήκες, όπως είναι οι φυσικές καταστροφές που έχει αντιμετωπίσει η χώρα τα τελευταία χρόνια.

Θα απαντήσω με μια ερώτηση: μπορείτε να διανοηθείτε οποιαδήποτε έκτακτη συνθήκη, τις πλημμύρες της Θεσσαλίας ή τους σεισμούς της Σαντορίνης, χωρίς super market; Θυμάστε ότι στον Covid, όταν όλη η επιχειρηματική δραστηριότητα είχε καταρρεύσει, τα super market όφειλαν –και κατάφεραν– να συνεχίσουν να λειτουργούν και να έχουν γεμάτα τα ράφια τους; Διεκδικώ την αναγνώριση της κοινωνικής προσφοράς του κλάδου, όχι για λογαριασμό των επιχειρήσεων, αλλά τουλάχιστον για τους 120.000 εργαζόμενους που σε κάθε δύσκολη συνθήκη είναι εκεί και παλεύουν να εξυπηρετήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. ●

Η πράσινη μετακίνηση σήμερα είναι ...blue

Η ηλεκτροκίνηση αλλάζει τον τρόπο που κινούμαστε και η ΔΕΗ blue, ένα από τα πιο εκτεταμένα δίκτυα φόρτισης στη νοτιοανατολική Ευρώπη, κάνει την ηλεκτροκίνηση ακόμα πιο προσβάσιμη σε όλους, **με πάνω από 2.600 σημεία φόρτισης που αυξάνονται δυναμικά.**

Σήμερα **περισσότερα από 320 σημεία ταχυφόρτισης** βρίσκονται ήδη σε κομβικά σημεία, για να κάνουν τη φόρτιση των ηλεκτρικών αυτοκινήτων **ακόμα πιο γρήγορη.**

Κατεβάστε την ανανεωμένη
εφαρμογή PPC blue

blue

Το μέλλον
φορτίζει
deiblue.com

ΘΕΜΗΣ ΧΑΣΙΩΤΗΣ

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ
ΚΑΙ ΕΝΑ ΜΕΛΛΟΝ ΧΩΡΙΣ ΤΣΙΓΑΡΟΟ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ
ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ

Το 2018 η **Παπαστράτος** προχώρησε σε μια γενναία αλλαγή: εγκατέλειψε την παραγωγή των συμβατικών τσιγάρων και σήμερα το εργοστάσιό της στον Ασπρόπυργο είναι ένα από τα μεγαλύτερα εξαγωγικά κέντρα θερμαινόμενων ράβδων καπνού της **Philip Morris International**. «Αυτή είναι η δικαίωσή μας: δεν ακολουθήσαμε τις εξελίξεις, τις διαμορφώσαμε», λέει στην ATHENS VOICE ο **Θέμης Χασιώτης**, γενικός διευθυντής Επικοινωνίας και Βιωσιμότητας της Παπαστράτος. Με μεταπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Kingston University και πατέρας δύο παιδιών, αποτελεί στέλεχος της εταιρείας από το 2006 και απαντά σε ερωτήματα για το μέλλον όχι μόνο της Παπαστράτος αλλά και της ελληνικής οικονομίας γενικότερα, σε ένα περιβάλλον που διαρκώς μεταβάλλεται.

ΤΟΥ ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

— Οι εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο είναι διαρκείς, είναι αδύνατον να μην επηρεαστεί και η οικονομία. Ποιες είναι οι εκτιμήσεις σας γι' αυτό το υπό διαμόρφωση οικονομικό περιβάλλον, ποια θα πρέπει να είναι η θέση της Ελλάδας σ' αυτό και πώς η Παπαστράτος σκοπεύει να αντεπεξέλθει στις όποιες προκλήσεις;

Το παγκόσμιο οικονομικό τοπίο μεταβάλλεται ραγδαία, με παράγοντες όπως οι γεωπολιτικές κρίσεις, οι μεταβολές στην ενέργεια, οι αλυσίδες εφοδιασμού, που υφίστανται σοβαρές πιέσεις, και οι νέες τεχνολογικές εξελίξεις να αναδιαμορφώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον. Η Ελλάδα, ως μέρος της ευρωπαϊκής και της παγκόσμιας οικονομίας, δεν μπορεί να μείνει αλώβητη από αυτές τις αλλαγές. Οφείλει να αξιοποιήσει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, να γίνει πιο ελκυστική για επενδύσεις, να ενισχύσει την εξαγωγική της δυναμική και να επενδύσει στις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία.

Για εμάς στην Παπαστράτος, η διαρκής εξέλιξη και η επένδυση στην καινοτομία αποτελούν τους βασικούς πυλώνες για την ανθεκτικότητα μιας επιχείρησης σε ένα ασταθές διεθνές περιβάλλον. Τα τελευταία οκτώ χρόνια υλοποιούμε ένα επενδυτικό πλάνο άνω των 700 εκατομμυρίων ευρώ, μετασχηματίζοντας το εργοστάσιό μας στον Ασπρόπυργο σε ένα από τα μεγαλύτερα εξαγωγικά κέντρα παραγωγής θερμαινόμενων ράβδων καπνού στον κόσμο. Εστιάζουμε στην ανάπτυξη μας ακολουθώντας τις τεχνολογικές εξελίξεις με στρατηγική μας τη βιωσιμότητα. Το μέλλον ανήκει σ' εκείνες τις επιχειρήσεις που δεν επαναπαύονται, αλλά προσαρμόζονται στις σύγχρονες συνθήκες και ηγούνται των αλλαγών.

— Η αύξηση των εξαγωγών είναι ζητούμενο και για την ελληνική οικονομία. Την ίδια ώρα, η Παπαστράτος εξάγει το συντριπτικό ποσοστό της παραγωγής της. Πώς μια εταιρεία μπορεί να είναι τόσο εξωστρεφής; Τι θα μπορούσε να κάνει η ελληνική Πολιτεία ώστε τόσο η Παπαστράτος όσο και άλλες ελληνικές επιχειρήσεις να γίνουν πιο εξωστρεφείς; Ποια εργαλεία υπάρχουν;

Η εξωστρέφεια δεν είναι απλώς μια επιχειρηματική επιλογή, είναι στρατηγική επιβίωσης και ανάπτυξης. Στην Παπαστράτος, έχουμε μάθει ότι η επιτυχία στις διεθνείς αγορές προϋποθέτει τρία βασικά στοιχεία: αδιάλειπτη επένδυση στην ποιότητα, προσήλωση στην καινοτομία και οικοδόμηση ισχυρών συνεργασιών. Δεν είναι αρκετό να έχεις ένα καλό προϊόν, αλλά χρειάζεται να κατανοήσεις τις αγορές στις οποίες στοχεύεις, να επενδύσεις στην παραγωγική σου ικανότητα και να προσφέρεις αξία που ξεχωρίζει από τον ανταγωνισμό.

Από την πλευρά της, η Πολιτεία μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη διευκόλυνση της εξωστρέφειας μέσω ενός σταθερού φορολογικού πλαισίου, κινήτρων για επενδύσεις, επιτάχυνσης των διαδικασιών απονομής δικαιουσύννης και διευκόλυνσης της πρόσβασης των επιχειρήσεων σε διεθνείς αγορές. Οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν τη δυναμική να διαπρέψουν παγκοσμίως, αρκεί να τους δοθούν τα κατάλληλα εργαλεία και ένα προβλέψιμο και υποστηρικτικό επιχειρηματικό περιβάλλον.

— Λίγα χρόνια πριν, η Παπαστράτος άφησε την παραγωγή τσιγάρων οριστικά στο παρελθόν και στράφηκε στα εναλλακτικά προϊόντα καπνού. Αισθάνεστε δικαιωμένοι για αυτή σας την επιλογή;

Η απόφαση να εγκαταλείψουμε το παραδοσιακό τσιγάρο δεν ήταν εύκολη, υπήρξε ωστόσο επιβεβλημένη. Δεν πρόκειται για μια απλή επιχειρηματική στρατηγική, αλλά για μια συνειδητή επιλογή που ευθυγραμμίζεται με την αποστολή μας να συμβάλουμε σε ένα μέλλον χωρίς τσιγάρο. Έχουμε επενδύσει σε αυτή την κατεύθυνση και τα αποτελέσματα το επιβεβαιώνουν: το εργοστάσιό μας είναι ένα από τα μεγαλύτερα εξαγωγικά κέντρα θερμαινόμενων ράβδων καπνού της Philip Morris International, και πλέον το 70% των εσόδων μας προέρχεται από τα καινοτόμα εναλλακτικά προϊόντα. Αυτή είναι η δικαίωσή μας: δεν ακολουθήσαμε τις εξελίξεις, τις διαμορφώσαμε.

— Ποια είναι τα σχέδια και οι στόχοι της Παπαστράτος για το μέλλον;

Το 2025 και τα επόμενα χρόνια θα είναι γεμάτα προκλήσεις, αλλά και ευκαιρίες. Στην Παπαστράτος συνεχίζουμε να επενδύουμε στην παραγωγή, την καινοτομία και την προώθηση της βιωσιμότητας, με έναν και μόνο στόχο. Το τέλος του τσιγάρου. Το εργοστάσιό μας στον Ασπρόπυργο επεκτείνεται περαιτέρω, με αναβαθμίσεις στην παραγωγική του δυναμικότητα και επενδύσεις σε πράσινες τεχνολογίες. Επιπλέον, επιδιώκουμε να διατηρούμε τη στρατηγική μας ευελιξία, ώστε να προσαρμοζόμαστε δυναμικά στις εξελίξεις, με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον. Θέλουμε να διατηρήσουμε τη θέση μας ως κορυφαίας δύναμης στον κλάδο μας, να συνεχίσουμε να πρωτοπορούμε στον επιχειρηματικό μετασχηματισμό και να προσφέρουμε αξία στους ανθρώπους μας, στους συνεργάτες μας και στην ελληνική οικονομία συνολικά. ●

Δεν είναι αρκετό να έχεις ένα καλό προϊόν, αλλά χρειάζεται να κατανοήσεις τις αγορές στις οποίες στοχεύεις, να επενδύσεις στην παραγωγική σου ικανότητα και να προσφέρεις αξία που ξεχωρίζει από τον ανταγωνισμό.

Καλό για σένα, καλό για όλους

Μη με απορρίπτεις

Όλοι μαζί ενάντια
στη σπατάλη τροφίμων

ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ
ΓΙΑ ΕΝΑ
ΚΑΛΥΤΕΡΟ
ΑΥΡΙΟ

Η σακούλα «**Επίλεξέ με**» πρόκειται για μια πρωτοποριακή δράση της **Lidl Ελλάς** στο πλαίσιο της **μείωσης σπατάλης τροφίμων**.

Κάθε σακούλα, βάρους 4kg, περιέχει **φρέσκα φρούτα & λαχανικά** που έχουν επιλεγεί με προσοχή, εξασφαλίζοντας ότι πληρούν τα πρότυπα φρεσκάδας και ποιότητας της Lidl παρά τις όποιες μικρές οπτικές ατέλειες.

Βρείτε την στο Μανάβικο των καταστημάτων μας και συμβάλλετε ενεργά σε ένα καλύτερο αύριο!

ΣΤΑΣΥ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΩΝ ΣΤΑΘΕΡΩΝ

Η ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΟΥΚΗ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ, ΕΞΗΓΕΙ ΤΟΥΣ ΒΑΣΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΜΠΑΜΠΗ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Είναι μία από τις σταθερές στη ζωή εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών της πρωτεύουσας και ως τέτοια αντιμετωπίζεται. Το Μετρό, ο Ηλεκτρικός Σιδηρόδρομος (Γραμμή 1 του Μετρό της Αθήνας) και το τραμ είναι τα μέσα σταθερής τροχιάς, που κατά τη δύσκολη καθημερινότητά μας απαιτούμε συνειδητά ή υποσυνείδητα να λειτουργούν άψογα, χωρίς την παραμικρή καθυστέρηση ή λειτουργική ατέλεια. Οι κλειστοί σταθμοί, οι απεργίες και τα απρόβλεπτα περιστατικά αποτελούν φαινόμενα που πολλές φορές δημιουργούν αναστάτωση στο αυστηρό πρόγραμμα πολλών συμπολιτών μας. Ωστόσο οι συγκοινωνίες σταθερής τροχιάς δεν παύουν να είναι και αυτές ένα ξεχωριστό εταιρικό σχήμα, με τις τεχνικές δυσκολίες και τα κάθε είδους απρόοπτα να είναι «μέσα στο πρόγραμμα». Το υπάρχον δίκτυο του Μετρό και του Τραμ, οι νέοι σταθμοί αλλά και η επικείμενη δημιουργία της Γραμμής 4 του Μετρό θα αλλάξουν εκ νέου τις διαδρομές και καθημερινές συνήθειες των Αθηναίων, σε μια εξέλιξη που κατά κανόνα δημιουργεί νέα μίνι «οικοσυστήματα». Η **ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε** (ΣΤΑΣΥ εφεξής) είναι η εταιρεία του δημοσίου που διαχειρίζεται και συντηρεί αυτό το δίκτυο και η οποία τα τελευταία χρόνια έχει κάνει πολλά βήματα μπροστά και στον ευαίσθητο τομέα της κοινωνικής ευθύνης.

Από το 2021 κι έπειτα, στο πλαίσιο της καλύτερης εξυπηρέτησης και επικοινωνίας με τους επιβάτες, η ΣΤΑΣΥ απασχολεί την ιδιαίτερα δραστήρια Διεύθυνση Εταιρικής Επικοινωνίας και Εμπειρίας Επιβατών. Με τις δράσεις της να άπτονται της κοινωνικής δικτύωσης, της εταιρικής εικόνας, της εξυπηρέτησης του επιβατικού κοινού και φυσικά της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Έχοντας τη λογική του ιδιωτικού τομέα, παρά το γεγονός ότι ουσιαστικά πρόκειται για φορέα του Δημοσίου, η Διεύθυνση Εταιρικής Επικοινωνίας της ΣΤΑΣΥ δείχνει το ανθρώπινο πρόσωπο των συγκοινωνιών της Αθήνας, μέσα από δράσεις και πρωτοβουλίες φιλικές προς τους πολίτες και το περιβάλλον, καθώς και σημαντικές για την κοινωνική συνοχή. Από την προώθηση κοινωνικών μηνυμάτων μέχρι την εξοικονόμηση ενέργειας, η Διεύθυνση παρουσιάζει την κοινωνική πλευρά της εταιρείας προς ένα κοινό που βασίζει την καθημερινότητά του στη λειτουργία της. Η εταιρική εικόνα της ΣΤΑΣΥ έχει βελτιωθεί κατά πολύ μέσα από τις ενέργειες των τελευταίων ετών, κάτι που αποδεικνύεται από τις συνεχείς βραβεύσεις, καθώς και από τη συμμετοχή του επιβατικού κοινού στις σχετικές δραστηριότητες.

Μέσα από τη Διεύθυνση Εταιρικής Επικοινωνίας οι Σταθερές Συγκοινωνίες της πρωτεύουσας διαμορφώνουν το ιδανικό προφίλ ενός σύγχρονου ευρωπαϊκού φορέα των αστικών μεταφορών. Στο πλαίσιο ενημέρωσης για τις δραστηριότητες των τμημάτων, η Διευθύντρια Εταιρικής Επικοινωνίας & Εμπειρίας Επιβατών, κα Κατερίνα Μπούκη, μίλησε στην Athens Voice για τους βασικούς πυλώνες της επικοινωνιακής στρατηγικής της ΣΤΑΣΥ, καθώς και για τις σημαντικές συνεργασίες της στο πλαίσιο εξωστρέφειας της εταιρείας.

«Η Διεύθυνση Εταιρικής Επικοινωνίας και Εμπειρίας Επιβατών των Σταθερών Συγκοινωνιών δημιουργήθηκε το 2021. Μέχρι τότε υπήρχαν ξεχωριστά τα Τμήματα Δημοσίων Σχέσεων και Τύπου. Αυτό που επιχειρήσαμε ήταν να χαρτογραφήσουμε τις ανάγκες που ανέκυψαν μετά την ενοποίηση τριών εταιρειών και τη σύσταση της

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΠΥΛΩΝΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΣΤΑΣΥ το 2011. Τα αποτελέσματα της προσπάθειας βοήθησαν στο να δημιουργηθεί μια νέα Διεύθυνση, με διευρυμένες αρμοδιότητες και πεδία δράσης. Σήμερα, τα Τμήματα Τύπου και Κοινωνικής Δικτύωσης, Εξυπηρέτησης Επιβατών, Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Εταιρικής Εικόνας και Δημοσίων Σχέσεων συναποτελούν τη Διεύθυνση Εταιρικής Επικοινωνίας και Εμπειρίας Επιβατών της ΣΤΑΣΥ. Στα τέσσερα χρόνια λειτουργίας της Διεύθυνσης, έχει γίνει φανερή η αναγκαιότητα όλων των τμημάτων, τόσο στους κοινωνικούς εταίρους όσο και στους εργαζόμενους και τις εταιρείες με τις οποίες συνεργαζόμαστε. Ήταν ακόμη ένας τρόπος να μάθει ο κόσμος τη ΣΤΑΣΥ, καθώς αρκετοί συμπολίτες μας δεν μας γνώριζαν, αν και χρησιμοποιούσαν τις υπηρεσίες μας», θα πει η κα Μπούκη μιλώντας για τη δομή της Διεύθυνσης της οποίας προϊστάται και θα συνεχίσει περιγράφοντας τη σύγχυση που υπάρχει πολλές φορές στη διάκριση των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

«Για τους επιβάτες, το πιο γνώριμο στην καθημερινότητά τους μέσο είναι το Μετρό, οι Γραμμές 2 και 3. Όλοι ασφαλώς γνωρίζουν και την ιστορική Γραμμή 1, τον Ηλεκτρικό, ενώ θέση στις αστικές μετακινήσεις κατέκτησε, τα τελευταία 20 χρόνια, και το Τραμ. Ήταν στοίχημα για εμάς στην καινούργια Διεύθυνση να συστήσουμε στους πολίτες τη ΣΤΑΣΥ, τις Σταθερές Συγκοινωνίες της Αττικής, υπό την ομπρέλα των οποίων λειτουργούν οι Γραμμές 1, 2 και 3 του Μετρό και το Τραμ. Μέσα σε αυτά τα χρόνια, θεωρώ πως σε μεγάλο βαθμό έχουμε κερδίσει το στοίχημα που θέσαμε, κυρίως μέσα από τη δράση μας. Εργαστήκαμε με το κάθε τμήμα ξεχωριστά. Το Τμήμα Τύπου και Κοινωνικής Δικτύωσης επικοινωνεί, μέσω των δημοσιογράφων, την πληροφορία, σημαντική για τις καθημερινές μετακινήσεις εκατοντάδων χιλιάδων επιβατών με μέσα που λειτουργούν αδιάλειπτα. Η ενημέρωση, έγκυρη και γρήγορη, των επιβατών αποτελεί για εμάς προτεραιότητα. Όσον αφορά την Κοινωνική Δικτύωση, ήμασταν αρχικά διστακτικοί. Είναι ένας χώρος αχανής, με δυσκολίες στη διαχείριση, ειδικά όταν μιλάμε για μια εταιρεία με 800.000 καθημερινούς χρήστες των υπηρεσιών της. Ξεκινήσαμε αναπτύσσοντας το Instagram της ΣΤΑΣΥ, χτίζοντας σιγά σιγά τους ακολούθους μας και παρουσιάζοντας τις δράσεις μας. Παράλληλα οργανώνουμε Facebook και LinkedIn, έχοντας ήδη μια πρώτη εμπειρία από το πρώτο μας εγχείρημα. Είναι κάτι που ζητάει επιτακτικά και το επιβατικό κοινό».

«Το Τμήμα Εξυπηρέτησης Επιβατών είναι ένα ακόμη κρίσιμο κομμάτι για τη λειτουργία της εταιρείας. Για τον λόγο αυτό, τα τελευταία χρόνια επιχειρούμε να το ενισχύουμε διαρκώς και στοχευμένα. Πέρα από το κεντρικό σημείο εξυπηρέτησης επιβατών στο Σύνταγμα, λειτουργούν πλέον αντίστοιχα σημεία στους σταθμούς του Μετρό στον Πειραιά και στο Αεροδρόμιο, με διευρυμένο ωράριο λειτουργίας. Προσπαθήσαμε να ανταποκριθούμε στα αυξημένα αιτήματα και ερωτήματα των επιβατών μας (μέσω email και τηλεφωνικής επικοινωνίας), ενισχύοντας ποσοτικά και ποιοτικά το ανθρώπινο δυναμικό μας. Το επιβατικό κοινό είναι απαιτητικό και θέλει άμεσα απαντήσεις και λύσεις από μια υπηρεσία που στοχεύει στο να εμψυχήσει το αίσθημα της σιγουριάς και της ασφάλειας στην καθημερινότητα των συμπολιτών μας. Πέρα από τα παράπονα, το προσωπικό της υπηρεσίας ακούει και προτάσεις που αφορούν τη βελτίωση των όρων μετακίνησης για τα ζώα, καθώς και μέσων μεταφοράς όπως τα

πατίνια και τα ποδήλατα. Χρήσιμες και εύστοχες προτάσεις, που συχνά προστίθενται στις σχετικές διαβουλεύσεις».

Είναι όμως το κομμάτι της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, που ίσως ακούγεται κάπως οξύμωρο για έναν δημόσιο φορέα. Η κα Μπούκη είναι επεξηγηματική όσον αφορά αυτό το τμήμα της Διεύθυνσης και την εξέλιξή του. «Το κομμάτι της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης αποτελεί ένα ταχύτατα αναπτυσσόμενο τμήμα. Πολύς κόσμος ίσως σκεφτεί πώς γίνεται μια δημόσια υπηρεσία να κάνει δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, με χρήματα του δημοσίου. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Τα μέσα σταθερής τροχιάς χρησιμοποιούνται ως μέσα προβολής με τέτοιον τρόπο ώστε να προωθούνται πολλά και διάφορα κοινωνικά μηνύματα. Τόσο στο Τραμ, όσο και στο Μετρό, και στη Γραμμή 1, επικοινωνούμε για διάφορες καμπάνιες κοινωνικής ευθύνης, είτε δικές μας είτε υποστηρίζοντας κάποιες άλλες αντίστοιχες. Κάτι που γίνεται μέσα από αφίσες, stands, «ντύσιμο» των συρμών, οχημάτων τραμ κ.ά. Όπως φυσικά και στον χώρο πολλαπλών χρήσεων στο Σύνταγμα, όπου και φιλοξενούνται πολλές σχετικές δράσεις. Όπως πέρσι, έτσι και φέτος, θα «τρέξουμε» μια καμπάνια με το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος για το «Women of the World», τιμώντας έτσι γυναίκες από την Ελλάδα και το εξωτερικό, οι οποίες έχουν διακριθεί στους τομείς τους. Μεταξύ αυτών πάντα βάζουμε στο κάδρο μια δική μας εργαζόμενη, συνήθως του "πεδίου", δηλαδή μια οδηγό, μια υπάλληλο του τεχνικού τμήματος κ.ά. Υπάρχουν επίσης οι δράσεις στον χώρο πολλαπλών χρήσεων, όπως αυτές του ΓΕΕΘΑ, αυτές σε συνεργασία με το Κέντρο Καθοδήγησης Καρκινοπαθών (Κ3) για τη βοήθεια των ασθενών, πολλές αιμοδοσίες, καθώς και συνεργασία με το Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας "Πάνος Μυλωνάς". Την ίδια στιγμή όμως, δεν παύουμε να έχουμε 2.500 εργαζόμενους, για τους οποίους επίσης έχουμε προσπαθήσει πολύ το τελευταίο διάστημα, ώστε να αναβιώσουν συνεργασίες μας με διάφορους φορείς, συνεργασίες που κρατούν από το 2011. Να τις διανθίσουμε και να τις βελτιώσουμε. Έχουμε συνάψει συμφωνίες με το Εθνικό Θέατρο, το Μέγαρο Μουσικής, το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης και άλλους πολιτιστικούς οργανισμούς. Μέσω της προβολής τους, οι φορείς προσφέρουν ανταποδο-

τικά τη δυνατότητα σε εργαζόμενους της εταιρείας μας να παρακολουθήσουν παραστάσεις και εκθέσεις, κάτι που έχει κεντρίσει και κερδίσει το ενδιαφέρον τους. Αντίστοιχα υπάρχουν δράσεις και για τα παιδιά των εργαζομένων».

Στα βήματα του Τμήματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης πορεύεται και το αντίστοιχο της Εταιρικής Εικόνας & Δημοσίων Σχέσεων. Μέσα από την εξωστρέφεια της ΣΤΑΣΥ χτίζεται η εμπιστοσύνη με το επιβατικό κοινό και τους διάφορους συνεργάτες, σύμφωνα πάντα με τα σύγχρονα δεδομένα του marketing και των απαιτήσεών τους. Η κα Μπούκη θα πει χαρακτηριστικά για το θέμα, μιλώντας ταυτόχρονα και για τη σχέση της Διεύθυνσης Επικοινωνίας με τη Διοίκηση της εταιρείας:

«Αξίζει να αναφερθεί η συμβολή και στήριξη της Διοίκησης της Εταιρείας στην προσπάθειά μας. Αυτό μας δίνει το περιθώριο να λειτουργούμε με συνθήκες ιδιωτικού τομέα, με ανάληψη σημαντικών πρωτοβουλιών δηλαδή, όπου και φαίνεται η δημιουργικότητα και η παραγωγικότητά μας. Είμαστε πολύ χαρούμενοι γι' αυτά που έχουμε καταφέρει. Εν προκειμένω, το Τμήμα Εταιρικής Εικόνας και Δημοσίων Σχέσεων έχει να κάνει με την εικόνα αλλά και την ουσιαστική σχέση που θέλουμε να έχουμε με τους επιβάτες. Βαρύτητα δίνουμε και στο κομμάτι των δημοσίων σχέσεων, με εκδηλώσεις που διοργανώνει, αλλά και φιλοξενεί η ΣΤΑΣΥ. Ενδεικτικά θα σας μιλήσω για ραδιοφωνικούς σταθμούς που εκπέμπουν το πρόγραμμά τους από το δίκτυό μας και για εκδηλώσεις που διοργανώνονται σε σταθμούς. Τα τελευταία χρόνια η ΣΤΑΣΥ συμμετέχει σε διοργανώσεις, έχοντας αποσπάσει σημαντικές διακρίσεις και βραβεία. Κάθε χρόνο κατασκευάζουμε customized παιχνίδια για τα παιδιά των εργαζομένων, καθώς και για παιδιά σχολείων και ιδρυμάτων που μας επισκέπτονται. Παιχνίδια που τους μαθαίνουν να κυκλοφορούν στο δίκτυό μας. Κάπως έτσι ήρθε το βραβείο στα Toys' Awards, ενώ για τη δημιουργία μιας mini εφαρμογής στην εταιρική μας ιστοσελίδα, που έχει να κάνει με τη λειτουργία σε πραγματικό χρόνο των ανελκυστήρων στο δίκτυο του Μετρό, βραβευθήκαμε στα Hellenic Responsible Business Awards, στην ενότητα "Προσβασιμότητα". Ξεχωριστή στιγμή για εμάς ήταν το χρυσό βραβείο για ένα "πράσινο" project που είναι αυτή την περίοδο σε εξέλιξη, την παραγωγή ενέργειας μέσω του φρεναρίσματος των συρμών, που θα συμβάλει στην εξοικονόμηση ενέργειας σε ποσοστό 12,5%».

«Κράτησα λοιπόν για το τέλος ένα θέμα που μας απασχόλησε πολύ και συνεχίζει να μας απασχολεί στη ΣΤΑΣΥ. Την προσβασιμότητα. Μπορεί τα μέσα σταθερής τροχιάς να είναι φιλικά προς τα άτομα με αναπηρία σε ένα γενικότερο δύσκολο γι' αυτά περιβάλλον, αναγνωρίζουμε όμως την ανάγκη ανάληψης πρωτοβουλιών, όπου εντοπίζονται κενά. Δημιουργήσαμε μια εφαρμογή, ώστε να γίνεται γνωστή σε real time τυχόν δυσλειτουργία ανελκυστήρων στους σταθμούς, 11 καινούργιες ράμπες εγκαταστάθηκαν σε σταθμούς της Γραμμής 1, ώστε να καλυφθούν τα κενά μεταξύ συρμού και αποβάθρας, εγκαταστάθηκε η εφαρμογή "Evelity" στον σταθμό Ακρόπολη, μια εφαρμογή αντίστοιχη του GPS, βοηθός για άτομα με οπτική αναπηρία, αναμένεται αντίστοιχη εφαρμογή για τα βαρήκοα άτομα, ενώ σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας προετοιμάζεται η εγκατάσταση οδεύσεων για τυφλούς στο βασικό μας δίκτυο».

Το επιβατικό κοινό είναι απαιτητικό και θέλει άμεσα απαντήσεις και λύσεις από μια υπηρεσία που στοχεύει στο να εμψυχήσει το αίσθημα της σιγουριάς και της ασφάλειας στην καθημερινότητα των συμπολιτών μας.

SOFTWARE COMPETITIVENESS INTERNATIONAL ΜΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΤΗ ΒΑΡΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΗ ΔΡ. ΖΩΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΙΔΗ C.E.O. SOFTWARE COMPETITIVENESS INTERNATIONAL
ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΟΛΛΙΑ

Πώς μπορεί να κερδηθεί το στοίχημα της ανάπτυξης; Για κάποιους είναι το ερώτημα του ενός εκατομμυρίου, για κάποιους άλλους χρειάζεται πλάνο και μέθοδος. Στη δεύτερη κατηγορία ανήκει η Δρ. Ζωή Αικατερινίδη, με περισσότερα από 35 χρόνια εμπειρίας στο Software και στην παγκόσμια αγορά ICT και C.E.O. της Software Competitiveness International, της εταιρείας που στέκεται επάξια απέναντι στον διεθνή ανταγωνισμό, σε ένα απαιτητικό περιβάλλον όπως είναι η βαριά βιομηχανία λογισμικού. Η Δρ. Ζωή Αικατερινίδη μάς εξηγεί τον όχι εύκολο τρόπο, μέσω του οποίου η Softcom σκοπεύει στα επόμενα χρόνια να έχει παρουσία σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ υπογραμμίζει και τον ρόλο που θα μπορούσε να παίξει η Ελλάδα σε αυτόν τον τομέα.

— Η SOFTCOM έχει καταφέρει να είναι απόλυτα ανταγωνιστική σε ένα ιδιαίτερα απαιτητικό περιβάλλον, όπως αυτό του τομέα της Πληροφορικής και των Τηλεπικοινωνιών, όλα τα τελευταία χρόνια. Υπάρχει «μυστικό» της επιτυχίας που οδηγεί στον δρόμο της ανάπτυξης;

Η πληροφορική είναι συνυφασμένη με τη γρήγορη εξέλιξη των αγορών και της τεχνολογίας παγκοσμίως. Ως εκ τούτου αποτελεί τη βάση έργων υποδομής και όχι αναλώσιμων λύσεων. Έτσι οι χώρες που δίνουν τον παλμό στην εξέλιξη της τεχνολογίας και στον εκσυγχρονισμό των αγορών έχουν υψηλές απαιτήσεις ποιότητας για τα προϊόντα πληροφορικής και τη διασφάλιση της ποιότητας μέσω της εφαρμογής διαδικασιών για την υλοποίηση του λογισμικού. Πλαισιώνονται δε αυτά με υψηλές προδιαγραφές ασφάλειας δεδομένων. Τόσο η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών λογισμικού, όσο και η τήρηση διαδικασιών διεθνούς επιπέδου και η υψηλή ευαισθητοποίηση σε θέματα ασφάλειας πληροφοριών και δεδομένων αποτελούν δομικά στοιχεία της νοοτροπίας της εταιρείας μας. Επιπρόσθετα, η ευελιξία και η ετοιμότητά μας στη γρήγορη ενσωμάτωση των τεχνολογικών εξελίξεων του τομέα αυτού, τόσο από πλευράς τεχνολογίας όσο και από πλευράς μεθοδολογίας, μας βοηθούν να συμπορευόμαστε με τις γρήγορες εξελίξεις του τομέα αυτού και

να είμαστε πάντα «ετοιμοπόλεμοι» για τις ανάγκες των πελατών μας. Πέραν τούτου, η συνέπεια στη δουλειά μας, ο σεβασμός στον πελάτη, η ευαισθητοποίησή μας στις ανάγκες του και στις ανάγκες της αγοράς, καθώς και η καινοτομία προσέγγιση κάθε θέματος που μας ανατίθεται, μας βοήθησαν να κερδίσουμε γρήγορα, αλλά και να διατηρήσουμε την εμπιστοσύνη των πελατών μας. Έτσι, γίναμε στρατηγικοί προμηθευτές τους, χτίζοντας μακροχρόνιες σχέσεις συνεργασίας μαζί τους. Εν συντομία, το «μυστικό» της επιτυχίας μας είναι το μεράκι για τη δουλειά μας και η συνέπειά μας σε όσα συμφωνούμε και αναλαμβάνουμε. Αυτό είναι δε κοινή νοοτροπία και κοινό μέλημα όλης της ομάδας μας.

— Έχετε καθιερωθεί στη διεθνή αγορά και συνεχίζετε να επεκτείνεστε. Ποιες είναι οι προκλήσεις της επόμενης ημέρας και πώς σκοπεύετε να ανταποκριθείτε σε αυτές;

Η γεωγραφική επέκταση της εταιρείας και η ενδυνάμωσή της σε άλλες ηπείρους είναι πλέον πρωταρχικό μας ενδιαφέρον. Η ωριμότητα της εταιρείας το επιτρέπει αυτό, η κατάσταση των αγορών το επιβάλλει.

— Μπορεί η βαριά βιομηχανία λογισμικού να αποτελέσει ένα πεδίο στο οποίο η Ελλάδα θα μπορούσε, αν όχι να πρωταγωνιστήσει, να γίνει ένας σημαντικός κρίκος στη διεθνή αλυσίδα καινοτομίας;

Πάντα το πίστευα αυτό. Εξάλλου αυτό ήταν και η κινητήρια δύναμη ίδρυσης της εταιρείας μας. Το επιστημο-

Η γεωγραφική επέκταση της εταιρείας και η ενδυνάμωσή της σε άλλες ηπείρους είναι πλέον πρωταρχικό μας ενδιαφέρον. Η ωριμότητα της εταιρείας το επιτρέπει αυτό, η κατάσταση των αγορών το επιβάλλει.

νικό δυναμικό της Ελλάδας στον τομέα της πληροφορικής είναι πολύ αξιόλογο. Υπό την προϋπόθεση ότι η αγορά της πληροφορικής στη χώρα μας θα ταυτιστεί με τα όσα ανέφερα σε προηγούμενη ερώτησή σας αναφορικά με τον τρόπο παραγωγής του λογισμικού, που απαιτεί η βαριά βιομηχανία λογισμικού, η Ελλάδα μπορεί κάλλιστα να καλύψει μεγάλο μέρος των αναγκών παραγωγής απαιτητικού λογισμικού και να εδραιωθεί στη βιομηχανία αυτή. Αυτό θα οδηγήσει, οι αξιολογοί Έλληνες επιστήμονες του τομέα να βρουν όσα επιζητούν για την επαγγελματική τους καταξίωση στην Ελλάδα. Μια ώθηση στην κατεύθυνση αυτή μπορεί κάλλιστα να δώσει ο επαναπατρισμός μέρους των Ελλήνων επιστημόνων, που την προηγούμενη δεκαετία, λόγω συνθηκών, αναγκάστηκε να μεταβεί και να δραστηριοποιηθεί στο εξωτερικό.

— Ζούμε ήδη στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης. Τι άλλο θα δούμε στο μέλλον και πώς οραματίζεστε τη SOFTCOM σε 5 χρόνια από σήμερα;

Η Τεχνητή Νοημοσύνη είναι μια πρόσθετη επανάσταση, που φέρνει αλλαγές στην αγορά και ήδη έχει οδηγήσει σε σημαντική εγρήγορση σε πολλούς τομείς. Όπως κάθε επανάσταση, πιστεύω ότι θα έχει και αυτή τόσο τις θετικές όσο και τις αρνητικές πλευρές της. Όμως, πώς μπορεί κανείς, ιδίως στον τομέα της πληροφορικής, να αγνοήσει μια τέτοια εξέλιξη; Ήδη εδώ και κάποια χρόνια έχουμε ξεκινήσει τα πρώτα μας βήματα στην κατεύθυνση αυτή, και ειδικότερα στην αγορά του Διαστημικού Τομέα. Η Τεχνητή Νοημοσύνη είναι σήμερα μια εκ των στρατηγικών κατευθύνσεων ενίσχυσης των δραστηριοτήτων της εταιρείας μας. Έτσι είμαστε σε φάση διεύρυνσης της παρουσίας μας στην κατεύθυνση αυτή και στις άλλες αγορές μας, ενδεχομένως δε και σε νέες. Το όραμά μας για τα επόμενα 5 χρόνια είναι η παρουσία της εταιρείας μας σε παγκόσμιο επίπεδο και, όπως πάντα, σε τεχνολογίες και έργα αιχμής της παγκόσμιας αγοράς. Έτσι, θα συμβάλλουμε και εμείς στην ενίσχυση της οντότητας της χώρας μας στη διεθνή αλυσίδα καινοτομίας. ●

Automotive
Avionics
Digitalization
IT & Systems
Knowledge Management
Professional Printing
Space
Telecommunications

Recognizing the needs of the ever-growing technological world, Software Competitiveness International S.A. | **SOFTCOM INTERNATIONAL** specializes in demanding Software and customized ICT-Services. We combine the maturity, professional diligence, experience and skills of a large Multinational Company with the flexibility and personal commitment of a startup.

www.softcom-int.com

software
competitiveness
international
softcom-int

LIDL ΕΛΛΑΣ ΕΠΕΝΔΥΕΙ ΣΤΙΣ ΥΨΗΛΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΗΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΚΟΛΟΜΠΟΥΡΔΑ, CHIEF PEOPLE OFFICER & ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ LIDL ΕΛΛΑΣ

ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΟΛΛΙΑ

Μισθολογικές αυξήσεις, ίσες ευκαιρίες, σεβασμός στη διαφορετικότητα, συνεχής εκπαίδευση, αποτελούν κάποιους από τους πυλώνες που έχουν κάνει το εργασιακό περιβάλλον της **Lidl Ελλάς** να ξεχωρίζει. Η **Νικολέττα Κολομπούρδα**, Chief People Officer & μέλος της Διοίκησης Lidl Ελλάς, εξηγεί στην ATHENS VOICE πόσο σημαντικό είναι μια επιχείρηση να επενδύει στην εξέλιξη των ανθρώπων της.

— Η **Lidl Ελλάς** αναδεικνύεται **Κορυφαίος Εργοδότης (Top Employer)** για 9η συνεχόμενη χρονιά σε Ελλάδα και 8η σε Ευρώπη, σύμφωνα με τον διεθνώς αναγνωρισμένο ανεξάρτητο οργανισμό **Top Employers Institute**. Ποια είναι η διαδικασία πιστοποίησης και ποια είναι τα πλεονεκτήματα της εταιρείας που την καθιστούν τόσο ελκυστικό εργοδότη;

Το να βραβευόμαστε ως Top Employer για 9η συνεχόμενη χρονιά είναι κάτι που μας κάνει πολύ περήφανους! Η διαδικασία αξιολόγησης είναι αρκετά απαιτητική και διαρκεί μήνες, καθώς ο οργανισμός Top Employers Institute πραγματοποιεί μια σειρά ελέγχων σε διάφορους τομείς: από τους μισθούς και τις παροχές μέχρι τις ευκαιρίες εξέλιξης και τη δέσμευσή μας για ένα δίκαιο και σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.

Στη **Lidl Ελλάς** θέλουμε οι εργαζόμενοί μας να νιώθουν καλά στη δουλειά τους, να έχουν ευκαιρίες να εξελιχθούν και να ξέρουν ότι εκτιμάμε την προσπάθειά τους. Επενδύουμε σε υψηλές αμοιβές, συνεχείς εκπαιδεύσεις και σε μια κουλτούρα που προάγει τη διαφάνεια, τη διαφορετικότητα και τις ίσες ευκαιρίες. Στόχος μας είναι να είμαστε η πρώτη επιλογή, και οι συνεχόμενες βραβεύσεις από το Top Employers μάς δίνει τη δύναμη να μην παρεκκλίνουμε από τον στόχο αυτόν.

— Η **Lidl Ελλάς** προχώρησε στη χορήγηση μισθολογικών αυξήσεων και νέων παροχών από τον Μάρτιο του 2025. Τι ακριβώς περιλαμβάνουν; Πώς αυτή η κίνηση συμβάλλει στην περαιτέρω ενίσχυση της θέσης της **Lidl Ελλάς** ως κορυφαίου εργοδότη;

Από τον 1η Μαρτίου 2025 αυξήσαμε τον κατώτατο μεικτό μισθό πλήρους απασχόλησης στα logistics centers στα 1.050€ για τους άγαμους και 1.150€ για τους έγγαμους, και στα καταστήματα στα 1.100€ για τους άγαμους και 1.200€ για τους έγγαμους.

γιαμους, και στα καταστήματα στα 1.100€ για τους άγαμους και στα 1.200€ για τους έγγαμους. Συνολικά, οι νέες παροχές μας ξεπερνούν τα 5,5 εκατ. ευρώ, ενισχύοντας ουσιαστικά το εισόδημα των εργαζομένων μας.

Βασιζόμαστε σε μια ξεκάθαρη μισθολογική πολιτική, με προκαθορισμένες ετήσιες αυξήσεις άνω του 5% για τα πρώτα τέσσερα έτη για έναν μεγάλο αριθμό των ανθρώπων μας. Θέλουμε οι εργαζόμενοί μας να αισθάνονται και να είναι ασφαλείς, να βλέπουν προοπτικές και να ξέρουν ότι οι προσπάθειές τους ανταμείβονται. Έτσι χτίζουμε ένα σταθερό, δίκαιο και ελκυστικό περιβάλλον εργασίας.

— Η **συμπερίληψη είναι θεμελιώδης αξία στην εταιρεία σας. Ποιες δράσεις ή πρωτοβουλίες έχετε αναλάβει για να προάγετε αυτή την αξία;**

Στη **Lidl Ελλάς** πιστεύουμε ότι η διαφορετικότητα είναι δύναμη και δουλεύουμε καθημερινά για να διασφαλίσουμε ότι όλοι οι εργαζόμενοι αισθάνονται αποδεκτοί και έχουν ίσες ευκαιρίες. Περίπου το 43% των θέσεων διοίκησης καλύπτεται από γυναίκες, ενώ έχουμε πολιτικές που διασφαλίζουν την ισότητα στις αμοιβές και στις ευκαιρίες ανέλιξης. Παράλληλα, όλοι οι εργαζόμενοί μας παρακολουθούν σεμινάρια σχετικά με τη διαφορετικότητα και την ισότητα, ώστε να προωθούμε ένα εργασιακό περιβάλλον που σέβεται και υποστηρίζει κάθε άνθρωπο. Επιπλέον, στηρίζουμε την ηλικιακή ποικιλομορφία, δίνοντας τη δυνατότητα σε εργαζόμενους από 18 έως 65 ετών να συνεργάζονται, να εξελίσσονται και να μαθαίνουν ο ένας από τον άλλον. Κι αυτό είναι κάτι που, όσο συμβαίνει και εξελίσσεται μπροστά μας, μας γεμίζει ικανοποίηση και έμπνευση.

— Για τη **Lidl Ελλάς** η ουσιαστική επιτυχία

βασίζεται και στη δημιουργία ενός εργασιακού περιβάλλοντος με ίσες ευκαιρίες εξέλιξης και με συνεχή υποστήριξη της νέας γενιάς. Πώς ακριβώς επιτυγχάνεται;

Η εξέλιξη των ανθρώπων μας είναι προτεραιότητά μας και γι' αυτό επενδύουμε πάνω από 1 εκατομμύριο ευρώ τον χρόνο στην εκπαίδευση. Θέλουμε κάθε άνθρωπός μας να έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει τις δεξιότητές του και να προχωρήσει επαγγελματικά. Για όσους στοχεύουν σε διευθυντικές θέσεις, έχουμε προγράμματα διάρκειας 10 έως 14 μηνών, που τους εξοπλίζουν με όλα τα απαραίτητα εφόδια για να ανταποκριθούν στον ρόλο τους. Το πιο σημαντικό είναι ότι σχεδόν το 100% των ανώτερων στελεχών μας έχουν εξελιχθεί μέσα από την εταιρεία, κάτι που αποδεικνύει έμπρακτα τη δέσμευσή μας να στηρίζουμε την ανάπτυξη των ανθρώπων μας.

— Με το 2025 να φέρνει νέες προσλήψεις και προοπτικές για τους ανθρώπους σας, πώς βλέπετε τη μελλοντική πορεία της εταιρείας και πώς σκοπεύετε να ενισχύσετε τη θέση της στην ελληνική αγορά λιανεμπορίου;

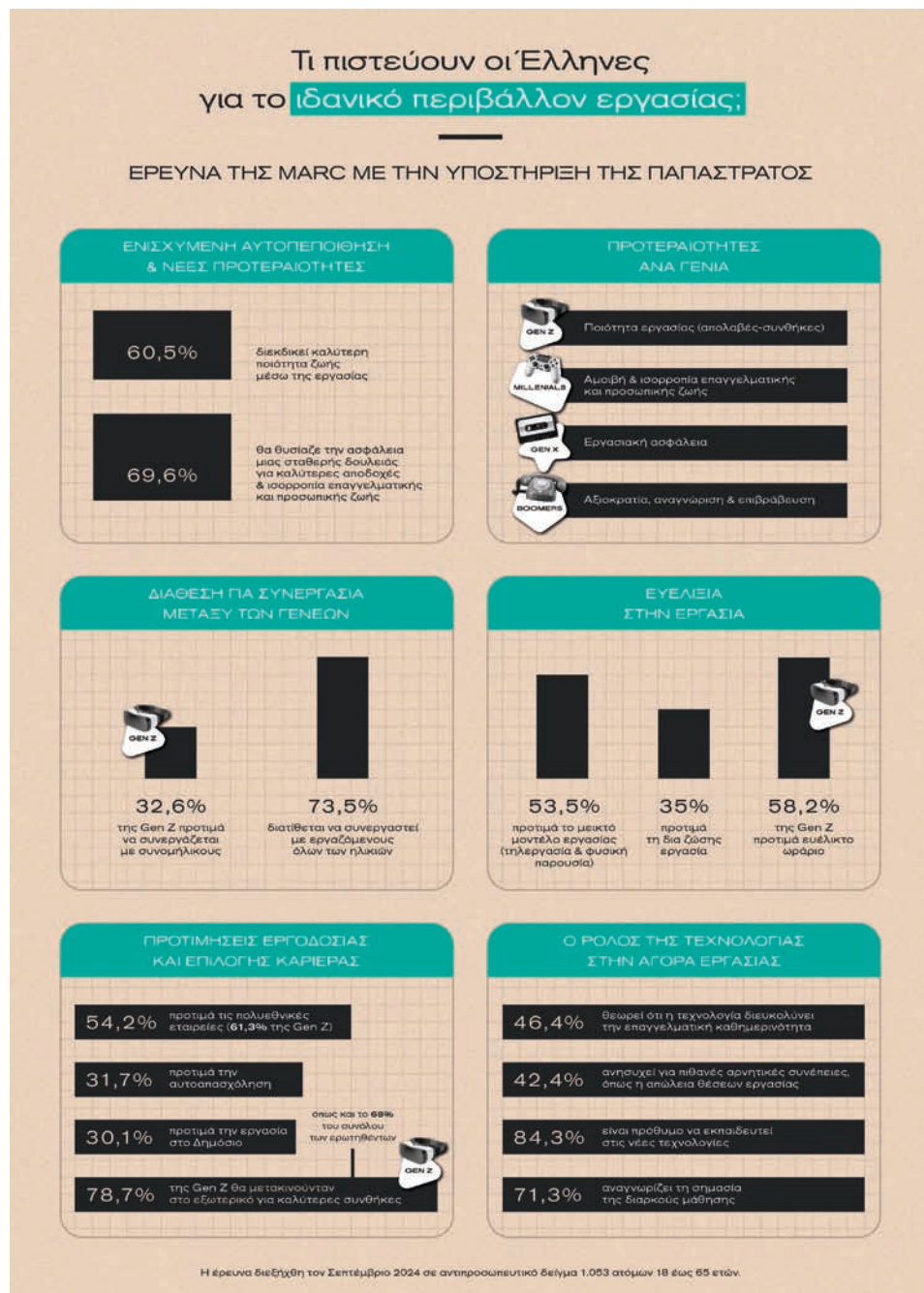
Το μέλλον μας φαίνεται συναρπαστικό. Συνεχίζουμε να μεγαλώνουμε, να δημιουργούμε νέες θέσεις εργασίας και να δίνουμε ακόμα περισσότερες ευκαιρίες. Εκτός από τις νέες προσλήψεις, βελτιώνουμε συνεχώς τα προγράμματα εκπαίδευσής μας, όπως το **Lidl UP**, που προσφέρει επαγγελματική ανέλιξη και διεθνή εμπειρία. Θέλουμε να παραμένουμε πρωτοπόροι, να εξελισσόμαστε και να είμαστε πάντα στην κορυφή του λιανεμπορίου αλλά και άλλων κλάδων.

Το μυστικό μας; Επενδύουμε στους ανθρώπους μας, γιατί ξέρουμε πως η επιτυχία μας βασίζεται σ' αυτούς. Και αυτό δεν πρόκειται να αλλάξει! ●

Από την 1η Μαρτίου 2025 αυξήσαμε τον κατώτατο μισθό πλήρους απασχόλησης στα logistics centers στα 1.050€ για τους άγαμους και 1.150€ για τους έγγαμους, και στα καταστήματα στα 1.100€ για τους άγαμους και 1.200€ για τους έγγαμους.

ΑΠΟ ΤΟ ΖΗΝ, ΣΤΟ ΕΥ ΖΗΝ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΙΔΑΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΔΕΙΧΝΕΙ ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ MARC, ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΧΕΙ ΔΩΣΕΙ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΤΙΣ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ, ΟΠΩΣ ΚΑΤΕΓΡΑΦΕ Η ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Μια σταθερή δουλειά ή μια δουλειά που μπορεί να έχει προοπτικές;

Λίγα χρόνια πριν θα λέγαμε ότι οι περισσότεροι Έλληνες θα προτιμούσαν τη σταθερότητα, αλλά τα πράγματα έχουν αλλάξει. Πλέον, όπως αποτυπώνει μεγάλη έρευνα της MARC για λογαριασμό της Παπαστράτος, οι αμοιβές, η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, αλλά και οι ευκαιρίες εξέλιξης, αποτελούν τις προτεραιότητες. Οι εργαζόμενοι, μάλιστα, εμφανίζουν σήμερα μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση σε σχέση με το παρελθόν και σε ποσοστό 60,5% διεκδικούν καλύτερη ποιότητα ζωής μέσω της δουλειάς τους και είναι έτοιμοι να θυσιάσουν την ασφάλεια μιας σταθερής θέσης εργασίας, αν μπορούν να βρουν συνθήκες καλύτερα αμειβόμενης δουλειάς και ισορροπίας σε σχέση με την προσωπική τους ζωή.

Αναζήτηση καλύτερων αποδοχών και ευκαιριών επαγγελματικής ανέλιξης

Σύμφωνα με την έρευνα, η εργασιακή ασφάλεια, που κάποτε αποτελούσε την κυρίαρχη επιδίωξη, δίνει πλέον τη θέση της στην αναζήτηση καλύτερων αποδοχών και ευκαιριών επαγγελματικής ανέλιξης. Παράλληλα, η έννοια της «καλής επιχείρησης» αποκτά

πολυπαραγοντική διάσταση, με τους εργαζόμενους να αξιολογούν τους εργοδότες τους βάσει πολλών κριτηρίων, από το εργασιακό περιβάλλον και τη δίκαιη αντιμετώπιση μέχρι την ευελιξία και τις προοπτικές ανάπτυξης.

Ευελιξία στην εργασία

Την ίδια ώρα, η έρευνα αποτυπώνει το γεγονός ότι η ευελιξία αποτελεί πλέον απαραίτητο στοιχείο της σύγχρονης εργασίας. Το 53,5% των εργαζομένων επιθυμεί ένα μεικτό μοντέλο που συνδυάζει τηλεργασία και φυσική παρουσία, ενώ η αποκλειστικά διά ζώσης εργασία προτιμάται από το 35%. Οι Gen Z (έως 27 ετών) εργαζόμενοι (58,2%) προτιμούν ένα ευέλικτο ωράριο που καθορίζεται σε συνεργασία με τον εργοδότη τους. Ταυτόχρονα, η ηλικιακή ομάδα δει-

Το 67,8% θα προτιμούσε να εργάζεται στην Ελλάδα, έναντι ποσοστού 29,7% που θα επέλεγε το εξωτερικό, η πλειοψηφία ωστόσο θα μετανάστευε, αν έβρισκε εργασία με καλές αποδοχές και καλές συνθήκες εργασίας.

χνει διάθεση για συνεργασία με εργαζόμενους όλων των ηλικιών και όχι μόνο με συνομηλίκους, σε ποσοστό 73,5%.

Οι πολυεθνικές με τη μεγαλύτερη απήχηση

Χαρακτηριστικό των αλλαγών αποτελεί το γεγονός ότι η προτίμηση για εργασία στο δημόσιο μειώνεται σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, καθώς μόλις το 30,1% των ερωτηθέντων το θεωρεί ελκυστική επιλογή. Αντίθετα, η αυτοαπασχόληση αποκτά μεγαλύτερη απήχηση, καθώς το 31,7% δηλώνει ότι θα προτιμούσε αυτή τη μορφή εργασίας. Παράλληλα, οι πολυεθνικές επιχειρήσεις εξακολουθούν να έχουν τη μεγαλύτερη απήχηση, προσελκύοντας το 54,2% των ερωτηθέντων, με τη Gen Z να εκδηλώνει προτίμηση προς αυτές σε ποσοστό 61,3%. Να σημειωθεί ότι 8 στους 10 εκπροσώπους (78,7%) της Gen Z θα εξέταζαν το ενδεχόμενο εργασίας στο εξωτερικό, εφόσον θα υπήρχαν καλύτερες συνθήκες απασχόλησης. Στο σύνολο των ερωτηθέντων αυτό το ποσοστό διαμορφώνεται στο 68%.

Ο ρόλος της τεχνολογίας στην αγορά εργασίας

Όπως προκύπτει από την έρευνα, οι εργαζόμενοι εκφράζουν ανησυχία αλλά και προσδοκίες σχετικά με την επίδραση της τεχνολογίας στην εργασία. Το 46,4% θεωρεί ότι οι νέες τεχνολογίες θα διευκολύνουν την επαγγελματική καθημερινότητα, ενώ η Gen Z εμφανίζεται η πιο αισιόδοξη γενιά απέναντι στην Τεχνητή Νοημοσύνη και τις επιπτώσεις της στην αγορά εργασίας. Παρόλα αυτά, το 42,4% των συμμετεχόντων ανησυχεί για πιθανές αρνητικές συνέπειες, όπως η απώλεια θέσεων εργασίας. Σε κάθε περίπτωση, το 84,3% των ερωτηθέντων δηλώνει διατεθειμένο να εκπαιδευτεί σε νέες τεχνολογίες, ενώ η συνεχής εκπαίδευση και η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων θεωρούνται κρίσιμοι παράγοντες για το επαγγελματικό μέλλον, με το 71,3% να αναγνωρίζει τη σημασία της διαρκούς μάθησης.

Οι προτεραιότητες της κάθε γενιάς

Κάθε γενιά φαίνεται πως έχει διαφορετικές προτεραιότητες, όπως ήταν αναμενόμενο.

Έτσι, η Gen Z προτάσσει την ποιότητα εργασίας (απολαβές και συνθήκες) σε ποσοστό 73%, οι Millennials (28 έως 43 ετών) την αμοιβή και την ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, η Gen X (44 έως 59) προκρίνει την εργασιακή ασφάλεια και οι Boomers (60 έως 65 ετών) την αξιοκρατία-αναγνώριση και την επιβράβευση των προσπαθειών τους.

Συμπεράσματα

Σχολιάζοντας τα αποτελέσματα της έρευνας, ο γενικός διευθυντής Επικοινωνίας και Βιωσιμότητας της Παπαστράτος, Θέμης Χασιώτης, ανέφερε: «Η εικόνα της εργασίας στην Ελλάδα αλλάζει. Οι εργαζόμενοι δεν αναζητούν πλέον απλώς μια σταθερή δουλειά, αλλά ένα περιβάλλον που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους για ανάπτυξη, ισορροπία και ουσιαστική αναγνώριση της προσπάθειάς τους. Οι επιχειρήσεις που θα προσαρμοστούν σε αυτές τις νέες απαιτήσεις θα είναι και εκείνες που θα προσελκύσουν το πιο αξιόλογο τμήμα του ανθρώπινου δυναμικού. Στην Παπαστράτος, κατανοούμε αυτή την αλλαγή και συνεχίζουμε να επενδύουμε σε ένα εργασιακό περιβάλλον, το οποίο προωθεί με πράξεις την εξέλιξη, την καινοτομία και την ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής».

Ταυτότητα: Η έρευνα της MARC με θέμα «Τι πιστεύουν οι Έλληνες για το ιδανικό περιβάλλον εργασίας» για λογαριασμό της Παπαστράτος διεξήχθη τον Σεπτέμβριο του 2024 σε αντιπροσωπευτικό δείγμα 1.053 ατόμων 18 έως 65 ετών, από διαφορετικές κοινωνικοοικονομικές ομάδες και γεωγραφικές περιοχές της Ελλάδας. ●

PVMAINT ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ NEXTCOM - ΝΕ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ GENERAL MANAGER ΤΗΣ PVMAINT ΦΙΛΙΠΠΟ ΛΑΖΑΡΑΚΟ

ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΟΛΛΙΑ

Στιγμιότυπο από την επιτυχημένη συμμετοχή της PVMAINT στην έκθεση Renewable Energy Tech 2025, στη Θεσσαλονίκη

Στην επόμενη μέρα των φωτοβολταϊκών βαδίζουν NEXTCOM και PVMAINT, προσφέροντας ολοκληρωμένες υπηρεσίες «από την αρχή μέχρι το τέλος». Ο General Manager της PVMAINT, Φίλιππος Λαζαράκος, μιλάει στην ATHENS VOICE για τη συνεργασία με τη NEXTCOM αλλά και με τη SERMATEC, καθώς και για την πιο σύγχρονη γενιά φωτοβολταϊκών.

— Ως διευθυντής της PVMAINT, θα μπορούσατε να μας περιγράψετε πώς ξεκίνησε η εταιρεία και ποια ήταν τα πρώτα βήματα που καθόρισαν την πορεία της;

Η PVMAINT ιδρύθηκε το 2013 και έχει αντικείμενο την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών και λύσεων για φωτοβολταϊκά συστήματα κάθε είδους σε συνδυασμό με συστήματα αποθήκευσης (μπαταρίες). Προσφέρει υπηρεσίες ανάπτυξης και αδειοδότησης έργων, μελέτης, προμήθειας, εγκατάστασης και θέσης σε λειτουργία τους. Επίσης, παρέχει υπηρεσίες συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης φωτοβολταϊκών συστημάτων καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους, εξασφαλίζοντας έτσι τη βέλτιστη λειτουργία τους και τη μέγιστη δυνατή απόδοση της επένδυσης.

Η PVMAINT, λόγω της μακρόχρονης εμπειρίας και τεχνογνωσίας της καθώς και λόγω των εξειδικευμένων και έμπειρων στελεχών της που δραστηριοποιούνται στον χώρο των ΑΠΕ από το 2008, έχει εδραιωθεί ως μία από τις πιο αξιόπιστες εταιρείες πανελλαδικά στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

— Η στρατηγική συνεργασία με τη NEXTCOM φαίνεται να έχει παίξει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξή σας. Μπορείτε να μας μιλήσετε για αυτή τη συνεργασία και πώς έχει επηρεάσει την πορεία της PVMAINT;

Η συνεργασία με τη NEXTCOM, η οποία ξεκίνησε πριν από έναν χρόνο, έχει επηρεάσει σημαντικά την ανάπτυξή μας. Μας επιτρέπει να διευρύνουμε το χαρτοφυλάκιό μας, να αναπτύξουμε καινοτόμες λύσεις και να επεκτείνουμε τις δραστηριότητές μας σε νέες αγορές. Μέσω αυτής της συνεργασίας, έχουμε τη δυνατότητα να επενδύσουμε σε νέες τεχνολογίες και να προσφέρουμε νέες πρόσθετες λύσεις και υπηρεσίες στους πελάτες μας. Επίσης, η μεταφορά μας σε σύγχρονα γραφεία στο Χαλάνδρι, που ανήκουν στον Όμιλο NEXTCOM, ενισχύει τη

Η συνεργασία με τη NextCom, η οποία ξεκίνησε πριν από έναν χρόνο, έχει επηρεάσει σημαντικά την ανάπτυξή μας. Μας επιτρέπει να διευρύνουμε το χαρτοφυλάκιό μας, να αναπτύξουμε καινοτόμες λύσεις και να επεκτείνουμε τις δραστηριότητές μας σε νέες αγορές.

δυναμική μας και διευκολύνει την ανάπτυξή μας.

— Ποια είναι η σημερινή κατάσταση στον κλάδο των φωτοβολταϊκών συστημάτων στην Ελλάδα και πώς πιστεύετε ότι θα εξελιχθεί τα επόμενα χρόνια;

Μετά τη λήξη του προγράμματος φωτοβολταϊκών NetMetering και την εισαγωγή του Net-Billing, ο κλάδος των φωτοβολταϊκών συστημάτων βρίσκεται σε μεταβατική φάση, με τα παραδοσιακά συστήματα να παραχωρούν τη θέση τους σε φωτοβολταϊκά συστήματα ταυτοχρονισμένου συμπληρωσισμού με ή χωρίς αποθήκευση.

Επιπρόσθετα υπάρχει σημαντικό επενδυτικό ενδιαφέρον για τα συστήματα αποθήκευσης (stand alone ή behind the meter), τα οποία είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση της ισορροπίας και ευστάθειας του ηλεκτρικού δικτύου. Εκτιμούμε ότι, μέχρι το 2030, η διείσδυση των συστημάτων αποθήκευσης θα είναι πολύ μεγάλη, με συνέπεια την καλύτερη ισορροπία του δικτύου και οι περικοπές ενέργειας που βιώνουμε, και θα βιώσουμε από εδώ και πέρα πιο έντονα, να μειωθούν σημαντικά. Τέλος, πιστεύω ότι η αυξανόμενη παγκόσμια ευαισθητοποίηση για την κλιματική αλλαγή και η μετάβαση σε βιώσιμες μορφές ενέργειας θα ενισχύσουν τα επόμενα χρόνια την ανάπτυξη του κλάδου των φωτοβολταϊκών σε κτίρια και επιχειρήσεις.

— Ακούμε συχνά για τα φωτοβολταϊκά συστήματα NetBilling. Ποια είναι τα οφέλη τους;

Από αριστερά προς τα δεξιά: Νεκτάριος Τζωρτζόγλου, Chief Financial Officer (CFO) | Φίλιππος Λαζαράκος General Manager, Πύργος Κώτσης, Supervisor at Maintenance and Technical Support | Πύργος Γεωργίου, Head of Technical Support Department

Το NetBilling, ο ταυτοχρονισμένος ενεργειακός συμψηφισμός, είναι μια μέθοδος συμψηφισμού της παραγόμενης ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα με την ενέργεια που ταυτόχρονα καταναλώνεται, όπου τυχόν πλεονάζουσα ενέργεια διοχετεύεται στο δίκτυο και εκκαθαρίζεται σε τιμές χονδρικής.

Τα οφέλη των φωτοβολταϊκών συστημάτων ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού NetBilling είναι πολλαπλά:

- Κάλυψη των ηλεκτρικών καταναλώσεων του αυτοπαραγωγού με οικονομικά οφέλη.
- Προστασία από αυξήσεις στην τιμή του ρεύματος και διακυμάνσεις τιμών.

- Μείωση της εξάρτησης από το ηλεκτρικό δίκτυο και ενίσχυση της ενεργειακής αυτονομίας.
- Βελτίωση του οικολογικού προφίλ και αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.
- Προστασία του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα σε εποχές κλιματικής αλλαγής.

Η επένδυση σε ένα φωτοβολταϊκό σύστημα με αποθήκευση ενέργειας αποτελεί μια ελκυστική και κερδοφόρα επιλογή για όσους επιθυμούν να μειώσουν το ενεργειακό τους κόστος, να γίνουν ενεργειακά αυτόνομοι και να συμβάλουν στην προστασία του περιβάλλοντος. Η γρήγορη απόσβεση, συνήθως σε λιγότερο από 5 χρόνια κυρίως για επιχειρήσεις και ο υψηλός βαθμός απόδοσης άνω του 20%, καθιστούν τη συγκεκριμένη λύση μια συμφέρουσα επένδυση στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

— Μπορείτε να μας μιλήσετε για τη στρατηγική συνεργασία μεταξύ της PVMAINT και της SERMATEC, η οποία έχει σημαντική παγκόσμια εγκατεστημένη ισχύ σε συστήματα αποθήκευσης ενέργειας;

Η στρατηγική συνεργασία με τη SERMATEC σηματοδοτεί μια νέα εποχή για την PVMAINT. Η SERMATEC είναι από τις μεγαλύτερες εταιρείες παγκοσμίως στα συστήματα αποθήκευσης ενέργειας, πιστοποιημένη ως Tier 1 από το Bloomberg NEF, με ήδη εγκατεστημένη ισχύ που ξεπερνάει τις 10GWh παγκόσμια, με ισχυρή παρουσία και στην Ευρώπη, με εργοστάσιο στην Ισπανία, που μας παρέχει πρόσβαση σε καινοτόμες τεχνολογίες και αξιόπιστες λύσεις. Μέσω αυτής της συνεργασίας, προσφέρουμε ολοκληρωμένες υπηρεσίες αποθήκευσης ενέργειας στην ελληνική αγορά. Επιπλέον, η PVMAINT θα παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες εγκατάστασης, συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης για τα συστήματα αποθήκευσης της SERMATEC στην Ελλάδα, εξασφαλίζοντας τη βέλτιστη λειτουργία τους καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

— Κλείνοντας, ποιες είναι οι εντυπώσεις σας για την παρουσία της PVMAINT στην πρόσφατη έκθεση Renewable Energy Tech στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο της Θεσσαλονίκης;

Η παρουσία της PVMAINT στην έκθεση εκτιμούμε ότι στέφθηκε με επιτυχία. Στην έκθεση αυτή παρουσιάσαμε στο κοινό της αγοράς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας τη νέα στρατηγική συνεργασία μας με τη SERMATEC και τα συστήματα αποθήκευσής της. Το κοινό που επισκέφθηκε το περίπτερό μας είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τα οφέλη του NetBilling με ή χωρίς αποθήκευση και για τα νέα συστήματα αποθήκευσης επενδυτικού ενδιαφέροντος stand alone & behind the meter, καθώς και για τις ολοκληρωμένες υπηρεσίες που προσφέρει η εταιρεία μας στον τομέα της ενέργειας. Είμαστε αισιόδοξοι και είμαστε βέβαιοι ότι και σε αυτή την νέα αγορά η PVMAINT θα διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο. ●

ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΙΑ, ΜΕ ΙΣΧΥΡΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΛΑΝΟ 10 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ, ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ 20.000 ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΥΛΟΠΟΙΕΙ Ο ΟΜΙΛΟΣ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ

Με ηγετική θέση στις υποδομές κάθε είδους, τις παραχωρήσεις και την ενέργεια, ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους επενδυτές στην Ελλάδα, συμβάλλοντας καθοριστικά στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, την αύξηση της απασχόλησης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ελλήνων.

Ο Όμιλος υλοποιεί συστηματικά επενδύσεις στρατηγικής σημασίας, με μεγάλη εγχώρια προστιθέμενη αξία, παραμένοντας διαρκώς προσανατολισμένος στη δημιουργία χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας. Κοινός παρονομαστής του μοντέλου λειτουργίας της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ είναι η ενίσχυση της ευημερίας και της βιώσιμης ανάπτυξης για όλους, όπως και η μεγιστοποίηση της αξίας για τους μετόχους της.

Ο Όμιλος υλοποιεί αυτή την περίοδο ένα επενδυτικό πλάνο άνω των 10 δισ. ευρώ, που δημιουργεί 20.000 νέες θέσεις εργασίας, δίνοντας έμφαση στην υλοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων με πολλαπλασιαστική αξία για την εγχώρια οικονομία αντί της απλής ανάληψης δημοσίων έργων. Το μέγεθος του αποτυπώματος του Ομίλου στην ελληνική οικονομία φανερώνουν και τα

στοιχεία της πρόσφατης μελέτης «Εκτίμησης Κοινωνικού-Οικονομικού Αποτυπώματος (SEIA) για τη διετία 2022-2023» (PwC Business Solutions AE), κατά την οποία ο Όμιλος συνέβαλε με 4,8 δισ. ευρώ στο συνολικό Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό άνω του 1% του συνολικού ΑΕΠ για την περίοδο αυτή. Στην απασχόληση, η μέση ετήσια συνολική επίδραση της αλυσίδας αξίας του Ομίλου εκτιμάται σε περίπου 37.500 θέσεις εργασίας, καθώς για κάθε άμεση θέση εργασίας στον Όμιλο, υποστηρίζονται επτά

**Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ,
δημιουργώντας ποιοτικές,
σταθερές και καλά αμειβόμενες
θέσεις εργασίας και στρατηγικές
συνεργασίες με εγχώριους
προμηθευτές, ενισχύει το εθνικό
εισόδημα, διαχέοντας αξία
σε όλη την οικονομία.**

επιπλέον θέσεις εργασίας στην ευρύτερη οικονομία. Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ δημιουργεί ευκαιρίες ευημερίας για τους εργαζομένους του αλλά και για τους πολίτες και τους επισκέπτες της χώρας. Δημιουργώντας ποιοτικές, σταθερές και καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας και στρατηγικές συνεργασίες με εγχώριους προμηθευτές, ενισχύει το εθνικό εισόδημα, διαχέοντας αξία σε όλη την οικονομία. Ταυτόχρονα, μέσω σημαντικών επενδύσεων σε υποδομές, όπως, ενδεικτικά, εθνικής σημασίας αυτοκινητόδρομοι, το νέο Διεθνές Αεροδρόμιο Ηρακλείου Κρήτης και το ολοκληρωμένο τουριστικό συγκρότημα (IRC Athens) στο Ελληνικό, συμβάλλει στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, στην ενίσχυση της ασφάλειας των πολιτών και στην αναμόρφωση του τουριστικού προφίλ της Ελλάδας. Παράλληλα, η κυρίαρχη παρουσία του Ομίλου στο σύνολο των νευραλγικής σημασίας υποδομών της χώρας, ενισχύει την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, ενώ με τα έργα παραγωγής και αποθήκευσης καθαρής ενέργειας που υλοποιεί, υπηρετεί τον εθνικό στόχο της πράσινης μετάβασης και κατ' επέκταση του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Πρωταγωνιστής σε όλους τους κρίσιμους τομείς

Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ηγείται σε όλους τους κρίσιμους τομείς δραστηριότητάς του, ενώ μετεξελίσσεται σε έναν πλήρως καθιερωμένο όμιλο υποδομών (μεταφορικών, κτιριακών, ενεργειακών, περιβαλλοντικών, τεχνολογικών, πρότυπης διαχείρισης υδάτινων πόρων και αποβλήτων), με ένα από τα μεγαλύτερα και πιο διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια παραχωρήσεων. Έχοντας εδραιώσει την κυριαρχία του, διαθέτει σήμερα ένα από τα πιο σύγχρονα – με μέση συμβατική διάρκεια 25 έτη – διαφοροποιημένα και χαμηλού ρίσκου χαρτοφυλάκια σε ελληνικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο, το οποίο διαρκώς εμπλουτίζεται με νέα έργα, που βελτιώνουν την ασφάλεια, την ταχύτητα και την ποιότητα των μεταφορών, το περιβάλλον και την καθημερινότητα εκατομμυρίων πολιτών κι επισκεπτών.

Στις κατασκευές, ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ διαθέτει ένα σημαντικό, ισορροπημένο και υγιές ανεκτέλεστο, αποτελούμενο κυρίως από έργα που αφορούν ίδιες επενδύσεις του Ομίλου και ιδιωτικά έργα για λογαριασμό τρίτων, κι όχι μόνο δημόσια έργα. Το σύνολο των έργων της ΤΕΡΝΑ, του κατασκευαστικού βραχίονα του Ομίλου, εκτελούνται με μοναδική αξιοπιστία, αρτιότητα και ταχύτητα, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, όπου η ΤΕΡΝΑ αποτελεί τον καλύτερο πρεσβευτή του ελληνικού τεχνικού δυναμικού.

Στην ενέργεια, ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ υλοποιεί πρωτοποριακές επενδύσεις στην παραγωγή και αποθήκευση ενέργειας, ενώ αναπτύσσει κρίσιμες ενεργειακές υποδομές εντός κι εκτός Ελλάδας. Οι επενδύσεις και τα έργα του Ομίλου ενισχύουν την ενεργειακή αυτονομία κι ασφάλεια της χώρας και οδηγούν σε πιο προσιτές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, μέσω της θυγατρικής ΗΡΩΝ, ο Όμιλος κατέχει ισχυρή θέση εκτός από την ηλεκτροπαραγωγή και στην εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, προσφέροντας πρωτοποριακές κι ανταγωνιστικές λύσεις σε χιλιάδες νοικοκυριά κι επιχειρήσεις.

Παράλληλα με την επιχειρηματική του αριστεία, ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ αναπτύσσει ένα πολύ σημαντικό πρόγραμμα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης σε όλη τη χώρα. Υποστηρίζει σταθερά τις τοπικές κοινωνίες. Στέκεται δίπλα στη νέα γενιά. Συνεισφέρει στη φροντίδα κοινωνικά ευάλωτων ομάδων και δηλώνει πάντα «παρών» σε έκτακτες ανάγκες όπως στην αντιμετώπιση κρίσεων και φυσικών καταστροφών. ●

ΑEGEAN ΣΕ ΤΡΟΧΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ: ΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΥ ΕΞΕΛΙΣΣΕΤΑΙ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΤΗΣ

Η HR DIRECTOR ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΚΑΡΑΜΑΛΗ, ΑΝΑΛΥΕΙ ΤΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΑΓΕΙ ΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.

Η ΑEGEAN, η μεγαλύτερη ελληνική αεροπορική εταιρεία, συνεχίζει να προχωρά με στρατηγικές που συνδυάζουν την καινοτομία, την ανάπτυξη και την επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό. Η HR Director της εταιρείας, Εμμανουέλα Καραμαλή, μοιράζεται τις προοπτικές, τις στρατηγικές και τα σχέδια για το μέλλον, ενώ αναλύει τη σημασία της δημιουργίας ενός εργασιακού περιβάλλοντος που προάγει την ανάπτυξη και την ευημερία των εργαζομένων.

Προοπτικές ανάπτυξης για τους εργαζομένους και την εταιρεία

Στόχος της ΑEGEAN είναι η ενίσχυση της παρουσίας της στον διεθνή αεροπορικό χάρτη. Με την αναβάθμιση του στόλου της, την επέκταση του δικτύου της και τη δημιουργία νέων υποδομών, η εταιρεία ανταποκρίνεται στις αυξανόμενες ανάγκες της αγοράς. «Η ανάπτυξη της εταιρείας μας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη των ανθρώπων μας», σημειώνει η κ. Καραμαλή. Στο πλαίσιο αυτό, η ΑEGEAN, σε συνεργασία με την CAE -την κορυφαία εταιρεία στον τομέα της αεροπορικής εκπαίδευσης- το 2024 ολοκλήρωσε το πρώτο σύγχρονο Κέντρο Προσομοιωτών Πτήσεων και Εκπαίδευσης Πληρωμάτων στην Ελλάδα. Το κέντρο αυτό θα μπορεί να εκπαιδεύει έως και 3.500 πιλότους τον χρόνο, καθιστώντας το έναν από τους πιο προηγμένους τεχνολογικά κόμβους αεροπορικής εκπαίδευσης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Παράλληλα, η ΑEGEAN προχώρησε το 2024 στη δημιουργία της νέας τεχνικής βάσης της, η οποία θα προσφέρει περισσότερες από 1.100 νέες θέσεις εργασίας υψηλών δεξιοτήτων. «Με αυτές τις στρατηγικές κινήσεις, υποστηρίζουμε τόσο την ανάπτυξη των ανθρώπων μας όσο και την ενίσχυση της εταιρείας μας, υιοθετώντας πρακτικές reskilling και upskilling», προσθέτει η κ. Καραμαλή.

Υποτροφίες με άμεση επαγγελματική αποκατάσταση

Η ΑEGEAN, επιπλέον, υλοποιεί προγράμματα υποτροφιών που δίνουν ευκαιρίες για επαγγελματική αποκατάσταση και εξέλιξη σε νέους και νέες. Το Πρόγραμμα

Υποτροφιών Πιλότων, που ξεκίνησε το 2018, έχει ήδη προσφέρει τη δυνατότητα σε πολλούς υποψήφιους να αποκτήσουν επαγγελματικό πτυχίο πολιτικής αεροπορίας και να ενταχθούν στα πιλοτήρια της ΑEGEAN και της Olympic Air. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση διάρκειας 17 έως 19 μηνών και, όπως δηλώνει η Ε. Καραμαλή, «είναι η βάση για την ανάδειξη των μελλοντικών κυβερνητών του στόλου μας, δίνοντας την ευκαιρία και στους εργαζομένους μας να έρθουν πιο κοντά στο όνειρό τους».

Αντίστοιχα, το Πρόγραμμα Υποτροφιών Μηχανικών Αεροσκαφών, σε συνεργασία με τη σχολή μηχανικών της Olympic Air, προσφέρει σε 20 υποψήφιους ανά κύκλο την ευκαιρία να γίνουν μηχανικοί αεροσκαφών. Μετά από δύο χρόνια εκπαίδευσης, οι απόφοιτοι εντάσσονται στο δυναμικό της ΑEGEAN, ξεκινώντας την επαγγελματική τους πορεία στη νέα τεχνική βάση της εταιρείας.

Είναι σημαντικό να είμαστε ευέλικτοι και να αναγνωρίζουμε τις ανάγκες των εργαζομένων μας για ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής.

Το εργασιακό περιβάλλον του μέλλοντος

Στη δημιουργία ενός εργασιακού περιβάλλοντος που ενθαρρύνει τη συνεργασία, την καινοτομία και την προσωπική ανάπτυξη δίνει έμφαση η ΑEGEAN. Η εταιρεία εφαρμόζει σύγχρονα μοντέλα διοίκησης που προάγουν την ανοικτή επικοινωνία, ενώ αναγνωρίζει τη σημασία της ευελιξίας. «Παρόλο που η ΑEGEAN είναι μια εταιρεία με ισχυρή φυσική παρουσία και διαρκώς απαιτητικό πρόγραμμα, προσφέρουμε στους εργαζομένους μας τη δυνατότητα να εργάζονται εξ αποστάσεως, για όσους αυτό είναι εφικτό», σημειώνει η κ. Καραμαλή. «Είναι σημαντικό να είμαστε ευέλικτοι και να αναγνωρίζουμε τις ανάγκες των εργαζομένων μας για ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής».

Ένα σύγχρονο και δυναμικό εργασιακό περιβάλλον προσφέρει η ΑEGEAN, που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των νέων γενιών εργαζομένων, ιδίως σε αυτές της Gen Z. Η νέα γενιά αναζητά περισσότερα από μια σταθερή θέση εργασίας. Θέλει ευκαιρίες για επαγγελματική ανάπτυξη, ένα εργασιακό περιβάλλον που ενσωματώνει αξίες όπως η ενσυναίσθηση, η συνεργασία, η συνέπεια και η ευελιξία.

«Οι εκπρόσωποι της γενιάς Z δεν αναζητούν μια σταθερή θέση εργασίας, αλλά μια θέση που τους δίνει την ευκαιρία να μάθουν, να εξελιχθούν και να συμβάλλουν σε έναν μεγαλύτερο κοινωνικό σκοπό», επισημαίνει η HR Director της ΑEGEAN. «Αυτό που προσφέρουμε είναι ένα περιβάλλον που ενθαρρύνει την εξέλιξη και την καινοτομία, μέσω σύγχρονων προγραμμάτων εκπαίδευσης και ανάπτυξης. Κρίσιμα συστατικά για την επιτυχία των ανθρώπων αλλά και της εταιρείας μας στο μέλλον».

Η ΑEGEAN παραμένει πρωτοπόρος, επενδύοντας στους ανθρώπους της και δημιουργώντας ένα σύγχρονο οικοσύστημα που υποστηρίζει την πρόοδο, την καινοτομία και την αριστεία. Με πρωτοβουλίες όπως είναι το Εκπαιδευτικό Κέντρο Προσομοιωτών, η νέα τεχνική βάση της και τα προγράμματα υποτροφιών της, η εταιρεία συνεχίζει να διαμορφώνει το μέλλον των αερομεταφορών στη χώρα μας, διατηρώντας πάντα τους εργαζομένους και τους επιβάτες της στο επίκεντρο. Η ΑEGEAN προσφέρει μια αξιόπιστη και ελκυστική εργοδοτική στέγη για κάθε υποψήφιο. ●

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ ΤΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΙΟΒΕ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ

Σημαντικά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο, αποφέρει η επένδυση της Ελληνικός Χρυσός στα Μεταλλεία Κασσάνδρας, στη Χαλκιδική, όπως αποτυπώνεται σε μελέτη του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάστηκαν στις 20 Μαρτίου. Είναι χαρακτηριστικό ότι την περίοδο 2017-2023 η δραστηριότητα της εταιρείας ενίσχυσε το ΑΕΠ της χώρας κατά μέσο όρο κατά €190 εκατ. ετησίως, μεγέθη που, όπως εκτιμάται, θα πολλαπλασιαστούν την επόμενη 20ετία. Την ίδια ώρα, σημαντική είναι η συνεισφορά στην **ενίσχυση της απασχόλησης**, ενώ αποτύπωμα των δραστηριοτήτων της Ελληνικός Χρυσός καταγράφεται, επίσης, στην κοινωνία και στο περιβάλλον, μέσα από συνεχείς δράσεις εταιρικής υπευθυνότητας.

Οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική ευημερία

Όπως αναφέρει η έρευνα του ΙΟΒΕ, το ευμετάβλητο διεθνές περιβάλλον αναδεικνύει την κρίσιμη σημασία του εγχώριου μεταλλευτικού κλάδου για την ανθεκτικότητα της οικονομίας της χώρας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ευρύτερα, με την υπεύθυνη εξόρυξη να λειτουργεί ως κινητήρια δύναμη ανάπτυξης. Έτσι, τηρώντας αυστηρά διεθνή περιβαλλοντικά πρότυπα, η βιώσιμη αξιοποίηση των εγχώριων ορυκτών πρώτων υλών προωθεί την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία. Παράλληλα, η **υπεύθυνη εξόρυξη** διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον εφοδιασμό των πρώτων υλών που απαιτούνται σε ένα μεταβαλλόμενο ενεργειακό τοπίο, εξισορροπώντας την αξιοποίηση των πόρων με την περιβαλλοντική διαχείριση.

Βασικά μεγέθη της επένδυσης της Ελληνικός Χρυσός στα Μεταλλεία Κασσάνδρας

Με την εφαρμογή **διεθνώς αναγνωρισμένων πρακτικών και προτύπων**, η Ελληνικός Χρυσός αναβιώνει τη μεταλλευτική δραστηριότητα στη βορειοανατολική Χαλκιδική, η οποία έχει ήδη ιστορία 25 αιώνων. Η νέα επενδυτική συμφωνία της Ελληνικός Χρυσός έχει θέσει τα Μεταλλεία Κασσάνδρας σε τροχιά δυναμικής ανάπτυξης, τονώνοντας την τοπική οικονομία και ε-

νισχύοντας τις προοπτικές της Ελλάδας στον κρίσιμο τομέα των πρώτων υλών, που είναι απαραίτητος για τις ενεργειακές απαιτήσεις της Ευρώπης. Τα μεταλλεία Ολυμπιάδας (σε λειτουργία) και Σκουριών (υπό κατασκευή) έχουν τη δυνατότητα να εδραιώσουν την Ελλάδα ως κορυφαία παραγωγό χώρα χαλκού και χρυσού στην Ευρώπη.

Οφέλη της επένδυσης στην οικονομία και την κοινωνία

Η δραστηριότητα της Ελληνικός Χρυσός έχει ήδη αποφέρει και αναμένεται να συνεχίσει να αποφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη τόσο **σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο**, ιδιαίτερα στην περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας και ειδικότερα στον Δήμο Αριστοτέλη. Την περίοδο 2017-2023, εκτιμάται ότι η δραστηριότητα της εταιρείας **ενίσχυσε το ΑΕΠ της χώρας** κατά μέσο όρο κατά €190 εκατ. ετησίως, εκ των οποίων τα €83 εκατ. παρήχθησαν τοπικά στην Κεντρική Μακεδονία, με τα €55 εκατ. να έχουν παραχθεί τοπικά στον Δήμο Αριστοτέλη. Σε όρους απασχόλησης, η συνολική επίδραση της δραστηριότητας της Ελληνικός Χρυσός εκτιμάται σε **5.600 θέσεις εργασίας** στο σύνολο της χώρας, σταθερές για τα έτη 2017-2023, από τις οποίες οι 3.000 δημιουργήθηκαν στην Κεντρική Μακεδονία, ενώ οι 2.200 τοπικά στον Δήμο Αριστοτέλη. Το 6,5% του συνολικού αποτυπώματος της Μεταλλευτικής & Λατομικής βιομηχανίας στο ΑΕΠ της ελληνικής οικονομίας, όπως και το 10,5% του αποτυπώματος της εξόρυξης στην απασχόληση στη χώρα, αντιστοιχούν στις δραστηριότητες της Ελληνικός Χρυσός, όπως καταγράφηκαν σε αυτήν την περίοδο.

Με φόρα στην επόμενη 20ετία

Ακόμα πιο έντονο αναμένεται το αποτύπωμα των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων της Ελληνικός Χρυσός τις επόμενες δύο δεκαετίες, με τη συνολική συνεισφορά της εταιρείας στην παραγωγή ΑΕΠ στη χώρα να εκτιμάται ότι θα ανέλθει **κατά μέσο όρο σε €550 εκατ. ετησίως**, εκ των οποίων €300 εκατ. αναμένεται να παραχθούν τοπικά στον Δήμο Αριστοτέλη και επιπλέον €40 εκατ. στο υπόλοιπο της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Επίσης, σε όρους απασχόλησης, η δραστηριότητα της Ελληνικός Χρυσός την περίοδο 2024-2044 αναμένεται ότι **θα στηρίξει συνολικά 8.600 σταθερές θέσεις εργασίας** κατά μέσο όρο σε εθνικό επίπεδο, από τις οποίες 3.200 θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν τοπικά στον Δήμο Αριστοτέλη και άλλες 1.100 στο υπόλοιπο της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Ως αποτέλεσμα, κάθε άμεση θέση εργασίας στην εταιρεία υποστηρίζει, κατά μέσο όρο, 4,7 επιπλέον θέσεις εργασίας στην ευρύτερη οικονομία.

Όσον αφορά τις επιδράσεις των δραστηριοτήτων της εταιρείας στο εξωτερικό εμπόριο, θεωρώντας ότι το σύνολο της παραγωγής της κατευθύνεται στο εξωτερικό, αναμένεται οι **εξαγωγές της χώρας** να ενισχυθούν κατά €480 εκατ., ποσό που αντιστοιχεί στο 1% των εξαγωγών αγαθών για το έτος 2023, υπογραμμίζοντας τη δυναμική της επένδυσης στη βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου της Ελλάδας. ●

Με την εφαρμογή διεθνώς αναγνωρισμένων πρακτικών και προτύπων, η Ελληνικός Χρυσός αναβιώνει τη μεταλλευτική δραστηριότητα στη βορειοανατολική Χαλκιδική, η οποία έχει ήδη ιστορία 25 αιώνων.

NETCOMPANY ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ

Η ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ, ΟΙ ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Σε ένα περιβάλλον συνεχώς εξελισσόμενο και απαιτητικό, όπως αυτό της Πληροφορικής, με την Τεχνητή Νοημοσύνη να έχει μπει για τα καλά στη ζωή μας και τις προκλήσεις του μέλλοντος να είναι ανοιχτές, όλο και περισσότερες εταιρείες διεθνούς κύρους συνειδητοποιούν και εφαρμόζουν στην πράξη καλές πρακτικές στον χώρο εργασίας. Πρακτικές που βελτιώνουν την ποιότητα εργασιακής εμπειρίας των εργαζομένων τους, προσφέροντάς τους στόχο και όραμα. Πρωτοπόρος στη σύγχρονη εργασιακή κουλτούρα είναι η Netcompany, η οποία προσελκύει τα κορυφαία talenta στον κλάδο της τεχνολογίας στη χώρα μας, παρέχοντας ευελιξία, work-life balance και ανάπτυξη.

Συμπερίληψη και ίσες ευκαιρίες

Η εφαρμογή των αρχών της συμπερίληψης και των ίσων ευκαιριών αποτελεί στρατηγική επιλογή για τη Netcompany. Στο πλαίσιο αυτό, απασχολεί εργαζομένους από διαφορετικές εθνικότητες, κουλτούρες και ηλικίες. Στην Ελλάδα, μάλιστα, το 34% των εργαζομένων αποτελείται από γυναίκες, ξεπερνώντας τόσο τα στερεότυπα όσο και τον ευρωπαϊκό (21%) μέσο όρο του κλάδου της Τεχνολογίας (στοιχεία Eurostat για τον High Technology Sector). Παράλληλα, ένας στους τρεις νέους εργαζομένους που προσέλαβε είχε μόλις ολοκληρώσει τις σπουδές του, δίνοντας έτσι την ευκαιρία στα νέα talenta της χώρας μας να αναπτυχθούν και να εξελιχθούν.

Εξέλιξη μέσω διαρκούς εκπαίδευσης

Σε έναν κλάδο που εξελίσσεται συνεχώς, η ανάπτυξη των εργαζομένων αποτελεί βασική προτεραιότητα της Netcompany, από την πρώτη κιόλας ημέρα εργασίας. Έτσι, η εκπαίδευση βασίζεται σε οργανωμένα onboarding trainings και ακαδημίες, με την εταιρεία να επενδύει συνεχώς σε καινοτόμες στρατηγικές μάθησης, ώστε οι εργαζόμενοι να αναπτύξουν τις δεξιότητες που θα τους προετοιμάσουν για μελλοντικές προκλήσεις.

Μοντέρνο και ευέλικτο εργασιακό περιβάλλον και δυναμικό μέλλον

Η Netcompany διαθέτει γραφεία σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Πάτρα, υποστηρίζοντας το μοντέλο υβριδικής εργασίας, με εργασία τόσο από το γραφείο όσο και από το σπίτι. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Αθήνα, όπου υπάρχουν περισσότερα από ένα κτίρια (στο Μαρούσι, το Σύνταγμα και τους Αμπελόκηπους), δίνεται η δυνατότητα στους εργαζομένους να επιλέξουν σε ποιο θα εργαστούν, σε συνεννόηση με τις ομάδες τους, συνδυάζοντας ευέλικτα τον φυσικό χώρο εργασίας με την

Σε έναν κλάδο που εξελίσσεται συνεχώς, η ανάπτυξη των εργαζομένων αποτελεί βασική προτεραιότητα για τη Netcompany, από την πρώτη κιόλας ημέρα εργασίας.

προσωπική τους ζωή. Το 2024 η Netcompany προχώρησε σε 689 νέες προσλήψεις, ενώ σήμερα διαθέτει πάνω από 240 ανοιχτές θέσεις εργασίας σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Πάτρα.

Εργασία από την Ελλάδα για μεγάλα ευρωπαϊκά έργα

Η εταιρεία υλοποιεί μεγάλα έργα ψηφιακού μετασχηματισμού αξιοποιώντας τεχνολογίες αιχμής, όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη (AI) για τους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς, τον δημόσιο τομέα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς επίσης και για μεγάλες εταιρείες. Δίνεται έτσι η δυνατότητα στους εργαζομένους της να αποκτήσουν πολύτιμη εμπειρία και γνώσεις, ενώ παραμένουν στη χώρα τους, αλλά και να αποκομίσουν ουσιαστική αξία από τη δουλειά τους, υλοποιώντας έργα που βελτιώνουν την καθημερινότητα των Ευρωπαίων πολιτών. ●

Πάντα δίπλα στη νέα γενιά

Η εταιρεία διοργανώνει δράσεις και εκδηλώσεις για φοιτητές και νέους αποφοίτους, προσφέροντας χρήσιμες συμβουλές και ευκαιρίες καριέρας. Το 2024 ξεκίνησαν 113 ασκούμενοι στην εταιρεία σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Πάτρα. Μάλιστα, από τους 82 ασκούμενους που έχουν ήδη ολοκληρώσει την πρακτική τους, έχουν προσληφθεί οι 70. Παράλληλα, το 2024 πραγματοποιήθηκε το «A Day at Netcompany» σε Αθήνα και Πάτρα, όπου φοιτητές επισκέφτηκαν τα γραφεία της για να λάβουν χρήσιμες συμβουλές για τα πρώτα στάδια της καριέρας τους, ενώ φέτος οι δράσεις στήριξης της νέας γενιάς αναμένεται να εντατικοποιηθούν. Κορυφαία διοργάνωση της χρονιάς αποτέλεσε το Netcompany Hackathon, ο πρώτος διαπανεπιστημιακός διαγωνισμός καινοτομίας στη Βόρεια Ελλάδα, όπου πάνω από 100 φοιτητές διαγωνίστηκαν στη Θεσσαλονίκη, για να κερδίσουν μεγάλα έπαθλα και την ευκαιρία να ξεκινήσουν την καριέρα τους στην εταιρεία.

ΕΥΔΑΠ ΝΕΡΟ ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΡΥΣΗ ΜΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΠΝΟΗΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ

ΣΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΣΤΟΧΕΥΕΙ ΕΝΑ ΦΙΛΟΔΟΞΟ ΑΛΛΑ ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η **ΕΥΔΑΠ**, κορυφαία εταιρεία ύδρευσης και αποχέτευσης στην Ελλάδα και μια από τις μεγαλύτερες στην Ευρώπη, έχει μια σημαντική αποστολή, την οποία εκπληρώνει με συνέπεια. Αφορά τη συνεχή παροχή με νερό αρίστης ποιότητας, κάτι που την κατατάσσει στην 1η θέση μεταξύ 180 χωρών παγκοσμίως, σύμφωνα με τον Δείκτη Περιβαλλοντικών Επιδόσεων (EPI) του Πανεπιστημίου Yale. Ταυτόχρονα, διαθέτει το 2ο φθηνότερο νερό στον κόσμο, σύμφωνα με την Global Water Intelligence.

Σύμφωνα με το **Urban Water Atlas for Europe**, που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και όπου παρουσιάζονται οι καλύτερες πρακτικές στις ευρωπαϊκές πόλεις, η ΕΥΔΑΠ βαθμολογήθηκε με 10 (άριστα) αναφορικά με την ποιότητα του πόσιμου νερού για την πόλη της Αθήνας.

«Η ποιότητα των υπηρεσιών και η αυστηρή προσήλωση στην αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών της κοινωνίας είναι για την ΕΥΔΑΠ προτεραιότητα μεγάλης σημασίας», τονίζει ο **Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ Χάρης Σαχίνης**, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Νερού. «Ίσως όλα αυτά θεωρούνται αυτονόητα επειδή είναι δεδομένα, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών ποιότητας είναι γεγονός επειδή οι άνθρωποι της ΕΥΔΑΠ εργάζονται με συνέπεια, σχέδιο και αφοσίωση», προσθέτει.

Η Παγκόσμια Ημέρα Νερού (World Water Day) στις 22 Μαρτίου, η οποία καθιερώθηκε από τον ΟΗΕ το 1992 κατά τη διάρκεια της Συνδιάσκεψης για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη στο Ρίο ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας, αποτελεί αφορμή για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σπουδαιότητα του νερού στην ανάπτυξη και ευημερία της κοινωνίας, τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον. Παράλληλα έρχεται να μας υπενθυμίσει τις δράσεις που καλούμαστε να αναλάβουμε ώστε το πολύτιμο αυτό αγαθό να παραμένει προσβάσιμο σε όλους αλλά και υψηλής ποιότητας.

Είναι πηγή ζωής; Ναι Είναι απεριόριστο; Όχι

Η κλιματική κρίση, η οποία διαταράσσει την ισορροπία στον κύκλο του νερού, καθώς και η ανοδική ζήτηση λόγω της αύξησης του παγκόσμιου πληθυσμού έχουν επιδράσει καταλυτικά στην ποσότητα και την ποιότητα των διαθέσιμων υδάτινων πόρων παγκοσμίως. Επιπλέον, το γεγονός ότι δεν γίνεται πάντα με ορθό τρόπο η διαχείρισή τους, έχει ως αποτέλεσμα τα αποθέματα να εξαντλούνται πιο γρήγορα απ' ό,τι ανανεώνονται, αυξάνοντας τις πιθανότητες περαιτέρω γενικευμένης λειψυδρίας.

Στην Ελλάδα, η παρατεταμένη ανομβρία, σε συνδυασμό με την αυξημένη κατανάλωση που παρατηρείται, έχει προκαλέσει τη σημαντική μείωση των αποθεμάτων νερού, ενώ καθιστά απαραίτητη την ανάληψη δράσης απ' όλους μας.

Για την εξασφάλιση της υδροδότησης της

ΚΕΛ ΘΡΙΑΣΙΟ

ΚΕΛ ΨΥΤΤΑΛΕΙΑ

Αττικής υπό τις νέες συνθήκες που δημιουργούνται λόγω της κλιματικής κρίσης και της επαναλαμβανόμενης παρατεταμένης ανομβρίας, η Πολιτεία, σε συνεργασία με την ΕΥΔΑΠ, έχει καταστρώσει ένα φιλόδοξο αλλά αναγκαίο σχέδιο για τη διασφάλιση της επάρκειας νερού της Αθήνας, που περιλαμβάνει άμεσες παρεμβάσεις και μακροχρόνιες λύσεις για την ενίσχυση των υδατικών αποθεμάτων, τη χρήση εναλλακτικών πηγών και την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών.

Στρατηγικές επενδύσεις με το βλέμμα στο αύριο

Η ΕΥΔΑΠ υλοποιεί ένα εκτεταμένο επενδυτικό πρόγραμμα στρατηγικής σημασίας, συνολικού ύψους 2,1 δισ. ευρώ, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των συστημάτων και υποδομών έναντι των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής.

Το εγκεκριμένο επενδυτικό πλάνο περιλαμβάνει σημαντικά έργα που αφορούν τη θωράκιση των υποδομών της, την αναβάθμιση των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, την επέκτασή τους σε νέες περιοχές, αλλά και την κατασκευή ολοκληρωμένου αποχετευτικού δικτύου στην Ανατολική Αττική, μαζί με την ανάπτυξη τριών νέων, τεχνολογικά προηγμένων Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) με δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης του ανακυκλωμένου νερού για άρδευση και άλλες δευτερεύουσες χρήσεις, προωθώντας την εξοικονόμηση του φυσικού πόρου και κάνοντας πράξη τις αρχές της κυκλικής οικονομίας. Επιπλέον, το επενδυτικό πρόγραμμα της εταιρείας προβλέπει στοχευμένες παρεμβάσεις για την ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της εταιρείας με άμεσο αντίκτυπο στην ευκολία και την ταχύτητα εξυπηρέτησης του πελάτη.

MEN MENIDIOY

ΚΕΛΚΠ, ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΘΙΖΗΣΗΣ

Συνολικά, πρόκειται για ένα επενδυτικό πρόγραμμα που είναι άμεσα συνδεδεμένο με την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Αττικής, καθώς στοχεύει τόσο στη διασφάλιση της ποσότητας όσο και της υψηλής ποιότητας νερού που όλοι απολαμβάνουμε, αλλά και στις υψηλές ποιότητας υπηρεσίες αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων, με άμεσα οφέλη για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, αλλά και το ίδιο το περιβάλλον.

Ειδικότερα, το εμβληματικό έργο δημιουργίας υποδομών αποχέτευσης στην Ανατολική Αττική θα ωφεληήσει με την ολοκλήρωσή του περισσότερους από 400.000 πολίτες στους εκεί δήμους.

Νερό που παίρνει άριστα!

Η Αττική τροφοδοτείται με ένα από τα καλύτερα νερά της Ευρώπης. Ενδεικτικό είναι πως ο φορέας European Benchmarking Co-operation, κατά τη διεθνή αξιολόγηση εταιρειών ύδρευσης που διενήργησε, βαθμολόγησε το νερό της ΕΥΔΑΠ με 99,6% για την ποιότητά του, τιμή υψηλότερη από τον μέσο όρο των βαθμολογιών μεταξύ των εταιρειών ύδρευσης της Δυτικής Ευρώπης. Οι κάτοικοι της Αθήνας διαθέτουν στις βρύσες τους άριστης ποιότητας νερό, καθώς οι κύριες πηγές υδροληψίας και οι ταμιευτήρες του Μόρνου και του Ευήνου που χρησιμοποιεί η ΕΥΔΑΠ βρίσκονται σε περιοχές απαλλαγμένες από γεωργική και βιομηχανική δραστηριότητα. Παράλληλα, η μεταφορά του γίνεται με φυσικό τρόπο μέσω βαρύτητας, επομένως με μικρή κατανάλωση ενέργειας.

Καθημερινοί έλεγχοι 365 μέρες τον χρόνο

Με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους καταναλωτές, υλοποιώντας συνεχείς επενδύσεις στην τεχνολογία, η ΕΥΔΑΠ διενεργεί καθημερινούς ελέγχους ποιότητας, τόσο στο ακατέργαστο, όσο και στο πόσιμο νερό, ώστε να εξασφαλίζει ότι αυτό που φτάνει στους πολίτες είναι ασφαλές. Συγκεκριμένα, με σκοπό την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού, έχουν επιλεγεί περίπου 1.000 αντιπροσωπευτικά σημεία σε όλο το σύστημα υδροδότησης της ΕΥΔΑΠ (Ταμιευτήρες, Μονάδες Επεξεργασίας Νερού, αντιπροσωπευτικά σημεία του δικτύου διανομής). Καθημερινά, 365 ημέρες τον χρόνο, λαμβάνονται δείγματα και διεξάγονται αναλύσεις, σύμφωνα με καθορισμένο σύνθετο πρόγραμμα, στα διαπιστευμένα κατά ISO 17025 χημικά και μικροβιολογικά εργαστήρια της εταιρείας, όπου εφαρμόζονται οι πλέον σύγχρονες αναλυτικές μέθοδοι. Αξίζει να σημειωθεί πως οι έλεγχοι που διενεργούνται, ιδιαίτερα στο πόσιμο νερό, υπερκαλύπτουν τις συχνότητες που προβλέπει η νομοθετική απαίτηση. Ενδεικτικά, ο αριθμός των δειγμάτων πόσιμου νερού που εξετάζονται για μικροβιολογικές παραμέτρους, ξεπερνά τις 9.000 ετησίως, έναντι των 3.300 που επιβάλλονται από τη νομοθεσία. Ταυτόχρονα, έλεγχοι διενεργούνται και σε πραγματικό χρόνο, με την online παρακολούθηση κρίσιμων ποιοτικών παραμέτρων, τόσο στο ανεπεξέργαστο όσο και στο πόσιμο νερό, με τη βοήθεια εξελιγμένων συστημάτων τα οποία στέλνουν τα αποτελέσματα με τηλεμετρία, καθώς και έγκαιρες ειδοποιήσεις, σε περίπτωση ακραίων τιμών. Απόλυτη προτεραιότητα και στόχος για την ΕΥΔΑΠ είναι το νερό να παραμείνει ένα αγαθό προσιτό σε όλους, διασφαλίζοντας την υψηλή του ποιότητα και την επαρκή του ποσότητα. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία παραμένει πιστή στη δέσμευσή της να αντιμετωπίζει με συνέπεια και υπευθυνότητα όλες τις μεγάλες σύγχρονες προκλήσεις, ώστε να πίνουμε όλοι ένα από τα καλύτερα νερά στην Ευρώπη. **Στην υγεία σας! ●**

Η ΕΥΔΑΠ υλοποιεί ένα εκτεταμένο επενδυτικό πρόγραμμα στρατηγικής σημασίας, συνολικού ύψους 2,1 δισ. ευρώ, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των συστημάτων και υποδομών έναντι των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής.

EMPIST ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΓΕΤΗΣ

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ, COUNTRY MANAGER ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΙΔΙΚΕΥΕΤΑΙ ΣΤΟ IT SUPPORT, ΤΟ CYBERSECURITY ΚΑΙ ΤΙΣ DESIGN & WEB ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΜΑΣ ΕΞΗΓΕΙ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΚΑΤΑΦΕΡΝΕΙ ΝΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΝΑ ΒΗΜΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΟΛΛΙΑ

— Η εταιρεία σας έχει καταφέρει να είναι απόλυτα ανταγωνιστική σε ένα ιδιαίτερα απαιτητικό περιβάλλον, όπως αυτό του τομέα της Πληροφορικής και του Cybersecurity, τα τελευταία χρόνια. Ποιο είναι το «μυστικό» της επιτυχίας;

Στον κλάδο της Τεχνολογίας και της Κυβερνοασφάλειας η επιτυχία δεν είναι θέμα τύχης – είναι αποτέλεσμα στρατηγικής, καινοτομίας και προσαρμοστικότητας. Στην EMPiST, το «μυστικό» μας είναι η προληπτική προσέγγιση απέναντι στις προκλήσεις της τεχνολογίας και η αδιάκοπη επένδυση στους ανθρώπους και στις υπηρεσίες μας. Βασικός άξονας της φιλοσοφίας μας είναι να μην περιοριζόμαστε στην επίλυση προβλημάτων αφού προκύψουν, αλλά να διαμορφώνουμε ένα αμυντικό IT περιβάλλον για τους πελάτες μας, το οποίο προλαμβάνει κυβερνοαπειλές και διασφαλίζει επιχειρησιακή συνέχεια.

Επιπλέον, ο ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας της EMPiST μάς επιτρέπει τη δημιουργία δυνατού δικτύου συνεργασιών με κορυφαίες επιχειρήσεις και οργανισμούς, προσφέροντας εξατομικευμένες λύσεις IT & Cybersecurity, που καλύπτουν τις συνεχώς εξελισσόμενες ανάγκες της αγοράς. Η προσαρμοστικότητα και η διαρκής επένδυση σε R&D και AI-driven λύσεις μάς δίνουν το πλεονέκτημα να βρισκόμαστε πάντα ένα βήμα μπροστά.

— Δέκα χρόνια στην Ελλάδα, στη λίστα με τις 100 καλύτερες επιχειρήσεις πληροφορικής στον τομέα της Ασφάλειας CRN Security 100. Πώς σκοπεύετε να ανταποκριθείτε στις προκλήσεις της επόμενης ημέρας;

Η αναγνώριση της EMPiST ως μία από τις 100 κορυφαίες εταιρείες κυβερνοασφάλειας παγκοσμίως είναι ένα ορόσημο που αντικατοπτρίζει τη συνεχή μας δέσμευση για καινοτομία, αξιοπιστία και επιχειρησιακή υπεροχή. Η μεγαλύτερη πρόκληση του μέλλοντος είναι η εκρηκτική αύξηση των κυβερνοαπειλών και η ανάγκη για πιο εξελιγμένες στρατηγικές προστασίας. Με τη διαρκώς αυξανόμενη χρήση AI-driven κυβερνοεπιθέσεων, οι παραδοσιακές λύσεις ασφαλείας δεν είναι

πλέον αρκετές.

Η απάντησή μας σε αυτή την πρόκληση είναι η πολύπλευρη προσέγγιση λύσεων για την κυβερνοασφάλεια, αξιοποιώντας τη ZeroTrust αρχιτεκτονική, την τεχνητή νοημοσύνη για ανάλυση απειλών και τη συνεχή εκπαίδευση των εργαζομένων. Επιπλέον, προσαρμόζουμε τις υπηρεσίες μας ώστε να παρέχουμε ολοκληρωμένες managed security λύσεις, που επιτρέπουν

Για την EMPiST, η ανάπτυξη δεν είναι απλώς ένας στόχος, αλλά μια συνεχής διαδικασία εξέλιξης. Σε έναν κόσμο όπου η τεχνολογία και η κυβερνοασφάλεια εξελίσσονται ραγδαία, η εταιρεία προσαρμόζεται, καινοτομεί και διαμορφώνει το μέλλον των επιχειρήσεων.

στους οργανισμούς να λειτουργούν με ασφάλεια και αποτελεσματικά, χωρίς διακοπές.

Τέλος, η επέκταση της παρουσίας μας στην Ευρώπη και η ενίσχυση των στρατηγικών συνεργασιών είναι κεντρικά σημεία της ανάπτυξής μας.

— Ποια θα μπορούσε να είναι η θέση της Ελλάδας στον τομέα της βαριάς βιομηχανίας λογισμικού; Πώς θα μπορούσε να γίνει διεθνώς ανταγωνιστική;

Η Ελλάδα έχει τεράστιο δυναμικό στον τομέα του λογισμικού και της τεχνολογικής καινοτομίας και ήδη βλέπουμε εντυπωσιακή ανάπτυξη στον χώρο των software development startups, cloud services και cyber security solutions.

Παρότι δεν είναι εύκολο να ανταγωνιστούμε τεχνολογικούς γίγαντες όπως οι ΗΠΑ ή η Κίνα, η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα να καθιερωθεί ως σημαντικός παράγοντας στην παγκόσμια αγορά, προσφέροντας εξειδικευμένες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες. Η EMPiST, ως εταιρεία που δραστηριοποιείται σε Ευρώπη και ΗΠΑ, έχει άμεση εικόνα των ευκαιριών που αναδύονται για την Ελλάδα. Το ταλαντούχο ανθρώπινο δυναμικό, οι στρατηγικές επενδύσεις και η στροφή σε high-tech λύσεις όπως το AI, το Cloud και το Cybersecurity είναι οι πυλώνες που θα επιτρέψουν στη χώρα να διαδραματίσει κρίσιμο ρόλο στην αλυσίδα καινοτομίας. Ωστόσο, χρειάζονται πολιτικές υποστήριξης, επενδύσεις σε R&D και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος.

— Είμαστε η γενιά της Τεχνητής Νοημοσύνης. Τι θα δούμε στο μέλλον και πώς οραματίζεστε την εταιρεία σας σε 5 χρόνια από σήμερα;

Η Τεχνητή Νοημοσύνη (AI) αλλάζει ριζικά τον τρόπο που λειτουργούν οι επιχειρήσεις και επηρεάζει κάθε πτυχή της τεχνολογίας. Στο μέλλον, θα δούμε ακόμα πιο προηγμένες μορφές αυτοματοποίησης, real-time ανάλυσης απειλών και predictive security solutions, που θα κάνουν την κυβερνοασφάλεια περισσότερο προληπτική και λιγότερο αντιδραστική. Στην EMPiST, το όραμά μας για τα επόμενα πέντε χρόνια περιλαμβάνει:

- Ενσωμάτωση AI & Machine Learning σε όλες τις υπηρεσίες μας, ενισχύοντας τις αυτόνομες λύσεις κυβερνοασφάλειας.
- Επέκταση σε νέες αγορές και στρατηγικές συνεργασίες που θα μας καταστήσουν παγκόσμιο ηγέτη στο Managed IT & Cybersecurity.
- Ανάλυση και εξουδετέρωση απειλών με χρήση AI και cloud-first επιχειρηματικά περιβάλλοντα.
- Αύξηση της επένδυσής μας στο ανθρώπινο δυναμικό, με στόχο τη δημιουργία μιας παγκόσμιας ομάδας ειδικών IT και Cybersecurity.

Η εξέλιξη της EMPiST βασίζεται στην καινοτομία, την ευελιξία και τη διαρκή αναζήτηση της τεχνολογικής υπεροχής. Είμαστε έτοιμοι να διαμορφώσουμε το μέλλον της ψηφιακής ασφάλειας και επιχειρησιακής συνέχειας, εξασφαλίζοντας ότι οι πελάτες μας παραμένουν ένα βήμα μπροστά από τις κυβερνοαπειλές. ●

CAMPEON GAMING

ΕΝΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΩΣ Η ΠΛΕΟΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ iGAMING ΚΑΤΑΦΕΡΕ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΟΛΟ ΕΛΞΗΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ

Οκτώ χρόνια πριν, μια ιστορία επιτυχίας ξεκίνησε με 5 μόλις ανθρώπους στο γραφείο. Σήμερα ο αριθμός αυτός έχει ξεπεράσει το 180. Πρόκειται για ανθρώπους που επέλεξαν να εργαστούν στην Campeón Gaming όχι μόνο γιατί είναι μία από τις πλέον καινοτόμες και δυναμικές εταιρείες στον χώρο του iGaming, με γραφεία σε τρεις μεγάλες πόλεις σε Ελλάδα και Κύπρο, αλλά και γιατί αποτελεί αυτό που λέμε στις μέρες μας Εργοδότη Επιλογής. Αυτή ήταν και η φιλοσοφία της από την αρχή: πρώτη και αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητά της είναι η επαγγελματική και προσωπική ευημερία των εργαζομένων της. Και αυτό είναι κάτι που αποδεικνύεται στην πράξη.

People Make The Game και πολλαπλές βραβεύσεις

Σεβασμός στη διαφορετικότητα, ισότητα, συμπερίληψη, διαφάνεια. Είναι οι τέσσερις βασικοί πυλώνες επάνω στους οποίους η Campeón Gaming έχει καταφέρει να «χτίσει» τη φήμη που έχει αποκτήσει για το εργασιακό της περιβάλλον. Με μότο, λοιπόν, People Make The Game, η Campeón Gaming έχει βραβευτεί πολλαπλώς από τον φορέα Great Place to Work® για την άριστη εργασιακή εμπειρία και το υποστηρικτικό, ευχάριστο και ευέλικτο περιβάλλον που προσφέρει στους ανθρώπους της. Ένα περιβάλλον που ενθαρρύνει την καινοτομία, την ομαδικότητα, τη συνεχή ενίσχυση των soft & hard skills, τις ίσες ευκαιρίες, τις ίδιες προοπτικές εξέλιξης και επιβράβευσης για όλους, αλλά και την ελευθερία έκφρασης.

Πιστοποίηση Great Place to Work® Hellas

Φέτος, η Campeón Gaming έλαβε, για 5η συνεχόμενη χρονιά, την πιστοποίηση Great Place to Work® Hellas,

μέσω ανώνυμης έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους ανθρώπους της. Να τι απάντησαν οι ίδιοι:

- 99% ανέφερε ότι οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζονται δίκαια, ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού ή καταγωγής.
- 99% ότι από την πρώτη στιγμή οι εργαζόμενοι αισθάνονται ευπρόσδεκτοι στην ομάδα.
- 96% ότι οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζονται δίκαια, ανεξαρτήτως ηλικίας ή φύλου.
- 91% αισθάνονται ότι μπορούν να είναι ο εαυτός τους στο γραφείο, με το ποσοστό να εκτοξεύεται στο 100% για τις ηλικιακές ομάδες κάτω των 25.

People Make The Game.
Το φετινό μότο της Campeón Gaming γεννήθηκε από τους ανθρώπους της, για τους ανθρώπους της. Η Campeón Gaming πιστεύει στους πρωταθλητές της – εκείνους που κατακτούν τις μεγαλύτερες νίκες και την αναγνωρίζουν ως έναν κορυφαίο Εργοδότη Επιλογής.

Αληθινή στήριξη και ενδυνάμωση των γυναικών στην εργασία

Παράλληλα, η Campeón Gaming έλαβε, για 2η συνεχόμενη χρονιά, και τη διάκριση Best Workplaces™ for Women Hellas 2025, αποδεικνύοντας στην πράξη τη δέσμευσή της για τη στήριξη των γυναικών. Οι αριθμοί εδώ μιλούν από μόνοι τους:

- Το 53% των συνολικών εργαζομένων και το 40% των managers είναι γυναίκες.
- Το 96% των γυναικών εργαζομένων δηλώνει ότι έχει τη δυνατότητα να παίρνει άδεια από την εργασία όποτε τη χρειάζεται.
- Το 94% των γυναικών εργαζομένων αισθάνεται ότι αντιμετωπίζεται δίκαια, ανεξαρτήτως φύλου, και ότι ενθαρρύνεται να εξισορροπεί την επαγγελματική με την προσωπική ζωή.

Στο πλαίσιο, μάλιστα, της ενδυνάμωσης των γυναικών, η Campeón Gaming πραγματοποιεί διάφορα workshops. Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, διοργάνωσε το workshop «Building Resilience in an Era of Constant Change», εστιάζοντας στην ανθεκτικότητα των γυναικών για την αντιμετώπιση προκλήσεων στην εποχή των διαρκών αλλαγών. Επίσης, τον περασμένο Οκτώβριο, με αφορμή τον μήνα ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο του μαστού, ανέλαβε την πρωτοβουλία να πραγματοποιήσει 3 Pink October Workshops, σε συνεργασία με ειδικό διαιτολόγο, ψυχολόγο και γυναικολόγο, με στόχο την ευαισθητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της για τη σημασία της πρόληψης για τον καρκίνο του μαστού και την ψυχική και σωματική υγεία της γυναίκας. ●

NOVIBET ΜΕ ΟΔΗΓΟ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΟΧΗ

ΜΕ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΕ 10 ΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ, ΒΡΑΖΙΛΙΑ, ΜΕΞΙΚΟ ΚΑΙ ΜΑΛΤΑ, ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΤΗ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Με περισσότερα από δέκα χρόνια δραστηριοποίησης στην ελληνική αγορά, η Novibet έχει χαράξει το δικό της, ξεχωριστό ταξίδι καινοτομίας και ανάπτυξης εντός και εκτός συνόρων. Με παρουσία σε δέκα αγορές και γραφεία σε Ελλάδα, Βραζιλία, Μεξικό και Μάλτα, η εταιρεία έχει τριπλασιάσει το προσωπικό της την τελευταία τριετία, ξεπερνώντας τους 1.000 εργαζομένους σε όλες τις χώρες δραστηριοποίησής της, βάζοντας πλώρη για νέες κορυφές εντός του 2025.

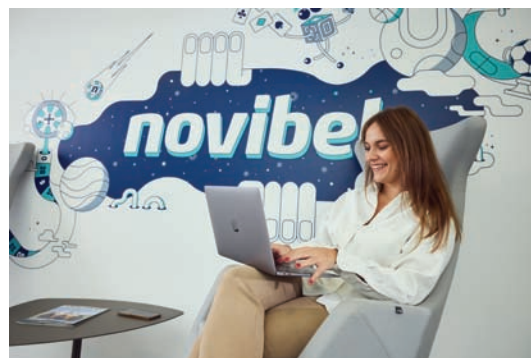
Η αναπτυξιακή τροχιά της Novibet αποτυπώνεται και στο μεγαλεπήβολο πλάνο διεθνούς επέκτασής της. Μέσα σε λίγους μόλις μήνες, το 2023, η εταιρεία διέυρυνε την παρουσία της σε έξι νέες αγορές, επεκτείνοντας το αποτύπωμά της σε τρεις ηπείρους. Παράλληλα, δημιούργησε νέα hubs σε στρατηγικές τοποθεσίες, ενισχύοντας τη λειτουργική της δομή και εδραιώνοντας περαιτέρω τη διεθνή της ταυτότητα. Με αυτόν τον τρόπο, η Novibet, επιβεβαιώνει τη δέσμευσή της στη δημιουργία ενός δυναμικού εργασιακού περιβάλλοντος, το οποίο προάγει την εξέλιξη των ομάδων της με την παράλληλη ενίσχυση της παρουσίας της εταιρείας παγκοσμίως.

Η ανάπτυξη της βασίζεται σε μια προσεκτικά σχεδιασμένη στρατηγική επέκτασης, που της επιτρέπει να διατηρεί τον ανταγωνιστικό της χαρακτήρα και να προσαρμόζεται στις προκλήσεις της αγοράς. Η πολυεπίπεδη ανάπτυξη του brand αναγνωρίζεται σε διεθνές επίπεδο, έχοντας διακριθεί για δύο συνεχόμενες χρονιές μεταξύ των 50 κορυφαίων εταιρειών του κλάδου παγκοσμίως, σύμφωνα με τη λίστα EGR Power50, του EGR Global – ενός από τα πλέον έγκριτα μέσα του κλάδου διεθνώς.

Στον πυρήνα της συνταγής της επιτυχίας της Novibet δεν βρίσκεται τίποτα άλλο παρά η επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στο πρόγραμμα εσωτερικών μετακινήσεων («Internal Transfers Program»), μέσα από το οποίο η Novibet δημι-

ουργεί ευκαιρίες για επαγγελματική εξέλιξη, επιτρέποντας στους ανθρώπους της να αναπτύξουν νέες δεξιότητες και να εξερευνήσουν διαφορετικά αντικείμενα και τμήματα εντός της εταιρείας. Περισσότεροι από 70 εργαζόμενοι εντός του 2024 αξιοποίησαν αυτή τη δυνατότητα, εμπλουτίζοντας το επαγγελματικό τους προφίλ και ενισχύοντας τις ηγετικές τους δεξιότητες.

Ως εταιρεία που «ζει» και «αναπτύσσεται» αποκλειστικά online, αντιλαμβάνεται κανείς ότι η τεχνολογία αποτελεί κινητήριο μοχλό της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Novibet. Η ιδιόκτητη πλατφόρμα της εταιρείας αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο αυτής της στρατηγικής, επιτρέποντάς της να διαχειρίζεται αποτελεσματικά την εκθετική αύξηση της βάσης πελατών και να προσφέρει μια εξαιρετική εμπειρία χρήστη. Η τεχνολογία, όμως, δεν είναι απλά ένα εργαλείο για την προσέλκυση και τη διατήρηση πελατών. Εί-

Στον πυρήνα της συνταγής της επιτυχίας της Novibet δεν βρίσκεται τίποτα άλλο παρά η επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο.

ναι ο καταλύτης που επιτρέπει στους ταλαντούχους επαγγελματίες της Novibet να συμμετέχουν σε projects μεγάλης κλίμακας και διεθνούς εμβέλειας, αξιοποιώντας τεχνολογίες αιχμής, όπως τεχνητή νοημοσύνη, big data και cloud computing. Η πρόσβαση σε αυτές τις προηγμένες τεχνολογίες παρέχει στους εργαζομένους τα εργαλεία που χρειάζονται για να καινοτομήσουν και να δημιουργήσουν λύσεις που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της παγκόσμιας αγοράς. Αυτή η προσέγγιση προάγει τη συνεχή βελτίωση και συμβάλλει στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας που αγκαλιάζει την αλλαγή και την πρόοδο.

Οι σύγχρονες επιχειρήσεις οφείλουν περισσότερο από ποτέ να ενεργούν ως υπεύθυνοι εταιρικοί πολίτες και ταυτόχρονα οι νέοι επαγγελματίες επιλέγουν εργοδότες κρίνοντας, μεταξύ άλλων, και το κοινωνικό τους αποτύπωμα. Η Novibet μοιράζεται έναν κοινό σκοπό με όλους τους ανθρώπους της εταιρείας: να θέτει ως βασική προτεραιότητα την υλοποίηση δράσεων με θετικό κοινωνικό αντίκτυπο. Το πρόγραμμα κοινωνικής προσφοράς της Novibet, «Giant Heart», στοχεύει σε ένα πιο βιώσιμο και συμπεριληπτικό μέλλον. Βασισμένο πάνω σε τρεις πυλώνες, το πρόγραμμα προωθεί την αξία του αθλητισμού, τη στήριξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων και την προάσπιση των δικαιωμάτων των αδέσποτων ζώων συντροφιάς. Δίπλα σε κάθε βήμα αυτής της προσπάθειας της Novibet βρίσκονται και οι κορυφαίοι αθλητές και προεσβευτές του προγράμματος Κώστας Τσιμίκας, Γιάννης Κωνσταντέλιος και Θωμάς Βαρδαλής. Μέσα στα τρία χρόνια λειτουργίας του προγράμματος, η Novibet έχει προχωρήσει στην ανακατασκευή και παράδοση στην τοπική κοινωνία 15+ αναβαθμισμένων αθλητικών εγκαταστάσεων, ενώ παράλληλα οι συνολικές ενέργειες κοινωνικής προσφοράς ξεπερνούν τις 50 και περιλαμβάνουν συνέργειες με αναγνωρισμένους κοινωφελείς οργανισμούς, δήμους, τοπικές κοινότητες και αθλητικές ακαδημίες, που επεκτείνονται σε περισσότερες από δώδεκα πόλεις της χώρας. ●

ACCESS FASHION ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ BRAND ΠΟΥ ΕΞΕΛΙΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΣΥΜΒΟΛΟ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ, Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ & Η ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Το κορυφαίο ελληνικό premium brand, συνώνυμο της βιώσιμης γυναικείας μόδας, στόχος του οποίου είναι να ενδυναμώνει κάθε γυναίκα μέσα από τις αυθεντικές, σύγχρονες και ποιοτικές δημιουργίες του. Με παρουσία σε περισσότερα από 700 σημεία πώλησης σε πάνω από 50 χώρες, καθώς και με 9 καταστήματα σε επιλεγμένα σημεία στην Ελλάδα, η ACCESS Fashion καινοτομεί, υιοθετώντας βιώσιμες πρακτικές παραγωγής και χρησιμοποιώντας φιλικά προς το περιβάλλον υλικά, ενισχύοντας έτσι τη δέσμευσή της στη σύγχρονη, υπεύθυνη μόδα.

Διεθνές εμπορικό σύμβολο

Η ACCESS Fashion αναδεικνύεται σε ηγέτη στην ελληνική αγορά premium γυναικείας ένδυσης. Και την ίδια ώρα εξελίσσεται σε διεθνές εμπορικό σύμβολο, με τις δημιουργίες της να παρουσιάζονται στα κορυφαία trade shows Ευρώπης και Αμερικής. Η Ιταλία –η χώρα που ορίζει τις παγκόσμιες τάσεις της μόδας– καταλαμβάνει την πρώτη θέση στις εξαγωγές, ενώ η παρουσία του brand είναι επίσης ισχυρή σε Ισπανία, Γαλλία, Κύπρο, Ολλανδία, Βέλγιο, Ιρλανδία και Πορτογαλία. Η ζήτηση για τις δημιουργίες της ACCESS Fashion είναι εξίσου έντονη και στον αραβικό κόσμο, με την εταιρεία να προετοιμάζεται για το retail ντεμπούτο της στο εξωτερικό: το νέο κατάστημα στο Κάιρο της Αιγύπτου θα ανοίξει σε λίγους μήνες.

Παράλληλα, η διεθνής ανάπτυξη συνεχίζεται με στρατηγικές συμφωνίες wholesalers στις Ηνωμένες Πολιτείες, ενώ βρίσκεται σε ανοδική τροχιά και στις σκανδιναβικές αγορές, που αποτελούν σημαντικό πεδίο επέκτασης.

Καινοτομία και βιώσιμες πρακτικές

Η τεράστια εμπειρία της ACCESS Fashion στις παγκόσμιες αγορές αποτελεί τον οδηγό της για τα επόμενα βήματα της εξέλιξής της. Έτσι, αναγνωρίζοντας την ανάγκη συμβολής όλων μας στις απαιτήσεις αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης, υιοθετεί βιώσιμες πρακτικές και χρησιμοποιεί φιλικές προς το περιβάλλον πρώτες ύλες, ενισχύοντας τη δέσμευση του brand στη βιώσιμη μόδα. Το αποτέλεσμα είναι οι δημιουργίες με τη σήμανση CYQLO, οι οποίες, άλλωστε, αποτελούν και το ένα τρίτο των κωδικών της συλλογής Άνοιξη - Καλοκαίρι 2025. Παράγονται με ηθικό τρόπο, χρησιμοποιώντας πιο φιλικές προς το περιβάλλον πρώτες ύλες, όπως το BCI βαμβάκι, ο ανακυκλωμένος πολυεστέρας με πιστοποίηση GRS, η βιώσιμη βισκόζη Lenzing & οι φυσικές ίνες.

Σημειώστε ακόμη ότι στο πλαίσιο της δέσμευσής της για περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, η ACCESS Fashion παρουσίασε το πρόγραμμα «Fashioning a Greener Tomorrow», ενισχύοντας τη βιώσιμη κουλτούρα, τόσο στους εργαζομένους της όσο και στο ευρύ κοινό. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει εθελοντικές δράσεις, όπως ο καθαρισμός της Παραλίας Περαιάς με την iSea, καθώς και workshops για συνειδητή κατανάλωση και αειφορία στη μόδα.

Γυναίκα και νέα γενιά στην καρδιά του brand

Προτεραιότητα της ACCESS Fashion αποτελούν οι γυναίκες, οι νέοι και οι ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Στην πράξη. Με πάνω από το 75% του προσωπικού της να είναι γυναίκες, η εταιρεία δημιουργεί ένα υποστηρικτικό και ισχυρό περιβάλλον για τη γυναικεία ενδυνάμωση, με το 63% των γυναικών να κατέχουν θέσεις ευθύνης. Παράλληλα, υιοθετεί μια στρατηγική υποστήριξης μέσω συνεργασιών με οργανισμούς που προωθούν την κοινωνική ευημερία, όπως τα Κέντρα Πρόληψης & Σεξουαλικής Υγείας Checkpoint, η Ίριδα – Κέντρο Γυναικών και ο Φιλανθρωπικός Σύλλογος «Η Αγκαλιά». Στηρίζει επίσης τη νεανική επιχειρηματικότητα με χορηγίες σε οργανισμούς όπως το Infinity Greece και το ThinkBiz, καθώς και με πληθώρα εκδηλώσεων TEDx ανά την Ελλάδα. Μία ακόμα σημαντική πρωτοβουλία είναι η συμμετοχή της στη δράση «Ανεξάρτητη Δυνατή Ελεύθερη» της ΔΥΠΑ, προσφέροντας θέσεις εργασίας σε γυναίκες που έχουν υποστεί έμφυλη ή ενδοοικογενειακή βία. ●

Η ACCESS Fashion εξελίσσεται σε διεθνές εμπορικό σύμβολο, με τις δημιουργίες της να παρουσιάζονται στα κορυφαία trade shows Ευρώπης και Αμερικής.

Γενικά, με τα σκυλάκια μας καταλαβαινόμαστε, με το παραπάνω. Είναι όμως κάτι στιγμές που μας κοιτούν επίμονα, με μια λαχτάρα επείγουσα όσο και αδιευκρίνιστη και με την ουρά να κουνιέται σαν τρελή, που μπορεί να μην ξέρουμε τι ακριβώς περιμένουν από εμάς. Ή κάποιες άλλες φορές που γρυλίζουν απειλητικά προς τον τοίχο, προς το τίποτα... κι εκείνες τις ώρες πολύ θα θέλαμε να ξέρουμε: αν μιλούσαν, τι θα μας έλεγαν.

Όπως φαίνεται, την ίδια απορία είχαν και άλλοι πολλοί, και η λύση που βρήκαν είναι τα κουμπιά. Τα σκυλάκια εκφράζουν πια τις επιθυμίες τους (και τα συναισθήματά τους;) πατώντας πολύχρωμα κουμπιά στερεωμένα στο πάτωμα. Κάθε κουμπί αντιστοιχεί σε μία λέξη – όταν πατιέται, τη λέει δυνατά και καθαρά.

Πέρασα κάποιες ώρες στο TikTok, βλέποντας σκυλάκια να πατούν λέξεις όπως FOOD, MORE και NOW. Ενίοτε με αυτή τη σειρά. Το πιο διάσημο από όλα είναι η **Μπάνι** (@whataboutbunny). Έχει 8,6 εκατομμύρια ακόλουθους. Επίσης έχει διάγνωση γενικευμένης αγχώδους διαταραχής και παίρνει Πρόζακ. Το διαδικτυακό κατάστημά της, **Fluent Pet**, διαθέτει σετ κουμπιών για αρχάριους, με ενενήντα ευρώ. Ναι, υπάρχει σετ και για προχωρημένους – όχι, δεν κυκλοφορεί στα ελληνικά.

Το κουμπί του

Η Μπάνι είναι προχωρημένη μαθήτρια. Η Μπάνι είναι αριστούχα. Υπάρχουν όμως αμέτρητα σκυλάκια – και γατάκια, και άλογα, και αγελάδες – που κάνουν έξυπνες δηλώσεις όπως SNACK και OUTSIDE. Το OUTSIDE, διαβάζω στους *Times*, είναι από τις πρώτες λέξεις που προτείνεται να μάθουμε στον σκύλο μας. Έτσι τουλάχιστον λέει το εκπαιδευτικό πρωτόκολλο της γλωσσοθεραπεύτριας **Κριστίνα Χάνγκερ**, της γυναίκας που ξεκίνησε όλη αυτή την τάση.

Η Χάνγκερ δίδασκε σε παιδιά να μιλούν πατώντας ει-κονίδια σε ένα τάμπλετ. Είπε να το δοκιμάσει και με το κουτάβι της, τη **Στέλλα**. Αγόρασε λοιπόν ένα σετ από κουμπιά, τα οποία, με ένα πάτημα, αναπαρήγαγαν – με τη δική της ηχογραφημένη φωνή – απλές λέξεις όπως OUTSIDE, PLAY και WATER. Μετά, τα στερέωσε στο πάτωμα. Κάθε φορά που μιλούσε στο κουτάβι, πατούσε και το αντίστοιχο κουμπί. Πήρε έναν μήνα στη Στέλλα να μάθει να πατάει το OUTSIDE για να βγει βόλτα και λίγο παραπάνω ώστε να πατήσει το PLAY για παιχνίδι. Μερικούς μήνες αργότερα, ενώ η Χάνγκερ πότιζε τα φυτά, η Στέλλα πάτησε το WATER.

Κάποιοι ζήτησαν τη Χάνγκερ και τη μιμήθηκαν. Μετά κι άλλοι. Σύντομα, ένα ολόκληρο κίνημα δημιουργήθηκε, με σκυλάκια που μιλούν αγγλικά και με περήφανους ιδιοκτήτες (γυναίκες κυρίως) που περνούν ατελείωτες ώρες πατώντας κουμπιά μαζί τους, καμαρώνοντας στα social. Απ' όλα, ωστόσο, η Μπάνι είναι η πιο πολυλογού. Και η πιο φιλοσοφημένη. I DOG, έγραψε. Και μετά, DOG WHY.

Βέβαια, ο κόσμος είναι κακός. Αν οι μισοί εκθειάζουν αυτά τα σκυλάκια, κάνουν like στα βιντεάκια τους και τα στέλνουν στους φίλους τους, οι άλλοι μισοί τα αμφισβητούν, τα παρωδούν και τα απαξιώνουν. Οι τελευταίοι – οι κακοί – υποστηρίζουν ότι είναι είτε τυχαία είτε ψεύτικα, μονταρισμένα, οπωσδήποτε πάντως παραπλανητικά. Κάποιοι έκαναν παραλληλισμούς με τον **Έξυπνο Χανς**, ένα άλογο που έγινε διάσημο στις αρχές του 20ού αιώνα, αφού ο ιδιοκτήτης του το έκανε περιοδεία σε ολόκληρη τη Γερμανία, για να αποδείξει ότι μπορούσε να διαβάζει και να κάνει μαθηματικούς υπολογισμούς. Εκείνο που τελικά αποδείχτηκε ήταν ότι τα άλογα μπορούν να είναι πολύ, μα πάρα πάρα πολύ, παρατηρητικά.

Talking Heads

Χρησιμοποιούν γλώσσα τα ζώα; Και, αν ναι, μπορούμε να την καταλάβουμε; Σίγουρα θα θέλαμε, και η προοπτική αυτή πάντοτε κατάφερνε να εξάπτει τη φαντασία μας. Παραμύθια, θρύλοι και λογοτεχνία βρίθουν από κάθε είδους ζώα που μιλούν ανθρώπινα – και, πολύ βολικά, πάντα στη δική μας γλώσσα. Από την κουβέντα της Εύας με το φίδι, τον κακό λύκο της Κοκκινόσκουφίτσας και τους μύθους του Αισώπου, από τις κωμωδίες του Αριστοφάνη και τις «Μεταμορφώσεις» του Οβίδιου ως τη «Φάρμα των ζώων» και την «Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων», τα ζώα, απλά, δεν το κλείνουν.

Μήπως ο σκύλος σου έχει κάτι να σου πει;

Μπορούν οι σκύλοι να μιλήσουν τη γλώσσα μας; Κάποιοι περήφανοι ιδιοκτήτες ορκίζονται πως ναι, μπορούν. Πατώντας τα κατάλληλα κουμπιά.

Της ΕΛΕΝΑΣ ΛΑΝΑΡΑ

Εμείς, από την πλευρά μας, από τη στιγμή που εξημερώσαμε κάποια ζώα και τα κάναμε οικόσιτα, δεν έχουμε πάψει να προσπαθούμε να επικοινωνήσουμε μαζί τους – συνήθως με δικούς μας όρους, δηλαδή εξανθρωπίζοντάς τα. Ο **Δαρβίνος**, που είχε σκύλο ο ίδιος, πίστευε ότι τα θηλαστικά έχουν ανθρώπινα συναισθήματα και ανθρώπινη αντίληψη, απλά σε άλλον βαθμό. Ειδικά τα πρωτεύοντα, έγραφε στην «Καταγωγή του ανθρώπου», νιώθουν ζήλια, καχυποψία, ευγνωμοσύνη, μπορούν να δείξουν μεγαλοψυχία, εξαπατούν, εκδικούνται, θίγονται όταν τα γελοιοποιούμε και έχουν αίσθηση του χιούμορ.

Ανατρεπτικές για την εποχή τους, οι ιδέες αυτές ενέπνευσαν κάποιους βικτωριανούς που άρχισαν τα αυτοσχέδια πειράματα με τα κατοικίδια τους. Ο Τζον Λάμποκ, γείτονας του Δαρβίνου, εκπαιδευσε τον σκύλο του ώστε να του φέρνει μία κάρτα που έγραφε BONE όποτε ήθελε να φάει. Κάποιοι άλλοι προσπάθησαν να μεταφράσουν τα γαυγίσματα και τα νιαουρητά. Ο Γάλλος **Αλφόνς Λεόν Γκριμάλντι** συνέταξε λεξικό με εξακόσια διαφορετικά νιαουρίσματα και τη σημασία τους. Το ίδιο έκανε και ο Άγγλος **Σερ Ρίτσαρντ Μάρπτον** στην Ινδία, αλλά με μαϊμούδες – το δικό του λεξικό είχε εξήντα ήχους λήμματα.

Σήμερα μπορεί να μας φαίνονται πρωτόγονες αυτές οι απόπειρες, μπορεί να γελάμε. Ωστόσο, το ερώτημα παραμένει: Ο λόγος είναι μονοπώλιο του ανθρώπινου είδους; Ή μπορούν και άλλα ζώα να τον χρησιμοποιήσουν; Ο **Νόαμ Τσόμσκι** πάντως, δηλώνει κατηγορηματικά πως κάτι τέτοιο είναι αδύνατον. Και ποιος τολμά να διαφωνήσει με τον Τσόμσκι; Ε, πολλοί. Καταρχήν όλοι οι ιδιοκτήτες που πιστεύουν ότι ο σκύλος τους τους καταλαβαίνει καλύτερα από κάθε άλλο – ότι, δεν μπορεί, σε κάποια προηγούμενη ζωή ήταν άνθρωπος –, και δεν είναι λίγοι. Με τους σκύλους άλλωστε συμβιώνουμε αμέτρητα χρόνια, από δεκαοχτώ έως τριάντα δύο χιλιάδες, λένε οι εκτιμήσεις. Αν το σκεφτείς, είναι τα πρώτα ζώα που μας άκουσαν να συζητάμε. Μελέτη σε δύο κόλεις, τον Ρίκο και τον Τσέισερ, έδειξε ότι κάποιοι σκύλοι μπορούν να μάθουν πάρα πολλές λέξεις (ο Τσέισερ είχε μάθει πάνω από χίλιες).

Τον έλεγαν Παβλόφ

Η επιστήμη δέχεται ότι τα σκυλάκια μας μπορούν να αντιλαμβάνονται ανθρώπινες λέξεις, αλλά επιμένει ότι δεν μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν. Ωραία, τότε γιατί πατούν κουμπιά; Όλοι μας ξέρουμε ότι τα σκυλάκια μας θα κάνουν τα πάντα για να μας ευχαριστήσουν, θα προσπαθήσουν να πατήσουν και το σωστό κουμπί, ακόμη κι αν δεν ξέρουν τι σημαίνει, προκειμένου να εισπράξουν το μπράβο μας ή να δουν τη χαρά και τον ενθουσιασμό στο πρόσωπό μας. Αυτό βέβαια θυμίζει τον

Παβλόφ και τα εξαρτημένα αντανάκλαστικά, ψέματα; Αυτό ακριβώς ερευνούν τώρα οι ειδικοί, το αν, πατώντας κουμπιά, έχουμε πραγματική επικοινωνία ή απλώς αντανάκλαστική μάθηση. Αν ο σκύλος πραγματικά σχηματίζει προτάσεις που κατανοεί ή απλώς ανταποκρίνεται στις προτροπές μας. Αλλά πάντοτε χρειάζεται ένα άλμα πίστης για να προχωρήσει η γνώση. Κάνεις μία υπόθεση – συχνά τολμηρή, αν όχι εξωφρενική – και μετά την τεστάρεις. Το τεστάρισμα έχει αναλάβει το πρότζεκτ **They Can Talk** του πανεπιστημίου της Καλιφόρνια. Συγκεκριμένα, κάνουν βιομετρικές καταγραφές, ώστε να διαπιστώσουν αν όντως είναι ήρεμο ένα σκυλάκι όταν πατάει το κουμπί HAPPY κι αν είναι αγχωμένο όταν πατάει το WORRIED.

Οι μελέτες γίνονται σε σκυλάκια υψηλών επιδόσεων, ένα από αυτά είναι η Μπάνι. Βέβαια, τα περισσότερα σκυλάκια, όπως και οι περισσότεροι άνθρωποι, δεν είναι ιδιοφυίες, είναι μετριότητες. Από τα δέκα χιλιάδες που μελετούνται, μόνο τα εξήντα πέντε μπορούν να χρησιμοποιήσουν πάνω από εκατό λέξεις. Ο μέσος όρος είναι εννέα.

Ο Έξυπνος Χανς, όπως τελικά αποδείχτηκε, δεν ήξερε να διαβάζει και να λύνει μαθηματικές ασκήσεις. Ήξερε όμως να διακρίνει ακόμη και τις πιο αμυδρές, τις πιο λεπτές, ανεπαίσθητες αντιδράσεις στο πρόσωπο εκείνου που του έκανε τις ερωτήσεις, κι έτσι να καταλαβαίνει πότε πατάει, ή πάει να πατήσει, τη σωστή λέξη και το σωστό νούμερο. Όταν έβαζαν ένα παραπέτασμα ανάμεσά τους, δεν μπορούσε να απαντήσει. Κάπως σαν τον παίκτη του πόκερ που προσπαθεί να διαβάσει το πρόσωπο του αντιπάλου του. Αν εκείνος φοράει μαύρα γυαλιά, δεν έχει πολλές ελπίδες.

Χάπι εντ

Παραδόξως, το μεγαλύτερο ενδιαφέρον που μπορεί να έχει ένας σκύλος είναι ακριβώς το ότι είναι σκύλος, το ότι ανήκει σε ένα άλλο είδος, διαφορετικό το οποίο ναι, καμιά φορά, συμβαίνει να μην καταλαβαίνουμε. Γιατί πρέπει να τα αναγκάζουμε να μαθαίνουν τη γλώσσα μας; Μήπως τα κουμπιά είναι περιττά, μήπως, ακόμη χειρότερα, βλάπτουν τελικά την επικοινωνία που τόσα χρόνια έχουμε μαζί τους;

Όχι επειδή τα σκυλάκια θα πάψουν να κουνούν την ουρά όταν χαίρονται και να χαμπλώνουν τα αυτιά όταν τα μαλώνουμε – δεν νομίζω ότι κινδυνεύουν να ξεχάσουν τη μητρική τους γλώσσα, τη σκυλίσια. Κινδυνεύουμε όμως εμείς, ενδεχομένως, να πάψουμε να καταλαβαίνουμε τη γλώσσα τους, προσπαθώντας να τους μάθουμε τη δική μας. Λες και είναι καλύτερη. Λες και δεν είναι ένα ανέλιδα ατελές και ελαττωματικό εργαλείο, που ευθύνεται για τις μεγαλύτερες παρεξηγήσεις μεταξύ μας...

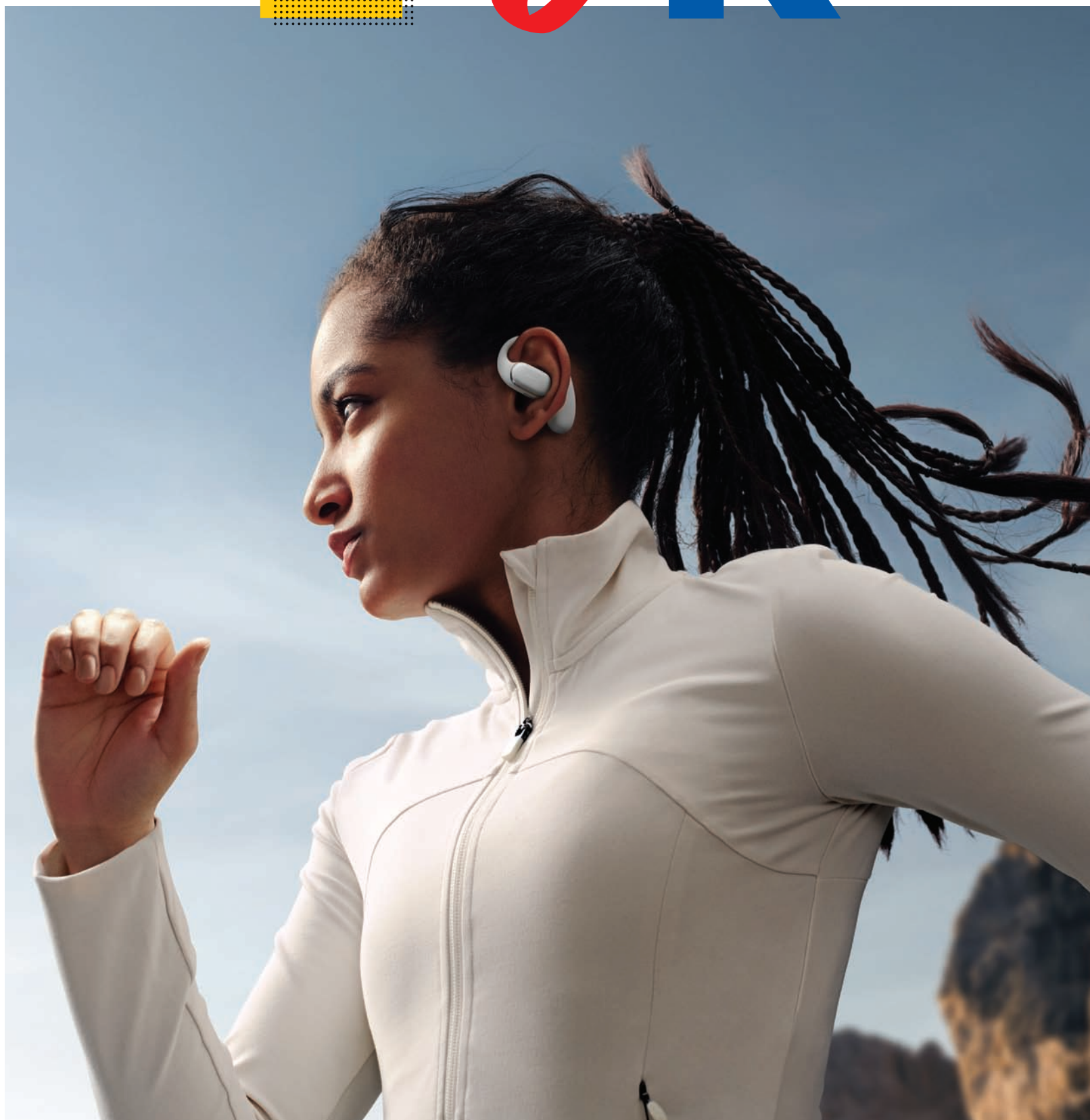
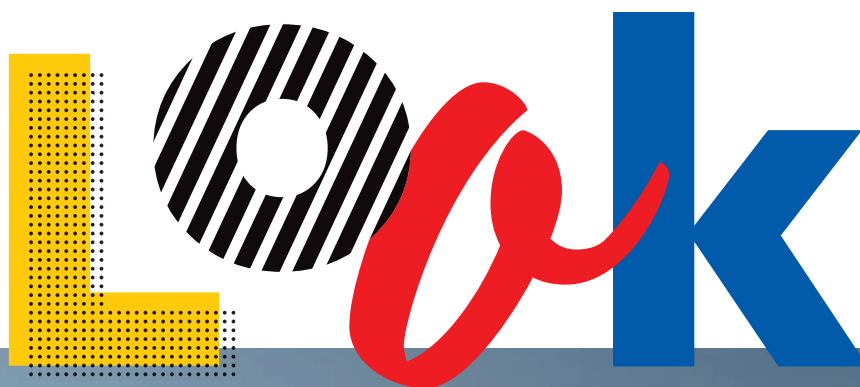
Ίσως έχουμε τόσο πολύ επενδύσει στην επικοινωνία με τον λόγο – ξεχνώντας την επικοινωνία με το βλέμμα, το σώμα, τις πράξεις μας – που δεν μας αρκεί πια να κοιταζόμαστε στα μάτια με τον σκύλο μας για να καταλαβαινόμαστε. Θέλουμε να μας πει με λέξεις τι εννοεί. Θέλουμε διάλογο με γραμματικό, συντακτικό και σημεία στίξης.

Η **Άλεξ Ντέβιν** είναι ιδιοκτήτρια της Μπάνι. Όταν έκανε τατουάζ βρήκε την ευκαιρία να μάθει στη σκυλίτσα της τις λέξεις MOM και OUCH. Μια ημέρα η Μπάνι πάτησε τα κουμπιά OUCH, EAR, HELP. Η Άλεξ έκρινε ότι η Μπάνι της λέει ότι έχει ωτίτιδα και της έβαλε φάρμακο στο αυτί. Δεν ξέρουμε αν πραγματικά πονούσε το αυτάκι της, δεν είναι αυτό το θέμα. Το θέμα είναι ότι αν ήμασταν αρκετά παρατηρητικοί με τα σκυλιά μας, μπορεί να ξέραμε πότε πονούν. Εκείνα πάντοτε ξέρουν αν πονούμε, χωρίς να τους το πούμε. Τι παραπάνω να ζητήσει κανείς;

Ενημερωτικά, ο Έξυπνος Χανς στρατολογήθηκε στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Είτε σκοτώθηκε σε μάχη το 1916, είτε έγινε τροφή για τους πεινασμένους στρατιώτες. Η Μπάνι, με τα έσοδα του Fluent Pet, μετακόμισε σε σπίτι με κτήμα εικοσιδύο στρεμμάτων στην εξοχή. Ο ψυχολόγος της λέει ότι η αγχώδης διαταραχή της έχει βελτιωθεί. Α, και κάτι άλλο. Τους τελευταίους μήνες παίζει έξω και δεν δείχνει μεγάλη προθυμία να πατάει τα κουμπιά.

Πάντοτε θα έχω εμπιστοσύνη στα σκυλάκια. Όσο για το τι ακριβώς θέλουν να μας πουν όταν γρυλίζουν επίμονα σ' έναν γυμνό τοίχο... σκεφτείτε το, ίσως τελικά να είναι προτιμότερο να μην ξέρουμε. **A**

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ-ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

Open-ear ήχος & smart ευεξία με την υπογραφή της **HUAWEI**

Η Huawei μάς εκπλήσσει ξανά με δύο νέες, επαναστατικές συσκευές που ανεβάζουν τον πήχη της τεχνολογίας. Τα **HUAWEI FreeArc** είναι τα πρώτα **open-ear** ακουστικά της εταιρείας και υπόσχονται μοναδική άνεση και ήχο που δεν απομονώνει τον χρήστη από το περιβάλλον του. Με έναν πανέξυπνο σχεδιασμό που ταιριάζει σε κάθε αυτί, προσφέρουν κορυφαία εμπειρία ήχου και είναι ιδανικά για δραστήριες μέρες – ακόμα και

για προπόνηση, με πιστοποίηση IP57 για αντοχή στον ιδρώτα και το νερό. Από την άλλη, το **HUAWEI Band 10** είναι το smartwatch που έλειπε από την καθημερινότητά μας, με προηγμένα χαρακτηριστικά για την υγεία και τη διαχείριση του άγχους. Ελαφρύ, κομψό και με δυνατότητες που προσαρμόζονται στον ρυθμό σου, είναι ο ιδανικός σύντροφος για μια πιο υγιεινή και ισχυρή ζωή! Για κάθε στιγμή, για κάθε ανάγκη, ξέρεις πού να απευθυνθείς.

WAT OBJECTS

Βάζο Que Rico Vase Sofia- Squiggle Wiggle €80

SWATCH

Ρολόι Pink Metal
Promise €130

LEVIS

Σαλονέτα XL Overalls σε dark wash

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

ZOUMBOULAKIS GALLERIES

Βάζο από γυαλί με αφαιρούμενο μπλε ακρυλικό ένθετο
Aruliden €120

H&M ATELIER

Βαμβακερή καμηαρντίνα S/S 25 €249

ESSENCE

Σκιές ματιών matte
liquid σε 6 αποχρώσεις

STRADIVARIUS

Καπέλο με σλόγκαν €12,00

HAWKERS

Γυαλιά ηλίου Southside €38,99

KURT GEIGER

Sneakers €170

CHANELBEAUTY

Βερνίκι νυχιών no. 195 Poëte

Την άνοιξη
αν δεν τη βρεις,
τη φτιάχνεις
Οδυσσέας Ελύτης

JW ANDERSON

Βαμβακερή polo μπλούζα €227

TEZENIS

Σουτιέν τρίγωνο Lisbon και ολίγη μπραζίλιαν
Pointelle Fantasy €14,99 και €6,99

HARALAS

Τσάντα DKNY Carter €119

BERSHKA

T-shirt με στάμνα €19,99

ASPESI

Παντελόνι €325

27
ΜΑΡ.
02
ΑΠΡ.
2025

City Guide

ΤΕΧΝΗ
ΜΟΥΣΙΚΗ
ΘΕΑΤΡΟ
ΓΕΥΣΗ
ΒΙΒΛΙΟ
ΣΙΝΕΜΑ

«La boum» (Το πρώτο μου πάρτι)

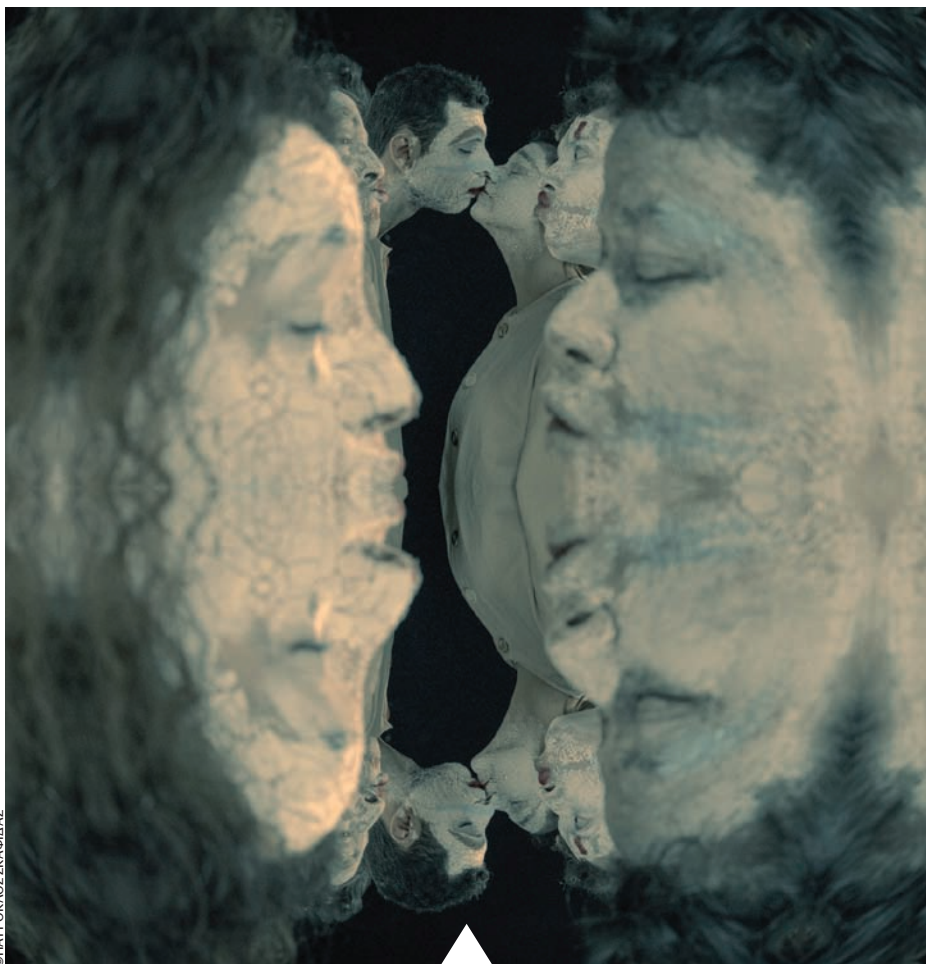
FFF: Το Φεστιβάλ Γαλλόφωνου Κινηματογράφου είναι μια «Γιορτή»

Φέτος κλείνει τα 25 του χρόνια κι έρχεται με ένα πλούσιο πρόγραμμα

Το 25ο Φεστιβάλ Γαλλόφωνου Κινηματογράφου Ελλάδας γιορτάζει φέτος τα 25 του χρόνια και υπόσχεται για μία ακόμα φορά κινηματογραφικές συγκινήσεις στους σινεφίλ και όχι μόνο. Το θέμα της φετινής διοργάνωσης είναι «**Η γιορτή**» και αυτό το πνεύμα διαπνέει τις κινηματογραφικές προβολές και τις παράλληλες εκδηλώσεις του φεστιβάλ, καθώς το κοινό θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει 45 ταινίες που αναδεικνύουν τη χαρά και τη συλλογικότητα της γιορτής. Την Παρασκευή 28 Μαρτίου το FFF διοργανώνει ένα πάρτι 80s στο Mayale bistro του Γαλλικού Ινστιτούτου, με μουσικές επιλογές από τον ραδιοφωνικό παραγωγό του **Voice 102.5** Σωτήρη Ρουμελιώτη. Παράλληλα, έχει ήδη ξεκινήσει μια έκθεση φωτογραφίας (έως 11 Απριλίου), που συγκεντρώνει 25 πορτρέτα ηθοποιών, σκηνοθετών ή άλλων συντελεστών που ξεχώρισαν στο φεστιβάλ, αναδεικνύοντας στιγμές που καθόρισαν την πορεία του τα τελευταία 25 χρόνια. Όπως κάθε χρόνο, θα απονεμηθούν βραβεία τόσο από το κοινό όσο και από την κριτική επιτροπή, ενώ θα πραγματοποιηθούν ομιλίες από εκλεκτούς καλεσμένους αλλά και ειδικές προβολές. Φέτος, για πρώτη φορά, η ταινία που θα βραβευτεί από την κριτική επιτροπή θα προβληθεί στις 3 Απριλίου στο Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος μετά τη λήξη του φεστιβάλ. Ο Voice 102.5 είναι χορηγός επικοινωνίας. Διαβάστε περισσότερα στο athensvoice.gr. —**Νίκη-Μαρία Κοσκινά**

INFO 26 Μαρτίου έως 3 Απριλίου - Αθήνα: Δαναός, Άστωρ, Ταινιοθήκη της Ελλάδος, Auditorium Théo Angelopoulos του Γαλλικού Ινστιτούτου

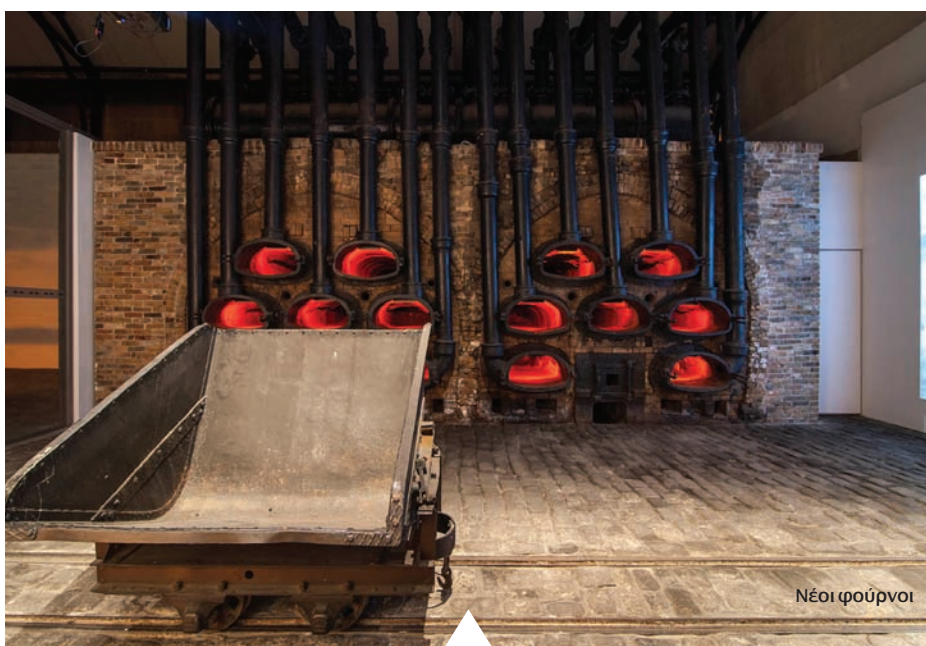
Θέατρο, μουσική, εκθέσεις, προβολές. Πολιτιστικές προτάσεις που μας ιντριγκάρουν αυτό το επταήμερο

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

1 Ο μύθος της Πανδώρας ζωντανεύει στο Εθνικό

Μια νέα εκδοχή του γνωστού μύθου ανεβαίνει από την Πειραματική Σκηνή Νέων Δημιουργών, σε σύλληψη και σκηνοθεσία του **Ουίτσι**. Μέσα από μια παράσταση-τελετουργία, το έργο συνδυάζει τη θεατρική κλόουν και το εικαστικό θέατρο για να εξερευνήσει τις σκοτεινές και κωμικές πτυχές του μύθου. Σύμφωνα με τον μύθο, ο Δίας δωρίζει ένα κουτί στην Πανδώρα, με την οδηγία να μην το ανοίξει ποτέ. Εκείνη δεν τον ακούει και, ανοίγοντάς το, απελευθερώνονται όλα τα δεινά που βασανίζουν τον κόσμο. Κι όμως κάπου υπάρχει η ελπίδα... **Εθνικό Θέατρο, Θέατρο Χώρος, από 26 Μαρτίου**

Νέοι φούρνοι

2 «Οι ρίζες του Γκαζιού» στο Μουσείο Φωταερίου

Μια μοναδική καλλιτεχνική βραδιά αφιερωμένη στην ιστορία του Γκαζιού στο νέο φεστιβάλ αναμνήσεων και τέχνης «Οι ρίζες του Γκαζιού» εγκαινιάζεται φέτος από το **Βιομηχανικό Μουσείο Φωταερίου** σε συνεργασία με τις **Ρίζες**. Η εκδήλωση συνδυάζει μουσικές, θεατρικές και εικαστικές παρεμβάσεις. Από τις 19:00 έως και τα μεσάνυχτα, οι μουσειακοί χώροι θα γεμίσουν εικαστικές δημιουργίες, παραδοσιακά ακούσματα και θεατρικά δρώμενα που αναβιώνουν τις μνήμες των εργαζομένων και την πολιτιστική κληρονομιά του Γκαζιού, προσφέροντας μια διαδραστική εμπειρία στο κοινό. Η εκδήλωση αποτελεί την πρώτη στάση του νέου project ΡΙΖΕΣ ΣΤΟΠΙΖ. **Τεχνόπολη, 29 Μαρτίου**

© ΚΑΡΟΛ ΤΑΡΕΚ

3 Ένα εμβληματικό διήγημα του Τόμας Μπέρνχαρντ επί σκηνής

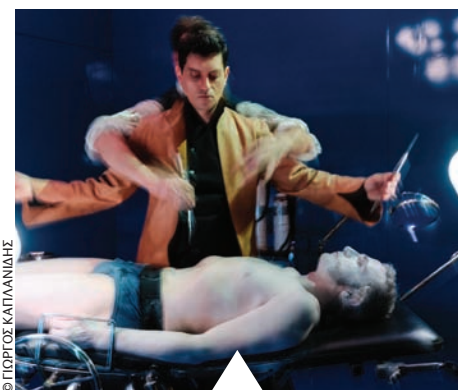
Ένα ακόμη έργο του διάσημου Γερμανού συγγραφέα **Τόμας Μπέρνχαρντ** ανεβαίνει φέτος, αυτή τη φορά από την ομάδα **Transatlantic Group**. Το «**Βαδίζοντας**», ένα διήγημα γεμάτο παραλογισμό, σκοτάδι και χιούμορ, εξετάζει τη σχέση μεταξύ σκέψης, ύπαρξης και κίνησης. Υπό τη σκηνοθετική καθοδήγηση της **Αλεξάνδρας Καζάζου**, η ομάδα αναδεικνύει αυτά τα θέματα με μουσική σύνθεση και μεταβαλλόμενους ρυθμούς, εξερευνώντας την αλληλοσυμπληρωματικότητα των καλλιτεχνικών ειδών. Στο έργο οι ηθοποιοί δεν βαδίζουν προς τα εμπρός, αλλά γυρίζουν πίσω και επανέρχονται στις σκέψεις τους, μέσα από μια διαδικασία επανάληψης και παραλλαγής. **Δίπυλον, από 31 Μαρτίου**

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

4 Λίγες ακόμη παραστάσεις για τον «Γκοντό»

Μια τελευταία παράταση έλαβε το «**Περιμένοντας τον Γκοντό**» του Σάμιουελ Μπέκετ, σε σκηνοθεσία του **Θωμά Μοσχόπουλου**. Ένα απόκοσμο πλην όμως εντυπωσιακό σκηνικό, με την υπογραφή του **Βασίλη Παπατσάρουχα**, και πέντε ηθοποιοί που διαπλέκονται μεταξύ τους αναζητώντας το νόημα της ύπαρξής τους μέσα από σκηνές που επαναλαμβάνονται. Ο καλλιτεχνικός διευθυντής του θεάτρου έχει φωτίσει το κλασικό κείμενο με τον δικό του μοναδικό τρόπο, ενώ ο θίασος που έχει επιλέξει –όλοι νεαρής ηλικίας– ξεχωρίζει για τις ερμηνείες του. **Θέατρο Πόρτα, έως 13 Απριλίου**

© ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΑΝΙΔΗΣ

5 Ρίχνει αυλαία η «Καρδιά του σκύλου»

Μπορεί η επιστήμη να αλλοιώσει την ανθρώπινη φύση και να χειραγωγήσει τη ζωή; Τέτοια ερωτήματα θέτει το έργο του Μιχαήλ Μπουλγκάκωφ. Η δραματουργική επεξεργασία του Άρν Σερβετάλη και της **Ερής Μπίρμπα** –που το σκηνοθετεί κιόλας– κινείται πέρα από τα όρια της επιστημονικής φαντασίας και γίνεται μελέτη της ανθρώπινης φύσης. Το δυνατό δίδυμο **Άρν Σερβετάλη-Αργύρη Πανταζάρα** πλαισιώνεται από ένα δυναμικό καστ και όλοι μαζί αναδεικνύουν τους κινδύνους της συμμόρφωσης με τις κοινωνικές επιταγές. **Θέατρο Κιβωτός, έως 30 Μαρτίου**

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

© ΕΚΤΟΡ ΔΗΜΗΣΙΑΝΟΣ

6 Η Ελευσίνα της Βάνας Ξένου ως τόπος μύησης

Η έκθεση «Μυστήριο 15 – Το ανοικτό μουσείο» της Βάνας Ξένου αποκαλύπτει την πολυσύνθετη ταυτότητα της πόλης, συνδυάζοντας το ιερό με το βιομηχανικό, την ιστορία με τη σύγχρονη πραγματικότητα. Σε επιμέλεια του **Τάκη Μαυρωτά** και του **Emmanuel Daydé**, η έκθεση προσφέρει, μέσα από εικαστικά έργα, γλυπτά και αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις, μια βιωματική διαδρομή που συνδέει διαφορετικές χρονικές περιόδους, αναδεικνύοντας την πόλη αυτή ως έναν τόπο μύησης και πνευματικής αφύπνισης. Το project πραγματοποιείται στο πλαίσιο της Ελευσίνας ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης 2023. *ΙΡΙΣ & Αρχαιολογικός Χώρος Ελευσίνας, 30 Μαρτίου έως 31 Μαΐου*

7 «Πρόσωπα και ιστορίες» του Πέτρου Ματζάκου

Μια έκθεση, σε επιμέλεια του **Γιώργου Τζάνερη**, που γιορτάζει την εικοσιπενταετή πορεία του καλλιτέχνη, συνδυάζοντας ζωγραφική και αρχιτεκτονικά σχέδια. Μέσω τολμηρών χρωμάτων και υλικών, δημιουργεί αφηγηματικά πεδία που προκαλούν την ερμηνεία του θεατή. Κάθε έργο αποτυπώνει την ανθρώπινη αλήθεια, με φιγούρες που ενσωματώνουν προσωπικές ιστορίες και ψυχικές σφαίρες. Η τέχνη του Ματζάκου προσφέρει μια αισθητική εμπειρία που εξερευνά τη σύγχρονη πραγματικότητα, αναδεικνύοντας την πολυπλοκότητα και την ένταση των ανθρώπινων συναισθημάτων. *Genesis Gallery, 27 Μαρτίου έως 16 Απριλίου*

© ΠΑΡΕ ΤΑΒΙΤΙΑΝ

8 Διευρυμένο ωράριο για τις «Κυκλαδίτισσες» που τελειώνουν

Καθώς μπαίνουμε στον τελευταίο μήνα που η σπουδαία έκθεση «Κυκλαδίτισσες» θα φιλοξενηθεί στην Αθήνα, το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης διευρύνει το ωράριο. Για όσους δεν την έχουν δει ακόμα, η έκθεση εστιάζει στη ζωή των γυναικών των Κυκλάδων μέσα από έναν μεγάλο αριθμό εμβληματικών εκθεμάτων, μερικά από τα οποία ταξίδεψαν για πρώτη φορά εκτός Κυκλάδων. Έργα μοναδικής καλλιτεχνικής αξίας μαρτυρούν την υπόσταση της Κυκλαδίτισσας ως θεάς, ιέρειας, μητέρας, συζύγου, εμπόρου, αγωνίστριας, διανοούμενης και άλλοτε ως εικόνας φόβου, ως θύματος έμφυλης βίας ή ως αντικειμένου του πόθου. Το διευρυμένο ωράριο ισχύει τις Παρασκευές (17:00-21:00), ενώ στον χώρο θα βρίσκονται ξεναγοί για να απαντούν στις απορίες σας. *Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, έως 2 Μαΐου*

ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΣΕΙΣ

9 Μια ηχητική εγκατάσταση στην Εθνική Βιβλιοθήκη

Το εργαστήριο «Λανθάνων Χώρος» της Εθνικής Λυρικής Σκηνής παρουσιάζει μια ηχητική εγκατάσταση στον Πύργο Βιβλίων της Εθνικής Βιβλιοθήκης, σε σχεδιασμό και υλοποίηση του **Γιώργου Μιζήθρα** και με την επιστημονική συνεργασία του **Θέμελη Γλυνάτση**. Η εγκατάσταση προσφέρει μια μοναδική εμπειρία εμβύθισης στο ηχητικό τοπίο, με συνθέσεις από εννέα Έλληνες καλλιτέχνες. Τα έργα εξερευνούν τη σχέση ήχου και χώρου. *Εθνική Βιβλιοθήκη, ΚΠΣΙΝ, 27 Μαρτίου έως 2 Απριλίου*

10 Η ιστορία της σύγχρονης τέχνης μέσα από τα φιλμ της Διοχάντης

Η γνωστή καλλιτέχνης και κινηματογραφίστρια έχει καταγράψει με τον φακό της τεκμήρια εκθέσεων αλλά και πολύ σημαντικών στιγμών Ελλήνων καλλιτεχνών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Το ΕΜΣΤ εκθέτει για πρώτη φορά όλο αυτό το πλούσιο υλικό στην έκθεση «Κινηματογραφώντας», σε επιμέλεια **Τίνας Πανδή**. *ΕΜΣΤ, 27 Μαρτίου έως 30 Απριλίου*

© ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ

11 Ο Πέτρος Κλαμπάνης σε ένα μοναδικό live

Η σειρά συναυλιών «Jazz Interactions» ολοκληρώνεται με το project «Rooftop Stories». Το 2020, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, ο Κλαμπάνης δημιούργησε το πέμπτο του άλμπουμ με την ίδια ονομασία, συνδυάζοντας ηχητικά ταξίδια από ταρατσες πόλεων παγκοσμίως με το μπάσο, ηλεκτρονικά εφέ και φωνή. Το σόλο πρότζεκτ του είναι μια προσωπική ηχογράφηση που επανερμηνεύει αγαπημένα τραγούδια με μοναδικό τρόπο. Ο Κλαμπάνης έχει συνεργαστεί με σπουδαίους μουσικούς και έχει εμφανιστεί σε διεθνή μουσικά κέντρα. *Ίδρυμα Β & Ε Γουλανδρή, 28 Μαρτίου*

12 Το Μουσείο της Ακρόπολης υποδέχεται μουσικά την άνοιξη

Το Μουσείο Ακρόπολης θα υποδεχτεί την άνοιξη με την εκδήλωση «Δυσ(ρ)οπία» στην Αίθουσα του Παρθενώνα στο πλαίσιο του κύκλου «Μουσικοί Περιπάτοι» της **Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών**. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στο ευρύ φάσμα του μοντερνισμού στη μουσική, αναδεικνύοντας την ποικιλία και την καινοτομία του 20ού αιώνα. Μέσα από έργα των Σνίτκε, Χίντεμπερτ και Μαρτίνου, το κοινό θα βιώσει τον σκοτεινό αλλά και χιουμοριστικό χαρακτήρα της μουσικής του μοντερνισμού, σε μια ατμόσφαιρα που ισορροπεί μεταξύ λυρισμού, ζωντάνιας και υπερβατικής πνευματικότητας. *Μουσείο Ακρόπολης, 31 Μαρτίου*

© MICHAEL R. GKAMMAL

13 Τα live στο Κύτταρο

Μια rock and roll πανήγυρη θα δώσει ο **Φίλιππος Διαμαντόπουλος** (Phil Diamond) μαζί με τους Kobres, The Bet, Λαϊκά (27 Μαρτίου). Στη συνέχεια, με 13 μουσικούς επί σκηνής, οι **The Beatles Live Tribute Band** θα αφιερώσουν ένα μοναδικό live σε όλα τα τραγούδια των θρυλικών Σκαβαριών (28 Μαρτίου). Το Σάββατο ολοκληρώνονται οι συναυλίες της **Ελένης Τσαλιγοπούλου**, με καλεσμένο αυτή τη φορά τον **Κώστα Λειβαδά** (29 Μαρτίου). Τέλος, την Κυριακή, οι **Soundtruck** επιστρέφουν με δυναμικά riffs και southern rock ήχο (30 Μαρτίου). *Κύτταρο, 27-30 Μαρτίου*

critic's CHOICE

Η ορχήστρα του αδερφού μου (EN FANFARE / THE MARCHING BAND) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Εμανουέλ Κουρκόλ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Μπενζαμέν Λαβέρν, Πιερ Λοτέν, Σάρα Σουκό

JUST THE FACTS

Η ορχήστρα
του αδερφού μου ***
Το σάουντρακ μιας ζωής

Η ταξιδιώτισσα ***
Τέταρτη συνεργασία
Χονγκ Σανγκ-σου
και Ιζαμπέλ Ινέρ

Ραγισμένες καρδιές **1/2
Ο σκηνοθέτης Ζιλ Λελούς
υμνεί τον έρωτα

Οντότητα **
Στο στόμα της τρέλας

Θρίαμβος **
Ελληνοβουλγαρικός
πανωλεθρίαμβος

Έχω κάτι να πω **1/2
Στράτος Τζίτζης
με εξομολογητική
διάθεση

Επτά πέπλα **1/2
Όχι ο Ατόμ Εγκογιάν
που αγαπήσαμε

Ένας απλός
άνθρωπος *
Τα δέοντα από
τον Τζέισον Στέιθαμ

Λατρεία –
Οι καλτ ελληνικές
ταινίες (μου) ***
Σπιρτόκουτο,
Τσίου, Τσίωλης και σία

The Opera! Άριες
για έναν έρωτα –
Ορφές και Ευρωδίκν

Ο Τιμπό, ένας διεθνώς αναγνωρισμένος διευθυντής ορχήστρας που μοιράζει τη ζωή του μεταξύ Παρισιού και ΗΠΑ, μαθαίνει ότι πάσχει από σπάνια μορφή λευχαιμίας και η μόνη σωτηρία του είναι να βρεθεί συμβατός δότης για μεταμόσχευση μυελού των οστών. Η μικρότερη αδελφή του προθυμοποιείται να τον βοηθήσει, αλλά στις εξετάσεις που κάνει ανακαλύπτεται πως όχι μόνο δεν είναι συμβατοί, αλλά δεν είναι και πραγματικά αδέρφια. Αυτή η αναπάντεχη είδηση δημιουργεί αλυσιδωτές αντιδράσεις για τον Τιμπό, που μαθαίνει ότι είναι υιοθετημένος κι έχει έναν αδερφό, τον Τζίμι, ο οποίος ζει στην επαρχία και εργάζεται στο εστιατόριο ενός σχολείου.

Η αφηγηματική δεινότητα του Εμανουέλ Κουρκόλ στην «Ορχήστρα του αδερφού μου» δεν περνά απαρατήρητη. Η τρίτη ταινία του δημιουργού του «Θρίαμβου» –το φιλμ του 2021, με ήρωα έναν άνεργο ηθοποιό που εκπαιδεύει κρατούμενους σε φυλακή για το ανέβασμα του «Περιμένοντας τον Γκοντό», είχε αποσπάσει το βραβείο της καλύτερης κωμωδίας στα Ευρωπαϊκά Βραβεία Κινηματογράφου– είναι μια τρυφερή κομεντί που βασίζεται σε ένα θαυμάσιο σενάριο και διαθέτει για πρωταγωνιστές δύο απολαυστικούς ηθοποιούς. Η χημεία που δημιουργούν ο Μπενζαμέν Λαβέρν και ο Πιερ Λοτέν είναι για σεμινάριο. Η σκιαγράφηση των χαρακτηριστικών της εκλεκτικής συγγένειας που ενώνει τα δύο αδέρφια (έκπληκτος ο Τιμπό ανακαλύπτει τη γνήσια καλλιτεχνική φλέβα του Τζίμι, που παίζει τρομπόνι στη φιλαρμονική ορχήστρα του δήμου) αλλά και το διακριτικό αποτύπωμα των κοινωνικών διαφορών τους, συνθέτουν μια απλόχερη δήλωση ανθρωπιάς γι' αυτό που αποκαλούμε πεπρωμένο. Τα δύο αδέρφια χωρίστηκαν σε μικρή ηλικία και δόθηκαν σε διαφορετικές οικογένειες, με αποτέλεσμα ο Τιμπό να έχει την τύχη (;) να ζήσει σε μια ευκατάστατη και καλλιεργημένη οικογένεια, σε αντίθεση με τον Τζίμι, που μεγάλωσε σε ένα φτωχό σπιτικό και δεν μπόρεσε να ανακαλύψει τις πραγματικές του δυνατότητες. Μακριά από τον διδακτισμό και τα εύκολα κλισέ, η «Ορχήστρα» του Κουρκόλ δεν χάνει στιγμή το μέτρο της ενσυναίσθησης και της ειλικρίνειας. Παραμένει σε όλη τη διάρκειά της απόλυτα προσαρμοσμένη στις ιλαροτραγικές διαστάσεις μιας φαινομενικά μόνο απλής ιστορίας, η οποία όμως έχει τον τρόπο να αναπτύξει ένα διαυγές πολιτικό σχόλιο (η ανεργία πλήττει τους φίλους του Τζίμι εξαιτίας του λουκέτου που μπαίνει στο εργοστάσιο της περιοχής) αλλά και μια συγκινητική υπενθύμιση του αδυσώπητου νόμου της μοίρας. Η ταινία φέρνει με απaráμιλλη δεξιοτεχνία το δράμα δίπλα στο γέλιο, σε μια συνθήκη που ορίζεται από τη λυτρωτική δύναμη της μουσικής και επιπλέον καταφέρνει να βρει το κατάλληλο έδαφος για να διατυπώσει την οξεία κοινωνική κριτική της.

ΑΚΟΜΗ

►►► Η πολιτική σάτιρα «**Θρίαμβος**» των Κριστίνα Γκρόζεβα και Πέταρ Βαλτσά-νοβ αφηγείται μια στρατιωτική φάρσα που εκτυλίσσεται στη Βουλγαρία του 1990. ►►► Το «**Έχω κάτι να πω**»**1/2 είναι η νέα ταινία του Στράτου Τζίτζη, μια σκεπτόμενη κωμωδία με ολοφάνερο αυτοβιογραφικό χαρακτήρα. ►►► Επιστροφή του Ατόμ Εγκογιάν στο σινεμά με τα «**Επτά πέπλα**»**1/2 και πρωταγωνίστρια την Αμάντα Σέιφριντ, η οποία υποδύεται μια σκηνοθέτρια που αναλαμβάνει να ολοκληρώσει το έργο του πρώην εραστή και μέντορά της. ►►► Ο οικοδόμος Τζέισον Στέιθαμ μόνο απλός εργάτης δεν είναι στο «**Ένας απλός άνθρωπος**» του Ντέιβιντ Άγερ. ►►► Το ντοκιμαντέρ «**Λατρεία – Οι καλτ ελληνικές ταινίες (μου)**»*** του Μελέτη Μοίρα είναι φτιαγμένο με γνήσια, απολαυστική σινεφιλία. ►►► Στο «**The Opera! Άριες για έναν έρωτα**» (-) των Νταβίντε Λιβερμόρε και Πάολο Τζεπ Κούκο όπερα και κινηματογράφος γίνονται ένα.

Η ταξιδιώτισσα (A TRAVELER'S NEEDS) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Χονγκ Σανγκ-σου ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ιζαμπέλ Ινέρ, Λι Χιε-γιόνγκ, Κούν Χε-χιο

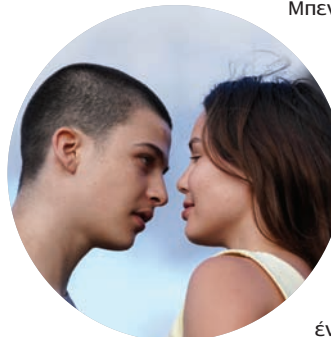
Η Ιρίς –και όχι Άιρις, όπως η ίδια διορθώνει τους συνομιλητές της– είναι μια Γαλλίδα που ζει στη Σεούλ και βγάζει τα προς το ζην μαθαίνοντας γαλλικά σε δυο γυναίκες.

Αυτό το «ξωτικό της υποκριτικής» που ονομάζεται Ιζαμπέλ Ινέρ έχει τον τρόπο να κατακτά μια ταινία. Με τον Νοτιοκορεάτη Χονγκ Σανγκ-σου, η Γαλλίδα σταρ έχει παρελθόν, το οποίο βασίζεται σε ανθρώπινες ταινίες φτιαγμένες με τον παροιμιώδη μινιμαλισμό του σκηνοθέτη. Κάτι ανάλογο συμβαίνει κι εδώ, με μια υποτυπώδη ιστορία όπου οι αφησιδωτοι διάλογοι δίνουν το καύσιμο προκειμένου να πάρει μπρος μια γεμάτη σοφία ανθρώπινη περιπέτεια που βασίζεται στην απόλαυση της σιωπής, την εκτίμηση του δώρου της ζωής και, κυρίως, τη σημασία τού να γνωρίζεις ποιος πραγματικά είσαι. Δεν απευθύνεται προφανώς σε όλους, αλλά οι σκληροπυρηνικοί σινεφίλ θα εκτιμήσουν δεόντως το έργο, καθώς ο φημισμένος σκηνοθέτης γνωρίζει το μυστικό της ύπαρξης και πώς να το αποτυπώνει κινηματογραφικά.

Ραγισμένες καρδιές

(L'AMOUR OUF / BEATING HEARTS) **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ζιλ Λελούς ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Αντέλ Εξαρχόπουλος, Φρανσουά Σιβίλ, Μαλορί Ουανέκ, Μπενουά Πουλβόρντ

Η μαθήτριά Τζάκι ερωτεύεται τον Κλοτέρ, ο οποίος έχει παρατήσει το σχολείο. Ο νεαρός δεν αργεί να μπλέξει με τους λάθος ανθρώπους, που θα τον οδηγήσουν στα λημέρια του εγκλήματος.

Η δεύτερη σκηνοθετική δουλειά του ηθοποιού Ζιλ Λελούς είναι ένα ερωτικό δράμα που επιχειρεί να ξεφύγει από τα περιορισμένα στάνταρ του είδους. Δεν είναι αποτυχημένη η προσπάθεια του σταρ, καθώς χωρίζει το φιλμ σε δύο μέρη και προσαρμόζει την αισθητική του στα επιμέρους συστατικά της κάθε πλοκής. Σαφώς ανώτερο το πρώτο μέρος, που αναπαριστά εξάισια τα εφηβικά παιχνίδια της καρδιάς, ενώ το δεύτερο πέφτει σε απόδοση. Εδώ η Αντέλ Εξαρχόπουλος υποδύεται την Τζάκι δέκα χρόνια μετά, ενώ τα κλισέ έχουν το πάνω χέρι, παρότι ο σκηνοθέτης προσπαθεί να τα αποφύγει, εστιάζοντας στην ειλικρίνεια των προθέσεων του σεναρίου.

Οντότητα (ODDITY) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ντέμιαν ΜακΚάρθι ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Γουίλιαμ Λι, Κάρολιν Μπράκεν, Τάιγκ Μέρφι, Κάρολιν Μέντον

Γιατρός και η σύζυγός του μετακομίζουν σε απομονωμένη μονοκατοικία της ιρλανδικής επαρχίας. Η τραγωδία χτυπά το ζευγάρι, αλλά έναν χρόνο μετά η ζωή φαίνεται να έχει πάρει και πάλι τον δρόμο της.

Η σκηνοθεσία του Ντέμιαν ΜακΚάρθι εστιάζει στη δημιουργία ατμόσφαιρας, η οποία επιτυγχάνεται με λιτά αλλά αποτελεσματικά μέσα. Η ιστορία καταφέρνει να κρατήσει ζωνφό το ενδιαφέρον του θεατή, ακόμη κι όταν τα μυστικά χαρτιά της πλοκής έχουν αποκαλυφθεί. Το αποτύπωμα του τρόμου έρχεται έξιηνα σε αρκετές σκηνές, η επιστράτευση στοιχείων που προσθέτουν σασπένς στην κατασκευή του θρίλερ βρίσκονται προς τη σωστή κατεύθυνση, όμως το αμήχανο φινάλε και η αναπαράσταση των ψυχικών φαινομένων χωρίς να υπάρχει η πειστική αιτιολόγησή τους αφαιρεί πόντους από το σύνολο.

«ΉΤΑΝ ΠΕΝΑΛΤΙ ΤΕΛΙΚΑ, ΚΥΡΙΕ ΠΑΝΟ;» «ΤΙ ΛΕΤΕ, ΚΥΡΙΑ ΜΟΥ... Ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΝΑΛΤΙ» (ΛΑΤΡΕΙΑ - ΟΙ ΚΑΛΤ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΜΟΥ)

26.03 — 03.04.2025
FFF25.GR

Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα,
Λάρισα, Χανιά, Καβάλα, Καστοριά
Athènes, Thessalonique, Patras,
Larissa, La Canée, Kavala, Kastoria

25° ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΓΑΛΛΟΦΩΝΟΥ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΕΛΛΑΔΟΣ

25° FESTIVAL
DU FILM
FRANÇOPHONE
DE GRÈCE

FFF25

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς

CCCXXI Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

Όταν ο Eric Clapton παντρεύτηκε τη Layla

Η Layla, δηλαδή η Pattie Boyd, ήταν η σύζυγος του George Harrison. Έζησε 11 –όχι και τόσο– ευτυχισμένα χρόνια μαζί του. Ο Eric Clapton την ερωτεύτηκε από την πρώτη στιγμή που την είδε και της έγραψε τη «Layla» και μερικά ακόμη τραγούδια. Την παντρεύτηκε σαν σήμερα, στις 27 Μαρτίου του 1979, κι εκείνη έζησε 10 –όχι και τόσο– ευτυχισμένα χρόνια μαζί του.

Η Pattie Boyd πρέπει να ήταν μία από τις πιο όμορφες κοπέλες του καιρού της. Είχε ένα παρόμοιο στιλ με της Marianne Faithfull και δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι αμέσως μόλις ο Mick Jagger χώρισε με τη Marianne, κάλεσε την Pattie στο πάρτι για την κυκλοφορία του «Get Yer Ya-Ya's Out», που γινόταν στο Παρίσι. Εκείνη αρνήθηκε, για να εμφανιστεί τελικά ως συνοδός του Eric Clapton. Ο Jagger χαλάστηκε. Όσο για εκείνη, ήταν ακόμη παντρεμένη με τον George Harrison. Ας πάρουμε όμως τα πράγματα –σχεδόν– από την αρχή.

Δεν ξέρω αν υπάρχει μεγαλύτερος έρωτας απ' αυτόν του Eric Clapton για την Pattie

Boyd. Όπως δεν ξέρω αν υπάρχει πιο φόρα παρτίδα ερωτική εξομολόγηση από τη «Layla»: *What'll you do when you get lonely / And nobody's waiting by your side? / Layla / You've got me on my knees / Layla / I'm begging, darling, please / Layla / Darling, won't you ease my worried mind? / I tried to give you consolation / When your old man had let you down / Like a fool, I fell in love with you / You turned my whole world upside down.* Ο Eric Clapton θα μπορούσε να έχει γράψει με αίμα κάθε λέξη αυτού του τραγουδιού. Κι επιπλέον θα μπορούσε να της ζητήσει να ποζάρει σε κάποιον ζωγράφο για το εξώφυλλο του μοναδικού album των *Derek and the Dominos*. Δεν το έκανε. Αγόρασε όμως τον πίνακα του Emile Théodore Frandsen de Schomberg, που μόλις είχε πεθάνει, κατευθείαν από τον γιο του, επειδή η κοπέλα που εικονιζόταν στον πίνακα έμοιαζε πολύ με την Pattie. Ο Clapton το ήξερε καλά: η σχέση της Pattie με τον George Harrison δεν πήγαινε μακριά, ειδικά από τη στιγμή που μετακόμισαν στο Friar Park, εκείνη τη νεογοτθική έπαυλη κοντά στο Henley On Thames. Ο Harrison

προτιμούσε τον διαλογισμό και μερικές άλλες κοπέλες, αρκετές από τις οποίες ήταν λιγότερο ενδιαφέρουσες από την Pattie. Ο Harrison, πολύ καλός φίλος του Eric, ήταν φυσικά ο «old man» της «Layla». Και το ήξερε. Και δεν τον πείραζε. Ο Clapton έχει εθιστεί στο αλκοόλ και στα ναρκωτικά. Μάλιστα, θεωρεί ότι στα ναρκωτικά τον έχει ρίξει ο έρωτας χωρίς ανταπόκριση για την Pattie. Της γράφει: «Dear Layla... έχω φτάσει στο τέλος, δεν μπορώ να γυρίσω πίσω και δεν υπάρχει τίποτα στο αύριο (εκτός από σένα) που να μπορεί να με τραβήξει πέρα από το σήμερα. Έχω ερωτήματα: Γιατί διστάζεις; Είμαι κακός εραστής, είμαι άσχημος, είμαι πολύ αδύναμος, πολύ δυνατός; Αν με θέλεις, πάρε με, είμαι δικός σου... αν δεν με θέλεις, σε παρακαλώ, λύσε τα μάγια που με δένουν. Το να φυλακίσεις ένα άγριο ζώο είναι αμαρτία, το να το δαμάσεις είναι θεϊκό. My love is yours». Η Pattie χωρίζει με τον George Harrison έπειτα από 11 χρόνια γάμου το 1977, τη χρονιά που κυκλοφορεί το «Slowhand» του Clapton, ο δίσκος που περιλαμβάνει ένα ακόμη σπουδαίο τραγούδι γραμμένο για εκείνη, το «Wonderful Tonight».

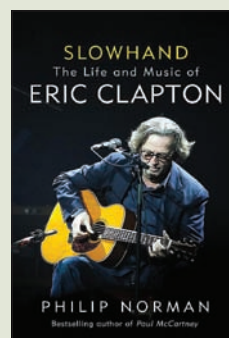
Ο Eric Clapton παντρεύεται τη Layla, την Pattie Boyd δηλαδή, στις 27 Μαρτίου του 1979. Και αν κάποιος περίμενε ότι το νέο ζευγάρι θα ζούσε υπέροχα, αυτό δεν συμβαίνει. Ότι είχε περάσει με τον Harrison, η Pattie το ξαναπερνάει: ο Clapton, ελάχιστα μέρες μετά τον γάμο τους, μεθυσμένος, δηλώνει ότι έχει ερωτευτεί μian άλλη κοπέλα, την Jenny McLean. Κι ύστερα επιστρέφει στην Pattie, κι ύστερα ξαναφεύγει. Χωρίζουν 10 χρόνια μετά, το 1989.

Η φιλία του Clapton με τον Harrison κρατάει μέχρι τον θάνατο του τελευταίου, το 2001. Και παρά τις δυσκολίες, όλοι οι πρωταγωνιστές του τριγώνου βρίσκουν τον τρόπο να διατηρούν καλές σχέσεις. Και δεν έχω ιδέα αν αυτό είναι happy end...

(Πολύ) περισσότερα στοιχεία μπορεί να βρει κανείς στο βιβλίο της Pattie Boyd «Wonderful Tonight: George Harrison, Eric Clapton, and Me» (Crown) αλλά και στο «Slowhand – The Life and Music of Eric Clapton» του Philip Norman (Weidenfeld & Nicholson).

Pattie Boyd
Wonderful Tonight: George Harrison, Eric Clapton, and Me
CROWN

Philip Norman
Slowhand - The Life and Music of Eric Clapton
WEIDENFELD & NICHOLSON

THE SERPENT & THE WINGS OF NIGHT

ΜΙΑ ΕΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ, ΘΑΝΑΤΟΥ ΚΑΙ ΦΛΟΓΕΡΟΥ ΠΑΘΟΥΣ.

Best of #Booktok

amazon ★★★★★
4,5/5
(118.884 ratings)

goodreads ★★★★★
4,3/5
(545.103 ratings)

Το Αγκάθια και Τριαντάφυλλα της Sarah J. Maas συναντά το *Hunger Games* της Suzanne Collins σε μία dark fantasy περιπέτεια απαγορευμένου έρωτα.

«Οι λάτρεις του romantasy δεν πρέπει να το χάσουν!»
–Publishers Weekly

Αναζητήστε το στα βιβλιοπωλεία και στο www.anubis.gr

www.anubis.gr

Βρείτε μας στα social media

SCAN ME

ELLA URBAN GREEK CUISINE

Η γεύση της Αθήνας σε κάθε μπουκιά

Στο Ella Urban Greek Cuisine, στην καρδιά της Αθήνας, η ελληνική γαστρονομία αποκτά νέο πρόσωπο, γεμάτο γεύση και φρεσκάδα. Ο χώρος του, ζεστός και μοντέρνος, με μια μοναδική ατμόσφαιρα, σε υποδέχεται με αγάπη και φροντίδα, για να απολαύσεις το φαγητό σου σαν να βρίσκεσαι στο σπίτι σου. Πατί κάθε γεύμα δεν είναι απλώς φαγητό, είναι μια φιλόξενη γιορτή των γεύσεων και των αρωμάτων της Ελλάδας, με μια σύγχρονη πινελιά που το καθιστά ακόμα πιο ξεχωριστό.

Το γευστικό ταξίδι ξεκινά με τα ορεκτικά και τα αλείμματα. Η ταραμοσαλάτα, η τυροκαυτερή, τα καλαμαράκια τηγανητά με πικάντικη σάλτσα, το χταποδάκι στη σχάρα με σκορδαλιά αμυγδάλου και παντζάρι, τα χειροποίητα ντολμαδάκια με τρυφερά

αμπελόφυλλα, ρύζι, καβουρδισμένα αμύγδαλα και γιαούρτι μαστίχας είναι η τέλεια εισαγωγή για ό,τι ακολουθεί. Δροσερές είναι και οι σαλάτες. Στα must try είναι πράσινη σαλάτα με μπλε τυρί Μακεδονίας, ρόδι, βερίκοκο, κολοκύθα και καραμελωμένα φυστίκια, αλλά και η σαλάτα εσπεριδοειδών με παντζάρι και σπανάκι. Και φυσικά, η φάβα με ροβίτσα δεν αφήνει κανέναν ασυγκίνητο, συνδυάζοντας γεύσεις που θυμίζουν τη γη και τη θάλασσα.

Και αφού όλα αυτά τα πολύ νόστιμα σου ανοίξουν την όρεξη, το κρασί, επιλεγμένο με προσοχή, κάνει την εμπειρία ακόμα πιο ολοκληρωμένη. Την επόμενη φορά που θα κάνεις την ανοιξιάτικη βόλτα σου στη Μητροπόλεως, το Ella θα σε περιμένει να σε φιλέψει.

INFO

Μητροπόλεως 26, Αθήνα, 2103315547
www.ellarestaurant.gr
FB: Ella Athens, INSTA: @ella.athens, TikTok: @ella.athens

CARBAR EVENTS

Τα οχήματα που οδηγούν κάθε εκδήλωση στην απόλυτη επιτυχία

Από το 2019, το Carbar έχει φέρει την επανάσταση στον χώρο των εκδηλώσεων, προσφέροντας μια μοναδική εμπειρία. Η ψυχή πίσω από τα πιο ευφάνταστα concept είναι ο Τηλέμαχος, που με πολλή αγάπη, ψάξιμο, εμμονή στην τελειότητα και με μία πολυετή εμπειρία στη φιλοξενία και το catering, έχει μετατρέψει ρετρό οχήματα, όπως τα δύο εμβληματικά VW T2 και τα δύο εντυπωσιακά FORD MK, σε πλήρως εξοπλισμένα μπαρ, έτοιμα να προσαρμοστούν σε κάθε ανάγκη για την εμπειρία του πελάτη.

Είτε πρόκειται για private party & Cocktails είτε για εταιρικά events, γάμους, βαπτίσεις ή φεστιβάλ, αλλά και προωθητικές ενέργειες, το Carbar είναι εκεί για να δώσει εκείνο το στοιχείο το πέρα από το συμβατικό. Η άριστη και προσωποποιημένη εξυπηρέτηση είναι αυτή που φέρνει και την απόλυτη ικανοποίηση των καλεσμένων. Τα οχήματα, τα οποία φροντίζει μόνο εξειδικευμένο και πιστοποιημένο προσωπικό, προσαρμόζονται στο εκάστοτε concept, αλλά και η ομάδα των επαγγελματιών bartenders που συνεργάζονται, οδηγούν κάθε εκδήλωση στην απόλυτη επιτυχία.

Ένα από τα στοιχεία που ξεχωρίζουν το Carbar είναι η συνεργασία με ασφαλιστική εταιρεία, μέσω της οποίας προσφέρεται κάλυψη ασφαλιστικής ευθύνης έναντι τρίτων για κάθε ενδεχόμενο, από μία βάπτισις έως ένα φεστιβάλ. Επιπλέον, η εταιρεία διαθέτει και εφεδρικά οχήματα, εξασφαλίζοντας την απρόσκοπτη διεξαγωγή της εκδήλωσής σας, ανεξαρτήτως συνθηκών, και έτσι τίποτα δεν μπορεί να πάει στραβά!

Αναβαθμίστε την επόμενη εκδήλωσή σας με το Carbar και ζήστε μια εμπειρία που θα μείνει αξέχαστη σε εσάς και τους καλεσμένους σας.

INFO

Εκάβης 62, Γλιον Αττικής, 6975595977, 2102612604
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: Κολοκοτρώνης 32, Πετρούπολη
FB: carbar.gr – INSTA: @carbarevents

Κατάσταση πολιορκίας

Η παράσταση των «Τρελών Χρωμάτων» είναι μια απρόσμενη εμπειρία

Αλμπέρ Καμύ, «Κατάσταση πολιορκίας». Θεατρική Ομάδα Κωφών «Τρελά Χρώματα». Σκηνοθεσία Έλλη Μερκούρη, Θέατρο Άβατον.

Η Θεατρική Ομάδα Κωφών «Τρελά Χρώματα» έχει πλέον εδραιωθεί με τη συνεχή παρουσία της στη θεατρική σκηνή της Αθήνας, επιλέγοντας ένα, συχνά, δύσκολο ρεπερτόριο, και παρουσιάζοντας στο κοινό της κλασικά έργα της διεθνούς δραματουργίας. Ιδρύθηκε το 2009 με τη σύμπραξη κωφών και ακουόντων ηθοποιών, οι περισσότεροι εκ των οποίων αποτελούν έως σήμερα και τα σταθερά μέλη της. Το 2011 επικεφαλής της Ομάδας και σκηνοθέτριά της ανέλαβε η Έλλη Μερκούρη, διαδεχόμενη τη Γιούλη Τσαγκαράκη. Θεατρολόγος αλλά και ηθοποιός και η ίδια, συμμετέχει στις παραστάσεις ως μία από τις ακούουσες ηθοποιούς.

Φέτος, η Ομάδα αναμετράται με ένα κλασικό όσο και δυσόιωνο κείμενο του βραβευμένου το 1957 με το Νόμπελ Λογοτεχνίας πολυσχιδούς Γάλλου μυθιστοριογράφου, δραματικού συγγραφέα, δοκιμιογράφου και φιλοσόφου Αλμπέρ Καμύ, γεννημένου στο Μονδονί της Αλγερίας το 1913 και θανόντος σε τροχαίο δυστύχημα στη Γαλλία το 1960. Πρόκειται για το έργο του «Κατάσταση πολιορκίας» (L'État de Siège, 1948), το οποίο ανέβηκε στο Théâtre Marigny από τον θίασο των μεγάλων πρωταγωνιστών της εποχής Ρενό-Μπαρό, σε σκηνοθεσία του Ζαν-Λουί Μπαρό, σκηνικά και κοστούμια του γνωστού εικαστικού Balthus και έναν θίασο πρωταγωνιστών που αποτελούσαν, μεταξύ άλλων, εκτός του ζεύγους των Μαντλέν Ρενό και Ζ.Λ. Μπαρό, οι Μαριά Καζαρές, Πιερ Μπρασέρ, Αλμπέρ Μεντινά, ως και ο Μαρσέλ Μαρσό.

Το έργο τοποθετείται, διόλου τυχαία, σε μια πόλη της Ισπανίας, στο Κάδιθ της Ανδαλουσίας, και αυτό όχι μόνο λόγω της ιδιαίτερης ευαισθησίας του Καμύ προς την Ισπανία, την οποία είχε εκφράσει και με άλλα έργα του αλλά και δηλώσεις του, καθώς, κατά ένα μέρος του, είχε καταγωγή ισπανική. Το έργο αφορά τον φόβο των κατοίκων της πόλης, καθώς ενσκήπτει σε αυτήν η πανούκλα. Η πανούκλα, ωστόσο, αποκτά ανθρώπινη μορφή, ορίζει όργανα επιτήρησης, επιβάλλει το «πιστοποιητικό ύπαρξης» στους πολίτες, αναγκαίο για τη ζωή τους, εγκαθιδρύοντας ένα απολυταρχικό καθεστώς με την εργαλειοποίηση του φόβου. Καταλύει κάθε ατομική ελευθερία· ακόμη και ο έρωτας είναι απαγορευμένος. Έτσι, στο επίκεντρο θα βρεθεί το ερωτευμένο ζευγάρι του Ντιέγκο και της

Βικτόρια, με τον πρώτο έτοιμο να θυσιάσει προκειμένου να σώσει την αγαπημένη του.

Ο Καμύ, έχοντας κατά νου τη δικτατορία του Φράνκο, καταγγέλλει τον τρόπο λειτουργίας των απολυταρχικών καθεστώτων, αποκαλύπτοντας τον φόβο ως τον βασικό μηχανισμό που αυτά χρησιμοποιούν προκειμένου να καθυποτάξουν τους πολίτες. Με το έργο του, κρούει τον κώδωνα κινδύνου επιβολής τέτοιων καθεστώτων, αντιπροτείνοντας ενάντια σ' αυτά την αντίσταση, την επανάσταση, τη διεκδίκηση της ελευθερίας, έστω κι από μόνο ένα άτομο που θα μπει μπροστά παρασύροντας το σύνολο, ως μόνες δικλίδες ασφαλείας κατά της υποταγής, της παραίτησης, της παθητικότητας, της χειραγώγησης από την παράνομη εξουσία. Την απαλλαγή από τον φόβο. Διασκευάζοντάς το από τη μετάφραση του Γιάννη Θηβαίου, η Έλλη Μερκούρη σκηνοθετεί ένα πολυπρόσωπο και σύνθετο έργο, μοιράζοντας τους ρόλους σε μόλις τέσσερα πρόσωπα, με την πρόσθετη πολύτιμη παρουσία επί σκηνής της διερμηνέως Μυρτώς Γκανούρη, η οποία ενσωματώνεται στη δράση. Οι τέσσερις ηθοποιοί, κωφοί (Όλγα Δαλέκου και Μαρία Στεφανή) και ακούοντες (Έλλη Μερκούρη και Λευτέρης Παπακώστας) αναλαμβάνουν διαφορετικούς ρόλους, είτε αλλάζοντας κοστούμια είτε ενσωματώνόμενοι σε κοστούμια που υπάρχουν ήδη σε κρεμάστρες στο πλάι της σκηνής.

Η όλη παράσταση διαθέτει τη μοναδική ιδιαιτερότητα συνδυασμού ελληνικής νοηματικής γλώσσας και φωνητικής ερμηνείας από όλους τους ηθοποιούς, ενώ υπάρχουν ταυτόχρονα υπέρτιτλοι αλλά και φωνητική αφήγηση. Ο έντονος κινησιολογικός κώδικας, ο οποίος συνήθως δηλώνει και σκηνές τρόμου των πολιτών, εικονοποιούμενος σε σύστημα ταμπλό βιβάν, παραπέμπει σε εξηρεσιονιστικές τεχνικές, ενώ οι φωνητικές ερμηνείες των ακουόντων ακολουθούν μια ανάλογη ένταση. Παρ' όλα αυτά, οι διάλογοι μεταξύ κωφών και ακουόντων με φωνητικό κώδικα είναι καθηλωτικοί, ενώ εδώ θα πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα η ιδιάζουσα φωνητική ερμηνεία της κωφής ηθοποιού Όλγας Δαλέκου ως Πανούκλας, με μια φωνή ερεβώδη, ενσάρκωση της απειλής και του τρόμου πάνω στους πολίτες.

Ο λιτός σκηνικός χώρος της Ζωής Μολυβδά-Φαμέλη

εξυπηρετεί τη σύντομη εναλλαγή των επεισοδίων με τη βοήθεια των φωτισμών της Μαριέττας Παυλάκη, αφήνοντας χώρο στα ενδιαφέροντα κοστούμια της Ειρήνης Γεωργακίλα να δηλώνουν τις αλλαγές χώρων και προσώπων. Καθοριστικό ρόλο στο φοβικό περιβάλλον παίζει η μουσική του Νίκου Κυριαζή, ενώ η κινησιολογία διδάχτηκε από τη Μάτα Μάρρα.

Το έργο της διαλογικής συνύπαρξης των δύο «γλωσσών» είναι τόλμημα δύσκολο και πολλοί συνέβαλαν σ' αυτό. Η απόδοση των κειμένων στην ελληνική νοηματική γλώσσα οφείλεται στις Μυρτώ Γκανούρη και Όλγα Δαλέκου, ενώ η φωνητική ερμηνεία στις Γιούλη Τσαγκαράκη και Νάγη Παρασκευοπούλου. Η δε, εκτός από ηθοποιός με αέρινη παρουσία, γραφίστρια Μαρία Στεφανή ανέλαβε τα γραφιστικά της παράστασης.

Οι παραστάσεις της Θεατρικής Ομάδας Κωφών «Τρελά Χρώματα» δεν διαθέτουν μόνο κωφούς και ακούοντες ηθοποιούς, αλλά και, κυρίως, απευθύνονται σε ένα σύνθετο κοινό κωφών, βαρβάρων και ακουόντων θεατών. Αυτό δημιουργεί πρόσθετα προβλήματα ροής ενός έργου και ασυνήθειας, για ένα μέσο θεατρόφιλο κοινό, παρεμβάσεις στοιχείων (επεξηγηματικοί υπέρτιτλοι για το τι ακούγεται, κ.ά.), αλλά, ταυτόχρονα, του προσφέρει και μια εισαγωγή του στη νοηματική γλώσσα, καθώς διαπιστώνει (μέσω της ακριβούς γραπτής μετάφρασης) τους ιδιαίτερους τρόπους σύνταξης που αυτή χρησιμοποιεί.

Ας μου επιτραπεί εδώ μία μόνο παρατήρηση: Αν κάτι μου έλειψε, μέσα στην καταγιστική «πολυγλωσσία» της παράστασης (ακουστική, γραπτή, κινησιολογική), είναι κάποιες στιγμές παύσης, όπου τον πρώτο και μοναδικό λόγο να αποκτά, σε πρώτο πλάνο, η ποιητική χορογραφία της νοηματικής γλώσσας, χωρίς παράλληλη μετάφραση, με το νόημά της, ίσως, να προκύπτει απλώς από τις φωνητικές απαντήσεις. Καθώς η νοηματική γλώσσα, ως χειρονομιακή γλώσσα, διαθέτει μια δική της, ανυπέρβλητη ποιότητα, που οφείλει να προβάλλεται στον μέγιστο βαθμό, ειδικά όταν πρόκειται για θέατρο.

Εν κατακλείδι, η θέαση μιας παράστασης των «Τρελών Χρωμάτων» είναι μια δυνατή, απρόσμενη εμπειρία. ●

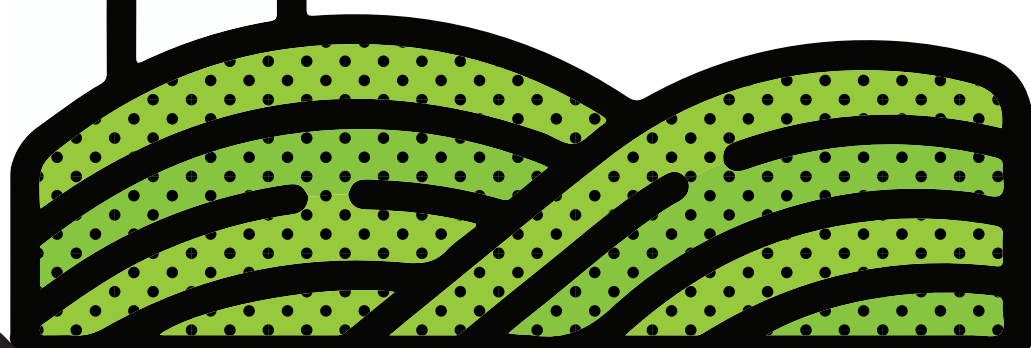
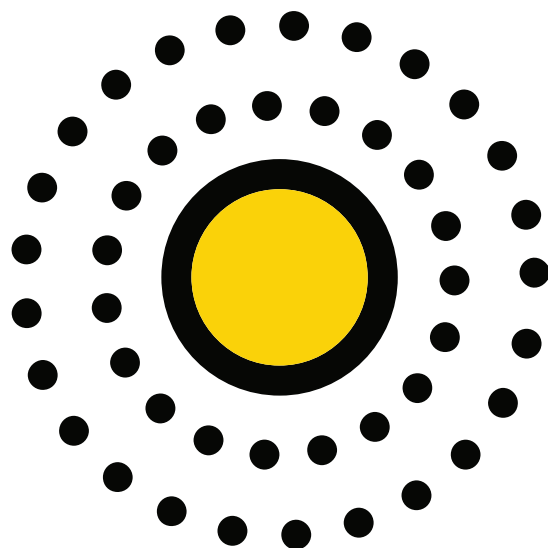
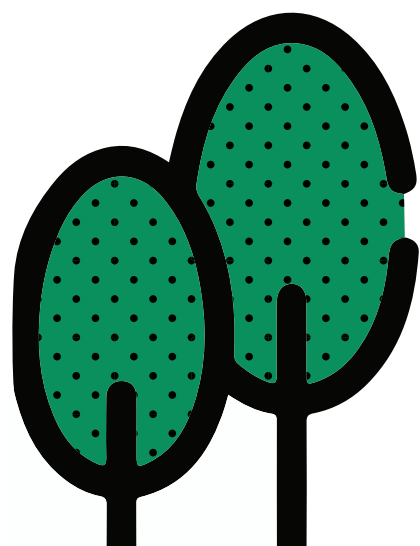
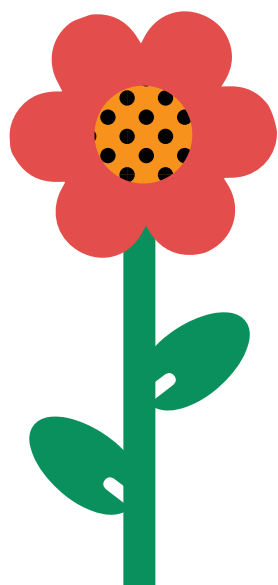
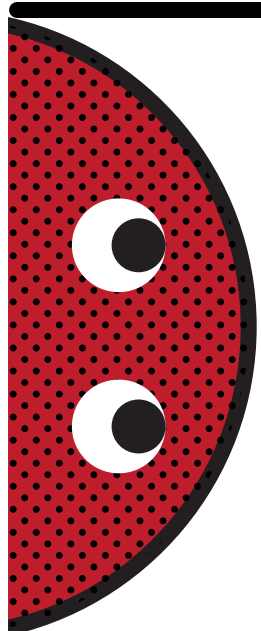
ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ

ΑΠΟΔΡΑΣΕΙΣ

Της **ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ**

Το Πάσχα θέλει
εξοχή και φωνάζει
«εκδρομή!» Να μια
ωραία ευκαιρία για
ένα ηλιόλουστο
ταξίδι μακριά από
την καθημερινό-
τητα της πόλης.
Κάθε τόπος στην
Ελλάδα έχει και τις
δικές του πασχα-
λινές παραδόσεις,
καιρός να τις γνω-
ρίσεις από πρώτο
χέρι. Τσέκαρε τις
προτάσεις μας
στις σελίδες που
ακολουθούν και
κάνε έγκαιρα την
κράτησή σου για
ένα μικρό ταξίδι
στο όνειρο.

PELION HOMES

Η μαγεία του Πηλίου σε ένα Πάσχα
που θα μείνει αξέχαστο

Στην καρδιά του Πήλιου, οι βίλες του Pelion Homes είναι έτσι σχεδιασμένες ώστε κάθε λεπτομέρεια να αποπνέει την αίσθηση του σπιτιού. Ιδανικές για λάτρεις της φύσης και οικογένειες, διαθέτουν πισίνες, πλήρως εξοπλισμένες κουζίνες και κήπους με πανοραμική θέα στη θάλασσα, με έναν σύγχρονο ρουστίκ σχεδιασμό που ενθαρρύνει τη σύνδεση με τη φύση.

Ιδανικός προορισμός κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας, όπου θα έχετε τη δυνατότητα να βιώσετε τα ελληνικά παραδοσιακά έθιμα παρέα με τους αγαπημένους σας, σε έναν αυθεντικό τόπο, με πλούσια γαστρονομία. Δοκιμάστε

τοπικά πιάτα όπως τα αυγά με χόρτα, πίτες αλλά και ποικιλίες από αλοιφές ή πικάντικες σαλάτες τουρσί, με τη συνοδεία ενός εκλεκτού τοπικού κρασιού, τσίπουρου ή ούζου.

Την περίοδο του Πάσχα, καθώς η άνοιξη ξεδιπλώνεται, το Πήλιο μεταμορφώνεται και ανθίζει μπροστά στα μάτια σας, δίνοντας μια διαφορετική πινελιά στην εκδρομή σας. Για τους πιο περιπετειώδεις, το Pelion Homes προσφέρει μία ποικιλία από δραστηριότητες όπως εκδρομές με e-bike σε γραφικές διαδρομές, μαθήματα μαγειρικής, αναζωογονητικά yoga brunches στο retreat center του ή ακόμα και private yoga sessions – οι ακόμα πιο εναλλακτικοί, που αναζητούν ακόμα πιο γαλήνιες στιγμές, θα τις βρουν στη φάρμα αειφόρου γεωργίας (permaculture).

Εδώ, στη ζεστή φιλοξενία του Pelion Homes, θα ανακαλύψετε το Πήλιο όχι απλώς ως προορισμό, αλλά ως αίσθηση, και θα έχετε την ευκαιρία να γιορτάσετε την άνοιξη, να επανασυνδεθείτε με τη φύση και να δημιουργήσετε αξέχαστες αναμνήσεις σε ένα μέρος όπου κάθε μέρα μοιάζει σαν μια επιστροφή στο σπίτι.

INFO

Άγιος Γεώργιος
Νηλείας, Πήλιο
Μαγνησία
6983381730
pelionhomes.com
info@pelionhomes.com
f pelionhomes
d pelionhomes

KASTANEA HOUSE & BAR

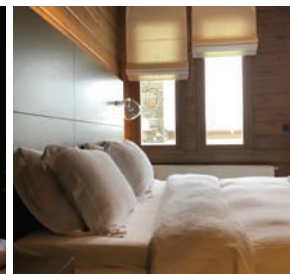
Ολοκληρωμένη εμπειρία ελληνικής
φιλοξενίας στον Άγιο Νικόλαο Ευρυτανίας

Μυρωδιά φρέσκου προζυμμένου ψωμιού, ζεστό φως που λούζει όλο το δωμάτιο, παπλώματα που σε αγκαλιάζουν και θέα τα άγρια, ψηλά, καταπράσινα δέντρα. Έτσι ξεκινάει η μέρα στο Kastanea House & Bar. Αφού απολαύσεις το a la minute πρωινό, εκείνο που φτιάχνεται με εξαιρετικές πρώτες ύλες και επιλέγεις τι συνδυασμούς θες να γευτείς – δοκίμασε τα scrambled eggs, τον αχνιστό τραχανά και την χειροποίητη παραδοσιακή χορτόπιτα και θα μας θυμηθείς – βάζεις άνετες φόρμες, βγαίνεις έξω και παίρνεις μια βαθιά ανάσα καθαρού αέρα. Ο Άγιος Νικόλαος, το παραδοσιακό ορεινό χωριό της Ευρυτανίας, είναι ο ιδανικός

προορισμός για εσένα που χρειάζεσαι ένα διάλειμμα από το χάος της πόλης, που είσαι έτοιμος να εξερευνήσεις το εντυπωσιακό καστανόδασος και να γευτείς παραδοσιακές ελληνικές γεύσεις. Αν προτιμάς τις χειμερινές διακοπές, σπείρωσε στη λίστα πως κάθε σουίτα έχει δικό της τζάκι. Αναμμένο τζάκι, μυρωδιά ξύλου και η αγαπημένη σου μουσική, το soundtrack του δωματίου. Αυτό σημαίνει Kastanea House & Bar, ένας προορισμός που ξέρει πώς να γίνεται δικός σου, με το να προσαρμόζεται πλήρως στις ανάγκες σου.

Ο Νίκος Τσιάγκας, ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου, έχει φτιάξει με φροντίδα και αγάπη κάθε χώρο, δίνοντας προσοχή στη λεπτομέρεια. Κι αν προτιμάτε τις καλοκαιρινές διακοπές αλλά δεν αντέχετε τη ζέστη, ένα ορεινό γραφικό χωριό θα σας χαρίσει τη δροσιά που τόσο λατράρετε. Το Kastanea House & Bar είναι ένας τόπος τεσσάρων εποχών, με τα γλυκά χρώματα του φθινοπώρου, τα λουλούδια που μοσχοβολάνε την άνοιξη, τα πανέμορφα τοπία του χειμώνα και το δροσερό αεράκι με τον καταγάλανο ουρανό το καλοκαίρι.

INFO

Άγιος Νικόλαος
Ευρυτανίας
2237021210
www.kastanea.gr
f Kastanea
house and bar
d kastanea

Ιδανικούς προορισμούς για τις ημέρες του Πάσχα –και όχι μόνο– αποτελούν τα Mitsis Selection Laguna, Mitsis Royal Mare, Mitsis Cretan Village και Mitsis Rinela, τα all-inclusive ξενοδοχεία του Ομίλου Mitsis, στο Ηράκλειο της Κρήτης.

Στα ξενοδοχεία, τα οποία φημίζονται για την προσιτή τους πολυτέλεια αλλά και την αυθεντική ελληνική φιλοξενία που προσφέρουν, θα ζήσετε μοναδικές πασχαλινές εμπειρίες, με τα πάντα να είναι προσεγμένα στην παραμικρή τους λεπτομέρεια.

Το ζεστό πασχαλινό καλωσόρισμα περιλαμβάνει χειροποίητο τσουρέκι, παραδοσιακό κόκκινο αυγό και σπιτικά μπισκότα (τα οποία θα βρείτε στα δωμάτιά σας το Μεγάλο Σάββατο, σύμφωνα με την πασχαλινή παράδοση), ενώ τα παιδιά θα λάβουν ένα βιβλίο ζωγραφικής και το διαβατήριό τους για το Mitsis Storyland!

Ξεχωριστές θα είναι και οι πασχαλινές γαστρονομικές εμπειρίες, καθ' όλη τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας, με τους επισκέπτες να απολαμβάνουν νηστίσιμες νοστιμιές στον μπουφέ, ενώ αξέχαστο θα μείνει το πασχαλινό δείπνο το Μεγάλο Σάββατο: θα σας περιμένει ένας πλούσιος μπουφές με παραδοσιακό αρνί, μαγειρίτσα, τσουρέκι και εκλεκτό ελληνικό κρασί. Όσο για το αναστάσιμο γεύμα την Κυριακή του Πάσχα, το μενού θα περιλαμβάνει αρνί στη σούβλα, κοκορέτσια και τις καλύτερες ελληνικές λιχουδιές!

Παραδοσιακές & πολιτιστικές εκδηλώσεις

Κλίμα κατάνυξης όσο πλησιάζουμε προς την Ανάσταση, με την περιφορά του Επιταφίου τη Μεγάλη Παρασκευή, σε μια κατανυκτική, φωταγωγημένη πομπή προς τιμήν της ταφής του Χριστού. Επίσης, αναστάσιμη Λειτουργία το Μεγάλο Σάββατο, μια μεσονύκτια γιορτή με κεριά, ύμνους και το χαρμόσυνο «Χριστός Ανέστη». Την Κυριακή του Πάσχα, παραδοσιακό ελληνικό γλέντι με ζωντανή μουσική και παραδοσιακούς χορούς.

Δραστηριότητες για παιδιά & οικογένειες

Τα παιδιά θα ξετρελαθούν με το κυνήγι πασχαλινών αυγών, ένα θεματικό κυνήγι θησαυρού σε όλο το θέρετρο με εκπλήξεις και δώρα, αλλά και με τη βαφή πασχαλινών αυγών, μια πολύχρωμη και δημιουργική παράδοση όπου οικογένειες και φίλοι διακοσμούν αυγά.

Ευεξία & χαλάρωση

Η διαμονή σας εδώ περιλαμβάνει, επίσης, δραστηριότητες για την ευεξία και τη χαλάρωσή σας, όπως: Serenity Rituals, διάρκειας 120 λεπτών – μια ολιστική θεραπεία που συνδυάζει απαλές κινήσεις, βαθύ μασάζ και χαλαρωτικές τεχνικές για την απελευθέρωση της έντασης και την αφύπνιση των αισθήσεων. Μια απαλή απολέπιση με έμφνευση από το Αιγαίο λειαίνει το δέρμα, ενώ ένα θαλάσσιο σμπώκνωμα το θρέφει και το τονώνει. Το τελετουργικό ολοκληρώνεται με μια αναζωογονητική περιποίηση προσώπου, αφήνοντάς σας λαμπερούς και ανανεωμένους, όπως τα ελληνικά νησιά.

Κι ακόμη, **Energize & Thrive**: προσαρμοσμένα προγράμματα γυμναστικής, προπονήσεις σε εξωτερικούς χώρους, μαθήματα γιόγκα και premium εγκαταστάσεις.

ΠΑΣΧΑ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Η απόλυτη εμπειρία αυθεντικής φιλοξενίας στα all-inclusive ξενοδοχεία του Ομίλου Mitsis στο Ηράκλειο

INFO

Mitsis Rinela
Κοκκίνη Χάνι
Ηράκλειο Κρήτης
www.mitsis.com/el/hotels/rinela-beach

Mitsis Selection Laguna
Ανισσαράς
Ηράκλειο Κρήτης
www.mitsis.com/el/hotels/laguna-resort

Mitsis Cretan Village
Ανισσαράς
Ηράκλειο Κρήτης
www.mitsis.com/el/hotels/cretan-village

Mitsis Royal Mare
Ανισσαράς
Ηράκλειο Κρήτης
www.mitsis.com/el/hotels/royal-mare

ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ

ΑΠΟΔΡΑΣΕΙΣ

CORINTHIAN VILLAGE

Όταν πολυτέλεια και
ζεστή ατμόσφαιρα γίνονται ένα

Τέσσερα κτίρια με διαφορετικούς τύπους δωματίων, τέσσερις ανεξάρτητες βίλες με όλες τις ανέσεις, ένας προορισμός μόλις 100 χλμ. από την Αθήνα, που θα σου προσφέρει τις διακοπές που τόσο έχεις ανάγκη. Το Corinthian Village δεν είναι ένα ακόμα ψυχρό πολυτελές ξενοδοχείο. Αντιθέτως, είναι πολλά περισσότερα από μοντέρνα δωμάτια και ωραίο πρωινό μπουφέ. Είναι ο προορισμός για την παρέα, την οικογένεια, εκεί όπου μαζί με τα αγαπημένα σου πρόσωπα θα δημιουργήσετε νέες

εμπειρίες και αναμνηστικές φωτογραφίες. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο που βραβεύτηκε το 2025 με το «Traveler Review Award» από την Booking. Τα δωμάτια είναι σχεδιασμένα για να φιλοξενηθούν άνετα τουλάχιστον οκτώ άτομα, η θέα στον κήπο σε κάνει να ξεχνιέσαι, ενώ οι άνθρωποι του ξενοδοχείου έχουν φροντίσει να νιώθεις σαν στο σπίτι σου. Οι ρυθμοί στο Corinthian Village είναι χαλαροί, ήρεμοι, σε κάνουν να αισθάνεσαι πως βρίσκεσαι στο κατάλληλο μέρος, την κατάλληλη στιγμή, έχοντας όλα όσα θες σε μια καταπράσινη έκταση 3.000 τ.μ.

Αν είσαι ρομαντικός τύπος, το Βραχάτι ενδείκνυται για βόλτα δίπλα στη θάλασσα, ενώ ένα απόγευμα στην κοντινή λίμνη Δόξα είναι το επόμενο ραντεβού σου. Μην ξεχάσεις να επισκεφτείς τα οινοποιεία της Νεμέας, δοκιμάζοντας τις ποικιλίες κρασιού και φυσικά μια επίσκεψη στον ναό του Απόλλωνα, στην αρχαία Κορινθία. Το Corinthian Village βρίσκεται ανάμεσα σε τόσο όμορφα τοπία και μέρη, ενώ το ίδιο είναι από μόνο του ένα hidden gem σχεδόν δίπλα μας!

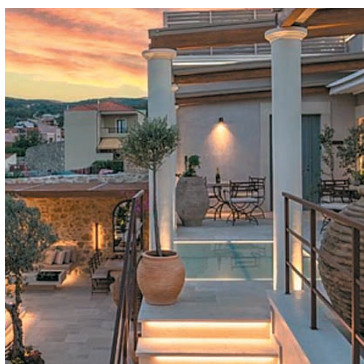

INFO

Βραχάτι, Κόρινθος
2741054911
corinthianvillage.com
f Corinthian Village
@corinthian_village

INOTROPES BOUTIQUE SUITES

Μυθική πολυτέλεια

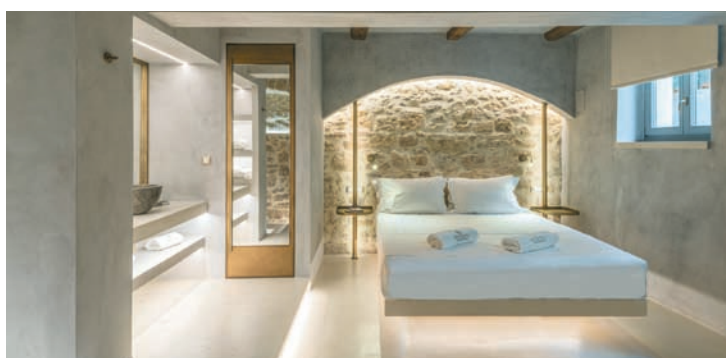

Στην πανέμορφη Κρήτη, λίγα χιλιόμετρα από την Κνωσό και το Ηράκλειο, το adults only Inotropes Boutique Suites σάς καλωσορίζει σε έναν κόσμο εκπληκτικής πολυτέλειας και αυθεντικής φιλοξενίας. Βρίσκεται στις Αρχάνες, έναν από τους πιο γραφικούς οινοπαραγωγικούς οικισμούς του νησιού, και είναι σχεδιασμένο αποκλειστικά για ενήλικες που αναζητούν χαλάρωση, ιδιωτικότητα και εμπειρίες υψηλής αισθητικής. Εμπνευσμένο από τις Οινотρόπες, τις

μυθικές μορφές που μπορούσαν να μεταμορφώνουν το νερό σε οίνο, ελαιόλαδο και σιτάρι, το Inotropes παντρεύει την ιστορία και τον μύθο με τη σύγχρονη κομψότητα, με τη διαμονή εδώ να συνοδεύεται από premium ανέσεις.

Οι λάτρεις του κρασιού θα ενθουσιαστούν με τις οινογευσίες στο κελάρι του καταλύματος, όπου σπάνιες κρητικές ποικιλίες αποκαλύπτουν τα αρώματα και τον χαρακτήρα του νησιού. Για όσους επιθυμούν να απολαύσουν ηρεμία και χαλάρωση, η καταπράσινη αυλή δημιουργεί το ιδανικό σκηνικό κάτω από τον κρητικό ουρανό. Από το Inotropes, μπορείτε να εξερευνήσετε τις Αρχάνες, με τα παραδοσιακά σοκάκια και τους αμπελώνες, να ανακαλύψετε τη μαγεία της Μινωικής Κνωσού, να επισκεφθείτε το Ηράκλειο, αλλά και να οργανώσετε αποδράσεις από την καρδιά της Κρήτης προς κάθε γωνιά του νησιού.

Εδώ η πολυτέλεια συναντά την αυθεντικότητα και η κάθε στιγμή μετατρέπεται σε μια αξέχαστη εμπειρία.

INFO

Άνω Αρχάνες
Ηράκλειο Κρήτης
6973400064
f Inotropes
Boutique Suites
@Inotropes.gr

Στην ατελείωτη χρυσή αμμουδιά του Καναλιού Πρέβεζας, εκεί όπου το γαλάζιο του Ιονίου αγκαλιάζει τον ορίζοντα, απλώνεται το Nama Seaside Villas, το συγκρότημα πολυτελών βιλών που προσφέρει μοναδική εμπειρία διαμονής. Η προνομιακή του τοποθεσία, ακριβώς δίπλα στη θάλασσα, δίνει τη δυνατότητα στους επισκέπτες να απολαμβάνουν απρόσκοπτη θέα στο απέραντο μπλε αλλά και να αγναντεύουν ένα από τα ωραιότερα ηλιοβασιλέματα της Ελλάδας.

Το Nama Seaside Villas αποτελείται από τέσσερις πανέμορφες πετρόκτιστες βίλες, κατασκευασμένες από φυσική πέτρα που ενσωματώνεται αρμονικά στο τοπίο. Σε απόσταση μόλις 10 χλμ. από την Πρέβεζα, αποτελεί ιδανική βάση για road trips και κοντινές εξορμήσεις στην Ήπειρο, έναν τόπο γεμάτο φυσικές ομορφιές, ιστορία και αυθεντικές γαστρονομικές εμπειρίες.

Κάθε βίλα προσφέρει ιδιωτική πισίνα, εξασφαλίζοντας ιδιωτικότητα και χαλάρωση. Οι άνετοι και καλαίσθητοι εσωτερικοί χώροι περιλαμβάνουν πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα, σαλόνι και υπνοδωμάτια με ανατομικά στρώματα και μαξιλάρια Coco-Mat, που εγγυώνται ξεκούραστο ύπνο. Στον εξωτερικό χώρο οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν στιγμές ηρεμίας και χαλάρωσης, είτε κάνοντας μια βουτιά στην πισίνα είτε οργανώνοντας ένα γεύμα στο barbecue που διαθέτει κάθε βίλα.

Θέλοντας να κάνει τη φιλοξενία ακόμα πιο ξεχωριστή, το Nama Seaside Villas προσφέρει ένα welcome basket με φρέσκα, τοπικά προϊόντα εποχής, όπως φρούτα, μέλι, ελαιόλαδο και, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα, ακόμη και φρέσκο ψάρι από τα νερά του Ιονίου. Παράλληλα, οι ιδιοκτήτες, με πολυετή εμπειρία στον χώρο της φιλοξενίας και βαθιά γνώση της περιοχής, είναι πάντα πρόθυμοι να προτείνουν δραστηριότητες που θα εμπλουτίσουν τη διαμονή σας.

Το Nama Seaside Villas είναι η απόλυτη επιλογή για ζευγάρια, παρέες και οικογένειες που αναζητούν έναν ήσυχο, πολυτελή και αυθεντικό προορισμό διακοπών. Εδώ, η φύση, η άνεση και η ιδιωτικότητα συνδυάζονται για να δημιουργήσουν μια αξέχαστη εμπειρία όπου κάθε στιγμή είναι αφιερωμένη στην απόλυτη χαλάρωση, λίγα βήματα από την παραλία.

NAMA SEASIDE VILLAS

Νιώστε σαν στο δικό σας εξοχικό δίπλα στη θάλασσα

INFO

Παραλία Κανάλι
Πρέβεζα, 6945222204
www.namavillas.gr
f NamaSeasideVillas
i namaseaside

Επιστήμη Μπινάζη & Διονύσης Νοταράκης

Συντονιστείτε
Κάθε πρωί 08:00 - 10:00

102.5
TO SOUNDTRACK
ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ **FM**

Χαλάνδρι, Μαρούσι, Κηφισιά, Αγία Παρασκευή, Χολαργός, Νέα Ερυθραία, αυτό που λέμε βόρεια προάστια. Στην ξενάγηση που ακολουθεί θα βρείτε κάποιους από τους πιο ενδιαφέροντες προορισμούς για να ανακαλύψετε.

EARTH WICKS

Φυσικά κεριά και μοναδικά εργαστήρια

Αν λατρεύεις τις μικρές πολυτέλειες, τα Earth Wicks είναι τα κεριά που θα απογειώσουν τον χώρο σου. Φτιαγμένα από 100% φυσικό κερί σόγιας, καίνε καθαρά και διαρκούν περισσότερο, χαρίζοντας υπέροχα αρώματα όπως «Heaven Scent» (βανίλια και λεβάντα) και «Sage & Sea» (φρεσκάδα θαλασσινής αύρας). Vegan, cruelty-free και χωρίς parabens, είναι η βιώσιμη και οικολογική επιλογή που θα λατρέψεις. Επιπλέον, στον χώρο τους πραγματοποιούνται workshops όπου θα μάθεις να φτιάχνεις το δικό σου κερί, δημιουργώντας μοναδικά αρωματικά κομμάτια. Και τώρα, λίγο πριν το Πάσχα, για τους νονούς διοργανώνεται εργαστήριο διακόσμησης λαμπάδας, ώστε να φτιάξεις μια με το προσωπικό σου στίλ. Βρες τα online ή στο κατάστημά τους στην Αγία Παρασκευή.

INFO

Δημοκρατίας 2, Αγία Παρασκευή
2110156499
www.earth-wicks.com
f Earth Wicks
@earthwickscandles

follow @athensvoice on

Instagram

tag your pics with
#athensvoice to be featured

A. KJÆRBEDE

Το συνώνυμο της value for money σκανδιναβικής πολυτέλειας

Ακολουθώντας τη σκανδιναβική φιλοσοφία του μινιμαλισμού και της υψηλής αισθητικής, τα γυαλιά ηλίου της A. Kjærbede έρχονται για να μας θυμίσουν τι σημαίνει κομψότητα και ποιότητα για όλους, με σχέδια για κάθε σχήμα προσώπου, κάθε ανάγκη και, κυρίως, κάθε γούστο. Είναι τα γυαλιά που θα γίνουν το επόμενο απαραίτητο αξεσουάρ για τη φετινή καλοκαιρινή σεζόν. Φακοί un400 για πλήρη προστασία από τις υπερβιώδεις ακτίνες του ηλίου, μεταλλική υποστήριξη στον σκελετό για σταθερότητα και ένα πιο σύγχρονο twist, καθώς και χρώματα από κλασικό μαύρο,

απαλό ροζ μέχρι και σκούρο πράσινο για statement εμφανίσεις.

Αν είσαι από εκείνους που νοσταλγούν τη μόδα των 00s, τα γυαλιά τύπου «Jack» είναι η επόμενη σου αγορά. Καθαρές γραμμές, λεπτός σκελετός και εφτά διαφορετικές αποχρώσεις για να βρεις αυτή που ταιριάζει ακριβώς σε εσένα. Αν, όμως, ψάχνεις ένα πιο θηλυκό και εντυπωσιακό σχέδιο, τα γυαλιά τύπου «Frida» είναι η απάντηση. Με τετράγωνο σκελετό και διακριτικό cat-eye εφέ, γίνονται το κομμάτι που θα συνοδεύσει τις εμφανίσεις σου από το πρωί μέχρι το βράδυ, αναβαθμίζοντας την εικόνα σου. Και για εκείνους που θα ήθελαν να έχουν γεννηθεί στα 60s, τα «Hello» έρχονται να δώσουν τη δίκη τους ρετρό πινελιά, έχοντας οκτώ διαφορετικές αποχρώσεις και μια vintage αισθητική που σε κάνει να θυμίζεις πρωταγωνιστή παλιάς ταινίας – τρία μόνο από τα περίπου 30 μοντέλα της φετινής συλλογής.

A. Kjærbede σημαίνει ποιότητα και στίλ σε προσιτή τιμή. Για εσένα που θες μόνιμα ανανεωμένη τη συλλογή με τα γυαλιά ηλίου, έφτασε η στιγμή να συστηθείς με το νέο σου αγαπημένο σκανδιναβικό brand.

INFO

ΧΑΛΑΝΔΡΙ
Αγίας Παρασκευής 41
2106896100
akjaerbede.com
f akjaerbede.gr
@akjaerbede.gr

«Εδώ είναι όλοι ευπρόσδεκτοι και ο κα-
θένας είναι ξεχωριστός». Με αυτή τη φι-
λοσοφία άνοιξε τις πόρτες του το μακρινό
2009 το Uncle Chronis Tattoo & Piercing,
στον Χολαργό, με την ίδια φιλοσοφία συ-
νεχίζει και σήμερα. Εδώ, ο Uncle Chronis,
ένας από τους πιο παλιούς piercers στην
Ελλάδα, μαζί με την εξειδικευμένη ομάδα
του, θα σας υποδεχθούν και θα σας δεί-
ξουν στην πράξη πώς πρέπει να αντιμε-
τωπίζεται το tattoo και το piercing: σαν
κάτι μοναδικό. Γιατί είναι κάτι μοναδικό
για τον καθένα και την καθεμία από εμάς,
είτε πρόκειται για ένα λιτό σχέδιο στο μι-
κρό δάχτυλο του χεριού μας είτε για έναν
αληθινό καμβά σε ένα μεγάλο τμήμα του
σώματός μας.

Τα πάντα εδώ, στον γεμάτο θετικά vibes
πανέμορφο χώρο του Uncle Chronis
Tattoo & Piercing, που εκτείνεται σε 460
ολόκληρα τετραγωνικά μέτρα, ξεκινούν
από την υγιεινή και την ασφάλεια. Τηρού-
νται με επιμονή όλα τα πρωτόκολλα, με
την υγιεινή να είναι πραγματικά νοσοκο-
μειακού επιπέδου. Από εκεί και μετά, η
ομάδα θα ακούσει αυτό που θέλετε, αν το
ζητήσετε θα λάβετε την έμπειρη γνώμη
τους, ενώ μπορούν να σας προτείνουν
και οι ίδιοι μέσα από χιλιάδες σχέδια.

Εκτός από τον Uncle Chronis, η ομάδα
απαρτίζεται, επίσης, από τους Simoni
Gruper, Tasos Xy, Katerina Kontodima,
Mattyism, George Frag, Chaostouched,
Stella Tzouvi, Finilines, Dimitris Tattoo
-πολύ συχνά έρχονται και guests από Ελ-
λάδα και εξωτερικό- οι οποίοι ειδικεύο-
νται σε όλες τις τεχνотρονίες: ρεαλιστική
αποτύπωση, neotraditional ζωγραφική
αισθητική, old school, japanese tattoo,
blackwork, ornamental. Ό,τι έχετε φαντα-
στεί, δει, ονειρευτεί, θα γίνει πραγματικό-
τητα. Παράλληλα, θα ανακαλύψετε και
μια τεράστια συλλογή κοσμημάτων υψη-
λής ποιότητας – αποκλείεται να μη βρείτε
κάτι που να σας εντυπωσιάσει και που θα
πείτε «ναι, αυτό είναι για εμένα!».

Uncle Chronis Tattoo & Piercing, λοιπόν,
ο απόλυτος προορισμός για tattoo και
piercing, ένας χώρος διαρκούς έμπνευ-
σης, αλλά και μια έμπειρη παρέα που θα
διώξει μακριά από την πρώτη στιγμή κά-
θε ανασφάλεια που μπορεί να είχατε, γε-
μίζοντάς σας με την ίδια θετική ενέργεια
που εκπέμπουν κι εκείνοι.

UNCLE CHRONIS TATTOO & PIERCING

Η πιο έμπειρη ομάδα της Αθήνας θα σας δώσει έμπνευση

INFO

Φανερωμένης 7
Χολαργός
2114007736
unclechronis.com
 unclechronistattoo

LA STRADA

THE ART OF PIZZA

Η γοητεία της ιταλικής
κουζίνας στο πιάτο σας

Η ιταλική γαστρονομία έχει ξεχωριστή θέση στην καρδιά μας. Αυτό ακριβώς έρχεται να επιβεβαιώσει το La Strada the Art of pizza, στα Γλυκά Νερά. Με επτά χρόνια παρουσίας στον χώρο της εστίασης, έχει καταφέρει να ξεχωρίσει για την ποιότητα των πιάτων του και την αφοσίωσή του στην αυθεντική ιταλική κουζίνα.

Το μυστικό της επιτυχίας του La Strada βρίσκεται στις άριστες πρώτες ύλες. Όλα τα υλικά είναι προσεκτικά επιλεγμένα και έρχονται απευθείας από την

Ιταλία. Η φιλοσοφία του εστιατορίου βασίζεται στη χρήση φρέσκων προϊόντων, προσφέροντας μοναδικές επιλογές.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη ζύμη της πίτσας, η οποία ωριμάζει για 36 ώρες στο ψυγείο. Διαδικασία που εξασφαλίζει μια ελαφριά και τραγανή βάση, κάνοντας την πίτσα του La Strada πραγματικά ακαταμάχητη.

Στο μενού του θα βρείτε πλούσια ποικιλία γεύσεων, που ικανοποιούν κάθε γούστο, κάθε στιγμή. Εκτός από τις απίθανες πίτσες, που αποτελούν το σήμα κατατεθέν του μαγαζιού, δεν πρέπει να χάσετε το καταπληκτικό ριζότο μανιταριών, το πεντανόστιμο ραβιόλι, το βαθιάς νοστιμιάς κριθαρότο με ταλιάτα, καθώς και τις φρέσκες και δροσερές σαλάτες burrata και caprese.

Ο ζεστός και προσεγμένος χώρος, η άμεση εξυπηρέτηση και η σημασία στη λεπτομέρεια φτιάχνουν μια ξεχωριστή γαστρονομική εμπειρία που σας μεταφέρει στα δρομάκια μιας όμορφης ιταλικής πόλης.

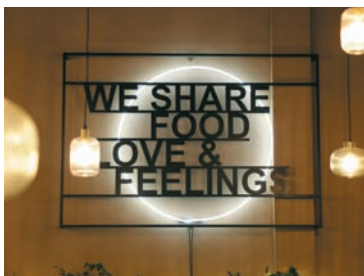

INFO

Λεωφ. Λαυρίου 158
Γλυκά Νερά
6986320007
f Lastradapizzabar
@ la.strada.the.art.of.pizza

ZAATAR

Η ελληνική κουζίνα
στη μοντέρνα εκδοχή της

Το εστιατόριο Ζάαταρ αποτελεί σημείο αναφοράς για τους λάτρεις της ελληνικής κουζίνας και ειδικά του ποιοτικού κρέατος στη Νέα Ερυθραία. Με έμφαση στις αυθεντικές γεύσεις και τις άριστες πρώτες ύλες, το μενού του προτείνει μοναδικές γαστρονομικές εμπειρίες, ενώ σύντομα πρόκειται να προσθέσει και νέες γευστικές προτάσεις.

Την εμπειρία συμπληρώνει η καλά ενημερωμένη λίστα 80 ετικετών κρασιών, κυρίως από τον ελληνικό αμπελώνα,

ενώ δεν λείπουν και επιλεγμένες προτάσεις από τον διεθνή. Η ζεστή και οικεία ατμόσφαιρα σε συνδυασμό με την άψογη εξυπηρέτηση δημιουργούν το ιδανικό σκηνικό για ένα άνετο, ξεχωριστό δείπνο.

Κάθε Πέμπτη και Σάββατο το Ζάαταρ διοργανώνει live βραδιές με ελληνική μουσική, φιλοξενώντας καλλιτέχνες που κάνουν την έξοδό σας ξεχωριστή. Παράλληλα, τις Κυριακές αλλάζει χαρακτήρα και γίνεται family-friendly, με έναν ασφαλή παιδότοπο που επιτρέπει στους μικρούς επισκέπτες να διασκεδάζουν, ενώ οι γονείς απολαμβάνουν το γεύμα τους. Επιπλέον, το εστιατόριο αναλαμβάνει εκδηλώσεις, προσαρμοσμένες στις ανάγκες κάθε περίπτωσης. Το Ζάαταρ είναι πολλά περισσότερα από ένα εστιατόριο – είναι ένας γαστρονομικός προορισμός γι' αυτούς που λατρεύουν το καλό φαγητό σε ένα ιδιαίτερο περιβάλλον.

INFO

Χειμάρας 7
Νέα Ερυθραία
2108070969
www.zaatar.gr
f zaatar.gr
@ zaatar.gr

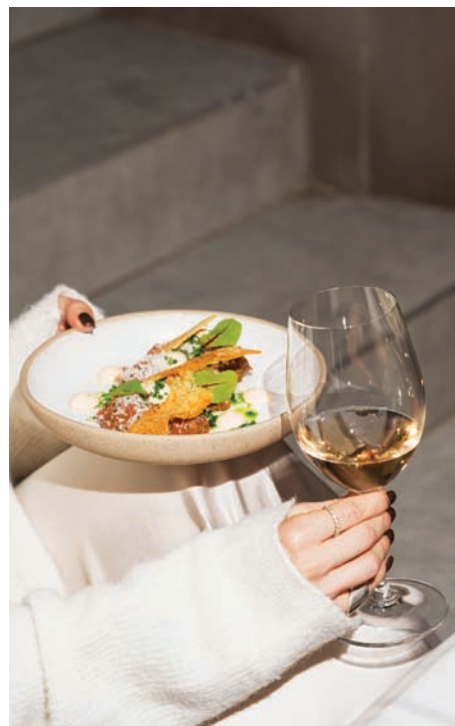
PENNY LANE

Όταν το comfort food συναντά τις νέες γεύσεις

Από την πρώτη μέρα που το Penny Lane άνοιξε τις πόρτες του στο Χαλάνδρι εισήγαγε την έννοια του brunch και του comfort food, πάντα με έμφαση στην ποιότητα και τη δημιουργικότητα, ενώ η τελευταία προσθήκη, ο ξυλόφουρνος, προσφέρει αυθεντικές γεύσεις, αρώματα και ακόμη μεγαλύτερη νοστιμιά. Από το πρωί έως τις 17.00 το brunch κυριαρχεί με λαχταριστές επιλογές σε αυγά, signature dishes, καθώς και healthy και vegan προτάσεις, ενώ στη συνέχεια οι γεύσεις εμπνέονται από την αμερικανική και ιταλική κουζίνα, με signature Detroit-style και Napolitana pizza, smashed burgers και εκλεκτά signature πιάτα. Οι επιλογές ολοκληρώνονται με πρωτότυπα cocktails και μια προσεγμένη λίστα κρασιών, καθιστώντας το Penny Lane έναν προορισμό που αξίζει να επισκεφθείτε από το πρωί μέχρι το βράδυ.

INFO

Θουκυδίδου 10, Χαλάνδρι
2106800217
 PennyLaneCF
 pennylane_cf

TERROIRIST CHALANDRI

Το wine bar που σε ταξιδεύει στον κόσμο του κρασιού

Το εξειδικευμένο wine bar του Χαλάνδριου, το οποίο διαθέτει μια πλήρως ενημερωμένη wine list με 120 ετικέτες, κυρίως από τον ελληνικό αμπελώνα αλλά και εξαιρετικές διεθνείς επιλογές, με την επιμέλεια του head sommelier Ευάγγελου Ντομόπουλου. Μια ξεχωριστή πινελιά στο Terroirist είναι το επισκέψιμο κελάρι, όπου οι οινόφιλοι μπορούν να εξερευνήσουν σπάνιες ετικέτες και να προμηθευτούν το αγαπημένο τους κρασί. Η εμπειρία ολοκληρώνεται από το εποχιακό μενού του σεφ Άκη Καψιμάλη, βασισμένο στη μεσογειακή κουζίνα και ιδανικό για wine pairing. Σημειώστε ότι πρόσφατα άνοιξε και το «αδερφάκι» του Terroirist στο Παγκράτι, συνεχίζοντας με την ίδια φιλοσοφία.

INFO

Θουκυδίδου 12, Χαλάνδρι
2160046388
 Terroirist Chalandri
 terroirist_chalandri

ENNEA BHTA SOCIAL DRINKERY

Το σημείο αναφοράς για τους λάτρεις του ποιοτικού ποτού

Το Εννέα Βήτα Social Drinkery στο Χαλάνδρι είναι αγαπημένο σημείο συνάντησης, αποκτώντας φανατικούς θαμώνες από την πρώτη στιγμή που άνοιξε τις πόρτες του το 2012. Μετά από ένα μικρό διάλειμμα, το Εννέα Βήτα επέστρεψε πριν από μερικούς μήνες, ανανεωμένο αλλά με την ίδια ψυχή και φιλοσοφία, έτοιμο να συνεχίσει την ιστορία του στον χώρο της διασκέδασης. Οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν signature cocktails, 30 διαφορετικές

μπίρες και 10 επιλογές κρασιών, ενώ υπάρχουν και πολλές επιλογές σε ουίσκι και ρούμια. Το signature cocktail που έχει την υπογραφή του Εννέα Βήτα είναι το Whimsical Notes που έχει ως βάση το Jack Daniel's. Εδώ να αναφερθεί ότι στον κατάλογο θα βρείτε και πέντε διαφορετικά Negroni σε διάφορες παραλλαγές και συνδυασμούς. Κι από την άλλη, υπάρχει και το ενδιαφέρον μενού γεμάτο γευστικές προτάσεις σε finger food, όλα τους τέλεια για να συνοδεύσουν το ποτό σας.

Η μουσική ατμόσφαιρα είναι ένα ακόμη στοιχείο που κάνει το Εννέα Βήτα να ξεχωρίζει. Rock, soul και blues ήχοι δημιουργούν το ιδανικό soundtrack για υπέροχες βραδιές, με διαφορετικούς djs κάθε βράδυ να αναλαμβάνουν τα decks και να δίνουν έναν ξεχωριστό ρυθμό στη διασκέδαση. Το Εννέα Βήτα συνεχίζει να προσφέρει στους παλιούς και νέους φίλους του την ατμόσφαιρα και τη φιλοξενία που το καθιέρωσαν ως ένα από τα πιο αγαπημένα στέκια του Χαλάνδριου.

INFO

Θουκυδίδου 9B
Χαλάνδρι
6975859567
 Εννέα Βήτα Social Drinkery
 9b.socialdrinkery

ΑΡΙΣΜΑΡΙ

Η αυθεντική κρητική γεύση στο Χαλάνδρι

Από το 2010, το Αρισμαρί σερβίρει γνήσια κρητική κουζίνα με την ίδια αγάπη και φροντίδα που τη βρίσκεις στα τραπέζια του νησιού. Εδώ η παράδοση συναντά τη δημιουργικότητα, με πιάτα που αναδεικνύουν τις κορυφαίες πρώτες ύλες – πολλές από τις οποίες έρχονται απευθείας από τα φημισμένα Λιβάδια Μυλοποτάμου. Το διάσημο ζουμερό μοσχαρίσιο μπιφτέκι έχει αποκτήσει φανατικό κοινό, ενώ τα πιάτα ημέρας κρύβουν κάθε φορά μια νέα γευστική έκπληξη. Στο ποτήρι, θα απολαύσεις εκλεκτά κρασιά από μικρά οινοποιεία της Κρήτης, εξαιρετική ρακή και σπιτικό ρακόμελο. Ένας ζεστός, φιλόξενος χώρος όπου η κρητική φιλοξενία και η αγάπη για το καλό φαγητό πρωταγωνιστούν. Αν αγαπάς την Κρήτη, θα αγαπήσεις το Αρισμαρί.

INFO

Αριστοτέλους 43, Χαλάνδρι
2106823906
f Αρισμαρί
@arismarichalandri

SOFRA TIME

Πολιτικές γεύσεις που ξεχωρίζουν

Στον φιλόξενο αυτό χώρο η παράδοση συναντά την τέχνη της γεύσης, με πιάτα εμπνευσμένα από την πολιτική κουζίνα και φτιαγμένα με τα πιο αγνά υλικά. Στο μενού θα βρείτε από απολαυστικά τυλιχτά, χειροποίητα καλαμάκια και ζουμερά κεμπάπ, μέχρι λαχταριστό γιαουρτλού, μελωμένες μπριζόλες και γευστικά πανσετάκια, ενώ τα σις κοτόπουλο, σις χοιρινό και μοσχάρι γάλακτος υπόσχονται μία ξεχωριστή γευστική εμπειρία, με όλα τα κρέατα να μαρινάρονται με χειροποίητες σος. Το ίδιο μεράκι υπάρχει και στα ορεκτικά, από το δροσερό τζατζίκι, την πικάντικη τυροκαυτερή και τη βελούδινη μελιτζανοσαλάτα –όλα χειροποίητα–, οι πατάτες είναι ολόφρεσκες και τραγανές, ενώ οι δροσερές σαλάτες συμπληρώνουν το γεύμα σας με τον κατάλληλο τρόπο.

INFO

Χατζηπαντωνίου 3, Μαρούσι
2106141048
f sofratime
@sofratime

ΔΟΥΚΙΣΣΑ

Το μοντέρνο μεζεδοπωλείο στο Χαλάνδρι

Βάλε με το μυαλό σου τη μονοκατοικία των ονείρων σου. Όμορφη και περιποιημένη. Το ξέρω, θέλεις και κήπο. Μια καταπράσινη αυλή, φιλόξενη όλο τον χρόνο. Και να μαζεύεις τους αγαπημένους σου για να τους κάνεις κυριακάτικα τραπέζια. Αυτή είναι η Δούκισσα στο Χαλάνδρι. Κάθε μέρα μοιάζει με κυριακάτικο τραπέζι. Η Δούκισσα είναι ένα μοντέρνο μεζεδοπωλείο, με παραδοσιακές γεύσεις τις οποίες ο ταλαντούχος σεφ Νικόλας Κόσαρης αντιμετωπίζει με μια πιο δημιουργική ματιά, επιλέγοντας τις καλύτερες πρώτες ύλες. Πολλά και νόστιμα

είναι αυτά που θα καταφθάσουν στο τραπέζι σας. Να μη χάσετε τα σουτζουκάκια προβατίνας με σάλτσα ντομάτας και θυμάρι. Οπωσδήποτε το λεμονάτο συκωτάκι με θυμάρι και κρέμα γάλακτος. Ποιος θα πει ότι στα μοσχάρια κεφτεδάκια με κόκκινη σάλτσα ή στα σκιουφιχτά με απάκι και κρέμα γραβιέρας; Και πολλά ακόμα. Εννοείται ολόφρεσκες σαλάτες και αληθινές τηγανητές πατάτες, αλλά και ορεκτικά όνομα και πράγμα. Βεβαίως, μια και η εποχή το... επιτάσσει, από το μενού δεν λείπουν και τα σαρακοστιανά. Εμπνευσμένα και αυτά. Από κριθαρότο γαρίδας και σουπιές με σπανάκι, μέχρι γαριδομακαρονάδα και ντολμαδάκι γιαλαντζί – και άλλα. Να συνοδεύσετε με καλό κρασί (και χύμα), μπίρες και φίνα αποστάγματα, σε έναν παρεϊστικό χώρο με ανθρώπους που θα σας αντιμετωπίσουν όπως έναν φίλο και να θυμάστε ότι όλα αυτά τα τέλεια μπορείτε να τα απολαύσετε και με delivery, μέσα από τις γνωστές πλατφόρμες. *Extra tip: Χωρίς γλυκάκι δεν φεύγουμε από τη Δούκισσα, σαν το εκπληκτικό πολίτικο εκμέκ με καϊμάκι.*

INFO

Δουκίσσης Πλακεντίας 14
Χαλάνδρι
2114150070
f Doukissachalandri
@doukissachalandri

LA BOTTEGA DA MARCO

Το εστιατόριο που απογειώνει
τις ιταλικές γεύσεις

Η **La Bottega Da Marco** είναι ένα αυθεντικό ιταλικό εστιατόριο που προσφέρει απολαυστικές γεύσεις σε ένα ζεστό και φιλόξενο περιβάλλον. Ο χώρος είναι διακοσμημένος με ανοιχτόχρωμο ξύλο, τα αμέτρητα κρασιά στους τοίχους και το τζάκι τραβάνε τα βλέμματα, ενώ το μεγάλο μοναστηριακό τραπέζι και η βιτρίνα με τα εκλεκτά ιταλικά προϊόντα deli συμπληρώνουν το σκηνικό.

Το μενού, επιμελημένο από τον σεφ και ιδιοκτήτη Marco Serra, περιλαμβάνει μια ποικιλία από antipasti με ιταλικά προϊό-

ντα, pinsa σε διάφορες γεύσεις και παραλλαγές, καθώς και pasta και ριζότο με ποικιλία μανιταριών, ενώ, αδιαμφισβήτητα, η carbonara είναι μία από τις σπεσιαλιτέ. Επιπλέον, θα βρείτε εξαιρετικής ποιότητας πιάτα με κρέας ή ψάρι. Για το κλείσιμο, το βελούδινο tiramisu είναι μια εξαιρετική επιλογή. Η λίστα κρασιών είναι προσεκτικά επιλεγμένη, με ετικέτες από Ιταλούς παραγωγούς και ο συνδυασμός τους με ένα πλατό τυριών και αλλαντικών θα απογειώσει την επίσκεψή σας.

Το brunch, διαθέσιμο καθημερινά από τις 9 το πρωί, περιλαμβάνει ομελέτες, rapcakes και focaccia σε διάφορες εκδοχές. Σε συνδυασμό με έναν καλό καφέ, θα είναι σαν να έχετε ταξιδέψει στην Ιταλία. Ο Marco Serra, με καταγωγή από τη Σαρδηνία, είναι ένας καταξιωμένος σεφ, ο οποίος έφερε την αγάπη του για την ιταλική κουζίνα στην Αθήνα, μετά από μια επιτυχημένη πορεία σε εστιατόρια της Ιταλίας, της Κροατίας και της Αυστρίας. Η La Bottega Da Marco αποτελεί την τελευταία του δημιουργία, προσφέροντας στους επισκέπτες μια γνήσια ιταλική εμπειρία στο Χαλάνδρι.

INFO

Ηρακλείου 5
Χαλάνδρι
2106838138
f chefserra
delicatessen
@ La Bottega da
Marco

HALF GLASS

Η απόλυτη οινική εμπειρία στην Κηφισιά

Στην καρδιά των βορείων προαστίων, στη Νέα Κηφισιά, το Half Glass προσφέρει μία ξεχωριστή εμπειρία κρασιού, συνδυάζοντας εξειδίκευση, ποιότητα αλλά και προσιτότητα. Δημιουργήθηκε από τους Αλέξανδρο Μπαλαμπάνη και Μιχάλη Τραυλό, δύο λάτρεις του οίνου με πολυετή εμπειρία, και έχει ήδη γίνει σημείο αναφοράς για όσους αναζητούν premium επιλογές οίνου χωρίς μεσάζοντες.

Στο Half Glass θα ανακαλύψεις ετικέτες από κορυφαίους ελληνικούς και διεθνείς αμπελώνες, ανάμεσά τους σπάνιες και παλαιωμένες φιάλες που

διατηρούνται στις ιδανικές συνθήκες θερμοκρασίας. Εδώ, η εξυπηρέτηση είναι απόλυτα προσωποποιημένη: οι έμπειροι οινογνώστες σε καθοδηγούν, προτείνοντας το ιδανικό κρασί για τις γευστικές σου προτιμήσεις.

Το βράδυ το Half Glass μεταμορφώνεται σε ένα ατμοσφαιρικό wine bar, όπου μπορείς να απολαύσεις το κρασί σου με συνοδευτικά που αναδεικνύουν τις γεύσεις του, σε μία εμπειρία που το pairing έχει πρωταγωνιστικό ρόλο. Από επιλεγμένες ποικιλίες τυριών και αλλαντικών μέχρι το εξαιρετικό μοσχάρι και τη ζεστή, αφράτη πίνσα, κάθε πιάτο έχει σχεδιαστεί για να απογειώνει την οινική δοκιμή σου.

Πέρα από το κρασί, το Half Glass διαθέτει και επιλεγμένα αποστάγματα αλλά και εξαιρετικές ετικέτες ζύθου. Παράλληλα φιλοξενεί βραδιές παραγωγών και γευσισγνωσιές που επιτρέπουν στους επισκέπτες να εξερευνήσουν νέες οινικές προτάσεις.

Αν, λοιπόν, αναζητάς κάτι παραπάνω από τη βραδινή σου έξοδο στην πόλη, το Half Glass είναι το οινικό και όχι μόνο στέκι που επιβάλλεται να επισκεφθείς.

INFO

Ελαιών 41 & Αιολίας 1
Νέα Κηφισιά
2108074763
f HALFGLOSS-
Winehouse
@ halfglass.winehouse

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ

Clubbing

#17 ΘΑ ΠΑΣ;

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΠΟΛΗ ΠΟΥ ΧΟΡΕΥΕΙ ΑΚΟΜΑ

Του ΓΙΑΝΝΗ Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Στην ντίσκο Boom Boom Δεν έχει αλλάξει τίποτα 40 χρόνια τώρα

Το clubbing κατέβηκε Νότια Σάββατο βράδυ. Φτάνοντας στην ντίσκο Boom Boom στις Τζιτζιφριές δεν καταλαβαίνεις αν το κτίριο στη συμβολή της λεωφόρου Ποσειδώνος με τη θησέως είναι μισοτελειωμένη οικοδομή ή σκηνικό. Μπαίνεις απ' το πλάι και στο χολ της θρυλικής ντισκοτέκ των Νοτίων Προαστίων, που λειτουργεί ανελλιπώς για περισσότερα από 40 χρόνια, σε αρπάζει απ' τα μαλλιά μια πανδαισία camp αισθητικής. Φαντεζί φώτα, φανταχτερά υφάσματα, κόκκινη ταπετσαρία στον τοίχο, μια καθολική εικόνα της Θεοτόκου, μια σημαία και πολλά-πολλά-πέρα πολλά μπιμπελό. Λίγο πριν την είσοδο στα αριστερά ο τοίχος έχει κορνιζαρισμένη μια φωτογραφία του ιδιοκτήτη με τον **Στέλιο Καζαντζίδη**, μία με τους **Iron Maiden** και μία με τον **Bruce Dickinson** των Iron Maiden σόλο, μεταξύ άλλων. Στα δεξιά, επίσης καθραρισμένο, ένα άρθρο της Μυρτώς Κοντοβά για το μαγαζί, δημοσιευμένο στην *Athens Voice* το 2006.

Έγραφε τότε η **Κοντοβά** για τον δισταγμό της να φιλοξενήσει σε κείμενό της την ντισκοτέκ Boom Boom, φοβούμενη μήπως το trend χαλάσει τη φάση και γεμίσει το μαγαζί από τίποτα σελέμπριτι. Είναι όντως επικίνδυνο πράγμα το hype, ειδικά όταν ζεις σε εποχές σαρωτικού gentrification, όπως σήμερα, με όλα τα μοναδικά πράγματα να βουλιάζουν κι εσύ να ψάχνεις μια σανίδα μέσα στην ευνουχιστική ομοιομορφία. Πέρασαν 19 χρόνια από το κείμενό της και μπορώ να σας πω μετά λόγου γνώσεως ότι η ντίσκο αυτή δεν έχει πάθει τίποτα. Τα πάντα: από τους θαμώνες, τη μουσική και τις εναλλαγές της μουσικής μαζί, τα ποτήρια του ποτού, τη διακόσμηση, όλα ήταν κομμάτια ενός ταξιδιού στον χρόνο. Η Boom Boom είναι το Γαλατικό Χωριό που αντιστέκεται στην αθηναϊκή νύχτα. Μόνο ένα πράγμα είναι πολύ μπροστά από την εποχή μας σε αυτή την ντίσκο. Ένα πράγμα που δεν βρίσκεις εύκολα σχεδόν πουθενά στην Αθήνα: τηρείται απόλυτα ο αντικαπιταλιστικός!

Πήραμε τα ποτά μας, κωθήκαμε σε ένα πάσο πίσω αριστερά, γιατί η ντίσκο ήταν γεμάτη ήδη από τις 12, με πολλές κρατήσεις να αναμένονται, και κόψαμε κίνηση. Βάτες, παντελόνι παγιέτα, τζιν καμπάνες, περούκες αφάνα σε διάφορα χρώματα, γυαλιά στρογγυλά και ρίγα. Η μουσική seventies. **Bee Gees** και **Michael Jackson** στα πρώτα του βήματα. Πηδήξαμε στην πίστα, όπου ήμασταν οι νεότεροι σε ηλικία. Υπήρχε κάτι αλλόκοτο γύρω μας: κόσμος που διασκεδάζει πεισματικά, με διαφορετικό τρόπο από τη νόρμα. Δεν συνέβαινε μια παράσταση δίπλα μας. Δεν χόρευε κόσμος που ήρθε να δει κάτι διαφορετικό για να σπάσει τη μονοτονία του. Όχι. Όλοι γύρω μας ήταν σαν να μη σταμάτησαν ποτέ να πηγαίνουν σε ντισκοτέκ. Τώρα συναντηθήκαμε εμείς μαζί τους. Γεια σας, μοναδικό άνθρωπο!

Οι ντιτζέι—ο ένας είναι ο ιδιοκτήτης και λέγεται **Soultis**, όπως έμαθα—βρίσκονται αντικριστά από την πίστα, μέσα σε ένα κόκπιτ, σαν έτοιμοι να απογειώσουν διαστημόπλοιο. Φορούν ακουστικά, τα βινύλια γλιστρούν στα χέρια τους και η μουσική κυλά στα αυτιά μας όσο τα πόδια μας χοροπηδούν στο παρκέ. Μπροστά τους είναι στερεωμένα μικρόφωνα. Συχνά πυκνά μιλούν για να αναγγείλουν το επόμενο κομμάτι: «*Πάμε να ακούσουμε ένα καινούργιο τραγούδι από το 1982*» (λολ!).

Μια ταμπέλα στον καθρέφτη δίνει σαφείς οδηγίες: όχι ποτό στην πίστα για να μη γλιστράμε, όχι τσιγάρο για να μην καigόμαστε, όχι τρενάκι (φιδάκι) για να μη σκοντάφτουμε. Καθώς χορεύουμε ιδρωμένοι ανάμεσα σε αυτούς τους τρελούς Γαλάτες της ντίσκο, με το μηχανήμα που παράγει μπουρμπουλήθρες από σαπούνι να τις κατευθύνει καταπάνω μας, σκέφτομαι πόσο απροσδόκητο ήταν αυτό το σαββατόβραδο στην άκρη της πόλης, σ' ένα χαμένο και μοναχικό κομμάτι της, όπως λέει και το «*Tragedy*» των Bee Gees που μόλις μπήκε...

«*Here I lie, in a lost and lonely part of town*»

Μίλα μου Βρόμια - RELOADED

Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Μανεκέν μου, τι κάνεις; Άκου τι τραβάω με ένα παιδί που είμαστε μαζί εδώ και ένα χρόνο και είναι φουλ κολλημένος με το κόμμα του. Ας μη γράψω ποιο συγκεκριμένα. Προσωπικά, είμαι εντελώς αδιάφορη για τα πολιτικά. Δεν θα είχα κανένα ιδιαίτερο θέμα, αλλά μου μιλάει συνέχεια για οτιδήποτε συμβαίνει εντός και εκτός Ελλάδας, τσακώνεται διαρκώς με τους φίλους του για τα πολιτικά και—κατά τα λεγόμενά του—δεν μπορεί να προχωρήσει η σχέση μας στο επόμενο επίπεδο αν δεν μάθω κι εγώ, όπως λέει, από πολιτική. Είμαι σε σκέψεις, γιατί είμαι ερωτευμένη μαζί του, αλλά δεν με ενδιαφέρει κάτι τέτοιο, κι αυτό δεν αλλάζει εύκολα...

Όταν κάποιος σε αγαπάει πραγματικά, δεν σου βάζει διλήμματα, δεν σε «εκβιάζει» συναισθηματικά, δεν σε πιέζει. Δεν αντιλέγω ότι μπορεί να τρέφεις όμορφα συναισθήματα για εκείνον, αλλά πρέπει να σε σεβαστεί. Εξήγησέ του το κι εσύ, αν δεν το έχεις κάνει ήδη, αλλά θεωρώ πως πρέπει μόνος του να το έχει ήδη καταλάβει. Σε διαφορετική περίπτωση, θωράκισε τον εαυτό σου απ' όσους δεν θέλουν να σε βαστούν το ποια είσαι.

Λοιπόν, θα είμαι σύντομος και περιεκτικός. Είμαι παντρεμένος εδώ και 3 χρόνια (παντρευτήκαμε με πολιτικό γάμο) και πριν από λίγο καιρό κάναμε τον γιο μας. Πλησιάζει ο καιρός που κάτι πρέπει να γίνει με τη βάφτιση του παιδιού και ξεκινήσαμε συζητήσεις (κόντρες περισσότερο, θα έλεγα) για το πώς θα το πούμε τελικά. Εκείνη την πιάζουμε να βγάλουμε το παιδί όπως ο πατέρας της, ο πατέρας μου με πηρζει να το βγάλουμε με το δικό του, αλλά πριν γεννηθεί είχαμε πει ότι θα

διαλέγαμε ένα ουδέτερο όνομα για να μη μας τρελάνουν στην γκρίνια. Δεν ξέρουμε τι να κάνουμε. Έχουμε κουραστεί πραγματικά πάρα πολύ.

Ωχ, ωχ, ωχ, προβλέπω να ξεσπά εμφύλιος. Ο καθένας έχει τους λόγους του και καταλαβαίνω πως το θεωρούν τιμή, αλλά αυτό που χρειάζεται να ακούσετε πάνω απ' όλα είναι το πώς θέλετε εσείς να πείτε το παιδί σας. Το σημαντικό είναι να μέινετε σε αυτό ενωμένοι. Καταλαβαίνω τις πιέσεις και έχουν χαλάσει σχέσεις και σχέσεις γι' αυτά τα ζητήματα (αν και νόμιζα ότι ανήκαν στο παρελθόν πλέον), αλλά εσείς να επιμένετε με αγάπη και σιγουριά σε αυτό που θέλετε. Με τον καιρό, εύχομαι να ηρεμήσουν τα πνεύματα και να χαρούν τον εγγονό τους γι' αυτό που είναι και όχι για το όνομά του.

Είναι φαντάρος και είμαστε μαζί εδώ και λίγους μήνες. Το γεγονός ότι είμαστε μακριά τον έχει κάνει πολύ ζηλιάρη, θα έλεγα. Όταν αργά να απαντήσω στο κινητό, τσακωνόμαστε, λες κι εγώ δεν έχω άλλες δουλειές! Προχθές πήγα στην κολλητή μου να δούμε ταινία σπίτι της και, μάντεψε, δεν μας άφησε να δούμε την ταινία, μού είχε σπάσει τα νεύρα στέλνοντάς μου μηνύματα συνέχεια, επειδή πίστευε ότι ήμουν με άλλον! Τι να κάνω;

Μεγάλο πρόβλημα αυτό. Από τα χειρότερά μου, κι αυτό που πιστεύω ότι πρέπει να κάνεις άμεσα κιόλας, είναι να μιλήσεις μαζί του για το πώς βιώνεις την κατάσταση, για να δεις αν θα σοβαρευτεί και θα ισιώσει. Δεν μπορείς να συνεχίσεις να ζεις έτσι. Δεν θέλω να είμαι απαισιόδοξη, αλλά, αν δεν γίνει κάποια αλλαγή σύντομα, ο χωρισμός είναι μονόδρομος.

Μίλα μου βρόμια.
Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: @melitajenny

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Αγαπημένε μου Κριέ, καλή εβδομάδα! Θέλεις να κάνεις κάτι καινούργιο, καινοτόμο. Με ανάδρομο Ερμή όμως, αν αποφασίσεις να κάνεις πράξη κάτι τώρα, οι συνέπειές του αύριο ίσως είναι πιο περίπλοκες απ' όσο υπολογίζεις. Μπορείς απλώς να αναλογιστείς τι είναι αυτό που θέλεις να αλλάξεις κι αν, με το που φύγει ο ανάδρομος, θες ακόμα να το κάνεις, τότε κι εγώ μαζί σου θα είμαι! Στα ερωτικά, αν κάνεις παρέα με τη μοναξιά, θα έχεις σίγουρα κάποια γνωριμία, η οποία όμως δεν θα έχει ξεκάθαρες προθέσεις. Επίσης, πρόσεξε την παγίδα της ωραιοποίησης. Αν είσαι σε σχέση, θέλεις να ζήσεις όμορφες στιγμές, αλλά οι μικροπαρεξηγήσεις δεν σε αφήνουν.

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Αγαπητέ μου Ταύρε, καλή εβδομάδα! Μέρρες γεμάτες μυστήριο ή και πολύ παρασκήνιο. Θα θελήσεις να πάρεις τον χρόνο σου για να ρυθμίσεις και κάποιες εκκρεμότητες, αλλά και για να δεις εκ νέου κάποια θεματάκια από το παρελθόν. Καλό είναι να σκεφτείς τι πραγματικά θες, τόσο από σένα, όσο κι από τους ανθρώπους που σε περιβάλλουν. Μείνε μακριά από risky σκηνικά! Στα προσωπικά σου, αν είσαι single, δεν αποκλείεται να δεις με άλλο -άκρως ερωτικό- μάτι κάποιο άτομο του φιλικού / κοινωνικού σου κύκλου. Αν δεν είσαι single, μπορείς να εκφράσεις τα πιο ενδόμυχα συναισθήματά σου, αλλά μην περιμένεις και το αντίστοιχο από την άλλη πλευρά.

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Καλή εβδομάδα, Δίδυμε! Επταήμερο με έξαλλη κινητικότητα. Ίσως θελήσεις να βρεθείς ξανά με παλιά φιλαράκια. Ωστόσο, καλό θα ήταν να μην πάρεις βιαστικές αποφάσεις και να αποφύγεις τις παρορμήσεις πάσης φύσεως. Αν κληθείς να εκφράσεις τη γνώμη σου, κάν' το με μαεστρία και διπλωματία, γιατί οι καταστάσεις δεν θα είναι και ό,τι πιο ξεκάθαρο έχεις συναντήσει. Στα αισθηματικά σου, αν δεν έχεις ταίρι, όλο και κάποιος μπορεί να σου τραβήξει την προσοχή. Μάλιστα, δεν αποκλείεται καθόλου να είναι από τη δουλειά σου. Αν, πάλι, έχεις ήδη ταίρι, ίσως δεις πως τα επαγγελματικά μπαίνουν εμπόδιο στο μεταξύ σας. Η ισορροπία είναι το κλειδί της επιτυχίας.

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Καλή εβδομάδα, αγαπητέ Καρκίνε! Τα επαγγελματικά στο επίκεντρο της προσοχής σου. Νιώθεις έτοιμος για μεγάλα βήματα, αλλά ο ανάδρομος Ερμής σου φωνάζει να κάτσεις στα αυγά σου. Παλιές υποχρεώσεις θα έρθουν στο προσκήνιο. Σκέψου τι πήγε λάθος τότε και προετοιμάσου για το μέλλον. Τυχόν χρήσιμες πληροφορίες, κράτα τες κατά νου. Στα γκομενικά, αν δεν έχεις δεσμό, θα τις κάνεις τις γνωριμιές σου μεν, αλλά να κρατάς μικρό καλάθι. Μην επενδύσεις συναισθηματικά από νωρίς. Αν έχεις δεσμό, μην καμουφλάρεις τα προβλήματα απλώς για να ζήσεις το όνειρο. Δεν θα κρατήσει για πολύ!

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Καλή σου εβδομάδα, Λιονταράκι μου! Άκρως μεταμορφωτικό και αναζωογονητικό επταήμερο! Θες να αφήσεις πίσω ό,τι σε κρατάει δέσμιο, αλλά και να πάρεις ρίσκα, όμως να μην το κάνεις! Γιατί αργότερα, που θα φανούν τα απόνερα, δεν θα μπορείς να τα μαζέψεις! Αν, όταν ο Ερμής ορθοδρομήσει, συνεχίσεις να μην κρατιέσαι, όρμη! Στα προσωπικά σου, αν είσαι αδέσμευτος, ξέρω ότι σε κούρασε η εργενική ζωή, αλλά αυτό δεν σημαίνει πως πρέπει να βιαστείς να μπεις σε καλούπια. Όχι αν η άλλη πλευρά είναι μυστικοπαθής τουλάχιστον. Αν ανήκεις στους δεσμευμένους, αφιέρωσε χρόνο στο αμόρε!

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Καλή εβδομάδα, φίλε Παρθένε! Το παίζεις Σκρουτζ και καλά κάνεις, γιατί τα οικονομικά σου πάνε και δεν πάνε τελευταία. Απόφυγε να ξεκινήσεις κάτι καινούργιο τώρα, γιατί βιαστικές αποφάσεις ίσως κοστίσουν αρκετά αύριο. Να είσαι προσεκτικός με οτιδήποτε σχετίζεται με τρίτους. Στα αισθηματικά, αν είσαι χωρίς σχέση, πρόσεξε μην πέσεις σε παγίδα και εξιδανικεύσεις κάποιο νέο άτομο, νομίζοντας πως διαθέτει όλο το πακέτο. Μπορεί να σε δουλεύει ή απλώς να είναι ο ενθουσιασμός της αρχής. Αν έχεις σχέση, εστίασε σ' αυτά που κάνει πραγματικά το ταίρι σου και όχι σ' αυτά που λέει πως θα κάνει κάποτε!

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Αγαπημένο μου Ζυγάκι, καλή εβδομάδα! Αυτό που θα σε καίει πάνω απ' όλα θα είναι οι σχέσεις σου με τους γύρω σου και αυτά που θες να βελτιώσεις ή και να αλλάξεις εντελώς. Απλώς ίσως, στην παρούσα φάση, να προκαλέσεις μόνο ανούσιους καβγάδες. Στα επαγγελματικά, ίσως έρθει ξανά στο προσκήνιο κάποια παλιά πρόταση. Απόφυγε όμως να πάρεις οποιαδήποτε απόφαση -και ειδικά βιαστική- γι' αυτόν τον τομέα. Στα γκομενικά, αν είσαι μπακούρι, ίσως παίξει κάποια ενδιαφέρουσα γνωριμία στους κύκλους σου, χωρίς βέβαια πορεία όμως. Αν, πάλι, δεν είσαι μπακούρι, πίστευε και μη ερεΰνα είναι το μότο σου γι' αυτή την εβδομάδα.

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Καλή εβδομάδα, αγαπημένε Σκορπιέ! Θα νιώσεις την ανάγκη να κάνεις μικροαλλαγές γύρω από την καθημερινότητά σου. Αυτό ίσως σε κάνει άκρως υπερβολικό. Άρα, μιας και έχουμε κι έναν Ερμή ανάδρομο, μήπως να κοιτάξεις ν' αφήσεις τα bold statements στην άκρη; Παράλληλα, θέλω να προσέξεις λίγο παραπάνω την υγεία σου, γιατί ξέρω πως είσαι ήδη αρκετά κουρασμένος. Στα θέματα καρδιάς τώρα, αν είσαι ελεύθερος, μην ενθουσιαστείς άμεσα με μια γνωριμία που θα κάνεις, γιατί, όσο κι αν μοιάζει ιδανική, ίσως δεν είναι! Αν δεν είσαι ελεύθερος, μην απαιτείς πολλά, κι αν το ένστικτό σου σου λέει πως κάτι είναι off, μάλλον είναι, να ξέρεις!

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Καλή εβδομάδα, Τοξοτάκι μου! Θέλεις να αφήνεις παντού το στίγμα σου, αλλά σε τρώει ο απαυτός σου να μας το αποδείξεις κιόλας. Επειδή, σου ήρθε να ζήσεις τον έρωτα ή να πάρεις τολμηρές αποφάσεις, νομίζεις πως μπορείς και να το κάνεις. Αμ δε! Το πιθανικό σκηνικό μάλλον θα σε οδηγήσει σε αποφάσεις που θα μετανιώσεις αργότερα, άρα μήπως να το σκεφτείς καλύτερα; Στα γκομενικά, αν είσαι αδέσμευτος, θα κάνεις κάποια γνωριμία, η οποία μάλλον θα σου φανεί ιδανική. Δώσε χρόνο στο άτομο που σε ενδιαφέρει να ξεδιπλωθεί, γιατί μπορεί να αλλάξεις γνώμη. Αν δεν είσαι αδέσμευτος, ενδέχεται να προκύψουν κάποια, ασήμαντα λογικά, καβγαδάκια.

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Καλή εβδομάδα, Αιγόκερέ μου! Τα μάτια σου τετρακόσια σε οτιδήποτε αφορά το σπίτι ή την οικογένειά σου, καθώς αυτοί είναι οι τομείς που βάλονται περισσότερο τελευταία. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει πως πρέπει να χαωθείς. Τώρα, ίσως έρθουν στο προσκήνιο και κάποια παλιά σκηνικά, με τη μορφή εντάσεων αυτή τη φορά. Μείνε ψύχραιμος και λογικός και θα πάνε όλα καλά! Στα ερωτικά σου, αν είσαι ελεύθερο πουλί, θέλω να προσέχεις την παγίδα της εξιδανίκευσης στις νέες γνωριμιές που θα κάνεις. Αν δεν είσαι ελεύθερο πουλί, μπορείς να συζητήσεις για τα κοινά σας συναισθήματα, εφόσον μπορείς να ελέγξεις το νευρικό σου σύστημα. Και ο νούν νοείτο!

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Αγαπητέ Υδροχόε, καλή σου εβδομάδα! Καλή στιγμή για να εξετάσεις τον τρόπο με τον οποίο κινείσαι τόσο στις διαπροσωπικές σου σχέσεις, όσο και στις επικοινωνίες σου. Κυρίως το mindset σου είναι αυτό που σε κρατά πίσω. Ίσως σκεφτείς παλιότερες συζητήσεις που δεν πήγαν όπως θα ήθελες. Σε κάθε περίπτωση, μείνε μακριά από παρορμητικές αποφάσεις. Στα αισθηματικά, αν είσαι single και κάνεις κάποια γνωριμία τώρα, μη βιαστείς να ενθουσιαστείς, γιατί δεν προβλέπεται να είναι κάτι το μόνιμο. Αν δεν είσαι single, θα συνειδητοποιήσεις πως κάποιος από τους δυο σας έχει άλλες προθέσεις για το μεταξύ σας. Βάλε, λοιπόν, τα απαραίτητα όρια.

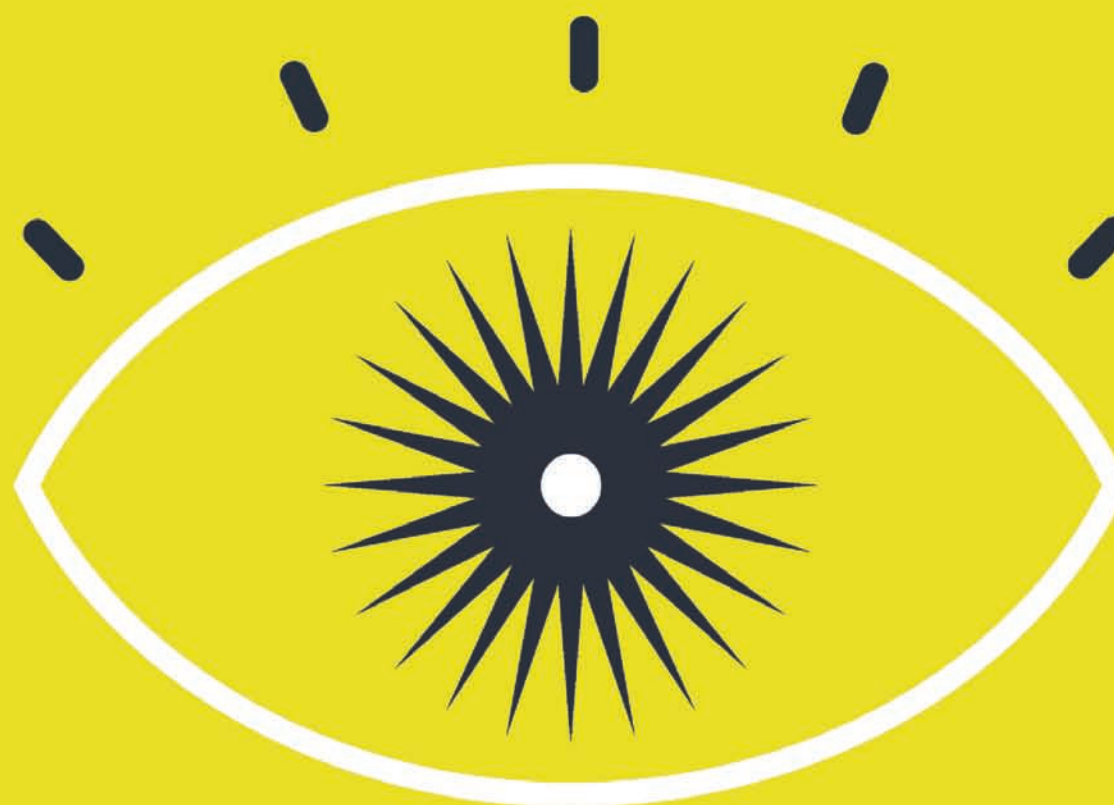
Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Αγαπημένο μου Ψαράκι, καλή εβδομάδα! Τώρα θα μου πεις, και καλή εβδομάδα και ταπί δεν πάνε μαζί. Το καταλαβαίνω, αλλά ποιος σου φταίει που τόσο καιρό ξοδεύεις λες και είσαι ο Ωνάσης; Στα καλά νέα, θα έχεις ευκαιρίες για αύξηση του εισοδήματός σου, αλλά αυτό θα προχωρήσει αν δεν κινηθείς εντελώς παρορμητικά. Στα γκομενικά, αν είσαι αδέσμευτος, θέλω να βλέπεις τα άτομα που γνωρίζεις κανονικά και όχι μέσα από τα ροζ και ρομαντικά γυαλιά σου. Αν είσαι ήδη δεσμευμένος, να ξέρεις πως, όσο περισσότερο ζητάς, τόσο μεγαλύτερη θα είναι και η απογοήτευσή σου. Άσε τις προσδοκίες για την επόμενη εβδομάδα, που ίσως είναι καλύτερα τα πράγματα.

21st Athens Digital Arts Festival

Simulacra

Technopolis
City of Athens

03/04/25 _ 07/04/25

Experience the thrilling combination of technology,
science, and art at the 21st Athens Digital Arts Festival

ATHENS
DIGITAL
ARTS
FESTIVAL

Get your tickets here!

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Χορηγός Επικοινωνίας:

ATHENS^{voice}

THE ORIGINAL

FIREBIRD

